

HALKBANK a.d. Beograd
Finansijski izveštaji i
Izveštaj nezavisnog revizora
31. decembar 2021. godine

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	4
Izveštaj o ostalom rezultatu	5
Bilans stanja	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 - 116
Godišnj Izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Halkbank a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Halkbank a.d., Beograd (u daljem tekstu: "Banka") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završila na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju objektivno i istinito finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2021. godine i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izveštaj o poslovanju, ali ne uključuju finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja, odnosno da li naša saznanja stečena tokom revizije, ili na drugi način, ukazuju na postojanje materijalno pogrešnih iskaza. U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedi smo postupke propisane Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju u formalnom smislu pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu sprovedenih procedura, u meri u kojoj smo u mogućnosti da to ocenimo, izveštavamo da:

1. Informacije prikazane u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2021. godinu su usklađene, u svim materijalno značajnim aspektima, sa priloženim finansijskim izveštajima za godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Halkbank a.d., Beograd (nastavak)

Ostale informacije (nastavak)

2. Priloženi Godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu poznavanja i razumevanja Banke i njenog okruženja stečenog tokom revizije, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za pripremu i fer prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled prevare ili greške; i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Halkbank a.d., Beograd (nastavak)

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke internih kontrola koje smo identifikovali tokom revizije.

Beograd, 25. mart 2022. godine

Olivera Andrijašević

Ovlašćeni revizor

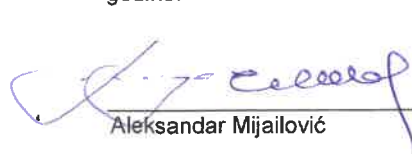
Deloitte d.o.o., Beograd

BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Prihodi od kamata	3.1, 4a	3,105,259	2,714,093
Rashodi kamata	3.1, 4b	(615,413)	(521,547)
Neto prihod po osnovu kamata		2,489,846	2,192,546
Prihodi od naknada i provizija	3.2, 5a	1,512,865	981,159
Rashodi naknada i provizija	3.2, 5b	(339,157)	(207,104)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		1,173,708	774,055
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti			
finansijskih instrumenata	6	5,258	(2,491)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	120,362	80,392
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	3.3, 8	15,071	17,260
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9a	(165,781)	(294,510)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	10	-	252
Ostali poslovni prihodi	11	13,899	11,184
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		3,652,363	2,778,688
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(1,125,268)	(958,415)
Troškovi amortizacije	3.4, 3.5, 3.6, 20	(464,110)	(404,384)
Ostali prihodi	13	24,980	36,913
Ostali rashodi	13	(1,141,501)	(923,096)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		946,464	529,706
Porez na dobitak	3.10, 14	58,589	-
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza	3.10, 14	1,519	-
DOBITAK PERIODA	26	889,394	529,706

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 24. marta 2022. godine.

 Aleksandar Mijailović

Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje

 Dušica Erić

Član Izvršnog odbora Banke

 Kenan Bozkurt

II Predsednik Izvršnog odbora Banke

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
DOBITAK PERIODA	889,394	529,706
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak:</i>		
Povećanje/(smanjenje) revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine i osnovnih sredstava (napomena 20b)	(12,096)	(209,504)
Aktuarski gubici (napomena 24b)	(6,060)	(2,882)
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak:</i>		
Pozitivni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 17)	11,673	18,127
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 17)	(770,928)	(155,113)
Ukupan (negativan)/pozitivan ostali rezultat perioda	(777,411)	(349,372)
UKUPAN POZITIVAN REZULTAT PERIODA	111,983	180,334

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 24. marta 2022. godine.

 Aleksandar Mijailović

Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje

 Dušica Erić

Član Izvršnog odbora Banke

 Kenan Bozkurt

Predsednik Izvršnog odbora Banke

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	3.8, 15	12,689,315	13,707,004
Založena finansijska sredstva	17	-	1,200,000
Potraživanja po osnovu derivata	16	901	-
Hartije od vrednosti	3.7, 17	14,280,687	9,920,811
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.9, 18	3,838,517	2,398,670
Kredit i potraživanja od komitenata	3.9, 19	66,140,381	55,520,331
Nematerijalna imovina	3.6, 20a	716,894	321,182
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.4, 20b, 20c, 20e	1,481,391	1,367,676
Investicione nekretnine	3.5, 20d	126,688	133,306
Odložena poreska sredstva	3.10, 14b	48,224	62,393
Ostala sredstva	21	458,576	384,524
UKUPNO AKTIVA		99,781,574	85,015,897
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	16	-	1,266
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.7, 22	7,644,590	10,355,655
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	3.7, 23	74,488,194	60,969,422
Rezervisanja	2.6, 24	249,468	77,546
Tekuće poreske obaveze	14b	58,589	-
Ostale obaveze	25	1,213,216	1,123,462
UKUPNO OBAVEZE		83,654,057	72,527,351
KAPITAL			
Akcijski kapital	3.11, 26	12,499,049	8,972,603
Dobitak	26	889,936	1,212,036
Rezerve	3.11, 26	2,738,532	2,303,907
UKUPNO KAPITAL	26	16,127,517	12,488,546
UKUPNO PASIVA		99,781,574	85,015,897

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 24. marta 2022. godine.

 Aleksandar Mijailović

Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje

 Dušica Erić

Član Izvršnog odbora Banke

 Kenan Bozkurt

Predsednik Izvršnog odbora Banke

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Dobitak	Ukupan kapital
Početno stanje na dan 1. januara 2020.godine	6,260,280	2,712,323	1,726,528	926,752	472,836	12,098,719
Efekti prve primene MSFI 9 koji su knjiženi na teret dobiti iz prethodnog perioda	-	-	-	-	-	-
Korigovano početno stanje na dan 01. januar prethodne godine	6,260,280	2,712,323	1,726,528	926,752	472,836	12,098,719
Aktuarski gubici	-	-	-	(2,882)	-	(2,882)
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi	-	-	-	(209,494)	209,494	-
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	529,706	529,706
Raspodela dobiti iz prethodnog perioda	-	-	-	-	-	-
Ostalo	-	-	(1)	(10)	-	(11)
<i>Ostali rezultat:</i>						
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	(136,986)	-	(136,986)
Stanje na dan 31. decembra 2020. Godine	6,260,280	2,712,323	1,726,527	577,380	1,212,036	12,488,546
Početno stanje na dan 1. januara 2021. godine	6,260,280	2,712,323	1,726,527	577,380	1,212,036	12,488,546
Povećanje kapitala	1,679,260	-	-	-	-	1,679,260
Povećanje emisione premije	-	1,847,186	-	-	-	1,847,186
Aktuarski gubici, neto	-	-	-	(6,060)	-	(6,060)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	889,394	889,394
Dobici po osnovu povećanja fer vrednosti osnovnih sredstava – povećanje	-	-	-	3,304	-	3,304
Raspodela dobiti iz prethodog perioda	-	-	1,212,036	-	(1,212,036)	-
Prenos sa rezervi na rezultat usled ukidanja rezervi	-	-	-	(15,400)	542	(14,858)
<i>Ostali rezultat:</i>						
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	(759,254)	-	(759,254)
Ostalo	-	-	-	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	7,939,540	4,559,509	2,938,563	(200,031)	889,936	16,127,517

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 24. marta 2022. godine.

Aleksandar Mijailović

Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje

Dušica Erić

Član Izvršnog odbora Banke

Kenan Bozkurt

Predsednik Izvršnog odbora Banke

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	2021.	2020.
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	4,832,014	3,336,228
Prilivi od kamata	3,307,350	2,336,690
Prilivi od naknada	1,510,907	986,193
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	13,135	13,345
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	622	-
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3,076,435)	(2,612,465)
Odlivi po osnovu kamata	(587,498)	(461,902)
Odlivi po osnovu naknada	(336,113)	(204,341)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,044,406)	(1,017,402)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(215,398)	(205,930)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(893,020)	(722,890)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza	1,755,579	723,763
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	10,517,294	14,422,256
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	1,524	-
Povećanje depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	10,515,770	14,422,256
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(6,999,509)	(11,660,016)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(6,999,509)	(11,660,016)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	5,273,364	3,486,003
Plaćeni porez na dobit	7,682	-
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	5,265,682	3,486,003
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1,510,809	2,228,958
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	1,426,020	2,145,491
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	82,555	83,467
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	2,234	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(6,013,810)	(3,258,361)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(5,343,070)	(2,812,474)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(670,740)	(445,887)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(4,503,001)	(1,029,403)
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	4,787,670	1,361,815
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	3,526,446	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	1,261,224	1,361,815
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(2,717,923)	(2,267,599)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(2,530,977)	(2,022,973)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(186,946)	(244,626)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	2,069,747	(905,784)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	21,647,787	21,349,257
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(18,815,359)	(19,798,441)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	2,832,428	1,550,816
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	7,161,621	5,631,661
(NEGATIVNE)/POZITIVNE KURSNE RAZLIKE, NETO	75,627	(20,856)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA	10,069,676	7,161,621

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora HALKBANK a.d. Beograd na dan 24. marta 2022. godine.

Aleksandar Mijailović

Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje

Dušica Erić

Član Izvršnog odbora Banke

Kenan Bozkurt

Predsednik Izvršnog odbora Banke

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

1.1. Osnivanje

HALKBANK a.d. Beograd, prethodno poznata kao Čačanska banka posluje neprekidno od 1. jula 1956. godine, od kada je u toku svog rada i razvoja više puta menjala naziv i organizacioni oblik.

Turkiye Halk Bankasi AS, Istanbul/Turska je u maju 2015. godine postala većinski vlasnik Čačanske banke. Promena vlasništva uslovlila je promenu imena i sedišta Banke. Novo ime banke je **HALKBANK a.d. Beograd** (u daljem tekstu "Banka"). Tokom 2018. godine Turkiye Halkbankasi AS, Istanbul/Turska postala je jedini vlasnik otkupivši i deo akcija koje su bile u vlasništvu preostalih manjinskih akcionara.

Banka je registrovana u Registru privrednih subjekata Republike Srbije pod brojem BD 54244 od 13. septembra 2005. godine.

1.2. Poslovanje

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i posluje u skladu sa Zakonom o bankama.

Centrala Banke je u Beogradu. Sedište Banke je u ulici Milutina Milankovića br. 9e, Beograd, što je registrovano u Agenciji za privredne registre pod brojem BD 82129/2016 dana 19. oktobra 2016. godine.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka u svom sastavu ima 28 filijala (2020: 28 filijala), i to u Beogradu (devet filijala), Čačku (tri filijale), Jagodini, Gornjem Milanovcu, Kraljevu, Užicu, Kragujevcu, Kruševcu, Aranđelovcu, Valjevu, Šapcu, Nišu, Leskovcu, Novom Sadu, Pančevu, Novom Pazaru, Subotici i Smederevu, kao i 8 ekspozitura (2020: 7 ekspozitura) u Paraćinu, Požegi, Topoli, Ivanjici, Vrnjačkoj Banji, Zrenjaninu, Tutinu i Pirotu i jedan šalter.

Banka je tokom 2021. godine otvorila novu ekspozituru u Pirotu.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala 589 zaposlenih, a na dan 31. decembra 2020. godine 540 zaposlenih. Poreski identifikacioni broj Banke je 100895809.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaje Banke (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") za 2021. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon), u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"). Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik RS" br. i 93/2020).

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Banke. Banka nije matično pravno lice, odnosno nema zavisna i pridružena pravna lica, tako da se ne vrši sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja. Jedini akcionar Banke je Turkiye Halkbankasi AS, Istanbul/Turska.

Priloženi finansijski izveštaji se odnose na izveštajni period koji se završava 31. decembra 2021. godine. Priloženi finansijski izveštaji su odobreni od strane Izvršnog odbora Banke 24. marta 2022. godine.

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (nastavak)

- finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti i

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrdiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcija lizinga koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrđivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u napmeni 2.2., dok novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni, obelodanjeni su u napmeni 2.3.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Primena novih standarda i izmena postojećih standarda koji su na snazi u tekućoj godini

U 2021. godini Banka je primenila sledeće nove standarde kao i izmene postojećih standarda koji su stupili na snagu za izveštajne periode na dan ili nakon 1. januara 2021. godine:

- Izmene MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: obelodanjivanja“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Lizing“ - reforma međubankarskih stopa (IBOR) - faza 2;
- Izmene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ - odlaganje MSFI 9
- Izmene MSFI 16 „Lizing“ – koncesije u vezi zakupnine povezane sa COVID-19 nakon 30 Juna 2021. godine.

Usvajanje navedenih novih i izmena postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene finansijskih izveštaja Banke.

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izveštaja, bili su izdati sledeći standardi, izmene postojećih standarda i nova tumačenja ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“, MSR 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“, MSR 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ i „Poboljšanja MSFI (ciklus 2018 -2020)“ koji su primenljivi na periode nakon 1. januara 2022. godine
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ uključujući Izmene MSFI 17 koji su primenljivi na periode nakon 1. januara 2023. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.3. Novi standardi i izmene postojećih standarda koji su izdati, a nisu još uvek u primeni (nastavak)

- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na tekuća ili stalna;
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – obelodanjivanje računovodstvenih politika
- Izmene MRS 8 „Računovodstvene politike, promena računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvenih procena
- Izmene MRS 12 „Porez na dobitak“ – odloženi porezi koji se odnose na sredstva i obaveze iz iste transakcije
- Izmene MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – inicijalna primena MSFI 17 i MSFI 9 – uporedne informacije

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego što stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene.

2.4. Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izveštajima predstavljaju podatke iz revidiranih finansijskih izveštaja Banke za 2020. godinu. Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2021. godinu.

U skladu sa instrukcijom Narodne banke Srbije, tokom 2021. godine izvršeno je preknjižavanje prihoda i rashoda po osnovu kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca sa pozicije „Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule“ u poziciju „Neto prihod po osnovu naknada i provizija“. Banka nije izvršila reklasifikaciju podataka za 2020. godinu zbog nematerijalnosti efekta.

2.5. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.6. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da mogu prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Politike od 1. januara 2018. godine

Banka priznaje rezervisanje za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat za kreditne obaveze i izdate garancije.

Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika obelodanjene su u Napomeni 29.1.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u pogledu mogućnosti i sposobnosti dužnika da uredno izvršava svoje obaveze prema Banci.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka (napomene 9b, 18 i 19).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.6. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)***b) Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja (imovine) i nekretnina, postrojenja i opreme*

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja (imovine) i nekretnina, postrojenja i opreme zasniva se na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja (napomena 20).

c) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na godišnjem nivou analiziraju se vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja (imovina) i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indicija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti (napomena 20).

d) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu kao rezultat prošlih događaja, kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze. Radi održavanja najbolje moguće procene, rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze, rezervisanje se ukida kroz bilans uspeha. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala (Napomena 24).

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

e) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u sudske sporove koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, pitanja koja se tiču radnih odnosa a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje predstavlja obavezu sa neizvesnim rokom dospeća ili iznosom. Rezervacija predstavlja određeni iznos novčanih sredstava koji Banka izdvaja tj. rezerviše, sa ciljem da se pokriju izdaci za očekivane i moguće, ali u trenutku formiranja rezervisanja neizvesne obaveze, a koji u budućnosti mogu nastati po osnovu unapred definisanih prošlih događaja. Procena rezervisanja vrši se na kvartalnom nivou. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

f) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznata su na neiskorišćene poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti. Procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitka. Dodatne informacije su obelodanjene u napomeni 3.10.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (nastavak)

g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije su obelodanjene u napomeni 3.12.

h) Fer vrednost finansijskih instrumenata

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem određenih tehnika procene koji podrazumevaju određeni stepen rasuđivanja u proceni fer vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Ovo podrazumeva metode sadašnje vrednosti i ostale modele koji se baziraju na parametrima koji se mogu posmatrati kao i, u manjem obimu, na parametrima koji se ne mogu posmatrati.

Modeli vrednovanja se primarno koriste za vrednovanje derivata na slobodnom berzanskom tržištu i državnih obveznica i dugovnih hartija od vrednosti kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Ovi modeli uzimaju u obzir i uticaj na kreditni rizik, ako je materijalan. Svi modeli vrednovanja su potvrđeni pre nego što su korišćeni kao osnova za finansijsko izveštavanje i periodično pregledani nakon toga od strane kvalifikovanog kadra, nezavisno od oblasti koja je dovela do kreiranja modela.

Gde god je moguće, Banka upoređuje vrednovanje koje proizilazi iz modela sa kotiranim cenama sličnih finansijskih instrumenata i sa stvarnim vrednostima u slučaju realizacije, da bi potvrdila i kalibrirala njene modele. Raznovrsni faktori su ugrađeni u modele Banke, uključujući stvarne i procenjene tržišne vrednosti i stope, kao i vreme i promene, dubinu tržišta i likvidnost i promene u kreditnom riziku finansijskih obaveza.

Banka primenjuje modele dosledno iz perioda u period, obezbeđujući uporedivost i kontinuitet vrednovanja kroz vreme, ali procena fer vrednosti nerazdvojno uključuje i značajan nivo prosuđivanja. Stoga, rukovodstvo ustanovljava prilagođavanje vrednovanja da pokrije rizike povezane sa procenom parametara koji se ne mogu primetiti i pretpostavki u okviru samih modela.

Iako je u nekim slučajevima potreban značajan nivo prosuđivanja za određivanje fer vrednosti, rukovodstvo veruje da su fer vrednosti koje prikazuju finansijsku poziciju i promene fer vrednosti prikazane u bilansu uspeha obazrive i odražavaju stvarne uslove privrede, bazirane na izvršenim kontrolama i procedurama za zaštitu.

Metode, pretpostavke i tehnike procene koje se koriste za utvrđivanje fer vrednosti detaljno su obrazložene u napomeni 29.

i) Povezana lica sa Bankom

U skladu sa Zakonom o bankama i u skladu sa internom Procedurom Upravljanje rizikom izloženosti, lica povezana sa Bankom su:

- 1) članovi bankarske grupe u kojoj je Banka, HALKBANK
- 2) članovi Upravnog i Izvršnog odbora Banke, članovi odbora Banke utvrđenih Zakonom o bankama, članovi organa upravljanja i rukovođenja člana bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodice ovih lica,
- 3) lica sa učešćem u banci i u licima koja su članovi bankarske grupe u kojoj je Banka, kao i članovi porodice ovih lica,
- 4) pravna lica u kojima lica iz tač. 2) i 3) ovog stava imaju kontrolno učešće.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA****3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata**

Banka prikazuje bilans uspeha u kojem su prihodi i rashodi grupisani prema svojoj prirodi i obelodanjuje iznose glavnih vrsta prihoda i rashoda.

Obelodanjivanje u bilansu uspeha i u napomenama uključuje sve pozicije prihoda i rashoda u skladu sa važećim propisanim obrascima za sastavljanje finansijskih izveštaja.

Prihodi od kamata i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha za sve instrumente koji nose kamatu, a na bazi obračunatih kamata primenom metode efektivne kamatne stope.

Banka će prestati sa priznavanjem prihoda od obračunate redovne kamate u sledećim slučajevima:

- donošenja odluke o pokretanju stečajnog postupka nad dužnikom,
- donošenja odluke o pokretanju sudskog postupka naplate potraživanja nad dužnikom,
- donošenja Odluke nadležnog odbora o prestanku priznavanja prihoda po osnovu obračunate kamate, odnosno identifikovanjem drugih okolnosti koje otežavaju naplatu potraživanja i
- kada je dužnik pravno lice ili preduzetnik u docnji dužoj od 150 dana.

U slučaju kada Banka prestane sa priznavanjem prihoda od obračunate redovne kamate vrši se evidentni obračun kamate radi usaglašavanja potraživanja i obaveza sa dužnikom i tako obračunatu kamatu Banka evidentira u okviru druge vanbilansne aktive. Nakon identifikacije objektivnih dokaza obezvređenja i priznavanja umanjena vrednosti, prihod od kamata na plasmane u nivou 3 obračunava se i priznaje u bilansu uspeha primenom efektivne kamatne stope na neto osnovicu (Unwinding).

Prihodi od naknada za odobravanje kredita kod kojih je unapred poznat plan otplate se priznaju u bilansu uspeha kao prihodi od kamata i vremenski se amortizuju primenom metoda efektivne kamatne stope. Prihodi od naknada za odobravanje kredita kod kojih nije unapred poznat plan otplate (okvirni krediti, dozvoljena prekoračenja po tekućem računu, kreditne kartice i slični plasmani), garancija i drugih oblika jemstava se vremenski amortizuju primenom linearnog metoda i iskazuju u okviru prihoda od naknada i provizija.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Sve naknade i provizije koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se u skladu sa MSFI 15.

Prihod se priznaje tokom vremena kada ili dok Banka ne ispuni svoje obaveze, odnosno kada pruži ugovorene usluge svojim klijentima.

Banka priznaje naknadu za ugovorne obaveze i to za neispunjene obaveze prema ugovoru i prikazuje ih kao ostale obaveze u Bilansu stanja. Slično tome, ako Banka ispuni ugovornu obavezu pre nego što primi naknadu, takođe je priznaju u Bilansu stanja, ili kao Ostala sredstva ili kao Potraživanje, u zavisnosti od toga da li je potrebno ispunjenje još neke obaveze pored protoka određenog vremena za dobijanje naknade.

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od Naknada od platnog prometa, Naknada od poslova izdavanja garancija, Naknada od menjačkih poslova, Naknade od platnih kartica i ovi prihodi se odnose na klijente iz segmenta privrede i stanovništva, kao što je prikazano u napomeni 5.

U svim slučajevima ukupna cena naknade iz određenog ugovora raspoređuje se između različitih obaveza izvršavanja na osnovu relativno odvojenih cena zasebnih proizvoda i usluga. Cene naknada koje Banka ugovara, utvrđene su različitim tarifama Banke i ne uključuju promenljivu komponentu. Prihod od naknada i provizija prema ugovoru isključuje sve iznose naplaćene u ime i za račun trećih lica. Prihod od naknada i provizija se vremenom priznaje. Značajan deo prihoda od naknada i provizija priznaje se nakon pružanja usluge i naplate naknade od kupca.

Provizije proistekle iz deviznih transakcija prikazuju se u Bilansu uspeha i Izveštaju o ostalom rezultatu prilikom njihove naplate. Naknade i provizije za odobravanje i upravljanje plasmanima za koje se smatra da su deo efektivnog prihoda amortizuju se tokom trajanja plasmana i priznaju kao tekući finansijski prihodi tokom perioda primenom metode efektivne kamatne stope.

3.3 Preračunavanje iznosa u stranoj valuti

Poslovne promene nastale u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije, koji je važio na dan poslovne promene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3 Preračunavanje iznosa u stranoj valuti (nastavak)

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije koji je važio na dan bilansa stanjan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika u skladu sa MRS 21 „Efekti promena deviznih kurseva”. Dobici i gubici koji nastaju, u slučajevima vezivanja anuiteta za kurs dinara u odnosu na neku stranu valutu, obračunavaju se na dan bilansa i iskazuju se kao prihodi ili rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

3.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Početno merenje građevinskih objekata vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci osnovnog sredstva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Vrednovanje građevinskih objekata nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Procenu revalorizovane vrednosti i preostalog veka trajanja građevinskog objekta vrši najmanje jednom u tri godine ovlašćeni procenjivač (sudski veštak građevinske struke).

Procena tržišne vrednosti od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača izvršena je na dan 30.novembra 2021. godine.

Postrojenja i oprema se prilikom početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravke vrednosti, dok se vrednovanje nakon početnog priznavanja vrši po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, investicionih nekretnina, postrojenja i opreme sa ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja u skladu sa Pravilnikom o amortizaciji nematerijalnih ulaganja, osnovnih sredstava i investicionih nekretnina.

Na kraju godine Banka interno preispituje knjigovodstvene iznose svojih građevinskih objekata da bi utvrdila da li postoje nagoveštaji da je došlo do gubitaka usled umanjenja vrednosti. Ako postoje takve naznake Banka vrši procenu nadoknadivog iznosa da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak od umanjenja.

Tokom 2021. godine primenjivane su sledeće godišnje stope amortizacije koje nisu bile predmet izmena u odnosu na 2020. godinu:

Građevinski objekti	2.50%
Investicione nekretnine	2.50%
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	16.67% - 20.00%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	16.67% - 20.00%

3.5. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Banka drži radi izdavanja u zakup i računovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 40 Investicione nekretnine. Početno merenje investicione nekretnine vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja Banka meri svoju investicionu nekretninu po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos amortizacije.

Za obračun amortizacije investicionih nekretnina primenjuje se proporcionalni metod otpisivanja u procenjenom veku trajanja u skladu sa internim aktima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Investicione nekretnine (nastavak)

Za amortizaciju investicionih nekretnina korišćen je rok od 40 godina, odnosno stopa amortizacije od 2.5%.

Na kraju godine, Banka interno preispituje knjigovodstvene iznose svojih investicionih nekretnina da bi utvrdila da li postoje nagoveštaji da je došlo do gubitaka usled umanjenja vrednosti. Ako postoje takve naznake Banka vrši procenu nadoknadivog iznosa da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak od umanjenja.

3.6. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se prilikom početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravke vrednosti, dok se vrednovanje nakon početnog priznavanja vrši po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti. Nematerijalno ulaganje je ulaganje ulicence, patente i softvere.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nematerijalnog ulaganja u ugovorenom periodu korišćenja ili procenjenom korisnom veku trajanja ukoliko nije ugovoren period korišćenja. Najčešće je u pitanju period od 3 do 5 godina.

3.7. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor po osnovu kojeg nastaje finansijsko sredstvo jednog preduzeća ili finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog preduzeća.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze Banka priznaje u svom bilansu stanja u skladu sa MSFI 7 Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja i MSFI 9 Finansijski instrumenti.

Priznavanje i odmeravanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza vrši se kada, i samo kada, Banka postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta.

Finansijski instrumenti dele se na:

- a) Finansijska sredstva
 - Vlasnička finansijska sredstva
 - Dužnička finansijska sredstva
 - Derivate

- b) Finansijske obaveze

3.7.1 Finansijska sredstva

3.7.1.1 Vlasnička finansijska sredstva

Vlasnička finansijska sredstva odnose se na investicije, odnosno učešća u kapitalu koja predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u kapital drugih pravnih lica (banaka, osiguravajućih društava, akcionarskih društva i društva sa ograničenom odgovornošću), koja nisu pribavljena sa namerom da se prodaju u bliskoj budućnosti, kao i hartije od vrednosti, odnosno akcije drugih pravnih lica koje su pribavljene sa namerom da se prodaju u bliskoj budućnosti.

Računovodstveni tretman učešća u kapitalu zavisi od uticaja koji ulagač učešća (investitor) ima na pravno lice u koje je izvršeno ulaganje (korisnik ulaganja). Prema tom uticaju moguća su tri slučaja:

- Investitor ima kontrolu nad korisnikom ulaganja (investicije u pridružena društva) - stvara se odnos matičnog i zavisnog preduzeća ako učešće u kapitalu iznosi preko 50% ili su ispunjeni drugi uslovi definisani u MRS 27.
- Investitor ima značajan uticaj nad korisnikom ulaganja (investicije u kapital zavisnih društava) - stvara se odnos investitora i pridruženog preduzeća ako učešće u kapitalu iznosi preko 20% ili su ispunjeni drugi uslovi definisani u MRS 28.
- Investitor nema značajan uticaj nad korisnikom ulaganja (ostale investicije) - ako učešće u kapitalu iznosi ispod 20%.

Banka nije matično pravno lice, odnosno nema zavisna i pridružena pravna lica, tako da se ne vrši sastavljanje konsolidovanih izveštaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.7.1 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.1.1 Vlasnička finansijska sredstva (nastavak)

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica, kao i akcije iskazuju se po fer vrednosti, a promene fer vrednosti se iskazuju kroz bilans uspeha (skraćeno FVTPL) u skladu sa MSFI 9.

3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva

Banka klasifikuje dužnička finansijska sredstva kao naknadno merena po amortizovanoj vrednosti (skraćeno AC), fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (skraćeno FVOCI) ili fer vrednosti kroz bilans uspeha (skraćeno FVTPL) na osnovu:

- Testa poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima;
- Karakteristika novčanih tokova finansijskih sredstava.

Klasifikacija dužničkih finansijskih sredstava se vrši u trenutku kada se ona prvobitno priznaju, odnosno kada banka postane strana ugovornih odredaba instrumenta.

Dužnička finansijska sredstva se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija koji se direktno mogu pripisati nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva, osim finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Cena transakcije ili fer vrednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja.

Dužnička finansijska sredstva merena po amortizovanoj vrednosti (AC)

Dužnička finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko su ispunjena sledeća dva uslova:

- Cilj poslovnog modela Banke je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih novčanih tokova (tzv. HTC);
- Ugovorenim uslovima finansijskog sredstva imovine nastaju novčani tokovi na određeni datum koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na glavnici (tzv. SPPI).

Poslovni model vrednovanja plasmana Banke, kredita i potraživanja i dokumentarnih poslova izuzev dužničkih hartija od vrednosti, je model amortizovanih troškova ("držanje radi naplate ugovorenih novčanih tokova" i "naplata isključivo glavnice i kamate", tzv. model HTC i SPPI). Samo ukoliko SPPI test pokaže da postoje takve klauzule u ugovorima da SPPI test nije zadovoljen i da plasmani ne mogu biti vrednovani po amortizovanom trošku, Banka prelazi na model fer vrednovanja kroz bilans uspeha. Poslovni model vrednovanja dužničkih hartija od vrednosti može biti model amortizovanih troškova, model vrednovanja kroz ostali ukupni rezultat ili model vrednovanja kroz bilans uspeha u zavisnosti od svakog konkretnog slučaja i namere rukovodstva.

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Amortizovana vrednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje ili umanjenje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću, umanjen za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka. Kredit i potraživanja koja su potekla od Banke se iskazuju na dan bilansa u visini bruto amortizovanih troškova umanjenih za ispravku vrednosti. Bruto amortizovani troškovi predstavljaju ukupna potraživanja Banke od klijenta (uključujući neotplaćenu glavnici, nominalno obračunatu kamatu, kaznenu kamatu, potraživanja za naknade i ostala potraživanja) korigovana iznosom neamortizovanih naknada.

Inicijalna efektivna kamatna stopa za potrebe MSFI 9, predstavlja stopu koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva. Za potrebe MSFI 9, efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9.

Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9 za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (AC), kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVOCI).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.7.1 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva (nastavak)

MSFI 9 uvodi koncept očekivanog kreditnog gubitka koji podrazumeva verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom životnog veka finansijskog sredstva, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Banka je internim aktima identifikovala parametre čija identifikacija odražava povećanje kreditnog rizika radi identifikacije klijenata u nivou 2, kao i status neizmirenja obaveza radi identifikacije klijenata u nivou 3.

Dužnička finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVTOCI)

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat ukoliko su ispunjena sledeća dva uslova:

- Cilj poslovnog modela Banke je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijskih sredstava;
- Ugovorenim uslovima finansijskog sredstva nastaju novčani tokovi na određeni datum koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na glavnice.

Dužnička finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat jesu sredstva za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodati zbog potrebe za likvidnošću, ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena.

Prilikom inicijalnog priznavanja ovih finansijskih sredstava, Banka sredstvo vrednuje po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije.

Nakon inicijalnog priznavanja, banka vrednuje finansijska sredstva po njihovoj fer vrednosti, uz priznavanje dobitaka i gubitaka od promene fer vrednosti, kao i obezvređenja vrednosti finansijskih sredstava (ispravke vrednosti) u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. Ispravka vrednosti se za finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat obračunava kao i za finansijska sredstva vrednovana po amortizovanoj vrednosti, ali se akumulirana ispravka vrednosti ne oduzima od fer vrednosti sredstva, već se evidentira u okviru ukupne promene fer vrednosti koja se evidentira u ostalom ukupnom rezultatu. U okviru kapitala ne priznaju se dobiti i gubici od promene vrednosti finansijskog sredstva po osnovu kretanja kursa dinara (ako je sredstvo u stranoj valuti ili sadrži valutnu klauzulu).

Založena finansijska sredstva vrednuju se po istom principu. U pitanju su finansijska sredstva koja se posebno knjigovodstveno izdvajaju, jer su založena kod NBS po osnovu REPO transakcija sa Narodnom bankom Srbije (iskazuju se posebno po nominalnoj vrednosti).

Na dan prodaje, iznosom koji je dobijen prodajom sredstva, zatvara se knjigovodstvena vrednost sredstva i revalorizacione rezerve po tom sredstvu, a razlika se priznaje kao dobitak ili gubitak od prodaje.

Dužnička finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

Dužnička finansijska sredstva Banka vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha ukoliko nisu vrednovani po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat.

Finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, predstavlja sredstvo koje je stečeno prvenstveno u svrhu prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, radi ostvarivanja profita u kratkom roku iz kratkoročnog fluktuiranja cena ili posredničke marže, ili derivat.

Derivat predstavlja finansijski instrument ili drugi ugovor koga čija se vrednost menja (kao posledica promene definisane/ugovorene kamatne stope ili cene finansijskog instrumenta ili berzanske cene ili kursa valute ili indeksa rasta cena ili druge promenljive vrednosti), koji ne zahteva početno neto ulaganje ili zahteva početno neto ulaganje koje je manje nego kod drugih tipova ugovora za koje se očekuje da će imati slične reakcije na promene u tržišnim uslovima, i koji će biti izmiren u budućnosti.

Bilansno se u aktivi ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna razlika fer vrednosti derivata. Naknadno vrednovanje fer vrednosti derivata se evidentira tako što se efekat promene fer vrednosti evidentira u bilansu

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.7.1 Finansijska sredstva (nastavak)

3.7.1.2 Dužnička finansijska sredstva (nastavak)

uspeha kao pozitivan ili negativan efekat promene vrednosti derivata, a pozitivna fer vrednost derivata se iskazuje kao sredstvo, dok se negativna fer vrednost derivata iskazuje kao obaveza.

Prestanak priznavanja derivata se vrši u momentu kada ističu ugovorna prava i obaveze (razmena gotovinskih tokova) proistekle iz derivata, odnosno na datum izvršenja.

Datumom izvršenja zatvara se knjigovodstvena vrednost sredstva i storniraju svi prihodi i rashodi od promene vrednosti po tom sredstvu i evidentiraju se konačni efekti gubitka ili zarade na derivatu preko realizovanih kursnih razlika i naknada. U slučaju da u zemlji postoji aktivno tržište derivata krajnji efekat prodaje se evidentira u bilansu uspeha kao dobitak ili gubitak od prodaje derivata. U pogledu transakcija sa derivatima Banka obavlja jedino transakcije valutnog swap-a.

Opcija fer vrednosti

Čak i ako finansijsko sredstvo ispunjava dva zahteva neophodna za vrednovanje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijsko sredstvo se može vrednovati po fer vrednosti kroz bilans uspeha ukoliko takvo vrednovanje eliminiše ili značajno smanjuje nedoslednost vrednovanja ili priznavanja koja bi inače nastala. Banka nije koristila opciju fer vrednosti.

Finansijska sredstva - Prestanak priznavanja i reklasifikacija finansijskih sredstava

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava nastaje kada banka prenese sredstvo na drugo lice, a zatim utvrđuje da li je suštinski prenela sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvom. Ukoliko su suštinski svi rizici i koristi prenete, sredstvo prestaje da se priznaje u knjigama banke. Ukoliko su suštinski zadržani svi rizici i koristi, prestanak priznavanja sredstva nije moguć.

Finansijske obaveze - Vrednovanje i prestanak priznavanja

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu Banke da preda gotovinu ili drugo finansijsko sredstvo drugom licu. Prilikom početnog priznavanja Banka meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je primljena za nju.

Finansijske obaveze koje se drže za trgovanje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (skraćeno FVTPL), a sve ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti osim ako se ne primenjuje opcija fer vrednosti. Banka ne primenjuje opciju fer vrednosti.

Finansijsku obavezu treba ukloniti iz bilansa stanja kada, i samo kada je ugašena, odnosno kada je obaveza navedena u ugovoru ispuštena ili poništena ili istekla.

Dobitak ili gubitak od gašenja prvobitne finansijske obaveze se priznaje u bilansu uspeha.

Ukoliko banka nije značajno zadržala ili prenela sve rizike i koristi od sredstva, onda banka mora proceniti da li se odrekla kontrole nad sredstvom ili ne. Ako banka ne kontroliše sredstvo, onda može da prestane sa priznavanjem tog sredstva, međutim, ako banka zadrži kontrolu nad sredstvom, onda banka nastavlja da priznaje sredstvo u meri u kojoj ona ima kontinuirano učešće u sredstvu.

Primljeni krediti

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenom za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma izveštavanja.

3.8. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod pozicijom gotovina i sredstva kod centralne banke u okviru bilansa stanja, iskazuje se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom se smatraju gotovina u domaćoj i stranoj valuti u blagajnama,

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Gotovina i sredstva kod centralne banke (nastavak)

sredstva na računu kod drugih banaka, kao i slobodna sredstva kod Narodne banke Srbije.

3.9. Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica

Plasmani i obaveze po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključeni u bilans stanja Banke.

3.10. Porezi i doprinosi

Porez iz dobitka

Za računovodstveno obuhvatanje i utvrđivanje poreza iz dobitka Banka koristi MRS 12 „Porezi na dobitak” i Zakon o porezu na dobit pravnih lica.

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na iznos dobitka pre oporezivanja, a po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu.

Konačni iznos obaveze po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici koji su iskazani u poreskom bilansu do 2009. godine mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda u narednih deset godina, a gubici ostvareni i iskazani u poreskom bilansu za 2010. godinu i nakon ovog perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina. Takođe, Banka ima mogućnost da po osnovu gubitka koji je nastao usled negativne korekcije početnog stanja 1. 1. 2018. usled prve primene MSFI 9 prizna kao rashode u poreskom bilansu u jednakim iznosima u 5 poreskih perioda počev od poreskog perioda u kojem je ta korekcija u bilansu stanja izvršena. Takvi poreski gubici, do iznosa za koji se predviđa da će postojati budući oporezivi dobitak na osnovu koga će se oni iskoristiti, priznaju se u bilansu stanja kao odloženo poresko sredstvo.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza, prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja “goodwill-a” ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Porezi i doprinosi (nastavak)

na dan bilansa stanja.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih operativnih rashoda.

Transferne cene

Poreski bilans za 2021. godinu nije predat do dana pojedinačnih finansijskih izveštaja Banke, s obzirom na to da je rok za predaju 180 dana od dana za koji se porez utvrđuje, odnosno do 29. juna naredne godine. Banka je obračunala poreske efekte na bazi Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka još uvek nije pripremila konačnu studiju transfernih cena, ali rukovodstvo smatra da po ovom osnovu neće imati materijalno značajne efekte na 2021. godinu jer do sada nije imala korekcije po osnovu transakcija sa povezanim licima, a u 2021. godini nije bilo značajnijih izmena u vrstama usluga u odnosu na prethodnu godinu.

3.11. Kapital i rezerve

Kapital Banke je ostatak imovine Banke nakon odbitka svih njenih obaveza. Kapital se ne procenjuje i ne meri posebno. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka. Banka je dužna da regulatorni kapital u svakom trenutku održava na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika koji mogu nastati u poslovanju Banke (kapitalni zahtevi), što je detaljnije objašnjeno u napomeni 29.2.

3.12. Beneficije zaposlenih

Banka nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2021. godine.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i neiskorišćenih dana godišnjeg odmora, a na osnovu procene rezervisanja od strane ovlašćenog aktuara.

Rezervisanja su formirana na osnovu sledećih pretpostavki:

Prosečna bruto zarada u RS (septembar 2021. godine)	89,980.00 RSD
Diskontna stopa	1.25%
Stopa rasta zarada	7.00%
Fluktuacija broja zaposlenih	6.00%

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Kratkoročna plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, a za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.13. Načelo stalnosti poslovanja

Banka je u poslovnoj 2021. godini ostvarila Dobitak u iznosu od 889,394 hiljada dinara (2020. godine ostvaren je Dobitak u iznosu od 529,706 hiljada dinara). Banka je u prethodnom periodu ostvarila najvažnije poslovne rezultate, a u narednom periodu rukovodstvo Banke očekuje stabilne prihode, kao i da će povećanje troškova biti manje od

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Načelo stalnosti poslovanja (nastavak)

povećanja prihoda. Shodno napred navedenom, finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.13.1. Uticaj COVID-19 krize na poslovanje Banke

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije (NBS) donela je sledeće odluke koje se odnose na moratorijum i olakšice i koje su uticale na strukturu i karakteristike portfolija, što se naravno kao efekat prenelo i na 2021. godinu:

- Odluku o merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, koja je stupila na snagu 18. marta 2020; (u daljem tekstu: Moratorijum I). Moratorijum I važio je do 30. juna 2020. godine.
- Odluku o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije Covid-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema, koja je stupila na snagu 27. jula 2020; (u daljem tekstu: Moratorijum II). Moratorijum II trajao je od 01. avgust 2020. do 30. septembar 2020. godine.
- Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije Covid-19, koja je stupila na snagu 14. decembra 2020; (u daljem tekstu: Olakšice). Olakšice koje su predviđene odlukom odnose se na reprogram i refinansiranje kredita, uz odobravanje grejs-perioda od šest meseci i odgovarajućeg produženja roka otplate, tako da mesečne obaveze dužnika ne budu veće od onih iz plana otplate pre odobravanja olakšica.

U skladu sa poslednje navedenom Odlukom, bankama je propisana obaveza da dužniku (fizičkom licu, poljoprivredniku, preduzetniku i privrednom društvu), koji usled okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19 nije u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze prema banci, odnosno koji može imati teškoće u izmirivanju tih obaveza, na njegov zahtev, odobri olakšicu u otplati obaveza.

Banka je u skladu sa Odlukom i smericama NBS ponudila svojim klijentima mogućnost korišćenja olakšica u otplati obaveza objavljivanjem ponude na svojoj internet prezentaciji i dostavljanjem individualnog obaveštenja svojim dužnicima koji su na dan 30. novembra 2020. godine u docnji dužoj od 30 dana. Dopunom Odluke iz februara 2021.godine, bankama je propisana je obaveza da se individualno obaveštenje dostavi i dužnicima koji su na dan 28. februara 2021.godine u docnji dužoj od 30 dana.

Olakšice u otplati obaveza bile su omogućene svim dužnicima fizičkim licima, poljoprivrednicima, preduzetnicima i privrednim društvima:

- koji nisu u mogućnosti da izmiruju obaveze prema Banci, odnosno mogu imati poteškoća u izmirivanju obaveza usled pandemije Covid-19, i
- koji na dan 28. februara 2021, kao ni u periodu od 12 meseci pre toga, nisu bili u statusu neizmirenja obaveza prema Banci, odnosno čije nijedno potraživanje nije bilo klasifikovano kao problematičan kredit.

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je do 31.12.2020., odnosno do 31.03.2021. godine, uputila individualna obaveštenja svim dužnicima koji su ispunjavali kriterijume definisane Odlukom.

Zaključno sa 30.06.2021. godine, Banka je realizovala sva prihvaćena obaveštenja odnosno odobrene zahteve za primenu olakšica dužnika.

Ukupan broj dužnika kod kojih je primenjena olakšica u otplati potraživanja na dan 30.06.2021. godine, prikazan je u tabeli u nastavku:

Vrsta lica	Realizovana obaveštenja/zahtevi	
	Broj dužnika	Iznos
Stanovništvo	1,066	1,007,269
Poljoprivrednici	65	97,593
Pravna lica	147	2,154,675
Preduzetnici	104	249,725
UKUPNO	1,382	3,509,262

(u 000 dinara)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Načelo stalnosti poslovanja (nastavak)

3.13.1. Uticaj COVID-19 krize na poslovanje Banke (nastavak)

Ukupan broj dužnika kod kojih je primenjena olakšica u otplati potraživanja na dan 31.12.2021. godine, prikazan je u tabeli u nastavku:

Vrsta lica	Realizovana obaveštenja/zahtevi	
	Broj dužnika	Iznos
Stanovništvo	1,021	977,580
Poljoprivrednici	65	98,436
Pravna lica	138	1,718,769
Preduzetnici	100	185,387
UKUPNO	1,324	2,980,172

(u 000 dinara)

Upravljenje kreditnim rizikom pod uticajem COVID – 19 krize

Banka je tokom 2021. godine sledeće sektore/delatnosti nastavila da tretira kao delatnosti na koje je COVID-19 najviše uticao:

- 1) Saobraćaj i skladištenje - Železnički prevoz putnika, daljinski i regionalni, Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika, Pomorski i priobalni prevoz putnika, Prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima, Vazdušni prevoz putnika;
- 2) Usluge smeštaja i ishrane - Hoteli i sličan smeštaj, Odmarališta i slični objekti za kraći boravak, Delatnost kampova, auto-kampova i kampova za turističke prikolice, Ostali smeštaj, Delatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekta, Katering, Ostale usluge pripremanja i posluživanja hrane, Usluge pripremanja i posluživanja pića;
- 3) Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti - Delatnost putničkih agencija, Delatnost tur-operatora, Ostale usluge rezervacije i delatnosti povezane s njima, Organizovanje sastanaka i sajmova.

Reklasifikacijom potraživanja od privrednih subjekata koji se bave ovim delatnostima, kao i potraživanja od fizičkih lica zaposlenih u ovim oblastima, iz nivoa obezvređenja 1 u nivo obezvređenja 2, Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala negativan efekat na bilans uspeha u iznosu od 10 miliona dinara.

Upravljenje rizikom likvidnosti pod uticajem COVID – 19 krize

Banka je tokom 2021. godine na adekvatan način upravljala likvidnosnom pozicijom. Likvidna aktiva je pravilno strukturirana, a svi sprovedeni stres testovi likvidnosti sugerišu da je obezbeđen značajan bafer likvidnosti, pa je samim tim Banka nastavila uspešno da neutrališe efekte pandemije. Pored aktivnosti vezanih za likvidnost, Banka je u poslednjih par godina u kontinuitetu bila aktivna i razvijala Swap, money market transakcije, čime su stvoreni mehanizmi upravljanja Cash flow-om bez uticaja na likvidnosnu poziciju banke. Sve navedeno obezbedilo je stabilnost likvidne pozicije i sigurnost, kao i mogućnost da se kroz korišćenje ovih instrumenata u transakcijama na međubankarskom tržištu kao i sa Narodnom bankom Srbije dodatno relaksira pozicija banke u stresnim okolnostima. Tokom 2021. godine došlo je do značajnog rasta depozitne baze, ostvaren je rast od 26%, što predstavlja jedan od najboljih rezultata u dosadašnjem poslovanju.

Uticaj COVID – 19 krize na zarađivačku sposobnost Banke

Što se tiče neto prihoda od naknada, tokom 2021. ostvaren je rast od čak 52% u odnosu na prošlu godinu, odnosno apsolutni ras u iznosu od EUR 3,4 mio, što predstavlja izuzetan rezultat.

Najveći doprins rastu ostvaren je u sledećim segmentima:

- Provizije iz poslova platnog prometa – rast od 51% u odnosu na prošlu godinu
- Provizije iz poslova sa platnim karticama (kartice, POS, ATM) – rast od 143% u odnosu na prošlu godinu

Kod neto prihoda od kamata beleži se rast od 14% u odnosu na prošlu godinu, odnosno apsolutni rast od EUR

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Načelo stalnosti poslovanja (nastavak)

3.13.1. Uticaj COVID-19 krize na poslovanje Banke (nastavak)

2,53 mio.

U skladu sa kretanjima u prihodima, Banka je pratila i kretanja u delu operativnih troškova poslovanja. Tokom 2021. Godine došlo je do rasta Operativnih troškova za 19%, odnosno za EUR 3,78 mio. Može se reći da je jedina grupa operativnih troškova kod koje je zabeležen značajniji rast Troškovi sudskih sporova i rezervisanja po sudskim sporovima, kao i troškovi advokata, zbog povećanog broja sporova, odnosno tužbi klijenata za naknade za obradu kredita. Može se reći da je ovaj negativan trend zaustavljen, odnosno očekuje se sve veći broj odustajanja klijenata od tužbi kao i presude u korist banaka zbog zvaničnog stava Vrhovnog suda.

Sve napred navedeno dovodi nas do bruto rezultata od EUR 8,06 mio, što predstavlja rast od 79% u odnosu na prošlu godinu. Bruto profit po usvojenom budžetu za 2021. godinu bio je EUR 6,05 mio.

Uticaj COVID – 19 krize na očekivanu naplatu plasmana

Redovna naplata plasmana realizovala se bez bilo kakvih negativnih trendova. U prethodnoj godini ostvarena je naplata NPL, a u skladu sa planom, u iznosu od cca EUR 3,044,587.

Modifikacija kamate obračunate tokom moratorijuma

Tokom perioda oba moratorijuma obračunata je kamata u iznosu od 492,222 hiljada dinara (na dan 31. decembar 2020.). Ovaj iznos je jednako raspoređen na period otplate svakog plasmana posle prestanka moratorijuma. Drugim rečima, u skladu sa regulativom, nije bilo dozvoljeno obračunatu kamatu pripisati glavnici (obračun kamate na kamatu). Ukupna potraživanja za kamatu obračunatu tokom moratorijuma, diskontovana su na sadašnju vrednost, primenom EKS koja je važila za svaki plasman pre modifikacije finansijskog sredstva i u skladu sa tim, za iznos dobijene razlike obračunate kamate tokom moratorijuma i njene sadašnje vrednosti, Banka je zabeležila gubitak od efekta modifikacije finansijskog sredstva u iznosu od 56,338 hiljada dinara na dan 31. decembar 2020. godine. Tokom 2021 godine došlo je do ukidanja efekata modifikacije, odnosno obračunatog gubitka, tako da se beleže prihodi po tom osnovu u iznosu od 21,799 hiljada dinara.

3.14. Lizing

Od 1. januara 2019. godine Banka primenjuje Međunarodni standard finansijskog izveštavanja 16 (MSFI 16) za obuhvat ugovora o lizingu.

Lizing je ugovor ili deo ugovora kojim se prenosi pravo korišćenja identifikovanog sredstva (predmeta lizinga) na određeni vremenski period uz nadoknadu.

Za svaki Ugovor o zakupu, Banka procenjuje da li ugovor sadrži elemente lizinga. Banka procenjuje da li je u ugovoru identifikovano sredstvo i da li Banka ima pravo da kontroliše korišćenje identifikovane imovine za određeni vremenski period.

Stopa po kojoj Banka obračunava pravo korišćenja je inkrementalna stopa. To je kamatna stopa koju bi Banka (zakupac) morala da plati da u sličnom roku i pod sličnim uslovima pozajmi sredstva neopodna za nabavku imovine slične vrednosti sa pravom korišćenja u sličnom ekonomskom okruženju.

Banka ne primenjuje uslove MSFI 16:

- za ugovore o zakupu kraće od 12 meseci i koji ne sadrže opciju otkupa i/ili
- kada je osnovno sredstvo male vrednosti (dinarska protivvrednost sredstva USD 5.000,00 ili manja).

3.15 Stečena imovina

Pod sredstvima stečenim naplatom potraživanja, Banka iskazuje materijalne vrednosti koje je primila po osnovu naplate potraživanja sve do momenta njihove prodaje ili upotrebe za sopstvene potrebe.

Nepokretnosti stečene naplatom potraživanja priznaju se nakon sticanja po nižoj vrednosti između procenjene tržišne vrednosti ili plaćene vrednosti po kojoj su preuzete. Banka do momenta prodaje ili promene namene stečene nepokretnosti jednom godišnje obezbeđuje reprocenu svake pojedinačne nepokretnosti stečene naplatom potraživanja i ukoliko je reprocenjena vrednost niža od neto knjigovodstvene vrednosti vrši obezvređenje u skladu

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15 Stečena imovina (nastavak)

sa MRS 2.

3.16 Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditive, akcepte menica i druge poslove jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3.16 Finansijske garancije (nastavak)

Finansijske garancije su prikazane u okviru potencijalnih obaveza u vanbilansnoj evidenciji (napomena 27).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a) PRIHODI OD KAMATA

Prihodi od kamata obuhvataju:

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	2021.	31. decembra
	2020.	
Na kredite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	205	237
Javnim preduzećima	2,161	5,500
Preduzećima	991,513	931,562
Preduzetnicima	170,468	174,242
Javnom sektoru	36,743	25,891
Stanovništvu	1,016,502	918,545
Drugim komitentima	138,504	119,516
	<u>2,356,096</u>	<u>2,175,493</u>
Na kredite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Preduzećima	16,635	17,535
Preduzetnicima	-	1
Javnom sektoru	1	1
Stanovništvu	56	60
Drugim komitentima	254,203	108,219
	<u>270,895</u>	<u>125,816</u>
Na depozite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	7,464	17,134
	<u>7,464</u>	<u>17,134</u>
Na depozite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
Bankama	15	1,850
Stanovništvu	20	-
Drugim komitentima	23	416
	<u>58</u>	<u>2,266</u>
Prihodi od kamata po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat:		
U dinarima	470,002	392,452
U stranoj valuti	-	743
	<u>470,002</u>	<u>393,195</u>
Prihodi od kamata po osnovu ostalih plasmana koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
U dinarima	1	54
U stranoj valuti	743	135
	<u>744</u>	<u>189</u>
UKUPNO:	<u>3,105,259</u>	<u>2,714,093</u>

Ukupni priznati prihodi od kamata na obezvređene kredite za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine iznose 46,827 hiljada dinara (2020. godine: 58,540 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA (nastavak)

b) RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2021.	2020.
Na kredite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od banaka	77	137
Od preduzeća	15	-
Od ostalih komitenata	-	48
	<u>92</u>	<u>185</u>
Na kredite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od javnog sektora	15,227	24,292
Od banaka	14,494	27,993
Od ostalih komitenata	21,555	30,786
	<u>51,276</u>	<u>83,071</u>
Na depozite u dinarima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od banaka	57,204	70,512
Od javnih preduzeća	8,034	4,263
Od preduzeća	128,032	81,803
Od preduzetnika	783	873
Od javnog sektora	20,756	3,345
Od stanovništva	70,598	39,854
Od ostalih komitenata	46,314	55,955
	<u>331,721</u>	<u>256,605</u>
Na depozite u stranoj valuti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Od banaka	41,272	19,696
Od preduzeća	55,482	40,283
Od preduzetnika	-	-
Od stanovništva	110,389	97,620
Od ostalih komitenata	9,399	11,747
	<u>216,542</u>	<u>169,346</u>
Rashodi od kamata po osnovu ostalih obaveza koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
U dinarima	2,753	3,912
U stranoj valuti	13,029	8,428
	<u>15,782</u>	<u>12,340</u>
UKUPNO:	<u>615,413</u>	<u>521,547</u>

Rashodi kamate po osnovu lizinga nepokretnosti u 2021. godini su 13,306 hiljada dinara (2020: 9,618 hiljada dinara), dok su rashodi kamate po osnovu lizinga vozila u 2021. godini 1,251 hiljada dinara (2020: 652 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

a) PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Prihodi od naknada i provizija		
U dinarima:		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	54,975	42,723
Od javnih preduzeća	3,538	2,619
Od preduzeća	939,221	576,264
Od preduzetnika	153,381	103,710
Od javnog sektora	1,556	165
Od stanovništva	272,516	196,576
Od stranih pravnih i fizičkih lica	3,827	2,594
Od ostalih komitenata	22,452	17,087
UKUPNO	1,451,466	941,738
Prihodi od naknada i provizija		
U stranoj valuti		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	40,084	26,248
Od Western Uniona	350	726
Od MasterCard I VISA	15,212	7,634
Od fizičkih lica	4,600	3,457
Od preduzeća	67	1
Od preduzetnika	-	1,355
Od stranih pravnih i fizičkih lica	1,086	-
	61,399	39,421
UKUPNO:	1,512,865	981,159

b) RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Rashodi naknada i provizija		
U dinarima:		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	60,411	44,165
Od preduzeća	65,820	61,094
Od preduzetnika	22	34
Od javnog sektora	512	527
Od ostalih komitenata	16,449	14,674
	143,214	120,494
Rashodi naknada i provizija		
U stranoj valuti:		
Od banaka i drugih finansijskih institucija	16,343	10,521
Od preduzeća	8	-
Od javnog sektora	17	-
Od preduzetnika	5	-
Od stranih pravnih i fizičkih lica	179,570	76,089
	195,943	86,610
UKUPNO:	339,157	207,104

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

6. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Prihodi/(rashodi) po osnovu promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	941	(1,936)
Prihodi/(rashodi) po osnovu promene vrednosti finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	2,150	(852)
Prihodi/(rashodi) od promene vrednosti ostalih derivata	2,167	297
UKUPNO:	5,258	(2,491)

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	120,415	80,392
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(53)	-
UKUPNO:	120,362	80,392

Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u iznosu od 120,415 hiljada dinara odnosi se na dobitak koji je nastao prilikom prodaje obveznice Vlade Republike Srbije, čija je prodaja realizovana na sekundarom tržištu u martu i aprilu 2021.

Gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 53 hiljade dinara odnosi se na gubitak koji je nastao prilikom prodaje akcija GALENIKA-FITOFARMACIJA AD u junu 2021.

8. NETO PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Prihodi po osnovu kursnih razlika	973,174	1,277,331
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	50,382	319,868
UKUPNO:	1,023,556	1,597,199
Rashodi po osnovu kursnih razlika	(959,810)	(1,139,453)
Rashodi od negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	(48,675)	(449,726)
UKUPNO:	(1,008,485)	(1,589,179)
Neto prihodi od kursnih razlika:	15,071	8,020

Učešće deviznih pozicija u ukupnoj bilansnoj aktivni iznosi 46.23% (2020: 48.11%), dok učešće deviznih pozicija u ukupnoj bilansnoj pasivi iznosi 46.12% (2020: 47.64%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI

a) Knjiženja u korist/(na teret) rezultata

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(462,903)	(515,692)
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (napomena 9b)	<u>238,766</u>	<u>248,309</u>
Neto rashod	(224,137)	(267,383)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (napomena 24a)	(40,841)	(17,425)
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (napomena 24a)	<u>16,399</u>	<u>3,731</u>
Neto prihod/(rashod)	(24,442)	(13,694)
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(11,673)	(5,956)
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	<u>11,305</u>	<u>4,014</u>
Neto rashod	(368)	(1,942)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potrazivanja	(2,157)	(2,487)
Prihodi od naplaćenih otpisanih potrazivanja	<u>63,524</u>	<u>47,334</u>
Neto prihod	61,367	44,847
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	21,799	-
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	<u>-</u>	<u>(56,338)</u>
Neto prihod/(rashod)	21,799	(56,338)
UKUPNO:	<u>(165,781)</u>	<u>(294,510)</u>

HALKBANK a.d. Beograd

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (nastavak)

b) Kretanje na računima ispravke vrednosti potraživanja

U hiljadama dinara 2021.

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 15.)	Kredit i potraživanja od banaka (napomena 18.)	Kredit i potraživanja od komitenata (napomena 19.)	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 17.)	Ostala finansijska sredstva (napomena 21.)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	1,858	1,889	1,107,285	-	26,024	1,137,056
Indirektni otpisi plasmana	2,617	4,330	395,772	-	13,357	416,076
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (napomena 9a)	(3,635)	(3,789)	(228,357)	-	(2,985)	(238,766)
Kursne razlike	-	(2)	3	-	-	1
Indeksiranje ispravke vrednosti (valutna klauzula)	-	-	(1,270)	-	-	(1,270)
Otpis	-	-	(97,665)	-	(4,820)	(102,485)
Otpust	-	-	(147,285)	-	(786)	(148,071)
Ostalo	-	-	1,352	-	(66)	1,286
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	840	2,430	1,029,832	-	30,727	1,063,829

U hiljadama dinara 2020.

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 15.)	Kredit i potraživanja od banaka (napomena 18.)	Kredit i potraživanja od komitenata (napomena 19.)	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (napomena 17.)	Ostala finansijska sredstva (napomena 21.)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	1,161	662	1,085,009	-	19,830	1,106,662
Indirektni otpisi plasmana	701	1,792	443,962	-	10,694	457,149
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (napomena 9a)	(4)	(874)	(242,824)	-	(4,607)	(248,309)
Kursne razlike	-	(2)	3	-	-	1
Indeksiranje ispravke vrednosti (valutna klauzula)	-	-	(10,051)	-	-	(10,051)
Otpis	-	-	(103,462)	-	(137)	(103,599)
Otpust	-	-	(64,677)	-	(120)	(64,797)
Ostalo	-	-	(675)	-	364	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	1,858	1,889	1,107,285	-	26,024	1,137,056

Ukupna ispravka na ostala sredstva prikazana u napomeni 21 u ukupnom iznosu od 55,542 hiljada dinara (2020: 51,654 hiljada dinara) uključuje ispravku vrednosti finansijskih i nefinansijskih ostalih sredstava, dok je u napomeni 9b) prikazana samo ispravka finansijskih ostalih sredstava za koja ispravka vrednosti iznosi 30,727 hiljade dinara (2020: 26,024 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

9. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA I KREDITNO RIZIČNIH VANBILANSNIH STAVKI (nastavak)

Banka je za period koji se završava 31. decembra 2021. godine izvršila priznavanje prihoda od kamate na obezvređene plasmane primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost plasmana odnosno njegovu neto vrednost uz korekciju evidentiranih prihoda u okviru Bilansa uspeha i uz obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu, uz evidentiranje rashoda indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u okviru pozicije neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, bez korekcije računa ispravke vrednosti u bilansu stanja po tom osnovu.

Po ovom osnovu, u okviru rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana evidentiran je iznos od 46,827 hiljada dinara (2020. godine: 58,543 hiljada dinara).

Usled navedenog rashodi indirektnih otpisa plasmana u bilansu uspeha (Napomena 9a) su veći za isti iznos u odnosu na iznos rashoda prikazan u tabeli kretanja na računima ispravke vrednosti (Napomena 9b).

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Neto dobitak/gubitak po osnovu priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	252
UKUPNO:	-	252

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Iz operativnog poslovanja	13,277	11,184
Od dividendi i učešća	622	-
UKUPNO:	13,899	11,184

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	2021.	31. decembra 2020.
	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada	737,972	680,579
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	90,345	83,636
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	192,190	173,115
Ostali lični rashodi	20,573	16,753
Rashodi rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene (napomena 24b)	82,294	3,897
Prihodi od ukidanja rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene (napomena 24b)	-	-
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	1,894	435
UKUPNO:	<u>1,125,268</u>	<u>958,415</u>

U okviru pozicije Troškovi zarada i naknada zarada iznos 36,673 hiljade dinara (2020. godine: 37,876 hiljade dinara) odnosi se na primanja članova Izvršnog odbora, a naknade članovima Upravnog odbora u okviru pozicije ostali lični rashodi iznose 11,666 hiljada dinara (2020. godine: 11,808 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

13. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021.	2020.
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1,147	20,325
Prihodi od smanjenja obaveza (zakup)	-	3,136
Viškovi	293	1,040
Ostali prihodi	22,950	12,233
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	590	179
UKUPNO:	24,980	36,913
Operativni rashodi		
Troškovi materijala	79,023	73,587
Troškovi proizvodnih usluga	235,157	211,834
Nematerijalni troškovi	561,859	451,185
Troškovi poreza	9,102	21,749
Troškovi doprinosa	163,957	147,974
Ostali troškovi	1,801	873
Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze (napomena 24c)	81,690	11,197
Ostali poslovni rashodi		
Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1,041	379
Ostali rashodi	4,346	1,679
Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	3,331	2,639
Manjkovi i štete	194	-
UKUPNO:	1,141,501	923,096

U okviru pozicije nematerijalni troškovi najznačajniji iznos predstavljaju plaćene premije osiguranja u iznosu od 198,390 hiljada dinara (2020. godine: 160,973 hiljada dinara), od čega najveći iznos predstavlja plaćena premija osiguranja depozita građana od 160,237 hiljada dinara (2020. godine: 129,423 hiljada dinara) i premija osiguranja u iznosu 38,153 hiljade dinara (2020. godine: 31,550 hiljada dinara) po osnovu gotovinskih kredita za penzionere. Takođe, nematerijalni troškovi odnose se na troškove obezbeđenja objekata i transporta novca u iznosu od 51,386 hiljada dinara, troškove iznajmljivanja softvera u iznosu od 69,445 hiljade dinara i troškove telekomunikacionih usluga u iznosu od 45,018 hiljada dinara.

U okviru pozicije troškovi proizvodnih usluga najveći iznos se odnosi na troškove zakupnina 77,175 hiljada dinara (2020. godine: 72,127 hiljada dinara).

Troškovi zakupa nepokretnosti koji su obuhvaćeni standardom MSFI 16 iznose 59,650 hiljada dinara od čega je najveći deo porez na dodatu vrednost za sve nepokretnosti uzete u zakup od pravnih lica, porez na dohodak građana za fizička lica, kao i servisni troškovi zakupa Centrale banke.

Troškovi zakupa vozila koji su obuhvaćeni standardom MSFI 16 odnose se na porez na dodatu vrednost koji pada na teret zakupca (banke) i iznosi 7,660 hiljada dinara.

Troškovi zakupa nepokretnosti koji zbog male vrednosti nisu obuhvaćeni standardom MSFI 16, u 2021. godini iznose 9,866 hiljada dinara (nepokretnosti 748 hiljada dinara i bankomati 9,118 hiljada dinara). Ugovori za zakup prostora za bankomate ne ispunjavaju uslove za knjiženje po MSFI 16, usled male vrednosti ugovora i neodređenog roka važnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

14. POREZ NA DOBIT

a) Osnovne komponente poreza na dobitak na dan 31. decembra su sledeće:

U hiljadama dinara	2021.	2020.
Tekući poreski rashod perioda	(58,589)	-
Povećanje odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	1,519	-
Ukupno	(57,070)	-

b) Usaglašavanje poreza na dobitak i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	Za godinu koja se završava	
	31. decembra	
	2021.	2020.
Dobitak pre oporezivanja	946,464	529,706
Porez po stopi od 15%	141,970	79,456
Poreski efekti po osnovu usklađivanja rashoda	13,265	3,099
Poreski efekti prihoda od dužničkih hartija i ostala usklađivanja prihoda	(78,853)	(67,116)
Ostalo	(1,026)	10,908
Iskorišćeni preneti poreski gubici	(16,767)	(26,347)
Porez iskazan u poreskom bilansu	58,589	-
Efektivna poreska stopa	6.19%	0%

c) Komponente odloženih poreskih sredstava i obaveza

Banka je formirala odložena poreska sredstva u skladu sa planiranim rezultatima shodno usvojenoj petogodišnjoj poslovnoj Strategiji Banke. Obzirom da je na dan 31. decembar 2021. godine došlo do promena u iznosu odloženih poreskih sredstava u odnosu na prethodnu 2020. godinu, Banka je evidentirala povećanje Odloženih poreskih sredstava u odnosu na prethodnu godinu, i to u iznosu od 1,519 hiljada dinara kao i formiranje odloženih poreskih obaveza u iznosu od 15,689 hiljada dinara.

Odložena poreska sredstva i obaveze se odnose na:

	2021.			2020.		
U hiljadama dinara	Sredstva	Obaveze	Neto	Sredstva	Obaveze	Neto
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	36,850	-	36,850	12,924	-	12,924
Odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka	4,268	-	4,268	41,244	-	41,244
Odložena poreska sredstva po osnovu hartija od vrednosti	7,967	-	7,967	8,225	-	8,225
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja za sudske sporove	12,137	-	12,137	-	-	-
Odložena poreska sredstva po osnovu otpremnina	2,691	-	2,691	-	-	-
Odložene poreske obaveze po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	-	(14,858)	(14,858)	-	-	-
Odložene poreske obaveze po osnovu aktuarskih gubitaka	-	(831)	(831)	-	-	-
Ukupno	63,913	(15,689)	48,224	62,393	-	62,393

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

14. POREZ NA DOBIT (nastavak)

c) Komponente odloženih poreskih sredstava i obaveza (nastavak)

Kretanja privremenih razlika tokom 2021. godine prikazana su u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	Stanje 1. januara	Iskazano u bilansu uspeha	Iskazano u ostalom ukupnom rezultatu	Stanje 31. decembra
Razlika u sadašnjoj vrednosti osnovnih sredstava u poreske i knjigovodstvene svrhe	10,748	26,102	-	36,850
Odložena poreska sredstva po osnovu poreskih gubitaka	29,746	(25,478)	-	4,268
Odložena poreska sredstva po osnovu poreskih kredita	14,524	(14,524)		
Odložena poreska sredstva po osnovu hartija od vrednosti	7,376	591	-	7,967
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja za sudske sporove	-	12,137	-	12,137
Odložena poreska sredstva po osnovu otpremnina	-	2,691		2,691
Odložene poreske obaveze po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	-	-	14,858	(14,858)
Odložene poreske obaveze po osnovu aktuarskih gubitaka	-	-	831	(831)
Ukupno	62,393	1,519	15,689	48,224

c) Struktura poreskih kredita:

Efekti prve primene MSFI 9	Iznos preostalog poreskog kredita	Nepriznata odložena poreska sredstva	Priznata odložena poreska sredstva	Godina isteka
	4,267	-	4,267	2022
	<u>4,267</u>	<u>-</u>	<u>4,267</u>	

15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Žiro račun	6,051,515	4,201,071
Gotovina u blagajni u dinarima	853,767	698,657
Viškovi likvidnih sredstava	-	4,100,000
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	-	132
Gotovina u blagajni u stranoj valuti	856,805	792,194
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	4,927,357	3,916,238
Ostala novčana sredstva	711	570
Ispravka vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke	(840)	(1,858)
UKUPNO:	12,689,315	13,707,004

Obavezna rezerva u dinarima predstavlja minimalno prosečno stanje dinarskih sredstava koje Banka mora da izdvoji na svom žiro računu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS („Službeni glasnik RS” br. 76/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

U skladu sa tačkom 6. ove Odluke, Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih depozita, kredita i ostalih obaveza sa ročnošću do dve godine u toku jednog kalendarskog meseca, dok je za depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću preko dve godine stopa izdvajanja 0%. Obračun obavezne rezerve vrši se jedanput mesečno. Na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve, NBS je u toku 2021. godine obračunavala i isplaćivala kamatu po kamatnoj stopi u visini 0,10% na godišnjem nivou. Izuzetno, radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih posle pandemije bolesti COVID-19, NBS na deo ovih sredstava, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi plaća i obračunava kamatu po kamatnoj stopi u visini 0,60% na godišnjem nivou (0,10% + 50 procentnih poena).

Na dan 31. decembra 2021. godine dinarska obavezna rezerva je obračunata u iznosu od 4,062,215 hiljade dinara (2020. godine: 3,387,965 hiljada dinara). Navedeni iznos nalazi se u okviru pozicije Žiro račun.

Procenat obračunate devizne obavezne rezerve koji se izdvaja u dinarima iznosi 38% i odnosi se na depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću do dve godine i 30% za depozite, kredite i ostale obaveze sa ročnošću preko dve godine, tako da ukupnu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir obračunate dinarske rezerve u dinarima i navedeni deo obračunate devizne rezerve.

Obavezna rezerva u stranoj valuti predstavlja minimalno prosečno stanje deviznih sredstava koje je Banka obavezna da izdvoji na svom računu kod NBS, a u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod NBS („Službeni glasnik RS“ br. 76/2018). Banka je dužna da obračunava i izdvaja deviznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih depozita, kredita i ostalih obaveza u toku jednog kalendarskog meseca i to po stopi od 20% za ročnost do dve godine, 13% za ročnost preko dve godine i 100% za prosečno stanje dinarskih obaveza indeksiranih u stranoj valuti. Narodna banka ne obračunava kamatu na izdvojena sredstva na računu devizne obavezne rezerve.

Pozicija „Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti“ predstavlja trenutno stanje na deviznom računu kod NBS gde se izdvaja obavezna rezerva. Obaveza banke je da prosečno mesečno stanje izdvojenih sredstava bude na nivou obračunate obavezne rezerve u stranoj valuti. Kako se taj račun koristi i za druge potrebe pojedinačni dani imaju različito stanje. U tabeli je prikazano stanje na tom računu na dan 31.12.2021.

Na dan 31. decembra 2021. godine Obračunata obavezna rezerva u stranoj valuti iznosila je 4,276,647 hiljada dinara (2020. godine: 3,644,653 hiljada dinara).

Deviznu obaveznu rezervu čini zbir 62% obračunate devizne rezerve koja se odnosi na obaveze sa ročnošću do dve godine i 70% obračunate devizne rezerve koja se odnosi na obaveze sa ročnošću preko dve godine.

Za potrebe izrade izveštaja o tokovima gotovine Banka u gotovinu i gotovinske ekvivalente uključuje sredstva na žiro računu, gotovinu u blagajni u dinarima i stranoj valuti i sredstva na deviznim računima kod stranih banaka. Gotovina i sredstva kod centralne banke na kraju izveštajnog perioda usaglašena je sa pozicijama izveštaja o tokovima gotovine na sledeći način:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,689,315	13,707,004
Obavezna devizna rezerva kod Narodne banke Srbije	(4,927,357)	(3,916,238)
Devizni računi kod stranih banaka	2,306,878	1,469,129
Viškovi likvidnih sredstava	-	(4,100,000)
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknade i provizije koje se odnose na gotovinu i sredstva kod centralne banke	-	(132)
Ispravka vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke	840	1,858
UKUPNO:	10,069,676	7,161,621

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

16. POTRAŽIVANJA/(OBAVEZE) PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Potraživanja/(Obaveze) po osnovu derivata	901	(1,266)
UKUPNO:	901	(1,266)

Navedeno potraživanje u iznosu od 901 hiljadu dinara odnosi se na pozitivne efekte svođenja vrednosti valutnog SWAP-a (USD SWAP) na fer vrednost (USD 8,669.50 po srednjem kursu na dan obračuna fer vrednosti). Datumi dospeća svih navedenih SWAP-ova su tokom januara 2022.

17. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
a) Založena finansijska sredstva		
Obveznice Republike Srbije u dinarima	-	1,200,000
	-	1,200,000
b) Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Akcije banaka	-	590
Akcije preduzeća	18,636	18,630
	18,636	19,220
c) Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		
Obveznice lokalne samouprave:		
Grad Šabac	-	7,620
Obveznice Republike Srbije u dinarima	14,262,051	9,893,971
	14,262,051	9,901,591
UKUPNO:	14,280,687	11,120,811

U 2021. godini ostvaren je neto negativan efekat u iznosu od 759,254 hiljade dinara po osnovu promene vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u Izveštaju o ostalom rezultatu prikazan je negativan efekat promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 770,928 hiljada dinara, dok je pozitivan efekat 11,673 hiljada dinara). U Izveštaju o promenama na kapitalu prikazani su takođe negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u okviru revalorizacionih rezervi u iznosu od 759,254 hiljade dinara.

U 2020. godini ostvaren je neto negativan efekat u iznosu od 136,986 hiljada dinara po osnovu promene vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u Izveštaju o ostalom rezultatu prikazan je negativan efekat promene vrednosti dužničkih instrumenata u iznosu od 155,113 hiljada dinara, dok je pozitivan efekat 18,127 hiljada dinara). U Izveštaju o promenama na kapitalu prikazani su takođe negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat u okviru revalorizacionih rezervi u iznosu 136,986 hiljada dinara.

Na dan 31. decembra 2021. godine hartije od vrednosti i plasmani kojima se trguje na Beogradskoj berzi sastoje se od akcija preduzeća.

Raspon stopa prinosa na državne dinarske hartije kupljene tokom 2021. godine se kretao od 2.50% do 3.54% godišnje, dok je raspon stopa za ukupan portfolio Banke tokom 2021. godine bio za dinarske 2.50% - 5.98%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

18. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima:		
- u dinarima	48	6
- u stranoj valuti	-	-
Devizni računi	2,306,878	1,469,129
Kreditni dat u dinarima	16,165	1,875
Ostali plasmani:		
- u dinarima	587,990	587,910
- u stranoj valuti	840,142	258,689
Depoziti:		
- u dinarima	-	-
- u stranoj valuti	89,731	82,948
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana:		
- u dinarima	-	4
- u stranoj valuti	-	-
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom EKS-a	(7)	(2)
Bruto krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,840,947	2,400,559
Ispravka vrednosti (napomena 9b)	(2,430)	(1,889)
UKUPNO:	3,838,517	2,398,670

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka nije imala kredite po osnovu repo transakcija.

Devizna sredstva kod Centralnog registra za HoV i devizna sredstva na transakcionim računima u inostranstvu na dan 31. decembra 2021. godine u dinarskoj protivvrednosti iznose 2,306,878 hiljada dinara (2020. godine: 1,469,129 hiljada dinara) što se vidi na poziciji devizni računi.

Pozicija Ostali plasmani u dinarima i stranoj valuti odnosi se u najvećem delu na potraživanja za ugovorenu kupoprodaju deviza:

- od domaćih banaka Narodna Banka Srbije u iznosu od 588,002 hiljada dinara, Unicredit banka u iznosu od 470,328 hiljada dinara, Erste Bank A.D Novi Sad u iznosu od 235,164 hiljade dinara, OTP banka Srbija A.D. u iznosu od 117,570 hiljada dinara, NLB banka Beograd u iznosu od 12 hiljada dinara (2020: Narodna Banka Srbije u iznosu od 352,770 hiljada dinara, Vojvođanska banka u iznosu od 235,140 hiljada dinara i Unicredit banka u iznosu od 235,160 hiljada dinara),
- od stranih banaka Commerzbank AG, Frankfurt u iznosu od 17,056 hiljada dinara (2020: Commerzbank AG, Frankfurt u iznosu od 23,516 hiljada dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	134,327	129,966
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima	427	297
Potraživanja za obračunatu kamatu po kreditima, depozitima i ostalim plasmanima u stranoj valuti	92	142
Kreditni dati u dinarima i indeksirani u EUR-ima	60,200,848	52,208,724
Ostali plasmani u dinarima	6,500	72,794
Kreditni i plasmani dati u stranoj valuti	6,665,652	3,906,950
Depoziti u stranoj valuti	-	-
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u dinarima	271,317	428,438
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana u stranoj valuti	50,615	36,513
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom EKS-a	(139,750)	(136,129)
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana u stranoj valuti po amortizovanoj vrednosti primenom EKS-a	(19,815)	(20,079)
Bruto krediti i potraživanja od komitenata	67,170,213	56,627,616
Ispravka vrednosti (napomena 9b)	(1,029,832)	(1,107,285)
UKUPNO:	66,140,381	55,520,331

Kratkoročni krediti su plasirani privrednim društvima, preduzetnicima i agro klijentima za unapređenje proizvodnje, prometa robe, pružanje usluga, uvoza, izvoza, održavanje tekuće likvidnosti i ostale namene. Kratkoročni krediti su odobravani sa rokom otplate do 12 meseci i to u dinarima, dinarskoj protivvrednosti valutnog iznosa i u stranoj valuti.

Kreditni iz potencijala Banke do jedne godine u dinarima odobravani su u toku 2021. godine uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6m BELIBOR + od 0.75% godišnje do 9.00% godišnje sa varijabilnom kamatnom stopom i od 3,35% do 15,9% sa fiksnom kamatnom stopom, dok su krediti do jedne godine u dinarima uz ugovorenu valutnu klauzulu i krediti u stranoj valuti odobravani uz kamatne stope na godišnjem nivou u rasponu od 6m EURIBOR + od 2.15% do 9.00% sa varijabilnom kamatnom stopom.

Dugoročni krediti odobravani su za investicione namene, ulaganja u osnovna i trajna obrtna sredstva i kao dugoročni izvori finansiranja obrtnih sredstava. Dugoročni krediti su plasirani u dinarima sa i bez valutne klauzule, u stranoj valuti po fiksni i varijabilnim stopama.

Najveći deo plasiranih dugoročnih kredita u toku 2021. godine odnosio se na:

- plasmane u iznosu EUR 246.2 miliona velikim klijentima, malim i srednjim preduzećima i klijentima poljoprivrede, kroz Garantnu šemu za podršku privredi, cross-border kredite, standardne kreditne proizvode, kao i određene programe i akcije. Fokus je bio na Garantnoj šemi za podršku privredi, a aktuelne su bile FRK kampanja investicionih kredita u saradnji sa Narodnom bankom Srbije, Program podrške za nabavku opreme u 2021, nova kreditna linija u saradnji sa fondacijom SEF, kao i plasiranje u segmentu Agro klijenata.
- učešće u Garantnoj šemi za podršku privredi I i II, u okviru kojih je Banka plasirala EUR 37,2, odnosno EUR 3,1, respektivno. U pitanju su mere Vlade Republike Srbije za podršku privredi u uslovima Covid-19 krize kroz kredite za održavanje likvidnosti i obrtnih sredstava preko komercijalnih banaka koje posluju u Republici Srbiji. Učestvovanje u realizaciji navedenih programa treba da doprinese očuvanju i proširenju portfolija kvalitetnih kreditnih klijenata, uz plasiranje sredstava uz prvoklasno obezbeđenje i pružanje podrške klijentima u očuvanju likvidnosti sredstvima sa povoljnom kamatnom stopom.

Nastavljeno je sprovođenje potrebnih aktivnosti radi usaglašavanja sa zahtevima NBS u vezi sa pandemijom COVID-19. Banka je implementirala procedure za primenu Olakšica po Odluci Narodne banke Srbije, zadržala isti pristup u saradnji sa klijentima i nastavila sa stalnim kontaktiranjem klijenata iz portfolija Banke, u cilju sagledavanja efekata i posledica pandemije na poslovanje klijenata, radi zajedničkih aktivnosti kojima će se sprečiti negativne posledice. Klijenti su informisani o svim merama države, kao i najavljenim finansijskim podsticajima koji će biti realizovani kroz bankarski sektor. Filijale su praćene pojačano na dnevnom nivou sa jasnim instrukcijama o merama koje je potrebno preduzeti na bazi novih regulativa i uredaba države.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Bruto plasmani klijentima privrede (uključujući bruto NPL na dan 31. decembra 2021. godine) bez kamata, naknada i razgraničenih naknada iznose 48,153,335 hiljade dinara (2020. godine: 40,331,861 hiljada dinara) i imaju sledeću strukturu:

Vrsta kredita	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	% promene
Kredit iz potencijala Banke	43,151,097	34,491,469	25.11%
Kredit iz kreditnih linija od Međunarodnih finansijskih institucija	5,002,238	5,840,392	(14.35%)
Ukupno	48,153,335	40,331,861	19.39%

- Bruto krediti komitentima – stanovništvo

Ukupni bruto plasmani klijentima stanovništva (uključujući bruto NPL na dan 31. decembra 2021. godine bez kamata) iznose 18,734,388 hiljade dinara (2020. godine: 15,856,607 hiljade dinara) i imaju sledeću strukturu:

Vrsta kredita	U hiljadama dinara		
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	% promene
Gotovinski krediti	9,465,804	8,626,404	9.73%
Stambeni krediti	8,189,349	6,221,866	31.62%
Potrošački krediti – ostale namene	269,986	273,784	-1.39%
Potrošački krediti – energetska efikasnost	223,240	264,090	-15.47%
Dospela potraživanja po kreditima	198,786	174,220	14.10%
Potrošački krediti – kupovina automobila	149,647	142,047	5.35%
Dozvoljen minus po tekućim računima	138,936	127,962	8.58%
Nedozvoljen minus po tekućim računima	18,437	21,541	-14.41%
Potraživanja po osnovu kreditnih kartica	80,203	4,693	1,608.99%
Ukupno	18,734,388	15,856,607	18.15%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kretanje na računima ispravke vrednosti u toku 2021. godine

(u hiljadama dinara)
2021

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena na 15.)	Kredit i potraživan ja od banaka (Napomena 16.)	Kredit i potraživanj a od komitenata (Napomena 19.)	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 17.)	Ostala finansijska sredstva (Napomena 21.)	Ukupno
Stanje na početku godine	1,858	1,889	1,107,285	-	26,024	1,137,056
Nivo 1	1,858	1,889	85,146	-	4,074	92,967
Nivo 2	-	-	106,824	-	39	106,863
Nivo 3	-	-	915,315	-	21,911	937,226
Indirektni otpisi plasmana (napomena 9)	2,617	4,330	397,124	-	13,291	417,362
Nivo 1	2,617	4,330	73,580	-	140	80,667
Nivo 2	-	-	109,317	-	13	109,330
Nivo 3	-	-	214,227	-	13,138	227,365
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana(napomena 9)	(3,635)	(3,789)	(228,357)	-	(2,985)	(238,766)
Nivo 1	(3,635)	(3,789)	(78,223)	-	(16)	(85,663)
Nivo 2	-	-	(120,643)	-	(30)	(120,673)
Nivo 3	-	-	(29,491)	-	(2,939)	(32,430)
Kursne razlike	-	-	(1,270)	-	3	(1,267)
Nivo 1	-	-	(1,270)	-	3	(1,267)
Nivo 2	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	-	-	-	-
Otpisi i otpusti	-	-	(244,950)	-	(5,606)	(250,556)
Nivo 1	-	-	-	-	-	-
Nivo 2	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	(244,950)	-	(5,606)	(250,556)
Stanje na kraju godine	840	2,430	1,029,832	-	30,727	1,063,829
Nivo 1	840	2,430	79,233	-	4,201	86,704
Nivo 2	-	-	95,498	-	22	95,520
Nivo 3	-	-	855,101	-	26,504	881,605

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)
Kretanje na računima ispravke vrednosti u toku 2020. godine

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 15.)	Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 16.)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 19.)	Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 17.)	Ostala finansijska sredstva (Napomena 21.)	Ukupno
Stanje na početku godine	1,161	662	1,085,009	-	19,830	1,106,662
Nivo 1	1,161	662	92,839	-	407	95,069
Nivo 2	-	-	37,510	-	23	37,533
Nivo 3	-	-	954,660	-	19,400	974,060
Indirektni otpisi plasmana (napomena 9)	701	2,103	443,287	-	11,058	457,149
Nivo 1	701	2,103	14,015	-	6,395	23,214
Nivo 2	-	-	78,081	-	28	78,109
Nivo 3	-	-	351,191	-	4,635	355,826
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana (napomena 9)	(4)	(874)	(242,824)	-	(4,607)	(248,309)
Nivo 1	(4)	(874)	(20,777)	-	(2,728)	(24,383)
Nivo 2	-	-	(8,395)	-	(12)	(8,407)
Nivo 3	-	-	(213,652)	-	(1,867)	(215,519)
Kursne razlike	-	(2)	(10,048)	-	-	(10,050)
Nivo 1	-	(2)	(931)	-	-	(933)
Nivo 2	-	-	(372)	-	-	(372)
Nivo 3	-	-	(8,745)	-	-	(8,745)
Otpisi i otpusti	-	-	(168,139)	-	(257)	(168,396)
Nivo 1	-	-	-	-	-	-
Nivo 2	-	-	-	-	-	-
Nivo 3	-	-	(168,139)	-	(257)	(168,396)
Stanje na kraju godine	1,858	1,889	1,107,285	-	26,024	1,137,056
Nivo 1	1,858	1,889	85,146	-	4,074	92,967
Nivo 2	-	-	106,824	-	39	106,863
Nivo 3	-	-	915,315	-	21,911	937,226

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE
a) NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	623,706	510,264
Povećanja	472,856	113,442
Rashodovanje	(34,245)	-
Stanje 31. decembar	1,062,317	623,706
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	302,524	239,538
Amortizacija	77,144	62,986
Rashodovanje	(34,245)	-
Stanje 31. decembar	345,423	302,524
Stanje 31. decembar	716,894	321,182

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

Banka je u procesu uvođenja novog CORE sistema. Izbor vendora realizovan je u 2020. godini. Tokom 2021. godine završene su faze Priprema projekta i Analiza. Faze koje su počele u 2021. godini i još uvek traju su Tehnička priprema i razvoj okruženja, Migracija i Testiranje. Puna primena novog CORE sistema očekuje se u prvoj polovini 2023. godine.

Najveći iznos povećanja nematerijalnih ulaganja u 2021. godini odnosi se na početak kapitalizacije nematerijalnih ulaganja u novi Core sistem Banke u iznosu od 98,082 hiljade dinara, kao i plaćanje vendoru po osnovu Ugovora

o implementaciji i licenciranju novog Core sistema Banke u iznosu od 234,406 hiljada dinara. Banka je ulagala u licence za novu deviznu aplikaciju u iznosu od 15,315 hiljada dinara, u internet bankarstvo u iznosu od 5,220 hiljade dinara, kao i u ostale aplikativne softvere potrebne za rad u sistemu Banke u iznosu od 9,831 hiljada dinara.

b) NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	352,324	670,301
Povećanja	1,989	562
Revalorizacija	5,756	-
Rashodovanje	(1,294)	-
Prodaja/otudjenje	(1,854)	(318,539)
Stanje 31. decembar	<u>356,921</u>	<u>352,324</u>
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	139,953	255,680
Amortizacija	9,353	16,261
Revalorizacija	2,451	-
Rashodovanje	(606)	-
Prodaja/otudjenje	-	(131,988)
Stanje 31. decembar	<u>151,151</u>	<u>139,953</u>
Stanje 31. decembar	<u>205,770</u>	<u>212,379</u>

Banka ima zadovoljavajuće dokaze o vlasništvu nad svim sredstvima u posedu, osim nad tri nepokretnosti na građevinskim objektima ukupne sadašnje vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 668 hiljada dinara (2020. godine 1,203 hiljade dinara).

U skladu sa Računovodstvenom Politikom Banke, Banka je koristila eksterne procene od strane ovlašćenih procenitelja za preispitivanje tržišne vrednosti posedovanih nekretnina a efekti revalorizacije su priznat kroz kapital.

Vrednovanje građevinskih objekata nakon početnog priznavanja vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

U slučaju da Banka primenjuje model nabavne vrednosti umanjene za amortizaciju kod obračuna vrednosti građevinskih objekata koje su u vlasništvu Banke knjigovodstvena vrednost građevinskih objekata na dan 31. decembra 2021. godine iznosila bi 196,733 hiljade dinara (2020. godine: 354,195 hiljada dinara).

Procena vrednosti građevinskih objekata se, u skladu sa računovodstvenim politikama Banke, vrši svake tri godine. Banka je angažovala ovlašćenog procenitelja koji je izvršio procenu svih građevinskih objekata koji su u vlasništvu banke sa stanjem na dan 30. novembar 2021. godine. Prilikom procene vrednosti objekata korišćena je

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

b) NEKRETNINE (nastavak)

komparativna metoda i prinosna metoda. Prema izveštajima procenitelja knjigovodstvena vrednost objekata koji su u vlasništvu Banke nije odstupala značajno od tržišne vrednosti, tako da je ukupno povećanje vrednosti iznosilo 3,305 hiljade dinara po ovom osnovu. Banka je izvršila revalorizaciju građevinskih objekata a efekti izvršene revalorizacije su priznati preko kapitala evidentiranjem procena ovlašćenog procenitelja.

Banka je tokom 2021. godine prodala četiri nepokretnosti u Čačku, Ivanjici, Kraljevu i Veterniku.

Sledeća tabela predstavlja tehnike vrednovanja, kao i značajne neutvrdive parametre koji su korišćeni prilikom procene fer vrednosti građevinskih objekata.

Tehnika vrednovanja	Značajni neutvrdivi parametri	Veza između ključnih neutvrdivih parametara i fer vrednosti
Tržišni pristup – zasniva se na metodi uporedivih transakcija, odnosno na poređenju sredstava koja se procenjuju sa ostalim uporedivim sredstvima koja su predmet kupovine/prodaje na tržištu	Posmatraju se cene nekretnina na lokalnom tržištu. Za bančine građevinske objekte pronađene su uporedive nekretnine. Uporedive tržišne cene u Beogradu na dan 31. decembra 2021. godine kretale su se od 1800 do 3,700 EUR/m ² , a u Čačku, Gornjem Milanovcu i Jagodini od 750 do 1600 EUR/m ² , u Kraljevu od 460 do 800 EUR/m ² , u Kruševcu od 1,000 do 1400 EUR/m ² .	Procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale)

Proces procene vrednosti

Procena vrednosti nekretnina vrši se na svake tri godine na osnovu izveštaja o proceni koje pripremaju kvalifikovani nezavisni procenitelji, dok se interno svake godine preispituju tržišne vrednosti posedovanih nekretnina. Poslednja procena od strane nezavisnih procenitelja je izvršena na dan 30. novembar 2021. godine.

Navedeni izveštaji pripremaju se na osnovu:

- Informacija pribavljenih od Banke o tekućoj visini zakupnina, uslovima i odredbama ugovora o zakupu, cenama komunalnih usluga, visini ulaganja u osnovna sredstva i sl.; navedeni podaci pribavljaju se iz Bančinih sistema za upravljanje finansijama, nekretninama i kolateralima i predmet su opštih kontrola u kontrolnom okruženju.
- Pretpostavka i modela za procenu vrednosti primenjenih od strane procenjivača – pretpostavke su obično vezane za tržište, kao što su npr. uporedive cene, a one zavise od profesionalnih procena i prosuđivanja procenjivača kao i od njihovog posmatranja tržišta.

Informacije i podaci koje Banka dostavlja procenjivačima, kao i pretpostavke i modeli procene vrednosti primenjene od strane procenjivača su predmet analize Odeljenja za upravljanje kolateralima i Direktora Sektora za upravljanje finansijama i planiranje, koja podrazumeva analizu promena fer vrednosti tokom perioda. Ukoliko Direktor Sektora finansija i planiranja smatra da je izveštaj o proceni vrednosti adekvatan, izveštaj se upućuje Izvršnom odboru Banke. Izvršni odbor Banke razmatra izveštaj o proceni vrednosti u okviru svojih redovnih aktivnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

c) OPREMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	1,371,664	1,087,827
Povećanja	225,125	334,674
Prodaja	(81,000)	(32,556)
Otuđivanje i rashodovanje	(39,826)	(18,281)
Stanje 31.decembar	1,475,963	1,371,664
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	790,367	705,736
Amortizacija	168,235	133,347
Prodaja	(77,247)	(30,814)
Otuđivanje i rashodovanje	(39,493)	(17,902)
Stanje 31.decembar	841,862	790,367
Stanje 31.decembar	634,101	581,297

Najveći iznos ulaganja u 2021. godini odnosi se na nabavku POS terminala u iznosu od 57,299 hiljada dinara, adaptaciju filijala u iznosu od 35,990 hiljada dinara, računarske opreme i prateće IT opreme u iznosu od 14,516 hiljade dinara, nameštaja za opremanje poslovnog prostora u iznosu od 11,954 hiljade dinara.

Banka je najviše prodavala ATM u iznosu od 44,000 hiljada dinara dok je nameštaj u iznosu od 18,474 hiljada dinara rashodovala kao donacije.

d) INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januar	170,785	170,785
Smanjenja	(2,572)	-
Stanje 31.decembar	168,213	170,785
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januar	37,479	32,940
Amortizacija	4,508	4,539
Prodaja/otudjenje	(462)	
Stanje 31.decembar	41,525	37,479
Stanje 31.decembar	126,688	133,306

Prihodi po osnovu izdavanja objekata u zakup u 2021. godini iznose 4,656 hiljada dinara (2020: 4,374 hiljada dinara). Potraživanja po osnovu prefakturisanih troškova zakupa u 2021. godini iznose 1,327 hiljada dinara (2020: 1,475 hiljada dinara).

Nakon početnog priznavanja Banka vrednuje investicione nekretnine po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos amortizacije.

Procenjena vrednost investicionih nekretnina prema izveštaju ovlašćenog procenitelja iznosila je 128,829 hiljada dinara i veća je od njihove knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

d) INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

Tehnika vrednovanja	Značajni neutvrdivi parametri	Veza između ključnih neutvrdivih parametara i fer vrednosti
Tržišni pristup – zasniva se na metodi uporedivih transakcija, odnosno na poređenju sredstava koja se procenjuju sa ostalim uporedivim sredstvima koja su predmet kupovine/prodaje na tržištu	Posmatraju se cene nekretnina na lokalnom tržištu. Za bančine građevinske objekte pronađene su uporedive nekretnine. Uporedive tržišne cene u Beogradu na dan 31. decembra 2021. godine kretale su se od 1,800 do 3,200 EUR/m ² , a u Čačku i Užicu od 200 do 1500 EUR/m ²	Procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale)

Banka ima zadovoljavajuće dokaze o vlasništvu nad svim sredstvima u posedu, osim nad dve nepokretnosti na investicionim nekretninama ukupne sadašnje vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 71,031 hiljada dinara (2020. godine 73,452 hiljade dinara).

okviru svojih redovnih aktivnosti.

e) LIZING

Saglasno standardu MSFI 16 - Lizing koji je stupio na snagu 1. januara 2019. godine Banka je nakon datuma bilansa stanja izmenila računovodstvene politike za regulisanje pitanja računovodstvenog tretmana lizinga (zakupa).

Lizing je ugovor ili deo ugovora kojim se prenosi pravo korišćenja identifikovanog sredstva (predmeta lizinga) na određeni vremenski period uz nadoknadu.

Za svaki Ugovor o zakupu, Banka procenjuje da li ugovor sadrži elemente lizinga. Banka procenjuje da li je u ugovoru identifikovano sredstvo i da li Banka ima pravo da kontroliše korišćenje identifikovane imovine za određeni vremenski period.

Banka u okviru ovog standarda obuhvata:

- nepokretnosti i
- vozila.

Stopa po kojoj Banka obračunava pravo korišćenja je inkrementalna stopa. To je kamatna stopa koju bi Banka (zakupac) morala da plati da u sličnom roku i pod sličnim uslovima pozajmi sredstva neopodna za nabavku imovine slične vrednosti sa pravom korišćenja u sličnom ekonomskom okruženju.

Banka za obračun inkrementalne stope zaduživanja za zakup nepokretnosti koristi prosečnu cenu izvora sredstava (oročene depozite i kreditne linije).

Kako bi obezbedila učešće faktora tržišta, dobijenu cenu projektuje uzimajući u obzir stope prinosa na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti Republike Srbije. Na ovaj način je kalkulacijom obuhvaćen i rizik zemlje i rizik banke.

Banka uzima u zakup vozila sa ročnošću do četiri godine.

U skladu s tim, a uzimajući u obzir i činjenicu da se radi o trajnim obrtnim sredstvima, ukupne visine prava korišćenja za sva vozila koja je značajno manjeg iznosa od prava korišćenja za nekretnine, finansiranje ovih sredstava se ne bi radilo iz kreditnih linija.

Dodatno, pošto se radi o izuzetno lako utrživoj imovini, Banka vrednuje ove ugovore obračunom prosečne cene koštanja na ukupne depozite po viđenju i oročene depozite uvećane za premiju osiguranja, odnosno Banka koristi prosečnu stopu na depozite (oročene depozite i depozite po viđenju) koju koriguje (uvećava) za trošak osiguranja depozita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

20. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

e) LIZING (nastavak)

Na dan 31.12.2021. godine, lizing ugovorima koji su rezultirali kapitalizacijom sredstava je bilo obuhvaceno:

- 30 nepokretnosti
- 72 vozila.

Imovina (sredstvo) sa pravom korišćenja - Nepokretnosti	U hiljadama dinara 31.12.2021. godine	U hiljadama dinara 31.12.2020. godine
Stanje 1. januar	483,757	488,870
Povećanje u toku godine	237,257	152,580
Amortizacija	(168,553)	(157,693)
Stanje 31. decembar	552,461	483,757
Imovina (sredstvo) sa pravom korišćenja - Vozila	U hiljadama dinara 31.12.2021. godine	U hiljadama dinara 31.12.2020. godine
Stanje 1. januar	90,243	32,101
Povećanje u toku godine	35,132	87,699
Amortizacija	(36,316)	(29,557)
Stanje 31. decembar	89,059	90,243

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

21. OSTALA SREDSTVA

	<u>31. decembar 2021.</u>	<u>31. decembar 2020.</u>
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju		
po osnovu ostalih sredstava	24,520	17,178
Potraživanja po osnovu prodaje	1,738	1,431
Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	26,233	26,036
Potraživanja za obračunatu kamatu po osnovu ostalih sredstava	10	10
Ostala potraživanja u dinarima	205,910	118,814
Ostala potraživanja u stranoj valuti	128,065	183,118
Ostale investicije	3,349	3,349
Razgraničeni ostali troškovi	6,974	5,778
Razgraničena nedospela potraživanja	-	-
Razgraničeni rashodi kamata u stranoj valuti	16,921	14,882
Ostala AVR u stranoj valuti	940	821
Zalihe materijala, alata, rezervnih delova i ostale zalihe	21,085	23,703
Materijalna sredstva stečena naplatom potraživanja (napomena 29.3)	78,373	41,058
	<u>514,118</u>	<u>436,178</u>
Ispravka vrednosti ostalih sredstava	(55,542)	(50,840)
Ispravka vrednosti materijalnih sredstava stečenih naplatom potraživanja (napomena 29.3)	-	(814)
Ukupna ispravka ostalih sredstava (napomena 9b)	(55,542)	(51,654)
UKUPNO	<u>458,576</u>	<u>384,524</u>

Pozicija Ostala potraživanja u dinarima odnosi se najvećim delom na potraživanja u obračunu po osnovu kartica (Visa, Dina, Mastercard) u iznosu od 109,522 hiljade dinara (2020: Visa, Dina, MasterCard u iznosu 51,094 hiljada dinara) i avansna plaćanja dobavljačima u iznosu od 21,503 hiljade dinara.

Pozicija Ostala potraživanja u stranoj valuti najvećim delom se odnosi na potraživanja u obračunu po osnovu kartica (Visa, Dina, Mastercard) u iznosu od 19,550 hiljada dinara, avanse date zakupodavcima kao zaloga po osnovu ugovora u iznosu od 34,843 hiljade dinara i na potraživanje od grada Čačka za III ratu prema Ugovoru o kupoprodaji zgrade u Pivarskoj u iznosu od 68,427 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
DEPOZITI OD BANAKA		
Transakcioni depoziti	74,296	123,155
Namenski depoziti	11,761	4
Ostali depoziti	4,018,128	6,188,451
Ostale finansijske obaveze	1,435,339	852,415
Obaveze po osnovu kamate i naknade	834	763
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na depozite i ostale finansijske obaveze prema bankama	21,073	22,805
Ukupno: depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj bancii	5,561,431	7,187,593
PRIMLJENI KREDITI OD BANAKA		
Primljeni krediti od banaka	2,082,419	3,163,501
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite od banaka	5,260	12,051
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(4,520)	(7,490)
Ukupno: primljeni krediti od banaka	2,083,159	3,168,062
Ukupni depoziti, primljeni krediti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj bancii	7,644,590	10,355,655

Pozicija Ostali depoziti odnosi se na kratkoročne depozite osiguravajućih i ostalih finansijskih organizacija u dinarima u iznosu od 1,670,933 hiljada dinara (2020. godina 2,528,296 hiljada dinara) i na depozite od ostalih finansijskih organizacija u stranoj valuti u iznosu od 477,640 hiljade dinara (2020. godina 497,248 hiljada dinara), depozite domaćih banaka u stranoj valuti u iznosu od 223,406 hiljada dinara (2020. godina 223,402 hiljade dinara), kao i od ino-banaka i to Turkiye Halk Bankasi A.S. Head Office u iznosu od 1,646,149 hiljada dinara (2020. godine: 2,939,505 hiljada dinara).

Kratkoročni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija u dinarima oročavani su u toku 2021. godine po stopama u rasponu od 0.14% do 0.20% godišnje za ročnosti do 7 dana, dok su depoziti ročnosti do 1 godine oročavani u toku 2021. godine po stopama u rasponu od 1.80% do 2.55% godišnje.

Dugoročni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija oročavani su u toku 2021. godine po stopama u rasponu od 2.30% do 2.80% godišnje. Depoziti domaćih banaka i drugih finansijskih organizacija u stranoj valuti oročavani su u toku 2021. godine po stopama u rasponu od 0.02 % godišnje do 0.05% godišnje za ročnost do 7 dana, dok su depoziti ročnosti do 1 godine oročavani u toku 2021. godine po stopama u rasponu od 0.90% do 1.30% godišnje, dok su dugoročni depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija u stranoj valuti oročavani u toku 2021. godine po stopi od 1.60% godišnje. Depoziti matične banke su bili oročeni do 7 dana, sa godišnjom kamatnom stopom od 0.25% godišnje, depoziti matične banke na period od 1 meseca su bili oročeni, sa godišnjom kamatnom stopom od 1.75% godišnje, dok su depoziti matične banke oročavani na period od 3 meseca, sa godišnjom kamatnom stopom koja se kretala u rasponu od 1.50% godišnje do 2.00% godišnje.

Pozicija Ostale finansijske obaveze prema bankama najvećim delom odnose se na:

- Dinarske finansijske obaveze odnose se na obaveze prema domaćim bankama Unicredit banka Srbija A.D. za ugovorenu kupoprodaju deviza u iznosu od 470,376 hiljada dinara, Erste Bank A.D Novi Sad u iznosu od 235,199 hiljada dinara, Narodna Banka Srbije u iznosu od 117,580 hiljada dinara;
- Devizne finansijske obaveze odnose se na obaveze za ugovorenu kupoprodaju deviza prema Narodna Banka Srbije u iznosu od 470,328 hiljada dinara, OTP Banka u iznosu od 117,582 hiljade dinara i Commerzbank AG, Frankfurt u iznosu od 17,046 hiljada dinara.

Pozicija Primljeni krediti od banaka u iznosu od 1,582,419 hiljada dinara (2020: 3,163,501) odnosi se na kreditne linije: Demir-Halk Bank (Nederland) NV, European Fund for Southeast Europe (EFSE) i kreditnu liniju Green for Growth Fund (GGF). Primljeni krediti su odobreni po kamatnoj stopi u rasponu od 2.10% do 2.70% + 6M EURIBOR. Takođe, od AIK banke je uzet kredit za dnevnu likvidnost u iznosu od 500,000 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

DOSPEĆA PRIMLJENIH KREDITA OD BANAKA

	u hiljadama eur-a Stanje 31. decembar 2021.	u hiljadama dinara Stanje 31. decembar 2021.	u hiljadama eur-a Dospeva u 2022.	u hiljadama eur-a Dospeva nakon 2022.	Datum konačnog dospeća
Kreditori					
Demir-Halk Bank (Nederland)	8,500	999,448	1,500	7,000	
Kreditna linija I tranša	1,500	176,373	1,500	-	23.03.2022
Kreditna linija II tranša	7,000	823,075	-	7,000	19.01.2024
Green for Growth Fund (GGF)	3,529	414,996	588	2,941	15.09.2027
European Fund for Southeast Europe (EFSE)	1,429	167,975	1,429	-	15.06.2022
Obaveze po osnovu kredita za dnevnu likvidnost	4,252	500,000	4,252	-	04.01.2022
UKUPNO	17,710	2,082,419	7,769	9,941	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

23. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
DEPOZITI OD KOMITENATA		
Transakcioni depoziti	32,501,479	24,653,761
Štedni depoziti	18,500,691	14,029,693
Depoziti po osnovu datih kredita	3,257,003	2,619,080
Namenski depoziti	548,018	139,479
Ostali depoziti	13,110,183	12,512,661
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	996,699	560,542
Ostale finansijske obaveze prema komitentima	75,892	127,740
Obaveze po osnovu kamata i naknada prema komitentima	4,175	2,447
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na depozite i ostale finansijske obaveze prema komitentima	186,466	152,144
Ukupno: depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	69,180,606	54,797,547
PRIMLJENI KREDITI OD KOMITENATA		
Primljeni krediti od komitenata	5,307,185	6,171,878
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu na kredite od komitenata	406	-
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(3)	(3)
Ukupno: primljeni krediti od komitenata	5,307,588	6,171,875
Ukupni depoziti, primljeni krediti i ostale obaveze prema drugim komitentima	74,488,194	60,969,422

Dinarski i devizni štedni ulogi po viđenju i tekući računi stanovništva su beskametni odnosno deponuju se uz godišnju kamatnu stopu od 0.00%. Kratkoročni depoziti stanovništva su oročeni uz godišnje kamatne stope u rasponu od 2.00% do 2.85% za dinarska sredstva, odnosno u rasponu od 0.10% do 1.40% za sredstva u stranoj valuti. Dugoročni depoziti stanovništva su oročeni u stranoj valuti u rasponu od 0.70% 1.60% godišnje.

Konstantnim praćenjem tržišnih kretanja, individualnim i proaktivnim pristupom klijentima Banka je povećala nivo depozita pravnih lica za 18%. Kroz ponudu nekoliko vrsta depozitnih proizvoda Banka je svojim klijentima omogućila adekvatno upravljanje novčanim sredstvima, što je rezultiralo povećanjem depozita fizičkih lica za 40% čime je tržišno učešće ukupnih depozita klijenata dostiglo nivo od 2.40%.

Depoziti pravnih lica oročeni su uz godišnje kamatne stope u rasponu od 0.25% do 2.85% za dinarska sredstva, odnosno u rasponu od 0.10% do 1.60% za sredstva u stranoj valuti.

Primljeni krediti se odnose na dugoročne kredite odobrene uz posredstvo NBS od Evropske investicione banke u iznosu od 37,7 miliona evra, kao i Evropske agencije za rekonstrukciju u iznosu od 7,275 miliona evra. Takođe Banka ima primljene kredite od Vlade Republike Italije u iznosu od 130 hiljada evra.

U skladu sa definisanim limitima u ugovorima zaključenim sa Međunarodnim finansijskim institucijama, European Fund for Southeast Europe (EFSE) i Green for Growth Fund-om (GGF), Banka je u obavezi da do konačne otplate obaveza po primljenim kreditima ispunjava određene finansijske pokazatelje.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka je bila usklađena sa svim ugovorenim finansijskim pokazateljima.

Shodno Ugovorima sa međunarodnim finansijskim institucijama, Banka vrši redovno izveštavanje o ostvarenjima svojih pokazatelja poslovanja, uz detaljno obrazloženje svakog pojedinačnog limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

23. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

DOSPEĆA PRIMLJENIH KREDITA OD KOMITENATA

Dospeća primljenih kredita od komitenata u skladu sa ugovorima

Kreditori	U hiljadama EUR					
	Stanje 31. decembar u 2021. U 000 EUR	Stanje 31. decembar u 2021. U 000 RSD	Dospeva u 2022.	Dospeva u 2023.	Dospeva u 2024.	Dospeva posle 2024.
EIB	37,731	4,436,439	5,618	3,916	4,094	24,103
FRK	7,275	855,461	2,883	2,214	1,381	797
Vlada Republike Italije	130	15,285	130	-	-	-
UKUPNO	45,136	5,307,185	8,631	6,130	5,475	24,900

Primljeni krediti od komitenata odobreni su po sledećim stopama:

- 1.00% fiksna godišnja kamatna stopa;
- 0.75% godišnje + 3M LIBOR za EUR;
- od 0.32% do 0.80% godišnje + 3M EURIBOR;
- od 0.36% do 0.72% godišnje + 6M EURIBOR.

24. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
a) Kretanje na rezervisanjima za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama		
Stanje na dan 1. januara	18,411	4,733
Nova rezervisanja (napomena 9a)	40,841	17,425
Ukidanje rezervisanja (napomena 9a)	(16,399)	(3,731)
Ostalo	(8)	(16)
Stanje na dan 31. decembra	42,845	18,411
b) Kretanje na rezervisanjima za zaposlene		
Stanje na dan 1. januara	38,312	94,241
Nova rezervisanja (napomena 12)	82,294	3,897
Ukidanje rezervisanja (napomena 12)	-	-
Ukidanje rezervisanja isplatom	(128)	(62,708)
Aktuarski /gubici	5,229	2,882
Stanje na dan 31. decembra	125,707	38,312
c) Kretanje na rezervisanjima za sudske sporove:		
Stanje na dan 1. januara	20,823	18,616
Nova rezervisanja (napomena 13)	81,690	11,197
Ukidanje rezervisanja isplatom	(21,597)	(8,990)
Stanje na dan 31. decembra	80,916	20,823
Ukupna rezervisanja	249,468	77,546

Rezervisanja za potencijalne gubitke u iznosu od 42,845 hiljada dinara (2020. godine: 18,411 hiljada dinara) formirana su po osnovu garancija i drugih vanbilansnih pozicija.

U vezi sa postupcima koji se vode protiv Banke i prema stanju predmeta na dan 31. decembra 2021. godine rezervisano je 80,916 hiljada dinara (2020: 20,823 hiljade dinara).

Na dan 31. decembra 2021. godine protiv Banke se vodi 3,250 sporova (2020. godine: 1,745 spora) u kojima je Banka tužena u ukupnoj vrednosti od 102,896 hiljada dinara (2020. godine: 65,161 hiljada dinara). Banka je usvojila Metodologiju za obračun rezervisanja u sudskim sporovima, pa u skladu sa ovom Metodologijom vrši obračun rezervisanih iznosa na kvartalnom nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

25. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obaveze prema dobavljačima	14,334	27,086
Obaveze po osnovu primljenih avansa	222,262	198,874
Obaveze po osnovu lizinga	608,981	528,007
Obaveze po komisionim poslovima	167	167
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	105,363	140,648
Obaveze u obračunu	121,614	62,440
Prolazni i privremeni računi	6,985	13,548
Obaveze za porez na dodatu vrednost	4,097	3,561
Obaveze za druge poreze i doprinose	2,156	2,676
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	34,463	33,311
Razgraničeni ostali prihodi	58,622	53,108
Ostala pasivna vremenska razgraničenja - subvencionisana kamata	33,059	51,588
Ostale obaveze	1,113	792
UKUPNO:	1,213,216	1,115,806

Povećanje na poziciji obaveze u obračunu odnosi se na obaveze po osnovu kartica (obaveze prema trgovcima po osnovu prihvatanja kartica, obaveze za primljena sredstva po osnovu kampanje VISA i MasterCard kartica).

Obaveze po osnovu lizinga

Period dospeća obaveze	U hiljadama dinara na dan 31.12.2021.	U hiljadama dinara na dan 31.12.2020.
0-1 godine	12,881	10,892
1-3 godine	284,703	173,994
3-5 godina	167,341	182,552
5-10 godina	144,056	160,569
Total	608,981	528,007

Obaveze po osnovu lizinga nepokretnosti

Period dospeća obaveze	U hiljadama dinara na dan 31.12.2021.	U hiljadama dinara na dan 31.12.2020.
0-1 godine	11,457	9,316
1-3 godine	226,953	165,924
3-5 godina	137,432	102,171
5-10 godina	144,056	160,569
Total	519,898	437,980

Obaveze po osnovu lizinga vozila

Period dospeća obaveze	U hiljadama dinara na dan 31.12.2021.	U hiljadama dinara na dan 31.12.2020.
0-1 godine	1,424	1,576
1-3 godine	57,750	8,070
3-5 godina	29,909	80,381
Total	89,083	90,027

Pregled korišćenih inkrementalnih stopa zaduživanja po osnovu lizinga vozila

Vrsta zakupljenog vozila	Dospeće obaveza po osnovu lizinga (po godinama)	Inkrementalna stopa zaduživanja	U hiljadama dinara
Automobili	0-1 godine	1.37%	1,424
Automobili	1-3 godine	1.30%	57,750
Automobili	3-5 godina	1.23%-1.26%	29,909
Ukupno:			89,083

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

25. OSTALE OBAVEZE (nastavak)

Pregled korišćenih inkrementalnih stopa zaduživanja po osnovu lizinga nepokretnosti

Dospeće obaveza po osnovu lizinga (po godinama)	Inkrementalna stopa zaduživanja	U hiljadama dinara
0-1 godine	1.37-1.92%	11,457
1-3 godine	1.33-3.25%	226,953
3-5 godina	1.74-3.67%	137,432
5-10 godina	2.71-5.03%	144,056
Ukupno:		519,898

Ukupni odlivi po osnovu lizinga u 2021. godini iznosili su 186,946 hiljada dinara.

Banka uredno izmiruje svoje obaveze po osnovu sredstava uzetih u zakup.

Obaveze prema dobavljačima u iznosu od 14,334 hiljade dinara se odnose na redovne poslovne aktivnosti Banke koje su plaćene u januaru 2022. godine.

Pozicija Obaveze po osnovu primljenih avansa se odnosi na uplate klijenata za nedospеле obaveze po kreditima u iznosu od 222,262 hiljade dinara.

Pozicija obaveze po osnovu lizinga se odnosi na obaveze koje banka ima prema zakupodavcima po osnovu diskontovanih lizing plaćanja za zalup nepokretnosti i automobila.

Pozicija Ostale obaveze iz poslovnih odnosa najvećim delom čine obaveze prema fizičkim licima po osnovu deviznih priliva u iznosu od 18,596 hiljada dinara, kao i obaveze za licence u iznosu od 80,721 hiljada dinara.

Pozicija razgraničene obaveze odnosi na troškove koji su nastali u izveštajnom periodu ali za koje banka nije dobila dokumentaciju za knjiženje do izveštajnog datuma pa je izvršila rezervaciju istih.

26. KAPITAL

Kapital i struktura akcijskog kapitala Banke

U skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom, Banka ima osnovni kapital koji se sastoji od:

- akcijskog kapitala
- emisione premije
- dobitka i
- rezervi Banke.

Bankom upravljaju osnivači Banke srazmerno uloženim sredstvima u obične akcije, u skladu sa Ugovorom o osnivanju i Statutom Banke.

Pregled kapitala Banke na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Akcijski kapital – obične akcije	7,338,200	5,658,940
Akcijski kapital – prioritetne akcije	601,340	601,340
Emisiona premija	4,559,509	2,712,323
Revalorizacione rezerve	(200,031)	577,380
Rezerve iz dobiti	2,938,563	1,726,527
Dobitak ranijih godina	542	682,330
Dobitak	889,394	529,706
UKUPNO:	16,127,517	12,488,546

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
26. KAPITAL (nastavak)

Aksijski kapital Banke se sastoji od 733,820 obične akcije i 60,134 prioritetne akcije nominalne vrednosti 10,000 dinara. Ukupan kapital Banke se sastoji od akcijskog kapitala u iznosu od 7,939,540 hiljada dinara (2020. godine: 6,260,280 hiljada dinara), emisione premije u iznosu od 4,559,509 hiljada dinara (2020. godine: 2,712,323 hiljade dinara), rezervi iz dobiti u iznosu od 2,938,563 hiljade dinara (2020. godine: 1,726,527 hiljade dinara), negativnih revalorizacionih rezervi u iznosu od 200,031 hiljada dinara (2020. godine: 577,380 hiljada dinara). Banka je iskazala dobitak u 2021. godini u iznosu od 889,394 hiljada dinara (2020. godine: 529,706 hiljada dinara).

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%, ustanovljen od strane Narodne banke Srbije. Koeficijent adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 23.64% (2020. godine: 21.18%) što je više od minimuma propisanog od strane Narodne banke Srbije.

Struktura rezervi

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Revalorizacione rezerve:		
Rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	84,196	96,292
Rezerve po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata u RSD	(277,856)	481,399
Aktuarski dobiti/(gubici)	(6,371)	(311)
Revalorizacione rezerve	(200,031)	577,380
Rezerve iz dobiti	2,938,563	1,726,527
UKUPNO:	2,738,532	2,303,907

Rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava se odnose na efekte procene građevinskih objekata iz prethodnih godina i 2021. godine. Rezerve po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata se odnose na efekte usaglašenja sa fer vrednošću HoV kroz OCI na dan 31. decembra 2021. godine. Aktuarski gubici se odnose na efekte promene dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih po osnovu obračuna aktuara. Rezerve iz dobiti se odnose na kumulirane efekte raspodele dobitka.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2021. godine:

R.br	Naziv akcionara	Iznos u hiljadama dinara			UKUPNO	Procenat učešća (%)			UKUPNO
		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije	
1.	TURKIYE HALK BANKASI A.S.	7,338,200	1,340	600,000	7,939,540	100,00	100,00	100,00	100,00
	UKUPNO:	7,338,200	1,340	600,000	7,939,540	100,00	100,00	100,00	100,00

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine:

R.br	Naziv akcionara	Iznos u hiljadama dinara			UKUPNO	Procenat učešća (%)			UKUPNO
		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije		Obične akcije	Prioritetne kumulativne akcije	Ostale prioritetne akcije	
1.	TURKIYE HALK BANKASI A.S.	5,658,940	1,340	600,000	6,260,280	100,00	100,00	100,00	100,00
	UKUPNO:	5,658,940	1,340	600,000	6,260,280	100,00	100,00	100,00	100,00

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
26. KAPITAL (nastavak)

Turkiye Halk Bankasi AS je vlasnik 100% akcija Banke.

31. decembar 2021	Ukupno	Turkiye Halkbankasi	% Turkiye Halkbankasi	31. decembar 2020	Ukupno	Turkiye Halkbankasi	% Turkiye Halkbankasi
Obične akcije	733,820	733,820	100,00%	Obične akcije	565,894	565,894	100,00%
Prioritetne akcije	60,134	60,134	100,00%	Prioritetne akcije	60,134	60,134	100,00%
Ukupno:	793,954	793,954	100,00%	Ukupno:	626,028	626,028	100,00%

Banka je 12. maja 2021. godine izvršila povećanje kapitala izdavanjem novih emisija akcija (XXXIII) u iznosu od 167,926 komada običnih akcija nominalne vrednosti 10,000 dinara po akciji. Akcijski kapital je povećan sa 5,658,940 hiljada dinara na 7,338,200 hiljada dinara. Shodno Odluci Skupštine akcionara, Banka je emisiju akcija izvršila po ceni od 21,000 RSD po akciji. Usled toga je razlika između emisije i nominalne cene u iznosu od 1,847,186 hiljada RSD evidentirana kao emisija premija.

27. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
a) Poslovi u ime i za račun trećih lica	245,181	257,727
b) Garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze		
Garancije u dinarima	16,939,661	13,509,390
Garancije u stranoj valuti	1,669,864	1,931,275
Ukupno garancije:	18,609,525	15,440,665
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane u dinarima	1,834,620	1,318,099
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane u stranoj valuti	-	587,901
Ukupno preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	1,834,620	1,906,000
Ukupno garancije, jemstva i preuzete neopozive obaveze	20,444,145	17,346,665
c) Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	-	1,200,000
d) Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti	471,365	470,321
e) Druge vanbilansne pozicije		
Obračunata evidenciona kamata	5,280,990	5,076,234
Preuzete obaveze po okvirnim kreditima i plasmanima	11,306,284	10,813,711
Druge vanbilansna evidencija i otpisana finansijska sredstva	123,825,015	62,702,671
Ukupno druge vanbilansne pozicije	140,412,289	78,592,616
UKUPNO:	161,572,980	97,867,329

U okviru pozicije Druga vanbilansna evidencija obuhvaćena su sva materijalna i nematerijalna sredstva koja su uzeta kao sredstva obezbeđenja plaćanja i na dan 31. decembra 2021. iznose 117,846,789 hiljada dinara (2020. godine: 57,519,403 hiljade dinara).

Pored navedenog, u okviru druge vanbilansne pozicije na dan 31. decembra 2021. godine iznos od 3,734,224 hiljade dinara (2020. godine: 3.539.346 hiljada dinara) se odnosi na otpise potraživanja po odlukama Upravnog odbora kao i na računovodstveni otpis u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije koja je na snazi od 30. septembra 2017. godine. Pod računovodstvenim otpisom, u smislu ove Odluke, podrazumeva se otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti. Banka ne odustaje od naplate svojih potraživanja za koja vrši računovodstveni otpis, već samo vrši prenos potraživanja u vanbilansnu evidenciju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
28. POVEZANA LICA

Banka ulazi u poslovne odnose sa povezanim licima. Sva stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja kao i prihodi i rashodi nastali u toku godine rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti. Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih kamatnih stopa.

U narednoj tabeli prikazana je ukupna izloženost prema povezanim licima koja mogu imati uticaj na poslovanje Banke:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
a) Dati krediti, depoziti, ostali plasmani i ostala potraživanja		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	1,210,370	1,092,561
Ostala povezana lica		
Preduzeće TGK d.o.o. Čačak	36,181	31,867
RVM d.o.o.	18,277	27,424
Halkbank a.d. Skopje	15,524	11,186
Agrohemija d.o.o. Čačak	13,510	-
Inceptus d.o.o. Čačak	5,410	5,652
Animals d.o.o. Aranđelovac	1,330	447
Profesional 2000 d.o.o. Gornji Milanovac	1,336	2,002
Inter-Wood d.o.o. Niš	-	1,999
Ostala pravna lica	10,656	9,393
Fizička lica	424,830	419,402
UKUPNO:	1,737,424	1,601,933
b) Primijeni krediti i depoziti i ostale obaveze		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	1,176,262	2,939,505
Ostala povezana lica		
Demir Halkbank Holandija	1,001,386	1,007,673
Društvo Interprogres Čačak	36,458	-
RVM d.o.o.	25,041	-
Preduzeće TGK d.o.o. Čačak	-	5
Animalis doo Aranđelovac	547	-
"Radulović" STR	462	-
Amicum d.o.o. Ivanjica	-	11
Ostala pravna lica	14,950	1
Fizička lica	409,902	236
UKUPNO:	2,665,008	3,947,431
c) Vanbilansna potraživanja i obaveze		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	22,563	113,153
Halkbank a.d. Skopje	117,582	117,580
Ostala povezana lica		
RVM d.o.o.	106,914	116,411
Ninex d.o.o. Čačak - u stečaju	65,873	66,357
Agrohemija d.o.o. Čačak	7,500	5,997
Preduzeće TGK d.o.o. Čačak	5,027	5,028
Animalis d.o.o. Aranđelovac	3,000	3,000
Društvo Interprogres Čačak	2,000	-
Preduzeće Silver d.o.o. Čačak	350	350
DOO Duomos Novi Pazar	-	3,000
Ostala pravna lica	2,502	602
Fizička lica	24,668	23,611
UKUPNO:	357,979	455,089

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
28. POVEZANA LICA (nastavak)

Kredit i depoziti dati odnosno primljeni tj. odobreni od strane matičnog lica i lica pod zajedničkom kontrolom i značajnim uticajem matičnog lica odobravani su i pribavljani po uobičajenim tržišnim kamatnim stopama koje su obelodanjene u napomenama 18, 19, 22 i 23.

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
d) Prihodi od kamata i naknada		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	787	2,426
Ostala povezana lica		
RVM d.o.o.	1,342	1,585
Preduzeće TGK d.o.o. Čačak	1,086	853
Animals d.o.o. Aranđelovac	274	313
"Radulović" STR	114	-
Inceptus d.o.o. Čačak	321	174
Agrohemija d.o.o. Čačak	352	114
Jelena Mijailović PR	215	77
Ena Ugljanin PR	160	116
Ivex Drink d.o.o. Ivanjica	72	137
DOO Duomos Novi Pazar	44	130
Profesional 2000 d.o.o. Gornji Milanovac	86	67
Društvo Interprogres Čačak	78	56
TIBO Kompanija doo Beograd Mladenovac	29	30
Preduzeće Silver doo Čačak	29	30
ST-KR Dekoratex	-	14
Prevoznik Grujičić Milovan PR	-	5
"TIVA-TEX" PR Gornji Milanovac	76	-
Nitravel Doo Niš	81	-
Bdnn-Glišić doo export-import Brđani	69	90
Inter-Wood d.o.o. Niš	-	34
Vaga szi Marinović	8	26
Ostala pravna lica	219	97
Fizička lica	19,462	21,683
UKUPNO:	24,904	28,057
e) Rashodi od kamata i naknada		
Matično lice i društva pod zajedničkom kontrolom matičnog lica		
Turkiye Halk Bankasi AS	30,136	9,190
Lica pod značajnim uticajem matičnog lica		
Demir Halkbank Holandija	14,494	27,993
Ostala povezana lica	440	66
Fizička lica	1,031	1,326
UKUPNO:	46,101	38,575

Bruto primanja predsednika i članova Upravnog i Izvršnog odbora u 2021. godini iznose 61,527 hiljada dinara, dok su u 2020. godini iznosila 62,183 hiljade dinara. Neto primanja predsednika i članova Upravnog i Izvršnog odbora u 2021. godini iznose 48,338 hiljada dinara, dok su u 2020. godini iznosila 49,684 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Uvod

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik RS" br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), Odlukom Narodne Banke Srbije o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS" br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013 – dr. odluka, 43/2013, 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020 i 67/2020 – dr. odluka) i Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke ("Službeni glasnik RS" br. 103/2016), kao i u skladu sa internim politikama, metodologijama i procedurama Banke identifikovani su rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju, i to:

- Rizik likvidnosti;
- Kreditni rizik, koji uključuje i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/ispоруke, rizik druge ugovorne strane, kreditno-kamatni rizik, kreditno–devizni rizik, rizik valutne strukture portfolija i rizik koncentracije;
- Rizik ostvarivanja gubitaka po osnovu uticaja spoljnih faktora;
- Kamatni rizik;
- Tržišni rizici koji uključuju i devizni rizik, cenovni rizik i robni rizik;
- Rizik poveravanja aktivnosti trećim licima;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma;
- Rizik uvođenja novih proizvoda / usluga;
- Rizici ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
- Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
- Operativni rizik, uključujući i pravni rizik;
- Reputacioni rizik;
- Strateški rizik;
- Rizik usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, koji obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik;
- Rizik po životnu i društvenu sredinu.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja rizicima, uspostavljeni sistemom upravljanja rizicima, su minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital po osnovu izloženosti Banke gore navedenim rizicima uz poštovanje definisanih okvira apetita rizika kao i održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala. Tokom 2021. godine Banka nije sprovodila izmene ciljeva u upravljanju rizicima definisanim u prethodnom stavu ali je unapređenjem i uvođenjem novih strategija, politika, procedura, metodologija i uputstava znatno unapredila okvir upravljanja rizicima i adekvatno artikulisanje ciljeva u upravljanju svim rizicima.

Tokom 2021. Banka je unapređivala procese upravljanja rizicima na način da je usaglasila i unapredila postojeće strategije i politike, kao i procedure i uputstva koje se odnose na identifikovanje, merenje, procenu, ublažavanje i upravljanje rizicima i upravljanje kapitalom.

Sistem upravljanja rizicima koji je uspostavljen u Banci obuhvata:

- Strategije i politike za upravljanje rizicima, kao i procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu, ublažavanje i upravljanje rizicima;
- Sklonost ka rizicima –namera Banke da preuzima rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika (struktura rizika), kao i određivanje prihvatljivog nivoa preuzetih rizika (tolerancija prema rizicima);
- Rizični profil–procena Banke o strukturi i nivoima svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Okvir apetita rizika (u daljem tekstu: RAF) -Celokupni pristup, uključujući strategije, politike, procedure, procese, kontrole i sisteme kroz koje se uspostavlja, komunicira i prati apetit za preuzimanje rizika. On uključuje izjavu o riziku apetita, limite rizika i pregled uloga i odgovornosti organizacionih delova Banke koji nadziru primenu i praćenje RAF-a. RAF uzima u obzir materijalno značajne rizike za Banku, kao i za dobru poslovnu reputaciju koji Banka uživa u odnosu na komitente, deponente, kreditore i tržište uopšte. RAF se usklađuje sa poslovnom strategijom Banke.
- Izjava o apetitu za preuzimanje rizika (u daljem tekstu: RAS) –Predstavlja agregirani nivo rizika koje je Banka spremna da prihvati, ili da izbegne, kako bi ostvarila svoje poslovne ciljeve. Uključuje kvalitativne opise, kao i kvantitativne mere izražene u odnosu na prihode, kapital, merenje rizika, likvidnost i druge relevantne pokazatelje. Takođe ona obezbeđuje i kvantifikovanje nivoa rizika koji su teško merljivi, kao što su reputacioni rizik i rizik usklađenosti poslovanja, sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.
- Unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu kojom je obezbeđeno da su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške funkcionalno i organizaciono odvojene od aktivnosti preuzimanja rizika sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih kojom se sprečava sukob interesa;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Uvod (nastavak)

- Efektivan i efikasan proces upravljanja rizicima koji obuhvata ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena;
- Sistem unutrašnjih kontrola kao skup procesa i procedura uspostavljenih radi adekvatne kontrole rizika, praćenja efektivnosti i efikasnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskih i ostalih podataka i informacija Banke, kao i njihove usklađenosti s propisima i unutrašnjim aktima, sa ciljem obezbeđenja sigurnosti i stabilnog poslovanja;
- Odgovarajući informacioni sistem.

Upravni odbor Banke odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da Izvršni odbor Banke identifikuje rizike kojima je Banka izložena kao i da kontrolu tih rizika vrši u skladu sa usvojenim politikama i procedurama.

Izvršni odbor sprovodi strategije i politike za upravljanje rizicima usvojene od strane Upravnog odbora, utvrđuje procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor uvezi sa tim aktivnostima.

Odbor za reviziju odgovoran je za kontinuirani nadzor nad primenom politika i procedura za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan za praćenje izloženosti Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i obaveza i vanbilansnih stavki, i predlaže mere za upravljanje rizicima.

Nadležni kreditni odbor odlučuje o odobravanju kredita i drugih vrsta plasmana kao i o izmenama uslova plasmana. Donosi odluke o svim pitanjima u vezi sa naplatom, uključujući reprogram i restrukturiranje i svim ostalim pitanjima vezano za potencijalno problematične, problematične plasmane i sporna potraživanja.

29.1 Kreditni rizik

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Efekti ovog rizika se mere iznosom troškova Banke nastalih zbog neizvršenja tih obaveza od strane dužnika.

Za upravljanje kreditnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je utvrdio strategiju za upravljanje rizicima i politiku za upravljanje kreditnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu strategiju i politiku i utvrđuje procedure i uputstva za upravljanje rizicima;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji između ostalog prati izloženost Banke kreditnom riziku i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Kreditni odbor Banke koji odobrava pojedinačne plasmane i donosi odluke o svim pitanjima u vezi sa naplatom potencijalno problematičnih, problematičnih i spornih potraživanja;
- Sektor za upravljanje kreditiranjem koji vrši procenu kreditnog rizika klijenta i
- Služba za upravljanje rizicima prati kvalitet kreditnog portfolija.

Ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se u Sektoru za kreditiranje i Službi za upravljanje rizicima.

U Sektoru za kreditiranje ocena izloženosti kreditnom riziku vrši se prilikom analize zahteva klijenata. U Sektoru za kreditiranje identifikuje se, kontroliše i prati kreditni rizik na nivou pojedinačnih dužnika, kroz ocenu boniteta klijenata i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Identifikovanje, kontrola i praćenje kreditnog rizika na nivou portfolija vrši se u Službi za upravljanje rizicima kroz izradu i analizu izveštaja o portfoliju Banke, kontrolu klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki, izračunavanje ispravki vrednosti i rezervisanja, kontrolu kvaliteta bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1.2 Analiza finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki

U narednim pregledima predstavljena su finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine, i to:

- Prema izloženosti kreditnom riziku na neto nivou,
- Prema izloženosti kreditnom riziku na bruto nivou,
- Prema obezvređenju na bruto i neto nivou,
- Po internim kategorijama u skladu sa MSFI 9 na bruto i neto nivou,
- Prema fer vrednosti kolaterala i drugog obezbeđenja na bruto nivou,
- Prema LTV raciju za finansijska sredstva obezbeđena hipotekom,
- Po intervalima kašnjenja na bruto i neto nivou,
- Po granama delatnosti na bruto i neto nivou,
- Po regionima na neto nivou,
- Po fer vrednosti,
- Sredstva stečena naplatom potraživanja,
- Otpis i otpust potraživanja,
- Pregled restrukturiranih finansijskih sredstava.

Struktura neto finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki

Finansijska sredstva, finansijske obaveze i vanbilansne stavke prikazane su u narednim pregledima u neto iznosu. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i krediti i potraživanja od komitenata umanjeni su za iznose naplaćenih, a neprihodovanih naknada po osnovu troškova servisiranja kredita, koje prilikom odobravanja plasmana ulaze u obračun efektivne kamatne stope i koje se naknadno priznaju u okviru pozicije prihoda od kamata primenom metoda efektivne kamatne stope, kao i za ispravku vrednosti. Kod vanbilansnih stavki Banka nema razgraničenih naknada po osnovu troškova servisiranja (metoda efektivne kamatne stope) već se naknade linearno razgraničavaju, pa su vanbilansne stavke prikazane takođe u neto iznosu, odnosno bruto iznos je umanjen za rezervisanja za gubitke.

Na dan 31. decembra 2021. godine pozicija Gotovina, gotovinski ekvivalenti i sredstva kod centralne banke je manja za 1,017,689 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2020. godine i učestvuje sa 13.05% u ukupnim finansijskim sredstvima. Pozicija Založenih hartija od vrednosti smanjenja je za 1,200,000 hiljada dinara, dok je pozicija Hartije od vrednosti povećana za 4,359,876 hiljada dinara. Pozicija Krediti i potraživanja od komitenata povećana je za 10,620,050 hiljada dinara i učestvuje sa 68.01% u ukupnim finansijskim sredstvima.

Na dan 31. decembra 2021. godine pozicija Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima povećana je za 13,518,772 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2020. godine i učestvuje sa 89.96% u ukupnim finansijskim obavezama.

Na dan 31. decembra 2021. godine neto vanbilansne stavke su povećane za 3,569,149 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2020. godine. Garancije i akreditivi su povećani za 3,162,422 hiljada dinara i učestvuju sa 58.66% u ukupnim vanbilansnim stavkama. Neiskorišćene obaveze su povećane za 406,727 hiljada dinara i učestvuju sa 41.34% u ukupnim neto vanbilansnim stavkama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Struktura neto finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i vanbilansnih stavki (nastavak)

U narednom pregledu su prikazana finansijska sredstva i obaveze u neto iznosu, prema kategorijama u skladu sa MSFI 9.

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Finansijska sredstva	97,246,555	83,033,286
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,689,315	13,707,004
Založena finansijska sredstva	-	1,200,000
Potraživanja po osnovu derivata	901	-
Hartije od vrednosti	14,280,687	9,920,811
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,838,517	2,398,670
Kreditni i potraživanja od komitenata	66,140,381	55,520,331
Ostala sredstva	296,754	286,470
Finansijske obaveze	143,102,206	71,908,250
Obaveze po osnovu derivata	-	1,266
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,644,590	10,355,655
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	60,969,422	60,969,422
Ostale obaveze	74,488,194	581,907

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Vanbilansne stavke (neto)	31,711,113	28,141,964
Garancije i akreditivi	18,601,365	15,438,943
Javni sektor	176,022	144,934
Velika pravna lica	5,417,919	2,087,677
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	12,002,894	12,071,948
Stanovništvo	-	7,055
Ostali klijenti	1,004,530	1,127,329
Neiskorišćene obaveze	13,109,748	12,703,021
Javni sektor	149,873	5,997
Velika pravna lica	2,972,806	1,217,009
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	9,589,444	11,189,457
Stanovništvo	396,971	289,804
Ostali klijenti	654	754

Bruto izloženost kreditnom riziku

Bruto izloženost kreditnom riziku po osnovu kredita i potraživanja od komitenata na dan 31. decembar 2021. godine je povećana za 10,542,597 hiljada dinara u odnosu na stanje na dan 31. decembar 2020. godine. Povećana je izloženost prema srednjim, malim, mikro pravnim licima i preduzetnicima za 7,031,338 hiljada dinara, prema stanovništvu za 2,833,190 hiljada dinara, prema velikim pravnim licima za 674,810 hiljada dinara i prema javnom sektoru za 41,321 hiljada dinara. Izloženost je smanjena za 38,062 hiljada dinara prema ostalim klijentima.

U strukturi bruto kredita i potraživanja od komitenata, procentualno povećanje izloženosti prema srednjim, malim, mikro klijentima i preduzetnicima iznosi 18.43%, prema stanovništvu 17.70%, prema velikim pravnim licima 29.63%, a prema javnom sektoru 41.71%. Izloženost prema ostalim klijentima smanjena za 3.68%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Bruto izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Kreditni rizik - bruto izloženost (u hiljadama dinara)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Finansijska sredstva	98,310,384	84,170,342
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,690,155	13,708,862
Založena finansijska sredstva	-	1,200,000
Potraživanja po osnovu derivata	901	-
Hartije od vrednosti	14,280,687	9,920,811
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,840,947	2,400,559
Kreditni i potraživanja od komitenata	67,170,213	56,627,616
Od toga:		
Javni sektor	140,383	99,062
Velika pravna lica	2,952,010	2,277,200
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	45,188,301	38,156,963
Stanovništvo	18,840,437	16,007,247
Ostali klijenti	49,082	87,144
Ostala sredstva	327,481	312,494

Bruto izloženost kreditnom riziku po osnovu vanbilansnih stavki povećana je 31. decembra 2021. godine u odnosu na 31. decembar 2020. godine za 3,593,583 hiljada dinara odnosno za 12.76%. Bruto izloženost po osnovu garancija i akreditiva prema velikim pravnim licima povećana je za 3,332,452 hiljade dinara, prema javnom sektoru za 31,087 hiljada dinara, dok je prema srednjim, malim i mikro privrednim društvima i preduzetnicima smanjena za iznos od 67,188 hiljada dinara, prema stanovništvu za iznos od 7,055 hiljada dinara i prema ostalim klijentima u iznosu od 120.435 hiljada dinara.

Neiskorišćene obaveze veće su 31. decembra 2021. godine u odnosu na 31. decembar 2020. godine za 424,722 hiljada dinara, odnosno za 3.34%. Bruto izloženost po osnovu neiskorišćenih obaveza prema velikim pravnim licima povećana je za 1,755,869 hiljada dinara, prema javnom sektoru za iznos 143,875 hiljada dinara, prema stanovništvu za iznos 107,296 hiljada dinara, doke je prema srednjim, malim i mikro privrednim društvima i preduzetnicima smanjena za iznos od 1,582,218 hiljada dinara.

Bruto izloženost po vanbilansnim stavkama (u hiljadama dinara)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Vanbilansne stavke	31,753,958	28,160,375
Garancije i akreditivi	18,609,526	15,440,665
Javni sektor	176,022	144,935
Velika pravna lica	5,420,142	2,087,690
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	12,005,554	12,072,742
Stanovništvo	-	7,055
Ostali klijenti	1,007,808	1,128,243
Neiskorišćene obaveze	13,144,432	12,719,711
Javni sektor	149,875	6,000
Velika pravna lica	2,972,923	1,217,055
Srednja, mala, mikro i preduzetnici	9,623,827	11,206,045
Stanovništvo	397,152	289,856
Ostali klijenti	655	755

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Obezvrednost finansijskih sredstava

U skladu sa zahtevima MSFI 9, Banka je uspostavila metodologiju za procenu ispravke vrednosti finansijskih sredstava (Metodologija za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9). Metodologija se primenjuje na sve vrste finansijskih instrumenata koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, ili fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, osim na:

- Učešća u zavisnim entitetima, pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima koja se računovodstveno obuhvataju u skladu sa MSFI 10 - Konsolidovani finansijski izveštaji, MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji ili MRS 28 - Učešća u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima (osim u slučajevima kada MSFI 10, MRS 27 ili MRS 28 zahtevaju ili dozvoljavaju entitetu da obračunava učešće u zavisnom entitetu, pridruženom entitetu ili zajedničkom ulaganju u skladu sa nekim ili svim zahtevima MSFI 9);
- Prava i obaveze poslodavca po planovima o primanjima zaposlenih, na koja se primenjuje MRS 19 Primanja zaposlenih;
- Prava i obaveze koji su u delokrugu MSFI 15 Prihodi od ugovora sa kupcima koji su finansijski instrumenti, osim onih koje MSFI 15 propisuje da treba računovodstveno da se obuhvate u skladu sa ovim standardom.

Finansijski instrumenti definisani su u MRS 32, koji ih definiše kao ugovore na osnovu koga nastaje finansijsko sredstvo jednog entiteta i finansijska obaveza ili instrument kapitala drugog entiteta. Samim tim, finansijska sredstva za potrebe zahteva koji se odnose na obračun ispravke vrednosti, su:

- gotovina i
- ugovorno pravo, koje podrazumeva - primanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva od drugog entiteta ili razmene finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza s drugim entitetom pod uslovima koji su potencijalno povoljni.

Priznavanje i modifikacija finansijskih sredstava

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svojim finansijskim izveštajima onda kada postane jedna od ugovornih strana u samom instrumentu. Pri početnom priznavanju Banka odmerava finansijsko sredstvo po fer vrednosti uvećanoj ili umanjenoj, za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa ovim standardom. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra "novim" finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Finansijsko sredstvo može biti modifikovano ili zamenjeno, kao deo transakcije sa istom ugovornom stranom. Na primer, kada je dužnik u finansijskim poteškoćama, sa kreditorima se može pregovarati o restrukturiranju nekih ili svih dužnikovih obaveza, kako bi se omogućio adekvatan otplatni kapacitet duga, bilo u potpunosti ili delimično. Ovakve okolnosti se često u praksi nazivaju „forbearance“.

Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu i ukoliko su u isto vreme ispunjeni uslovi:

- da se radi o značajnoj modifikaciji (razlika u novčanim tokovima je veća od 10%) i
- plasman je veći od EUR 200,000,

vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI“ (Purchased or Originated Credit-Impaired), tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja. Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak

MSFI 9 je uveo koncept očekivanog kreditnog gubitka koji Banka treba da identifikuje i prizna po osnovu svih finansijskih sredstava regulisanim ovim standardom. Banka obračunava i priznaje ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Ispravka vrednosti se za FVOCI instrumente obračunava kao i za finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti (evidentira se kao rashod u bilansu uspeha) ali se kumulirana ispravka u finansijskim izveštajima ne oduzima od fer vrednosti sredstva, već se oduzima od ukupne promene fer vrednosti koja se evidentira u ostalom rezultatu.

Obračunati očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka (tj. sadašnja vrednost svih razlika ugovorenih novčanih tokova i novčanih tokova koje banka očekuje da primi) tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Samim tim, za finansijska sredstva, kreditni gubitak je sadašnja vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci po ugovoru; i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi,

Za nepovučene obaveze po odobrenom okvirnom kreditu, kreditni gubitak predstavlja sadašnju vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine koji pripadaju Banci ako imalac obaveze po zajmu povuče sredstva zajma i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi ako se zajam povuče.

Za izloženosti po osnovu dokumentarnih poslova kao što su garancije ili akreditivi, kreditni gubitak predstavlja sadašnju vrednost razlike između:

- ugovornih tokova gotovine ako korisnik garancije ili akreditiva zatraži plaćanje od strane Banke i
- tokova gotovine koje Banka očekuje da primi od dužnika nakon što izvrši plaćanje.

Banka klasifikuje sva finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u tri nivoa obezvređenosti u zavisnosti od stepena rizičnosti tj očekivanog gubitka i to:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja ili su ti instrumenti u kategoriji niskog kreditnog rizika;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum odnosno tzv status „default-a“ odnosno statusa neplaćanja od strane klijenta. I
- POCI koji uključuju sva kupljena ili generisana kreditno obezvređena sredstva (POCI), kao sredstva obezvređena pri početnom priznavanju.

Modifikacije koje prouzrokuju prestanak priznavanja starog finansijskog sredstva i inicijalno priznavanje novog, a koje su bile motivisane padom u kreditnoj sposobnosti i otplatnom kapacitetu, vode inicijalnom priznavanju finansijskih sredstava koje standard definiše kao „POCI“, tj. sredstva koja su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procene i koje koristi radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9. Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika usled čega se finansijska sredstva klasifikuju u Nivo 2 i to:

- Segment pravnih lica
 - 1) Docnja preko 30 dana u kontinuitetu na dan
 - 2) Blokada preko 30 dana bez prekida na dan
 - 3) Status FBE PE
 - 4) Zaduženost: Ukupne obaveze (dugoročne + kratkoročne obaveze)/kapital >1 I u isto vreme promena prodaje tj pad prihoda veći od 30%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

- 5) Zaduzenost: Ukupne obaveze (dugoročne + kratkoročne obaveze)/kapital >1 u isto vreme Ročna neuskladjenost (obrotna imovina – kratkoročne obaveze) < 1 i u isto vreme Neadekvatni tokovi gotovine (tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti – kratkoročne finansijske obaveze) <1

Za novoosnovana društva se ne uzima u obzir kriterijum 4 i 5.

- Segment fizičkih lica
 - 1) Docnja preko 30 dana u kontinuitetu na dan
 - 2) Status FBE PE
 - 3) Preminuli klijenti

FBE PE status podrazumeva status restrukturiranog neproblematičnog potraživanja kod kojih je došlo do promene uslova pod kojima je ugovoren kredit ali koji nisu posledica pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika.

Za potrebe klasifikacije finansijskih sredstava u Nivo 3, Banka je identifikovala listu indikatora koji se prate radi identifikacije tzv. statusa default-a a koji su zasnovani bazi na opštih (regulatornih) indikatora default-a (docnja, blokada, stečaj, FBE NPE) kao i na bazi kvantitativnih pokazatelja u bilansima klijenata koji su određeni na bazi istorije kretanja portfolija Banke. Identifikovani indikatora default-a su sledeći:

- Segment pravnih lica
 - 1) Docnja preko 90 dana u kontinuitetu na dan
 - 2) Blokada preko 90 dana bez prekida na dan
 - 3) FBE NPE
 - 4) Stečaj ili likvidacija i tuženi, suspenzija kamate
 - 5) Gubitak iznad visine kapitala, u isto vreme Neadekvatni tokovi gotovine (tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti – kratkoročne finansijske obaveze) <1 i u isto vreme pad prihoda veci od 50% prema zvaničnim godišnjim finansijskim izveštajima za poslednje dve godine
 - 6) POCI

Za novoosnovana društva se ne uzima u obzir kriterijum 5.

- Segment fizičkih lica
 - 1) Docnja preko 90 dana u kontinuitetu na dan
 - 2) Tuženi
 - 3) Instrumenti kod kojih je izvršena suspenzija kamate
 - 4) FBE NPE
 - 5) POCI

FBE NPE status podrazumeva status restrukturiranog problematičnog potraživanja koje je restrukturirano usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika.

Kriterijumi docnje uključuju materijalno značajno kašnjenje koje se definiše kao bar 1% pojedinačnog potraživanja, ali ne manje od RSD 1,000 za fizičko lice, odnosno RSD 10,000 za pravno lice.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 2), ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u nivou 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Na ovaj način obračunati očekivani kreditni gubici za ceo period trajanja finansijskog instrumenta predstavljaju gubitke koje Banka priznaje za potrebe obračuna ispravke vrednosti u nivou 2 i nivou 3, dok najviše jednogodišnji deo ovako obračunatih kreditnih gubitaka, predstavlja očekivani kreditni gubitak koji se priznaje za finansijske instrumente u nivou 1.

Pristup Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za ceo period trajanja finansijskog instrumenta se može prikazati sledećom formulom:

$$ECL = \sum_{t=1}^T (EAD_t * MPD_t * LGD_t * DF_t)$$

ECL - Expected credit loss (očekivani kreditni gubitak)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. godine**

EAD - Exposure at default (izloženost u trenutku default-a)

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**29.1 Kreditni rizik (nastavak)****Očekivani kreditni gubitak (nastavak)**

MPD - Marginal Probability of default (marginalna verovatnoća default-a)

LGD - Loss given default (gubitak u slučaju default-a klijenta)

DF - EIR based discount factor (diskontni faktor zasnovan na EKS)

EAD komponenta

EAD, odnosno izloženost u slučaju statusa default-a predstavlja procenu knjigovodstvene vrednosti potraživanja Banke u skladu sa MSFI 9 u momentu default-a, uzimajući u obzir profil ugovoreni novčani tokova kao i moguća dodatna povlačenja iz odobrenih linija pre momentu default-a. Kod finansijskih instrumenata kod kojih ne postoje definisani novčani tokovi, kao ni ugovoreni rokovi dospeća, Banka iste utvrđuje na osnovu empirijskog iskustva.

U skladu sa gore navedenim, Banka obračunava faktore kreditne konverzije, i to odvojeno za:

- Plative, činidbene garancije i akreditive,
- Neiskorišćene limite po kreditnim linijama (i to posebno za opozive i posebno za neopozive),
- Kreditne kartice,
- Overdrafte po segmentu.

PD parametar

Probability of default (PD), odnosno verovatnoća dužnika da će dospeti u status default-a tokom perioda trajanja finansijskog instrumenta predstavlja jedan od osnovnih parametara koji se koristi u obračunu ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9 i kao takav pretrpeo je značajne promene u odnosu na pristup obračunu istog za potrebe obračuna ispravke vrednosti u skladu sa MRS 39.

Migracione matrice, kao osnovu za obračun PD, koje Banka obračunava za svaki podsegment pojedinačno posmatrajući mesečna pomeranja godišnjih migracija klijenata odnosno plasmana iz internih rejting kategorija 1, 2, 3 i 4 u internu kategoriju 5 (default kategorija) za period od minimum 5 godina.

U kontekstu višegodišnjih PD-eva, bitno je da se na pravi način napravi razlika između nekoliko tipova PD-eva. Zbog toga, Banka konzistentno primenjuje terminologiju definisanu u okviru Metodologije. Svi dalje opisani tipovi PD-eva su dostupni kako na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta tako i na nivou internog rejtinga u okviru svakog od segmenata pojedinačno:

- Marginalni PD se odnosi na verovatnoću default-a (bezuslovnu) koja će se desiti tačno u trenutku t .
- Forward PD (takođe i kao uslovni PD) se odnosi na verovatnoću default-a koja će se desiti u periodu t pretpostavljajući da nije bilo default-a između trenutka t_0 i početka perioda t .
- Kumulativni PD se odnosi na verovatnoću default-a koja će se desiti zaključno sa periodom t . Verovatnoća da će se realizovati default pre ili zaključno sa rokom dospeća T odgovara lifetime PD, odnosno verovatnoći default-a za ceo period života finansijskog instrumenta.
- Forward lifetime PD se odnosi na uslovnu verovatnoću da će se desiti default u okviru intervala (t, T) uzimajući u obzir da nije bilo default-a između perioda t_0 početka perioda t .

Banka u razvoju PD parametara koji se koriste za potrebe obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom, radi usaglašenosti sa zahtevima MSFI 9 primenjuje sledeća prilagođavanja:

- Prilagođavanje u vremenu („Point-in-time“);
- Uzimanje u obzir budućih informacija o makroekonomskim uslovima (forward-looking) pri čemu Banka ispituje korelacije koje postoje između ostvarenih default rate-a i sledećih makroekonomskih pokazatelja koji su identifikovani kao značajni: kretanje BDP-a, kretanje indeksa industrijske proizvodnje, kretanje indeksa potrošačkih cena, monetarni agregat M3, kretanje kursa RSD/EUR, prosečna neto plata u Republici Srbiji indeksirana u EUR i indeks kretanja prihoda pravnih lica.

Buduće informacije o makroekonomskim uslovima (forward-looking)

Uticaj kretanja makroekonomskih varijabli na kretanje default rate-ova sprovodi se korišćenjem zasebno za segmente fizičkih i pravnih lica (zbirno za sve podsegmente u okviru ovih segmenata), kako bi utvrdila zakonitost i korelacije koje postoje u posmatranom periodu između ostvarene kvartalne stope default rate-a kao zavisne, i makroekonomskih varijabli kao nezavisnih promenljivih.

Ovom prilikom, Banka ispituje veze koje postoje između ostvarenih stopa default-a (kao zavisne promenjive) i kretanja makroekonomskih faktora koji su identifikovani da imaju materijalno značajni efekat na default stope (kao nezavisno promenljivih).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

Banka procenjuje linearnom regresijom vezu između posmatranih parametara na početku kalendarske godine i jednom godišnje vrši ažuriranje komponenti modela i reprocenju same linearne regresije na način da ti parametri važe za naredni posmatrani izveštajni period. U tom smislu, a radi potvrde pouzdanosti, vodi se računa da linearna regresija ispuni uslove statističke značajnosti.

LGD Parametar

Loss given default, odnosno LGD predstavlja procenu gubitka kod pojedinačnog finansijskog instrumenta, pod pretpostavkom dešavanja default-a, odnosno statusa neizmirenja obaveza. LGD predstavlja jednu od ključnih komponenti za obračun parametara kreditnog rizika u obračunu očekivanih kreditnih gubitaka.

Naime, u svojoj proceni kreditnih gubitaka odmerenih u skladu sa Metodologijom i MSFI 9, Banka želi da odrazi mogućnost naplate kako iz redovnih novčanih tokova, tako i iz kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa datim finansijskim instrumentom. U tom smislu, Banka primenjuje generalno koncept razdvajanja LGD komponente na LGD secured i LGD unsecured u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana.

Za potrebe obračuna LGD secured-a, odnosno očekivanog stopa gubitka nakon realizacije kolaterala, Banka uzima u obzir sve interno raspoložive kolaterale gde postoji procena o mogućoj naplativosti. U tom procesu, Banka se vodi istorijskim iskustvom o realizaciji kolaterala.

Za potrebe obračuna LGD-a unsecured-a, Banka prati naplatu slučajeva u default-u i identifikuje izvore iz kojih je došlo do iste. U te svrhe, odvojeno se posmatra svaki ulazak potraživanja u status neizmirenja obaveza, kao i hronološki identifikuju sve naplate po tom osnovu.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

U nedostatku istorije naplate na osnovu koje bi se pouzdano mogao modelirati LGD komponenta, Banka za potrebe obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom primenjuje LGD u skladu sa Bazelskom regulativom.

Nivo 3 i očekivani kreditni gubici

Uvod

Procena obračuna ispravke vrednosti u skladu sa Metodologijom za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za sve izloženost sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza, tj. statusom defaulta.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog sredstva.

U slučaju POCI sredstava kao prvobitna ili inicijalna, obračunava se efektivna kamatna stopa prilagođena za kreditni rizik. Takva efektivna kamatna stopa je interna stopa prinosa koja svodi sadašnju vrednost očekivanih novčanih tokova tog sredstva na fer vrednost POCI sredstva u momentu inicijalnog priznavanja. Smatra se da na ovaj način ovakva efektivna kamatna stopa već sadrži očekivane kreditne gubitke.

Procena na pojedinačnoj osnovi

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine. Tom prilikom, scenarija koja se uzimaju u obzir su:

- realizacija kolaterala,
- restrukturiranje i reprogramiranje,
- stečaj,
- prodaja potraživanja,
- namirenje i
- sve ostalo što smatra relevantnim.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

Procena na pojedinačnoj osnovi (nastavak)

Banka procenjuje izvore naplate iz dužnikovih očekivanih budućih operativnih novčanih tokova (dužnik nastavlja da posluje kao going-concern) ili naplatu očekuje putem aktiviranja i realizacije sredstava obezbeđenja plasmana (očekivanje da dužnik kao takav prestaje da postoji kao going-concern i postaje "gone") na bazi sledećih kriterijuma:

- 1) Pravna lica – svi dužnici u momentu dobijanja FBE NPE statusa se po definiciji smatraju gone concern dužnicima i procena obezvređenja se vrši uz očekivanje naplate iz aktivacije sredstava obezbeđenja, a definisani period praćenja je 6 meseci ili tri uzastopna plaćanja (koja obuhvataju i glavnice i kamatu, ili kamatu) pri čemu nije identifikovana docnja duža od 90 dana. Nakon isteka definisanog perioda praćenja dužnik može preći u going status i procena obezvređenja se može vršiti na bazi procene naplate iz očekivanih budućih operativnih novčanih tokova;
- 2) Fizička lica - svi dužnici u momentu dobijanja FBE NPE statusa kod kojih postoji dokazana kreditna sposobnost kroz identifikovan potencijal otplate (a. zarade iz radnog odnosa i/ili b. druge redovne prihode koje može dokumentovati - prihodi od zakupnina, po osnovu Ugovora o delu, Ugovora o zaposlenju na određeno vreme, prihodi od poljoprivredne delatnosti, od pružanja usluga, prihodi od privremeno-povremenih poslova i dr.) mogu se smatrati going concern dužnicima i obezvređenja se može vršiti na bazi procene naplate iz očekivanih budućih operativnih novčanih tokova. Ukoliko to nije slučaj, tretiraju se kao gone concern, sve do ispunjenja navedenog uslova postojanja kreditne sposobnosti, i procena se vrši iz aktivacije sredstava obezbeđenja.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih slučajeva, ali i specifičnostima pojedinačnog finansijskog instrumenta i u skladu sa tim im dodeljuje odgovarajuće pondere, koji u zbiru svih scenarija moraju iznositi 100%. Ukoliko klijent ispunjava uslove da se smatra going concern, Banka može definisati barem jedan scenario u kojem se naplata vrši iz očekivanih budućih novčanih tokova. U suprotnom se scenarija dešinišu pod gone concern pretpostavkom - naplata se očekuje putem aktiviranja i realizacije sredstava obezbeđenja plasmana. Na ovaj način, konačni obračunati kreditni gubici ispunjavaju definiciju standarda na način da predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka.

Banka primenjuje faktore umanjena vrednosti i periode realizacije na način na koji je to propisano Procedurom upravljanja, vrednovanja i osiguranjem kolaterala. Na gore opisan način, vrši se procena očekivanih kreditnih gubitaka za sve finansijske instrumente u nivou 3, koji prelaze prag materijalnosti od RSD 1,2 miliona za fizička lica na nivou partije i RSD 3 miliona za pravna lica na nivou klijenta. Prilikom definisanja pragova materijalnosti, Banka se vodila pragovima materijalnosti koji postoje u okviru internih procedura kreditnog odobrenja, kao i odnosom istog u odnosu na celokupni portfolio, ali uzimajući u obzir operativnu mogućnost obračuna odgovarajućeg broja partija na osnovu procene od slučaja do slučaja.

Procena na grupnoj osnovi

Za sve ostale izloženosti primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u nivou 3 po podsegmentima i to:

- fizičkih lica
- pravnih lica (uključujući banke i druge finansijske institucije koje nemaju eksterni rejting)
- izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama (država I ostale vladine institucije, banke I finansijske institucije).

Dalje, segment fizičkih lica je podeljen prema proizvodima na podsegmente i to na:

- Stambene kredite
- Gotovinske i potrošačke kredite
- Kredite poljoprivrednicima/preduzetnicima
- Kreditne kartice i minusi po tekućim računima (overdraft)
- Potraživanje za naknade po osnovu platnog prometa od Poljoprivrednika / Preduzetnici / Pravna lica

Segment pravnih lica se posmatra kao jedna celina.

Garancije za koje je nalogodavac fizičko lice idu u grupu pravnih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****29.1 Kreditni rizik (nastavak)****Očekivani kreditni gubitak (nastavak)****Procena na grupnoj osnovi (nastavak)**

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po grupama dana docnje na sledeće Interne kategorije:

Interna kategorija	Dani docnje
1	0
2	1 do 30
3	31 do 60
4	61 do 90
5	Preko 90

Pri čemu su dužnici u grupi 5, dužnici sa default statusom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

U nastavku su prikazani efekti koji su uticali na kretanje ispravke vrednosti u periodu od 01. januara 2021. godine, zaključno sa 31. decembrom 2021.

	Nivo 1			Nivo 2			Nivo 3		
	Promene u parametrima (PD, LGD, EAD)	Promena metodologije	FX i ostale promene	Promene u parametrima (PD, LGD, EAD)	Promena metodologije	FX i ostale promene	Promene u parametrima (PD, LGD, EAD)	Promena metodologije	FX i ostale promene
Gotovina i sredstva kod centralne banke	(1,018)	-	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	541	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	(5,913)	-	-	(11,327)	-	1	(60,218)	-	4
Ostala sredstva	127	-	-	(-16)	-	-	4,593	-	-
Ukupno	(6,263)	-	-	(11,344)	-	1	(55,625)	-	4

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

U nastavku su prikazani efekti koji su uticali na kretanje ispravke vrednosti u periodu od 01. Januara 2020. godine, zaključno sa 31. decembrom 2020.

	Nivo 1			Nivo 2			Nivo 3		
	Promene u parametrima (PD, LGD, EAD)	Promena metodologije	FX i ostale promene	Promene u parametrima (PD, LGD, EAD)	Promena metodologije	FX i ostale promene	Promene u parametrima (PD, LGD, EAD)	Promena metodologije	FX i ostale promene
Gotovina i sredstva kod centralne banke	697	-	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,227	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	(7,688)	-	(5)	69,316	-	(2)	(39,298)	-	(47)
Ostala sredstva	3,667	-	-	16	-	-	2,512	-	(1)
Ukupno	(2,097)	-	(5)	69,332	-	(2)	(36,786)	-	(48)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

U nastavku su prikazana kretanja izloženosti po nivoima obezvređenosti u periodu od 01. januara 2021, a zaključno sa 31. decembrom 2021.

	Promene u izloženosti kreditnom riziku za period 01.01.2021. – 31.12.2021. godine			
	Početno stanje na 1.1.2021.	nivo 1	nivo 2	nivo 3
Gotovina i sredstva kod centralne banke	Početno stanje na 1.1.2021.	13,708,862	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	-	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(1,018,707)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	12,690,155	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	Početno stanje na 1.1.2021.	-	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	901	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	-	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	901	-	-
Hartije od vrednosti	Početno stanje na 1.1.2021.	11,120,791	-	20
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	(1,164)	1,224	(60)
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	4,634,720	-	40
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(1,474,884)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	14,279,463	1,224	-
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Početno stanje na 1.1.2021.	2,400,559	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	1,440,743	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(355)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	3,840,947	-	-
Kreditni i potraživanja od komitenata	Početno stanje na 1.1.2021.	45,745,266	9,106,455	1,775,895
	u nivo 1	2,998,337	(2,993,094)	(5,243)
	u nivo 2	(2,530,820)	2,557,333	(26,513)
	u nivo 3	(350,438)	(173,681)	524,119
	nova produkcija	25,195,992	5,465,541	77,632
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(17,188,821)	(2,519,400)	(488,347)
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	53,869,516	11,443,154	1,857,543
Ostala sredstva	Početno stanje na 1.1.2021.	252,291	862	59,341
	u nivo 1	1,221	(227)	(994)
	u nivo 2	(835)	840	(5)
	u nivo 3	(2,026)	(1,413)	3,439
	nova produkcija	70,558	2,440	6,383
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(58,542)	(317)	(5,535)
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	262,667	2,185	62,629
Ukupno	Krajnje stanje na 31.12.2021.	84,943,649	11,446,563	1,920,172

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

U nastavku su prikazana kretanja izloženosti po nivoima obezvređenosti u periodu od 01. januara 2020., a zaključno sa 31. decembrom 2020.

	Promene u izloženosti kreditnom riziku prikazane za period 01.01.2020 – 31.12. 2020. godine			
	Početno stanje na 1.1.2020.	nivo 1	nivo 2	nivo 3
Gotovina i sredstva kod centralne banke	Početno stanje na 1.1.2020.	10,014,725	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	3,694,137	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	-	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	13,708,862	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	Početno stanje na 1.1.2020.	-	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	-	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	-	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	-	-	-
Hartije od vrednosti	Početno stanje na 1.1.2020.	10,607,327	-	23
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	2,812,089	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(2,298,625)	-	(3)
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	11,120,791	-	20
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Početno stanje na 1.1.2020.	1,453,796	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	1,539,672	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(592,909)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	2,400,559	-	-
Kreditni i potraživanja od komitenata	Početno stanje na 1.1.2020.	40,288,103	4,316,986	2,284,316
	u nivo 1	959,453	(954,563)	(4,890)
	u nivo 2	(3,097,342)	3,113,252	(15,910)
	u nivo 3	(72,678)	(116,129)	188,807
	nova produkcija	21,062,739	4,595,914	28,545
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(13,395,009)	(1,849,005)	(704,973)
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	45,745,266	9,106,455	1,775,895
Ostala sredstva	Početno stanje na 1.1.2020.	191,720	365	54,502
	u nivo 1	3,464	(97)	(3,367)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

	u nivo 2	(271)	433	(162)
	u nivo 3	(1,326)	(1,093)	2,419
	nova produkcija	211,641	1,419	8,276
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(152,937)	(165)	(2,327)
	Krajnje stanje na dan 31.12.2020.	252,291	862	59,341
Ukupno	Krajnje stanje na dan 31.12.2020.	73,227,769	9,107,317	1,835,256

U nastavku su prikazana kretanja ispravke vrednosti po nivoima obezvređenosti u periodu od 01. januara 2021. godine a zaključno sa 31. decembrom 2021.

		Promene u ispravkama vrednosti u periodu 01.01. 2021 -31.12.2021.		
		nivo 1	nivo 2	nivo 3
Gotovina i sredstva kod centralne banke	Početno stanje na 1.1.2021.	1,858	-	-
	Početno stanje na 1.1.2021.	1,858	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	-	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(1,018)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	840	-	-
Hartije od vrednosti	Početno stanje na 1.1.2021.	-	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	-	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	-	-	-
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Početno stanje na 1.1.2021.	1,889	-	-
	u nivo 1	1,889	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	542	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(1)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	2,430	-	-
Kreditni i potraživanja od komitenata	Početno stanje na 1.1.2021.	85,146	106,824	915,315
	u nivo 1	3,052	(3,037)	(15)
	u nivo 2	(21,961)	22,425	(464)
	u nivo 3	(76,492)	(47,454)	123,946
	nova produkcija	131,999	82,304	76,322
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(42,511)	(65,564)	(260,003)
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	79,233	95,498	855,101
Ostala sredstva	Početno stanje na 1.1.2021.	4,074	39	21,911
	u nivo 1	44	-	(44)
	u nivo 2	(6)	7	(1)
	u nivo 3	(1,483)	(870)	2,353
	nova produkcija	1,587	873	4,974
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(15)	(27)	(2,689)
	Krajnje stanje na 31.12.2021.	4,201	22	26,504
Ukupno	Krajnje stanje na 31.12.2021.	86,704	95,520	881,605

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak obračunava se i za hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Međutim, očekivani kreditni gubitak u ovom slučaju se ne obuhvata kroz račune ispravke vrednosti bilansne aktive, već na računima grupe 82 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici/gubici. Zbog toga očekivani kreditni gubitak za hartije od vrednosti nisu prikazani u gornjoj tabeli gde su prikazane ispravke vrednosti drugih finansijskih sredstava. Očekivani kreditni gubitak za hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat je na dan 31. decembar 2021. iznosio 27,369 hiljada dinara (na dan 31. decembar 2020. 27,000 hiljada dinara).

U nastavku su prikazana kretanja ispravke vrednosti po nivoima obezvređenosti u periodu od 01. januara 2020. godine i 31. decembra 2020. godine

	Promene u ispravkama vrednosti u periodu 01.01. 2020 -31.12.2020.			
	Početno stanje na 1.1.2020.	nivo 1	nivo 2	nivo 3
Gotovina i sredstva kod centralne banke	Početno stanje na 1.1.2020.	1,161	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	697	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	-	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	1,858	-	-
Hartije od vrednosti	Početno stanje na 1.1.2020.	-	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	-	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	-	-	-
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Početno stanje na 1.1.2020.	662	-	-
	u nivo 1	-	-	-
	u nivo 2	-	-	-
	u nivo 3	-	-	-
	nova produkcija	1,282	-	-
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(55)	-	-
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	1,889	-	-
Kreditni i potraživanja od komitenata	Početno stanje na 1.1.2020.	92,839	37,510	954,660
	u nivo 1	1,504	(1,481)	(23)
	u nivo 2	(49,545)	50,235	(690)
	u nivo 3	(35,543)	(28,917)	64,460
	nova produkcija	127,255	63,460	64,319
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(51,364)	(13,983)	(167,411)
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	85,146	106,824	915,315
Ostala sredstva	Početno stanje na 1.1.2020.	407	23	19,400
	u nivo 1	4,271	(1)	(4,270)
	u nivo 2	(18)	19	(1)
	u nivo 3	(744)	(672)	1,416
	nova produkcija	442	684	6,284
	otplate, otpis i prenos na vanbilans	(284)	(14)	(918)
	Krajnje stanje na 31.12.2020.	4,074	39	21,911
Ukupno	Krajnje stanje na 31.12.2020.	92,967	106,863	937,226

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Nivo 3 i očekivani kreditni gubici (nastavak)

Procena na grupnoj osnovi (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak obračunava se i za hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Međutim, očekivani kreditni gubitak u ovom slučaju se ne obuhvata kroz račune ispravke vrednosti bilansne aktive, već na računima grupe 82 - Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici/gubici. Zbog toga očekivani kreditni gubitak za hartije od vrednosti nisu prikazani u gornjoj tabeli gde su prikazane ispravke vrednosti drugih finansijskih sredstava. Očekivani kreditni gubitak za hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat je na dan 31. decembar 2020. iznosio 27,000 hiljada dinara (na dan 31. decembar 2019. 25,059 hiljada dinara).

Finansijska sredstva prema obezvređenju

Ukupna ispravka vrednosti za finansijska sredstva na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 1,063,829 hiljada dinara (31. decembra 2020. godine: 1,137,056 hiljada dinara) i manja je za 73,227 hiljada dinara u odnosu na 31. decembar 2020. godine, odnosno za 6.44%. Najveći uticaj na kretanje ukupnih ispravki vrednosti je imalo poboljšanje kvaliteta portfolija banke usled naplate problematičnih potraživanja i otpisa potraživanja koja su 100% pokrivena ispravkom vrednosti.

U narednom pregledu prikazana su finansijska sredstva prema nivou obezvređenja, u skladu sa MSFI 9:

	U hiljadama dinara	
	31.dec 2021.	31.dec 2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,690,155	13,708,862
Nivo 1	12,690,155	13,708,862
Potraživanja po osnovu derivata	901	-
Nivo 1	901	-
Hartije od vrednosti	14,280,687	11,120,811
Nivo 1	14,279,463	11,120,791
Nivo 2	1,224	-
Nivo 3	-	20
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,840,947	2,400,559
Nivo 1	3,840,947	2,400,559
Kreditni i potraživanja od komitenata	67,170,213	56,627,616
Nivo 1	53,869,516	45,745,266
Nivo 2	11,443,154	9,106,455
Nivo 3	1,857,543	1,775,895
Ostala sredstva	327,481	312,494
Nivo 1	262,667	252,291
Nivo 2	2,185	862
Nivo 3	62,629	59,341
Ukupno bruto	98,310,384	84,170,342
Ispravka vrednosti nivo 1 (napomena 18)	86,704	92,967
Ispravka vrednosti nivo 2 (napomena 18)	95,520	106,863
Ispravka vrednosti nivo 3 (napomena 18)	881,605	937,226
Ukupna ispravka vrednosti	1,063,829	1,137,056

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****29.1 Kreditni rizik (nastavak)****Nivo 3 i očekivani kreditni gubici (nastavak)****Finansijska sredstva prema obezvređenju (nastavak)****Ukupno neto****97,246,555****83,033,286****Finansijska sredstva po kategorijama**

U narednom pregledu prikazana su finansijska sredstva prema kategorijama koje služe za obračun ispravki vrednosti i to podeljene na:

- Sredstva koja se ne klasifikuju po MSFI 9 kao finansijska sredstva.
- Sredstva klasifikovana u nivo 1 prema MSFI 9.
- Sredstva klasifikovana u nivo 2 prema MSFI 9.
- Sredstva klasifikovana u nivo 3 prema MSFI 9.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine
29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
29.1 Kreditni rizik (nastavak)
Finansijska sredstva prema kategorijama (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava prema nivoima i internim kategorijama u skladu sa Metodologijom obračuna ispravki vrednosti prema MSFI 9:

Kategorije	31. decembar 2021. godine		31. decembar 2020. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,690,155	12,689,315	13,708,862	13,707,004
Nivo 1, od toga:	12,690,155	12,689,315	13,708,862	13,707,004
Interna kategorija 1	7,762,798	7,762,798	5,692,492	5,692,492
Država, državne i ostale institucije sa eksternim rejtingom	4,927,357	4,926,517	8,016,370	8,014,512
Potraživanja po osnovu derivata	901	901	-	-
Nivo 1, od toga:	901	901	-	-
Interna kategorija 1	-	-	-	-
Država, državne i ostale institucije sa eksternim rejtingom	901	901	-	-
Hartije od vrednosti	14,280,687	14,280,687	11,120,811	11,120,811
Nivo 1, od toga:	14,279,463	14,279,463	11,120,791	11,120,791
Interna kategorija 1	17,412	17,412	26,820	26,820
Država, državne i ostale institucije sa eksternim rejtingom	14,262,051	14,262,051	11,093,971	11,093,971
Nivo 2, od toga:	1,224	1,224	-	-
Interna kategorija 1	1,224	1,224	-	-
Nivo 3, od toga:	-	-	20	20
Interna kategorija 1	-	-	20	20
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,840,947	3,838,517	2,400,559	2,398,670
Nivo 1, od toga:	3,840,947	3,838,517	2,400,559	2,398,670
Interna kategorija 1	981,695	980,746	584,743	584,454
Država, državne i ostale institucije sa eksternim rejtingom	2,859,252	2,857,771	1,815,816	1,814,216
Kreditni i potraživanja od komitenata	67,170,213	66,140,381	56,627,616	55,520,331
Nivo 1, od toga:	53,869,516	53,790,283	45,745,266	45,660,120
Interna kategorija 1	50,465,306	50,409,558	41,726,690	41,674,058
Interna kategorija 2	3,404,210	3,380,725	4,016,974	3,984,461
Interna kategorija 3	-	-	1,599	1,598
Interna kategorija 5	-	-	3	3
Nivo 2, od toga:	11,443,154	11,347,656	9,106,455	8,999,631
Interna kategorija 1	10,394,093	10,350,288	8,010,345	7,960,635
Interna kategorija 2	733,728	725,077	688,472	679,494
Interna kategorija 3	134,688	122,272	335,394	300,994
Interna kategorija 4	180,645	150,019	72,244	58,508

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva prema kategorijama
(nastavak)

Interna kategorija 5				
Nivo 3, od toga:	1,857,543	1,002,442	1,775,895	860,580
Interna kategorija 1	203,502	190,121	24,760	13,802
Interna kategorija 2	83,006	72,542	83,540	76,264
Interna kategorija 3	16,748	13,479	36,352	32,676
Interna kategorija 4	-	-	4,907	2,105
Interna kategorija 5	1,554,287	726,300	1,626,336	735,733
Ostala sredstva	327,481	296,754	312,494	286,470
Nivo 1, od toga:	262,667	258,466	252,291	248,217
Interna kategorija 1	260,327	256,131	251,793	247,921
Interna kategorija 2	1,522	1,518	287	286
Interna kategorija 5	-	-	10	10
Država, državne i ostale institucije sa eksternim rejtingom	818	817	201	-
Nivo 2, od toga:	2,185	2,163	862	823
Interna kategorija 1	1,749	1,733	574	548
Interna kategorija 2	143	142	11	10
Interna kategorija 3	83	81	173	171
Interna kategorija 4	210	207	102	93
Interna kategorija 5	-	-	2	1
Nivo 3, od toga:	62,629	36,125	59,341	37,430
Interna kategorija 1	28,872	24,877	2,787	2,057
Interna kategorija 2	20	6	25	1
Interna kategorija 3	4	1	5	-
Interna kategorija 4	9	3	25	8
Interna kategorija 5	33,724	11,238	56,499	35,364

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva prema kategorijama (nastavak)

Podela finansijskih sredstava prema internim kategorijama izvršena je u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrednosti u skladu sa MSFI 9. Banka je sve dužnike podelila u 5 internih kategorija, po grupama dana donje:

Interna kategorija	Dani docnje
1	0
2	1 do 30
3	31 do 60
4	61 do 90
5	Preko 90

Pri čemu su dužnici u grupi 5, dužnici sa default statusom.

Fer vrednost kolaterala

Sistem upravljanja sredstvima obezbeđenja u Banci podrazumeva skup aktivnosti i propisanih mera i pravila koje se primenjuju u cilju kontinuiranog evidentiranja, alokacije i vrednovanja sredstava obezbeđenja (kolaterala).

Kako bi umanjila svoju izloženost kreditnom riziku Banka kao obezbeđenje plaćanja uzima od dužnika kolaterale tj instrumente obezbeđenja. Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi mogu biti u formi:

- Finansijske imovine (garantnih depozita)
- Garancija izdatih od strane drugih banaka kao obezbeđenje plaćanja
- Hipoteke na nepokretnoj imovini (stambenih i poslovnih nepokretnosti)
- Zalogu na pokretnoj imovine (mašina, vozila oprema) i
- Drugih vidova kolaterala

Banka ne odobrava plasmane klijentima na osnovu vrednosti instrumenata obezbeđenja već na osnovu pozitivne procene njegove finansijske sposobnosti. U tom smislu instrumenti obezbeđenja se koriste isključivo kao tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Tipovi kolaterala i njihova fer vrednost u momentu izdavanja finansijskog instrumenta koji obezbeđuje usaglašen je sa tipom plasmana, njegovom ročnošću i tipom dužnika.

Instrumenti obezbeđenja su kao takvi upisani u relevantne registre koji su javno dostupni svim zainteresovanim stranama.

Banka može realizovati instrumente obezbeđenja samo nakon proglašenja statusa default-a i raskida ugovora sa dužnikom. Način naplate iz instrumenata obezbeđenja zavisi od tipa samog instrumenata. Fer vrednost (naplaćena vrednost) instrumenata obezbeđenja realizovanih tokom 2021. godine iznosi 163,914 hiljada dinara (2020: 69,165 hiljada dinara).

Za potrebe procene dodatnog kreditnog rizika koji proizilazi iz mogućih problema u realizaciji sredstava obezbeđenja i vremenskog razmaka između neispunjenja obaveza dužnika i mogućnosti Banke da realizuje kolateral, tržišna vrednost kolaterala nad kojim je uspostavljen ili će biti uspostavljen instrument obezbeđenja umanjuje se kako bi se formirala vrednost koju bi Banka postigla u slučaju eventualne prodaje dobra za potrebe naplate svog potraživanja koje je tom imovinom obezbeđeno.

Fer vrednost kolaterala prikazana je u narednom pregledu po procenjenoj tržišnoj vrednosti, ali samo do visine potraživanja koja obezbeđuju. To važi za hipoteke, zaloge, depozite i garancije primljene od dužnika.

Pokriće ukupnih finansijskih sredstava ovako vrednovanim kolateralom na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 37.24%. Pokriće bruto finansijskih sredstava u Nivou 1 ukupnim kolateralom je 32.35%, a pokriće samo hipotekama je 19.90%. Pokriće finansijskih sredstava u Nivou 2 ukupnim kolateralom je 67.97%. a hipotekama 43.17%. Pokriće finansijskih sredstava u Nivou 3 ukupnim kolateralom je 70.80%, a hipotekama 65.09%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva prema kategorijama (nastavak)

Fer vrednost kolaterala (nastavak)

Procena fer vrednosti kolaterala i drugog obezbeđenja po plasmanima na dan 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama dinara)

	Bruto aktiva	Depoziti	Garancija Ministarstv a finansija - Garantna šema	Hipoteke	Zaloge	Ostalo
Finansijska sredstva	98,310,384	2,613,174	2,625,942	23,098,539	3,602,105	4,675,884
Nivo 1	84,943,649	1,579,798	2,259,086	16,907,292	3,121,106	3,608,685
Nivo 2	11,446,563	1,005,621	347,486	4,941,410	457,465	1,028,300
Nivo 3	1,920,172	27,755	19,370	1,249,837	23,534	38,899

Procena fer vrednosti kolaterala i drugog obezbeđenja po plasmanima na dan 31. decembra 2020. godine

(u hiljadama dinara)

	Bruto aktiva	Depoziti	Garancija Ministarstv a finansija - Garantna šema	Hipoteke	Zaloge	Ostalo
Finansijska sredstva	84,170,342	1,739,757	1,918,517	17,864,111	2,662,298	4,222,737
Nivo 1	73,227,769	1,366,653	1,684,925	12,562,444	2,153,996	3,565,132
Nivo 2	9,107,317	372,557	229,948	3,934,217	495,849	656,050
Nivo 3	1,835,256	547	3,644	1,367,450	12,453	1,555

LTV racio

LTV racio je obračunat kao odnos bruto vrednosti finansijskog sredstva i procenjene tržišne vrednosti nepokretnosti nad kojom je uspostavljena hipoteka u korist Banke.

Kod finansijskih sredstava obezbeđenih hipotekama na dan 31. decembra 2021. godine najveće učešće 46.41% imaju finansijska sredstva obezbeđena hipotekama sa LTV racionom ispod 50%, finansijska sredstva obezbeđena hipotekama sa LTV racionom od 50% do 70% imaju učešće od 25.73%, zatim sa LTV racionom od 70% do 90% imaju učešće od 17.30%, sa LTV racionom preko 100% imaju učešće 7.49%, a finansijska sredstva obezbeđena hipotekama sa LTV racionom od 90% do 100% učestvuju sa 3.07%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva prema kategorijama (nastavak)

LTV ratio (nastavak)

LTV ratio-stanje na dan 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama dinara)

LTV	Ispod 50%	50%-70%	70%-90%	90%-100%	Više od 100%
Finansijska sredstva obezbeđena hipotekom	10,718,965	5,942,574	3,997,003	709,801	1,730,196
Nivo 1	8,084,967	3,660,000	3,392,944	273,219	1,496,162
Nivo 2	2,056,674	2,166,634	599,147	37,278	81,677
Nivo 3	577,324	115,940	4,912	399,304	152,357

LTV ratio-stanje na dan 31. decembra 2020. godine

(u hiljadama dinara)

LTV	Ispod 50%	50%-70%	70%-90%	90%-100%	Više od 100%
Finansijska sredstva	7,574,281	4,895,666	3,086,667	754,601	1,552,896
Nivo 1	4,570,776	3,923,907	2,392,327	411,161	1,264,273
Nivo 2	2,773,481	775,105	253,916	82,963	48,752
Nivo 3	230,024	196,654	440,424	260,477	239,871

Finansijska sredstva prema kašnjenju

Na dan 31. decembra 2021. godine bez kašnjenja je 95,18% ukupnih bruto finansijskih sredstava, u kašnjenju od 1 do 30 dana 3.15%, u kašnjenju od 31 do 90 dana 0.31%, u kašnjenju od 91 do 180 dana 0.21%, u kašnjenju od 181 do 365 dana 0.09%, a u kašnjenju preko 365 dana 1.06% finansijskih sredstava.

Pregled finansijskih sredstava po intervalima kašnjenja

	31. decembar 2021. godine		31. decembar 2020. Godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Bez kašnjenja	93,574,824	93,377,457	79,199,067	79,039,256
1-30 dana	3,091,935	3,048,465	2,988,011	2,954,312
31-90 dana	302,697	263,149	399,723	343,382
91-180 dana	204,965	140,614	53,600	23,257
181-365 dana	90,428	50,443	71,614	27,585
Preko 365 dana	1,045,535	366,427	1,458,327	645,494
Ukupno	98,310,384	97,246,555	84,170,342	83,033,286

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva po delatnostima

U sledećem pregledu prikazana je struktura finansijskih sredstava po granama delatnosti u bruto i neto iznosu.

Na dan 31. decembra 2021. godine najveće učešće u bruto finansijskim sredstvima ima izloženost prema fizičkim licima sa 19.29% (2020: 19.17%).

Koncentracija finansijskih sredstava po delatnostima (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2021. godine		31. decembar 2020. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	3,289,376	3,271,985	2,174,221	2,158,896
Rudarstvo	120,718	119,813	113,697	113,479
Prerađivačka industrija	15,081,601	14,752,546	13,524,162	13,037,264
Snabdevanje el. energijom, gasom i klimatizacija	571,292	558,034	461,812	460,126
Građevinarstvo	7,993,774	7,678,737	6,913,013	6,624,146
Trgovina, popravka motornih vozila i motocikala	9,876,424	9,795,785	9,178,780	9,108,139
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	5,783,157	5,719,242	5,401,882	5,346,567
Nekretnine, stručne, naučne i tehničke delatnosti	2,046,277	2,032,804	1,682,313	1,672,044
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-
Banke, fin. organizacije, osiguranje	15,597,000	15,586,642	15,502,482	15,494,333
Fizička lica	18,961,341	18,749,051	16,131,703	15,939,596
Ostalo	18,989,424	18,981,916	13,086,277	13,078,696
Ukupno	98,310,384	97,246,555	84,170,342	83,033,286

Izloženost prema klijentima u ostalim delatnostima obuhvata:

- Strana lica uključujući i strane banke koje nemaju definisanu i registrovanu delatnost u skladu sa Uredbom Vlade Republike Srbije o klasifikaciji delatnosti,
- Izloženost prema državnim organima,
- Izloženosti za administrativne pomoćne i uslužne delatnosti,
- Delatnosti putničkih agencija, obrazovanje,
- Zdravstvenu i socijalna zaštita,
- Umetnost, zabavu i rekreaciju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva po delatnostima (nastavak)

Koncentracija vanbilansnih stavki po delatnostima (u hiljadama dinara)

	31. decembar 2021. godine		31. decembar 2020. godine	
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Bruto izloženost	Neto izloženost
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	254,032	253,997	43,114	43,101
Rudarstvo	889,705	889,695	60,707	60,706
Prerađivačka industrija	7,736,678	7,735,013	7,239,462	7,238,701
Snabdevanje el. energijom, gasom i klimatizacija	246,577	246,484	78,034	78,007
Građevinarstvo	11,008,420	11,008,106	10,884,026	10,870,900
Trgovina, popravka motornih vozila i motocikala	4,383,251	4,379,589	2,967,808	2,967,171
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2,872,128	2,839,004	2,977,848	2,975,833
Nekretnine, stručne, naučne i tehničke delatnosti	1,761,876	1,761,490	1,637,960	1,637,197
Umetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-
Banke, fin. organizacije, osiguranje	6,481	6,464	6,522	6,522
Fizička lica	397,152	396,972	296,911	296,859
Ostalo	2,197,658	2,194,299	1,967,984	1,966,967
Ukupno	31,753,958	31,711,113	28,160,376	28,141,964

Koncentracija finansijskih sredstava po delatnostima je u okviru propisanih internih limita.

Finansijska sredstva po regionima

Finansijska sredstva prema izloženosti pojedinim regionima prikazana su u narednom pregledu. Na dan 31. decembra 2021. godine dominantno je učešće neto izloženosti prema dužnicima u Srbiji (90.65%). Dužnici iz Evropske unije učestvuju sa 2.23%, iz USA i Kanade sa 0.09%, a dužnici sa ostalih područja sa 7.03%.

Koncentracija finansijskih sredstava po regionima na neto nivou

	(u hiljadama dinara)	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Srbija	88,154,245	77,602,034
Evropska unija	2,168,466	1,875,108
SAD i Kanada	84,895	78,075
Ostalo	6,838,949	3,478,069
Ukupno	97,246,555	83,033,286

Finansijska sredstva po regionima Srbije

Finansijska sredstva prema izloženosti pojedinim regionima Srbije prikazana su u narednom pregledu. Na dan 31. decembra 2021. godine dominantno je učešće neto izloženosti prema dužnicima u Beogradu 54.08%, zatim u Zapadnoj Srbiji 26.14%, Vojvodini 10.11%, Južnoj Srbiji 6.08% i Istočnoj Srbiji 3.58%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Koncentracija finansijskih sredstava po regionima Srbije na neto nivou (u hiljadama dinara)

	(u hiljadama dinara)	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Beograd	47,675,853	41,871,242
Vojvodina	8,914,804	7,287,943
Južna Srbija	5,361,806	5,004,206
Istočna Srbija	3,154,481	3,014,178
Zapadna Srbija	23,047,301	20,424,465
Ukupno	88,154,245	77,602,034

Otpis potraživanja

Banka će na odgovarajući način upravljati naplatom loših plasmana sve dok procenjuje da je ekonomski opravdano preduzimanje aktivnosti u vezi sa naplatom tj. dokle god postoji mogućnost naplate takvog plasmana. Banka smatra da ekonomska opravdanost naplate prestaje u sledećim situacijama:

- Ozbiljnih poteškoća u postupku naplate koje uključuju smrt dužnika ili založnog dužnika,
- Nepostojanje imovine na kojoj bi se moglo sprovesti izvršenje,
- Duži vremenski period bez naplate i bez perspektive dalje naplate,
- Iznos duga klijenta je nizak pa ne opravdava angažovanje resursa banke radi naplate.

Nakon toga ako utvrdi nepostojanje mogućnosti naplate, Banka sprovodi tzv opšti otpust duga. Opštim otpustom duga Banka vrši trajno odustajanje od naplate potraživanja od dužnika, na bazi poravnjanja (sporazuma) sa dužnikom / sadužnicima, pravnosnažne sudske odluke, izvršne isprave (presuda, rešenje), odluke nadležnog organa Banke ili ustupanjem potraživanja koje preuzrokuje prestanak prava na dalju naplatu. U tom slučaju, sva potraživanja Banke se isknižavaju iz bilansne i vanbilansne evidencije. Opštem otpustu kredita (zajma) i/ili potraživanja može i ne mora da prethodi direktni otpis kredita (zajma) i/ili potraživanja. Sa druge strane Banka sprovodi i tzv računovodstveni otpis bilansne aktive koja je niskog stepena naplativosti (eng. Accounting writte off). Pod računovodstvenim otpisom se podrazumeva prenos bilansne aktive u vanbilansnu evidenciju banke. Pod bilansnom aktivom podrazumevaju se problematični krediti i ostala problematična potraživanja. Računovodstveni otpis ne podrazumeva odricanje Banke od zakonskih i ugovorenih prava, niti od naplate ovih potraživanja, već se vrši računovodstveni otpis iz bilansne evidencije banke, dok ova potraživanja nastavljaju da se vode u vanbilansnoj evidenciji i Banka nastavlja da vodi započete aktivnosti naplate potraživanja. Banka sprovodi računovodstveni otpis bilansne aktive niskog stepena naplativosti u slučaju kada obračunati iznos obezvređenja tih potraživanja koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti iznosi 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti, odnosno ukoliko su ista u potpunosti indirektno otpisana. Računovodstveni otpis se vrši najmanje na kvartalnom nivou. U toku 2021. godine Banka je računovodstveno otpisala potraživanja po osnovu problematičnih kredita u ukupnom iznosu od 242,097 hiljada dinara (2020: 40,365 hiljada dinara).

Potraživanja u stečaju

Banka vrši prijavu potraživanja u stečajnom postupku podnošenjem iste nadležnom sudu u pisanom obliku. Banka je dužna da potraživanja prijavi u originalnoj valuti potraživanja, u skladu sa Zakonom o stečaju. Danom otvaranja stečajnog postupka, potraživanja poverilaca prema stečajnom dužniku, koja nisu dospela, smatraju se dospelim. Potraživanja u stranoj valuti obračunavaju se u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan otvaranja stečajnog postupka i u knjigama se dalje evidentiraju u dinarima. Potraživanja u funkcionalnoj valuti (RSD), kao i potraživanja po indeksiranim plasmanima, nakon otvaranja stečajnog postupka u knjigama se vode u originalnoj valuti, odnosno dinarima. Nakon što stečajni upravnik utvrdi konačnu listu priznatih potraživanja, potraživanje prema klijentu u bilansnoj evidenciji se svodi na iznos iz liste priznatih potraživanja, a eventualna razlika se prenosi u vanbilansnu evidenciju.

U vezi primene Smernica za objavljivanje podataka i informacija Banke koji se odnose na kvalitet aktive ("Smernice"), tražene kvalitativne informacije, kao i kvantitativne informacije će biti obelodanjene u okviru podataka shodno Odluci o objavljivanju podataka i informacija banke ("Službeni glasnik RS" br. 125/2014. 4/2015 i 103/2016).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje kredita

Banka je tokom 2021. godine vršila izmenu uslova otplate potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki (Službeni glasnik RS br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019).

U skladu sa izmenom Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki od 29. juna 2016. godine docnja u naplati potraživanja računa se prema poslednjem ugovorenom datumu dospeća i to za iznos potraživanja koji je materijalno značajan.

Restrukturiranje potraživanja je odobravanje, zbog finansijskih poteškoća dužnika, ustupaka u vezi s otplatom pojedinačnog potraživanja koji ne bi bili odobreni da dužnik nije u tim poteškoćama bez obzira na to je li određeni iznos tog potraživanja dospeo, da li je to potraživanje obezvređeno i da li je za njega nastupio status neizmirenja obveza u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i to na najmanje jedan od sledećih načina:

- Promenom uslova pod kojima je potraživanje nastalo, a naročito ako su naknadno ugovoreni uslovi otplate potraživanja povoljniji u odnosu na prvobitno ugovorene (smanjenje kamatne stope, otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate, otpis dela potraživanja, promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate i dr.) ili u odnosu na uslove koji bi u trenutku promene uslova bili odobreni drugom dužniku s istim ili sličnim nivoom rizika.
- Refinansiranjem potraživanja – nastanak novog potraživanja banke po osnovu plasmana koji je odobrila radi izmirenja dela ili celog iznosa obaveze koju dužnik ima prema banci ili drugom pravnom licu kome je ustupljeno potraživanje prema tom dužniku.

Pod restrukturiranim potraživanjima od pravnog lica podrazumevaju se:

- potraživanja od dužnika koja su restrukturirana na nivou Banke gde uslove restrukturiranja definiše Banka;
- potraživanja od dužnika koja su restrukturirana u saradnji sa ostalim poveriocima, bilo na bazi međubankarskog sporazuma o jednakim uslovima restrukturiranja ili na bazi Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju privrednih društava uz učešće institucionalnog posrednika;
- potraživanja od dužnika kod kojih je u prethodnom stečajnom postupku predložen i usvojen Unapred pripremljen plan reorganizacije i
- potraživanja od dužnika kod kojih je u stečajnom postupku predložen i usvojen Plan reorganizacije stečajnog dužnika

Restrukturiranim potraživanjima od fizičkog lica smatra se potraživanje od dužnika za koga je Banka, na osnovu kreditne sposobnosti, ocenila da je on u mogućnosti da uredno izmiruje svoje obaveze prema Banci, u narednom periodu uz učinjen ustupak.

Pri preduzimanju mera restrukturiranja Banka je dužna da proceni da li je restrukturiranje plasmana prema pojedinačnom dužniku održivo i ekonomski opravdano za Banku i dužnika, kao i da utvrdi plan restrukturiranja i da redovno prati njegovo sprovođenje i efekte.

Banka redovno, a najmanje jednom u šest meseci, prati sprovođenje plana restrukturiranja kroz Izveštaj o restrukturiranim potraživanjima na nivou klijenta.

Banka može da prestane da potraživanje smatra restrukturiranim ako su na kraju probnog perioda ispunjeni sledeći uslovi:

- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

Probni period je period od najmanje dve godine koji počinje da teče od trenutka kada se restrukturirano potraživanje klasifikuje kao potraživanje koje se ne smatra problematičnim.

Materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga predstavlja iznos u visini najmanje 6% glavnice potraživanja sa izmenjenim uslovima otplate po osnovu stambenog kredita ili potraživanja kojim je refinansirano potraživanje banke po osnovu tog kredita, odnosno 8% glavnice potraživanja u slučaju ostalih potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturiranje kredita (nastavak)

U narednom pregledu je prikazan broj klijenata i plasmana koji su restrukturirani u toku 2021. godine, kao i njihova bruto izloženost na dan 31. decembra 2021. godine.

Stanje 31. decembra 2021. godine	Broj klijenata	Broj restrukturiranih kredita
356,317	27	36

U narednom pregledu je prikazan broj klijenata i plasmana koji su restrukturirani u toku 2020. godine, kao i njihova izloženost na dan 31. decembra 2020. godine.

Stanje 31. decembra 2020. godine	Broj klijenata	Broj restrukturiranih kredita
95,773	28	34

Pregled ukupnih restrukturiranih obezvređenih kredita na dan 31. decembra 2021. godine

Kategorije	(u hiljadama dinara)			
	31. decembra 2021. godine			
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Broj klijenata	Broj partija
Nivo 1	-	-	-	-
Nivo 2	191,136	189,567	21	27
Nivo 3	251,608	201,888	40	50
Ukupno	442,744	391,455	61	77

Pregled ukupnih restrukturiranih obezvređenih kredita na dan 31. decembra 2020. godine

Kategorije	(u hiljadama dinara)			
	31. decembra 2020. godine			
	Bruto izloženost	Neto izloženost	Broj klijenata	Broj partija
Nivo 1	-	-	-	-
Nivo 2	59,644	59,078	25	29
Nivo 3	1,270,636	629,365	63	77
Ukupno	1,330,280	688,443	88	106

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Fer vrednost sredstava i obaveza

Fer vrednost koja se navodi u finansijskim izveštajima je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno ili obaveza izmirena između obaveštenih voljnih strana u nezavisnoj transakciji.

Fer vrednost se računa na osnovu tržišnih informacija raspoloživih na datum izveštavanja.

Kada god je moguće Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

Fer vrednost nekog tekućeg likvidnog finansijskog instrumenta prikazana po njegovoj nominalnoj vrednosti je približno jednaka njegovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovo uključuje gotovinu kao i potraživanja i obaveze bez definisanog dospeća ili bez fiksne kamatne stope. Za ostala potraživanja i obaveze, budući očekivani tokovi gotovine se diskontuju na njihove neto sadašnje vrednosti koristeći tržišne kamatne stope.

Kotirajuće tržišne cene se koriste za hartije kojima se trguje. Fer vrednost ostalih hartija se računa kao neto sadašnja vrednost budućih očekivanih gotovinskih tokova primenom kamatnih stopa za slične hartije od vrednosti.

U postupku utvrđivanja fer vrednosti municipalnih obveznica izdatih od strane lokalnih organa vlasti u Republici Srbiji diskontna stopa se uvećava za rizik/premiju emitenta u momentu izdavanja municipalnih obveznica ili na skoriji datum ukoliko je podatak dostupan. Banka za obračunat kreditni spread koji se utvrđuje kao trošak rizika (engl. Cost of Risk) primenjuje pristup baziran na inicijalno procenjenoj vrednosti te risk premije.

S obzirom da ne postoji dovoljno rasprostranjeno sekundarno tržište kredita na kome bi se utvrdila fer cena ovih finansijskih instrumenata, neophodno je koristiti niže nivoe inputa od Nivoa 1 i Nivoa 2, pre svega Nivo 3. Jedinica posmatranja je individualni kredit tj. kreditna partija, a fer vrednost se određuje pomoću prihodnog pristupa, odnosno konvertovanjem budućih novčanih tokova (prihoda) konkretnog kredita pomoću DCF metoda.

Produkcija novih plasmana u toku 2021. godine segmentu stanovništva i privrede, bila je u skladu sa tržišnim uslovima (odstupanje po mesecima po pojedinačnim kategorijama proizvoda uzimajući u obzir ročnost, valutu, tip plasmana je uglavnom u opsegu +/-1 p.p.). S tim u vezi, utvrđena fer vrednost kredita plasiranih u toku 2021 godine jednaka je knjigovodstvenoj vrednosti.

Za kredite plasirane pre 2021. godine rađeno je diskontovanje kamatnim stopama dostupnim na sajtu Narodne Banke Srbije. One se nalaze u izveštaju Kamatne stope banaka na kredite odobrene stanovništvu i nefinansijskom sektoru, po vrsti, ročnosti i namenama – novoodobreni poslovi. Uzeti su podaci iz meseca decembra 2021. godine.

Fer vrednost depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima izračunata je tako što je diskontovana vrednost beskamatnih namenskih depozita po tržišnoj kamatnoj stopi od 0.74%, odnosno po kamatnoj stopi koja se dobija kao prosečna ponderisana kamatna stopa oročenih depozita privrede i stanovništva u valuti EUR koji se nalaze u depozitnom portfoliju Banke na dan 31. decembra 2021.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti, na osnovu značaja ulaznih podataka koji se koriste u izradi merenja:

- Nivo 1: nekorigovane kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za identična sredstva ili obaveze kojima tržišni učesnici mogu pristupiti na dan merenja fer vrednosti;
- Nivo 2: tehnike procene koje se zasnivaju na direktno (cene) ili indirektno (izvedeni iz cena, kamatnih stopa, korelacija, itd.) utvrdivim ulaznim podacima koje nisu kotirane cene iz nivoa 1. Indirektno utvrdivi podaci se koriste za vrednovanje instrumenata na osnovu kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka;
- Nivo 3: parametri nivoa 3 nisu javno dostupni za dato sredstvo ili obavezu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti (u hiljadama dinara)

31. decembar 2021. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrednosti				14,280,687
• Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18,636	-	-	18,636
• Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	14,262,051	-	14,262,051
31. decembar 2020. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Hartije od vrednosti				11,120,811
• Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	19,220	-	-	19,220
• Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	11,101,591	-	11,101,591

Finansijska sredstva i obaveze koje se ne vode po fer vrednosti

(u hiljadama dinara)

31. decembar 2021. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	12,689,315	-	12,689,315
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	901	901
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	3,838,517	3,838,517
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	66,510,086	66,510,086
Ostala sredstva	-	-	296,754	296,754
Finansijske obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugih finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	7,644,590	7,644,590
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	74,471,299	74,471,299
Ostale obaveze	-	-	668,716	668,716

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Finansijska sredstva i obaveze koje se ne vode po fer vrednosti (nastavak)

31. decembar 2020. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	13,707,004	-	13,707,004
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	2,398,670	2,398,670
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	55,714,179	55,714,179
Ostala sredstva	-	-	286,470	286,470
Finansijske obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugih finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	10,355,655	10,355,655
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	60,954,698	60,954,698
Ostale obaveze	-	-	581,907	581,907

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrednosti – poređenje njihove knjigovodstvene i fer vrednosti obračunate samo u svrhu obelodanjivanja u Napomenama

(u hiljadama dinara)

	Fer vrednost kroz bilans uspeha	Fer vrednost kroz ostali rezultat	Ostali amort. trošak	Ukupan iznos u knjigama	Ukupna fer vrednost
31. decembar 2021. godine					
Finansijska sredstva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	12,689,315	12,689,315	12,689,315
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	901	901	901
Hartije od vrednosti	18,636	14,262,051	-	14,280,687	14,280,687
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	3,838,517	3,838,517	3,838,517
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	66,140,381	66,140,381	66,510,086
Ostala sredstva	-	-	296,754	296,754	296,754
Finansijske obaveze					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	7,644,590	7,644,590	7,644,590
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	74,488,194	74,488,194	74,471,299
Ostale obaveze	-	-	668,716	668,716	668,716

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.1 Kreditni rizik (nastavak)

Procena finansijskih instrumenata (nastavak)

Pregled finansijskih sredstava i finansijskih obaveza po fer vrednosti

U hijadama dinara

	Fer vrednost kroz bilans uspeha	Fer vrednost kroz ostali rezultat	Ostali amort. trošak	Ukupan iznos u knjigama	Ukupna fer vrednost
31. decembar 2020. godine					
Finansijska sredstva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	13,707,004	13,707,004	13,707,004
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	19,220	11,101,591	-	11,120,811	11,120,811
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	2,398,670	2,398,670	2,398,670
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	-	55,520,331	55,520,331	55,714,179
Ostala sredstva	-	-	286,470	286,470	286,470
Finansijske obaveze					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	10,355,655	10,355,655	10,355,655
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	60,969,422	60,969,422	60,954,698
Ostale obaveze	-	-	581,907	581,907	581,907

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****29.2 Kapital i adekvatnost kapitala**

Cilj upravljanja Banke u vezi sa pokazateljem adekvatnosti kapitala je da se obezbedi održavanje potrebnog nivoa kapitala kao podrška razvoju Banke i rastu poslovnih aktivnosti.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala i rizične aktive Banke. Rizična aktiva Banke jednaka je zbiru aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnog zahteva u vezi sa deviznim i operativnim rizikom pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za zbir odbitnih stavki, s tim da je Banka dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina njenog kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od 10,000,000 EUR.

Kapitalni zahtev za kreditni rizik Banka izračunava primenom standardizovanog pristupa, množenjem ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom sa 8%. Aktivom Banke ponderisanom kreditnim rizikom smatra se zbir bruto knjigovodstvene vrednosti bilansne aktive umanjene za ispravke vrednosti i bruto knjigovodstvene vrednosti vanbilansnih stavki umanjene za rezervisanja, pomnoženih faktorima konverzije.

Kapitalni zahtev u vezi sa deviznim rizikom izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 8%. Ukupna neto otvorena devizna pozicija predstavlja apsolutnu vrednost ukupne duge, odnosno ukupne kratke devizne pozicije, zavisno od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća.

Kapitalni zahtev za operativni rizik Banka izračunava primenom pristupa osnovnog indikatora u iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Uzimajući u obzir da Banka ne dostiže propisane limite, nije dužna da pored kapitalnih zahteva za kreditni, devizni i operativni rizik, izračunava i obezbeđuje pokriće kapitalnih zahteva u vezi sa ostalim tržišnim rizicima koji proizilaze iz stavki koje se vode u knjizi trgovanja.

Na dan 31. decembra 2021. godine kapital i adekvatnost kapitala obračunati su prema odlukama Narodne banke Srbije usklađenim sa primenom Bazel III standarda.

Pokazatelji adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembra 2021. iznose:

- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke iznosi 23.64%;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke iznosi 23.64%;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke iznosi 21.66% i

viši su od minimalnih vrednosti propisanih Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala:

- 8% za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke;
- 6% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 4.5% za pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.2 Kapital i adekvatnost kapitala (nastavak)

R. broj	Naziv pozicije	U hiljadama dinara	
		31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
1	KAPITAL	14,362,328	10,801,186
1.1	OSNOVNI KAPITAL	14,360,988	10,799,846
1.1.1	Osnovni akcijski kapital	13,160,988	9,599,846
	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća		
	emisiona premija	11,297,709	7,771,263
1.1.1.1.1	Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	7,338,200	5,658,940
1.1.1.1.2	Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	3,959,509	2,112,323
1.1.1.2	(-) Gubitak	-	-
1.1.1.3	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici	(227,400)	550,380
	Rezerve iz dobiti. ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske	2,938,563	1,726,527
1.1.1.4	Rizike		
	(+/-) Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata	(14,487)	(11,332)
1.1.1.5	osnovnog akcijskog kapitala		
1.1.1.6	(-) Gudvil umanjen za povezane odložene poreske obaveze	-	-
1.1.1.7	(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane	(716,894)	(321,182)
	odložene poreske obaveze		
	(-) Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće	(63,913)	(62,393)
	profitabilnosti. izuzev onih koja proističu iz privremenih		
1.1.1.8	razlika. umanjena za povezane odložene poreske obaveze		
	(-) Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj	-	-
	aktivu i vanbilansnim stavkama banke koji se odbija od		
1.1.1.9	osnovnog akcijskog kapitala banke		
	(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica kod kojih	(52,590)	(53,417)
1.1.1.10	je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja		
	kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom		
	NBS		
	(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica, a koji	-	-
1.1.1.11	po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za		
	primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala		
1.1.2	Dodatni osnovni kapital	1,200,000	1,200,000
	Instrumenti dodatnog osnovnog kapitala i pripadajuća	1,200,000	1,200,000
1.1.2.1	emisiona premija		
1.1.2.1.1	Uplaćen iznos instrumenata dodatnog osnovnog kapitala	600,000	600,000
	Pripadajuća emisiona premija uz instrumente dodatnog	600,000	600,000
1.1.2.1.2	osnovnog kapitala		
1.2	DOPUNSKI KAPITAL	1,340	1,340
	Instrumenti dopunskog kapitala. subordinirane obaveze i	1,340	1,340
1.2.1	pripadajuća emisiona premija		
1.2.1.1	Uplaćen iznos instrumenata dopunskog kapitala	1,340	1,340
	Pripadajuća emisiona premija uz instrumente dopunskog	-	-
1.2.1.2	Kapitala		
2.	Ukupna rizična aktiva:	60,759,233	51,007,768
2.1	Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik	55,406,720	46,198,780
2.2	Rizikom ponderisane izloženosti za devizni rizik	-	-
2.3	Rizikom ponderisane izloženosti za operativni rizik	5,352,513	4,808,988
3.	Pokazatelji adekvatnosti kapitala:		
3.1	Pokazatelj adekvatnosti kapitala	23.64%	21.18%
3.2	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	23.64%	21.17%
3.3	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	21.66%	18.82%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.3 Sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka se aktivno bavi prodajom imovine stečene naplatom potraživanja i tako stečenu imovinu može zadržati određeni period samo u slučajevima kada bi brza prodaja dovela do značajnih gubitaka.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine

Red. br.	Opis stečene imovine	Površina (m ²)	Datum sticanja imovine	Izvršni dužnik	Neto vrednost 31. decembar 2021.	Neto vrednost 31. decembar 2020.
1.	Poslovni prostor, šalter sala, k.p.br. 3120/1 KO Šume	48	26.decembar 2014.	Mercury internacional a.d. Ivanjica	-	1,415
2.	Stan u Kraljevu. ul. Tomislava Andrića-Džigija 29. Kraljevo	140	16.jun 2017.	Fizičko lice.	-	10,477
3.	Vikend kuća br.1, Kamenjar 117, K.O. Veternik	77	19. februar 2018.	Fizičko lice	-	1,854
4.	Poslovni prostor KO Čuprija	82	20.decembar 2018.	Interchem HIM doo	4,619	4,619
5.	Poslovni prostor KO Čuprija	89	20.decembar 2018.	Interchem HIM doo	4,485	4,485
6.	Porodično Stambena Zgrada 1, Ko Voljavče-Jagodina	256.8	31.avgust 2020.	Interchem HIM doo	6,810	6,810
7.	Dvosoban stan-Kragujevac	121	29.septembar 2020.	Interchem HIM doo	10,584	10,584
8.	Poslovni prostor 1-u suterenu, KO Jagodina	222	21.maj 2021.	Interchem HIM doo	12,052	-
9.	Poslovni prostor 2-u prizemlju, KO Jagodina	222	21.maj 2021.	Interchem HIM doo	20,102	-
10.	Poslovni prostor 1-u potkrovlju, KO Jagodina	222	21.maj 2021.	Interchem HIM doo	16,053	-
11.	Porodično Stambena Zgrada, KO Štulac Vrnjačka Banja sa građevinskim zemljištem o zemljište	133.96 + 809 građevinsko zemljište	02.septembar 2021.	Marix doo	3,668	-
Ukupno					78,373	40,244

29.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze. Cilj upravljanja rizikom likvidnosti je održavanje likvidnih sredstava Banke na nivou koji zadovoljava ispunjavanje dospelih obaveza Banke.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj omogućava da u svakom trenutku ispuni svoje dospele obaveze (likvidnost) i da trajno ispunjava sve svoje obaveze (solventnost).

Za upravljanje rizikom likvidnosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku upravljanja rizikom likvidnosti i Plan poslovanja u slučaju nastanka krize likvidnosti;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom likvidnosti;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.4 Rizik likvidnosti (nastavak)

- Služba za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i održavaju likvidnost.
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke riziku likvidnosti i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Služba za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i održavaju likvidnost.

Merenje rizika likvidnosti vrši se u Službi za upravljanje rizicima kroz izračunavanje Pokazatelja likvidnosti, Užeg pokazatelja likvidnosti i Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, dodatnih racija likvidnosti, Racija koncentracije depozita, GAP analizu i stres testove.

Merenje nivoa izloženosti riziku likvidnosti vrši se praćenjem Pokazatelja likvidnosti, Užeg pokazatelja likvidnosti i Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom propisanih Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizikom likvidnosti banke i Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti. Pokazatelj predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog Pokazatelja, s druge strane. Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna ovog pokazatelja, s druge strane. Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Ostvarene vrednosti Pokazatelja i Užeg pokazatelja likvidnosti

	Pokazatelj likvidnosti	
	2021.	2020.
31. decembar	1.93	1.89
Prosečna vrednost	1.98	1.92
Maksimalna vrednost	2.36	2.56
Minimalna vrednost	1.63	1.56
	Uži pokazatelj likvidnosti	
	2021.	2020.
31. decembar	1.66	1.68
Prosečna vrednost	1.77	1.71
Maksimalna vrednost	2.20	2.13
Minimalna vrednost	1.41	1.42

Likvidnost Banke pratila se i kroz Racio likvidne aktive koji predstavlja odnos likvidne aktive i ukupne aktive.

Ostvarene vrednosti Racija likvidne aktive

	2021.	2020.
31. decembar	30.05%	29.55%
Prosečna vrednost	29.65%	28.23%
Maksimalna vrednost	31.63%	30.38%
Minimalna vrednost	26.75%	25.15%

U toku 2021. godine Banka je nivo rizika likvidnosti pratila i na osnovu kretanja dodatnih racija likvidnosti propisanih Procedurom za upravljanje rizikom likvidnosti, kao i na osnovu pokazatelja iz ugovora koje je Banka potpisala sa međunarodnim finansijskim institucijama. Vrednosti ovih pokazatelja kretale su se u okviru limita propisanih Procedurom, odnosno u okviru limita ugovorenih sa međunarodnim finansijskim institucijama.

Za praćenje i upravljanje rizikom likvidnosti od ključnog značaja je praćenje usklađenosti dospeća sredstava i obaveza. Usaglašenost i kontrolisana neusaglašenost dospeća aktive i obaveza su fundamentalne za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno za banke da se ikad u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređen period i da su različitih vrsta. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Prikazani negativni likvidnosni gep prikazan u sledećoj tabeli u periodu do mesec dana ne zahteva vandredne akcije od strane Banke, s obzirom da je uzrokovan depozitima sa nedefinisanim dospećem. Takvi depoziti neće biti realno povučeni u narednih mesec dana u potpunosti, kao što je prikazano u narednoj tabeli, već samo u manjem iznosu koji se kreće u opsegu 10% do 20% (na osnovu istorijskih podataka).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.4 Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednoj tabeli prikazana su sredstva i obaveze Banke po grupisanim pozicijama u skladu sa rokovima dospeća od datuma bilansa stanja do ugovorenog roka dospeća.

31. decembar 2021. godine	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12,689,315	-	-	-	-	12,689,315
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	1,398,287	-	-	5,266,000	7,616,400	14,280,687
Potraživanja po osnovu derivata	901	-	-	-	-	901
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,838,517	-	-	-	-	3,838,517
Kredit i potraživanja od komitenata	2,360,599	3,740,196	16,965,482	29,735,403	13,338,701	66,140,381
Ostala sredstva	294,718	-	-	-	2,036	296,754
Ukupno finansijska sredstva	20,582,337	3,740,196	16,965,482	35,001,403	20,957,137	97,246,555
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,728,117	2,054,359	715,797	2,079,248	67,069	7,644,590
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	42,524,020	5,579,472	16,326,634	8,226,949	1,831,117	74,488,194
Ostale obaveze	59,735	-	-	-	608,981	668,716
Ukupno finansijske obaveze	45,311,872	7,633,831	17,042,431	10,306,198	2,507,168	82,801,500
Ročna neusklađenost	(24,729,535)	(3,893,635)	(76,950)	24,695,206	18,449,970	14,445,055

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.4 Rizik likvidnosti (nastavak)

31. decembar 2020. godine	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13,707,004	-	-	-	-	13,707,004
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	1,200,000	1,200,000
Hartije od vrednosti	1,254,811	100,000	-	2,216,000	6,350,000	9,920,811
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,398,670	-	-	-	-	2,398,670
Kredit i potraživanja od komitenata	1,463,810	3,407,160	13,484,391	24,707,091	12,457,879	55,520,331
Ostala sredstva	284,737	-	-	-	1,733	286,470
Ukupno finansijska sredstva	19,109,032	3,507,160	13,484,391	26,923,091	20,009,612	83,033,286
Obaveze po osnovu derivata	1,266	-	-	-	-	1,266
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,526,637	2,624,904	1,951,426	1,187,254	65,434	10,355,655
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	31,972,663	4,391,179	13,422,785	9,343,739	1,839,056	60,969,422
Ostale obaveze	53,900	-	-	-	528,007	581,907
Ukupno finansijske obaveze	36,554,466	7,016,083	15,374,211	10,530,993	2,432,497	71,908,250
Ročna neusklađenost	(17,445,434)	(3,508,923)	(1,889,820)	16,392,098	17,577,115	11,125,036

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)****29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV)****29.5.1 Kamatni rizik**

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja kamatnim rizikom je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati po osnovu promena tržišnih kamatnih stopa.

Za upravljanje kamatnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku upravljanja kamatnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje kamatnim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu kamatnog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Služba za upravljanje rizicima koja operativno sprovodi Politiku i Proceduru i izveštava rukovodstvo Banke o izloženosti riziku i
- Sektor marketinga koji vrši dnevno praćenje tržišnih kamatnih stopa i predlaže visine kamatnih stopa za proizvode Banke.

Merenje kamatnog rizika se vrši u Službi za upravljanje rizicima i to kroz merenje rizika ponovnog vrednovanja kamatnih stopa (repricing risk), baznog kamatnog rizika, rizika krive prinosa i rizika opcija.

U nastavku je dat pregled kamatonosne aktive i pasive i to po periodima njihovog dospeća za stavke sa fiksnom kamatnom stopom odnosno prema periodima ponovnog utvrđivanja cena za stavke sa varijabilnom kamatnom stopom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.1 Kamatni rizik (nastavak)

U hiljadama dinara

31. decembar 2021. Godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Nekamatonosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,338,861	-	-	-	-	4,350,454	12,689,315
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	400,000	-	-	5,266,000	7,616,400	998,287	14,280,687
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	901	901
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,428,120	-	-	-	-	2,410,397	3,838,517
Kredit i potraživanja od komitenata*	9,693,245	4,774,154	24,035,419	20,368,136	5,722,205	1,547,222	66,140,381
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	296,754	296,754
Ukupno finansijska sredstva	19,860,227	4,774,154	24,035,419	25,634,136	13,338,605	9,604,014	97,246,555
Obaveze po osnovu derivate	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2,728,117	3,053,807	885,254	910,343	-	67,069	7,644,590
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,916,159	6,281,323	18,591,730	5,832,766	-	38,866,216	74,488,194
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	668,716	668,716
Ukupno finansijske obaveze	7,644,276	9,335,130	19,476,984	6,743,109	-	39,602,001	82,801,500

U hiljadama dinara

31. decembar 2020. Godine	Do 30 dana	30 do 90 dana	90 do 365 dana	1 do 5 god.	Preko 5 god.	Nekamatonosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	7,487,015	-	-	-	-	6,219,989	13,707,004
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	1,200,000	1,200,000
Hartije od vrednosti	-	100,000	-	2,216,000	6,350,000	1,254,811	9,920,811
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	846,586	-	-	-	-	1,552,084	2,398,670
Kredit i potraživanja od komitenata*	1,064,424	7,347,765	30,014,931	11,783,512	1,556,164	3,753,535	55,520,331
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	286,470	286,470
Ukupno finansijska sredstva	9,398,025	7,447,765	30,014,931	13,999,512	7,906,164	14,266,889	83,033,286

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.1 Kamatni rizik (nastavak)

Obaveze po osnovu derivate							
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	4,361,908	3,662,375	1,673,285	497,088	-	160,999	10,355,655
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,534,424	5,065,116	15,629,823	6,812,560	-	28,927,499	60,969,422
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	581,907	581,907
Ukupno finansijske obaveze	8,896,332	8,727,491	17,303,108	7,309,648	-	29,671,671	71,908,250
							U hiljadama dinara

**U poziciji Krediti i potraživanja od komitenata kao nekamatonosan iznos prikazana je (neto) vrednost NPL plasmana*

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.1 Kamatni rizik (nastavak)

U narednoj tabeli dat je prikaz kamatne osetljivosti. Osetljivost se meri uticajem paralelnog pomeranja krive prinosa za 200 b.p. na kapital i prihode Banke.

	2021.		U hiljadama dinara 2020.	
	Uticaj na kapital	Uticaj na prihode	Uticaj na kapital	Uticaj na prihode
31. decembar	(659,210)	63,846	(526,314)	74,902
Prosečna vrednost	(559,919)	69,213	(272,504)	76,181
Maksimalna vrednost	(507,921)	74,563	(172,767)	84,586
Minimalna vrednost	(659,210)	63,846	(526,314)	72,786

29.5.2 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Cilj upravljanja deviznim rizikom je minimiziranje gubitaka koji nastaju po osnovu promena deviznih kurseva.

Za upravljanje deviznim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku za upravljanje tržišnim rizicima;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje deviznim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu deviznog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Služba za upravljanje rizicima i Sektor sredstava koji dnevno prate i vrše upravljanje valutnom strukturom izvora sredstava i plasmana.

Merenje deviznog rizika se vrši u Službi za upravljanje rizicima na osnovu Pokazatelja deviznog rizika kao odnosa neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke, a prema Odluci o adekvatnosti kapitala i Odluci o izveštavanju banaka, kao i Proceduri Upravljanje deviznim rizikom.

Ostvarene vrednosti pokazatelja deviznog rizika

	2021.	2020.
31. decembar	0.73%	0.83%
Prosečna vrednost	1.57%	1.24%
Maksimalna vrednost	5.50%	4.62%
Minimalna vrednost	0.19%	0.07%

Devizni rizik meren Pokazateljem deviznog rizika se u toku 2021. godine nalazio u kategoriji niskog rizika. Prosečna vrednost Pokazatelja deviznog rizika iznosila je 1.57%.

U narednoj tabeli dat je pregled otvorenih deviznih pozicija pojedinačno po valutama na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.2 Devizni rizik (nastavak)

Analiza sredstava i obaveza po valutama

31. decembar 2021. Godine	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	U hiljadama dinara	
						RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	5,534,011	46,037	155,931	47,343	5,783,322	6,905,993	12,689,315
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	14,280,687	14,280,687
Potraživanja po osnovu derivata	-	901	-	-	901	-	901
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2,147,791	369,344	634,736	238,696	3,390,567	447,950	3,838,517
Kredit i potraživanja od komitenata	34,843,895	-	-	-	34,843,895	31,296,486	66,140,381
Ostala sredstva	89,617	34	4	51	89,705	207,049	296,754
Ukupno finansijska sredstva	42,615,313	416,316	790,671	286,090	44,108,389	53,138,165	97,246,555
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3,978,892	455,572	40,729	101,905	4,577,098	3,067,492	7,644,590
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	36,897,003	828,698	669,525	101,857	38,497,083	35,991,111	74,488,194
Ostale obaveze	576,573	-	-	-	576,573	92,143	668,716
Ukupno finansijske obaveze	41,452,468	1,284,270	710,254	203,762	43,650,754	39,150,746	82,801,500
Neto pozicija	1,162,845	(867,954)	80,417	82,328	457,635	13,987,419	14,445,055

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.2 Devizni rizik (nastavak)

31. decembar 2020. godine	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	U hiljadama dinara	
						RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	4,387,975	50,503	219,938	49,108	4,707,524	8,999,480	13,707,004
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	1,200,000	1,200,000
Hartije od vrednosti	7,620	-	-	-	7,620	9,913,191	9,920,811
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,429,947	108,489	162,103	108,521	1,809,060	589,610	2,398,670
Kredit i potraživanja od komitenata	34,196,651	-	-	-	34,196,651	21,323,680	55,520,331
Ostala sredstva	181,988	533	8	241	182,770	103,700	286,470
Ukupno finansijska sredstva	40,204,181	159,525	382,049	157,870	40,903,625	42,129,661	83,033,286
Obaveze po osnovu derivata	-	1,266	-	-	1,266	-	1,266
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	6,274,983	794	-	23,549	6,299,326	4,056,329	10,355,655
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	32,569,244	626,635	387,994	124,613	33,708,486	27,260,936	60,969,422
Ostale obaveze	492,108	-	-	-	492,108	89,799	581,907
Ukupno finansijske obaveze	39,336,335	628,695	387,994	148,162	40,501,186	31,407,064	71,908,250
Neto pozicija	867,846	(469,170)	(5,945)	9,708	402,439	10,722,597	11,125,036

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.2 Devizni rizik (nastavak)

U nastavku je prikazan uticaj promene kurseva za 15% na neto deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine. Pozicije sa deviznom klauzulom prikazane su u okviru EUR pozicije za dinarske plasmane i obaveze indeksirane u evrima odnosno u okviru USD pozicije za dinarske plasmane i obaveze indeksirane u dolarima.

(u hiljadama dinara)

31.12.2021.	EUR	EUR	EUR	USD	USD	USD	CHF	CHF	CHF
godine		+15%	-15%		+15%	-15%		+15%	-15%
Finansijska sredstva	42,615,313	49,007,610	36,223,016	416,316	478,763	353,868	790,671	909,271	672,070
Finansijske obaveze	41,452,468	47,670,338	35,234,598	1,284,270	1,476,911	1,091,630	710,254	816,792	603,715
Neto pozicija	1,162,845	1,337,272	988,418	(867,954)	(998,147)	(737,762)	80,417	92,479	68,354

(u hiljadama dinara)

31. 12.2020.	EUR	EUR	EUR	USD	USD	USD	CHF	CHF	CHF
		+15%	-15%		+15%	-15%		+15%	-15%
Finansijska sredstva	40,204,181	46,234,808	34,173,554	159,525	183,454	135,596	382,049	439,356	324,742
Finansijske obaveze	39,336,335	45,236,785	33,435,885	628,695	722,999	534,391	387,994	446,193	329,795
Neto pozicija	867,846	998,023	737,669	(469,170)	(539,545)	(398,795)	(5,945)	(6,837)	(5,053)

29.5.3 Rizik promene cena Hartije od Vrednosti (HOV)

Rizik promene cena HOV predstavlja rizik od negativnih uticaja na finansijski rezultat Banke usled promene cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

Cilj upravljanja rizikom promene cena HOV je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati po osnovu promena cena HOV koje se nalaze u portfoliju Banke.

Za upravljanje rizikom promene cena HOV u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Politiku upravljanja portfoliom HOV i Politiku upravljanja tržišnim rizicima;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu rizika promene cena HOV i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor sredstava koji dnevno upravlja portfoliom HOV i Služba za upravljanje rizicima koja prati kretanje vrednosti pozicija knjige trgovanja i izveštava rukovodstvo Banke.

Služba za upravljanje rizicima na bazi relevantnih izvora tržišnih informacija vrši aktivno praćenje vrednosti HOV u posedu Banke i kontroliše njihovu usklađenost sa interno propisanim limitima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.5 Tržišni rizik (kamatni rizik, devizni rizik i rizik promene cena HoV) (nastavak)

29.5.3 Rizik promene cena HOV (nastavak)

Vrednost portfolija Banke

	U hiljadama dinara	
	Tržišna vrednost na dan 31. decembar	
	2021.	2020.
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18,636	19,220
Akcije banaka	-	590
Akcije preduzeća	18,636	18,630
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	14,262,051	11,101,591
Obveznice lokalne samouprave:		
Grad Šabac	-	7,620
Obveznice RS u dinarima	14,262,051	11,093,971

29.6 Operativni rizik

Izloženost operativnom riziku

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik isključuje reputacioni i strateški rizik, ali uključuje zakonski (pravni) rizik.

Za upravljanje operativnim rizikom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku upravljanja operativnim rizikom;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje operativnim rizikom;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke po osnovu operativnog rizika i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom;
- Služba za upravljanje rizicima koja dnevno prati i prikuplja podatke o nastalim događajima operativnog rizika i izveštava rukovodstvo Banke o izloženosti riziku;
- Izloženost operativnom riziku meri se u Službi za upravljanje rizicima kroz identifikaciju operativnog rizika, evidenciju i analizu baze podataka u skladu sa Procedurom za upravljanje operativnim rizikom.

Izloženost operativnom riziku meri se praćenjem broja događaja iste vrste u toku kalendarske godine i visinom finansijskog uticaja pojedinačnog događaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**29.6 Operativni rizik (nastavak)****Izloženost operativnom riziku**

	2021	2020
Broj događaja	118	162
Bruto gubitak (EUR)	1,652,783	5,345,835
Neto gubitak (EUR)	12,331	1,935

U toku 2021. godine zabeleženo je 118 događaja operativnog rizika, odnosno 44 događaja manje u odnosu na 2020. godinu. Veliki broj događaja operativnog rizika odnosio se na blagajničke manjkove ili viškove i uspešno su rešeni (46 događaja blagajničkog manjka, 29 događaja blagajničkog viška). Preostalih 43 događaja operativnog rizika se odnosilo na slučajevne prekida u poslovanju i pad sistema, tehničke probleme, nestanak struje, nepoštovanje procedura u potpunosti prilikom odobrenja plasmana, pogrešne brojeve računa tokom plaćanja, računovodstvene greške, operativne greške, eksternu prevaru itd.

Banka vrši procenjivanje rizika poveravanja aktivnosti trećim licima, a na osnovu zaključenog ugovora sa tim licima u kome su jasno definisana sva prava i obaveze ugovornih strana.

Pri uvođenju novih proizvoda, procesa i sistema ili novih poslovnih aktivnosti Banka vrši procenjivanje i identifikovanje operativnog rizika.

29.7 Rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom

Cilj upravljanja rizikom neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati usled izloženosti informacionog sistema Banke prema javnim mrežama, zlonamernim internim napadima, hardverskim kvarovima, sabotazama i održavanjem ovih izloženosti u okviru propisanih limita.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije (Službeni glasnik RS, br. 23/2013, 113/2013, 2/2017 i 88/2019) Banka je preduzela niz aktivnosti sa ciljem potpunog usaglašavanja sa pomenutom Odlukom. Sa tim u vezi usvojena je Strategija razvoja informacionog sistema, Strategija obezbeđenja kontinuiteta poslovanja, Izlazne strategije za aktivnosti poverene trećim licima, Politika bezbednosti informacionog sistema i Politika upravljanja informacionim sistemom.

Takođe je usvojen i čitav niz novih procedura i uputstava sistema kvaliteta, pretežno u oblastima upravljanja informacionim tehnologijama i upravljanja bezbednošću informacijama a sve u skladu sa Odlukom NBS o minimalnim standardima upravljanja informacionim sistemom finansijske institucije.

Banka je završila proces PCI DSS resertifikacije kojim je potvrdila adekvatan nivo zaštite podataka za potrebe kartičarskog poslovanja. Proces usklađivanja sa zahtevima PCI DSS standarda podrazumeva ne samo proceduralna unapređenja, već i unapređenja zaštite informacionog sistema, čime se posledično obezbeđuje i viši nivo zaštite, kako kartičarskog poslovanja, tako i poslovnih procesa Banke u širem smislu.

Informacioni sistem Banke poseduje funkcionalnosti za podršku poslovnim procesima i obezbeđuje blagovremene, tačne i potpune informacije od značaja za donošenje poslovnih odluka i upravljanje rizicima.

Banka kontinuirano radi na usavršavanju svog informacionog sistema. Sa tim u vezi redovno ažurira postojeću Strategiju razvoja informacionog sistema i Politiku upravljanja informacionim sistemom.

U cilju kvalitetnog upravljanja informacionim sistemom, Banka redovno održava sednice Komisije za upravljanje informacionim sistemom, koja ima sledeće uloge i odgovornosti:

- Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojene Strategije razvoja informacionog sistema Banke, Politike upravljanja informacionim sistemom Banke i Politike bezbednosti informacionog sistema Banke, kao i sprovođenje pripadajućih sistema unutrašnjih kontrola;
- Sa stanovišta usklađenosti sa realizacijom poslovnih ciljeva Banke, analizira i odobrava važne projekte / projektne inicijative u vezi informacionog sistema na osnovu opravdanosti investicije;
- Prati progres važnih projekata u vezi informacionog sistema;
- Definiše prioritete projektnog portfolija u vezi informacionog sistema;
- Analizira i odobrava prioritete važnih aktivnosti u vezi informacionog sistema;
- Vršiti nadzor funkcionalnosti i bezbednosti informacionog sistema u celini;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.7 Rizik neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom (nastavak)

- Vršiti koordinaciju, nadzor i predlaže na usvajanje klasifikaciju podataka u informacionom sistemu;
- Razmatra i predlaže na usvajanje izveštaje o riziku informacionog sistema;
- Razmatra postupanje sa rizicima visokog nivoa koji su posledica incidenata ili izmena u informacionom sistemu;
- Najmanje kvartalno izveštava Izvršni odbor Banke o stanju informacionog sistema, utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje informacionim sistemom i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Kontinuirano se vrše identifikovanje, merenja i procene rizika od strane vlasnika rizika (vlasnik afektovanog poslovnog ili tehničkog procesa), koordinatora rizika informacionog sistema i Foruma za upravljanje rizikom informacionog sistema, a prema Bančinoj proceduri za upravljanje rizikom informacionog sistema.

Okvir za upravljanje informacionim sistemom čini usvojena Strategija razvoja informacionog sistema i Politika upravljanja informacionim sistemom kao i procesi upravljanja incidentima informacionog sistema, upravljanja izmenama informacionog sistema, upravljanja portfoliom, projektima i programima razvoja informacionog sistema koji su definisani odgovarajućim procedurama i drugim internim aktima Banke.

Za upravljanje rizikom neodgovarajućeg upravljanja informacionim sistemom u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor, koji je usvojio Strategiju razvoja informacionog sistema, Politiku bezbednosti informacionog sistema i Strategiju obezbeđenja kontinuiteta poslovanja;
- Izvršni odbor, koji sprovodi usvojene strategije i politike i utvrđuje procedure i uputstva;
- Komisija za upravljanje informacionim sistemom koji prati rad i razvoj informacionog sistema i donosi odgovarajuće odluke i predlaže odgovarajuće mere Izvršnom odboru Banke;
- Forum za upravljanje IT rizicima koji donosi odluke o upravljanju daljim akcijama za mitigaciju predmetnih rizika, prati realizaciju i efektivnost mera i razmatra kvantifikaciju rizika predloženu od strane SBI. Forum izveštava Komisiju za upravljanje Informacionim sistemom, koja dalje izveštava Izvršni odbor na kvartalnom nivou o svom radu.
- Sektor Informacionih tehnologija koji planira, predlaže i izvršava sve aktivnosti vezane za informacioni sistem Banke i o tome izveštava Komisiju za informacionu tehnologiju;
- Direktor Službe za bezbednost IS sprovodi procenu bezbednosnog rizika informacionog sistema u Banci i izveštaj o tome dostavlja Forumu za upravljanje rizicima IS.

29.8 Rizik izloženosti

Cilj upravljanja rizikom izloženosti je minimiziranje negativnih efekata koji mogu nastati usled koncentracije izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i održavanje ovih izloženosti u okviru propisanih limita.

Za upravljanje rizikom izloženosti u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica u iznosu preko 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom;
- Izvršni odbor koji utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom izloženosti i koji donosi odluke za izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica do iznosa od 10% kapitala Banke, kao i odluke o izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom u skladu sa Odlukom Upravnog odbora o davanju ovlašćenja Izvršnom odboru Banke za zaključenje pravnog posla sa povezanim licem;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje rizikom izloženosti;
- Služba za upravljanje rizicima koja izveštava rukovodstvo o izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom.

Merenje rizika izloženosti vrši se u Službi za upravljanje rizicima na osnovu izrade izveštaja propisanih odgovarajućim odlukama Narodne banke Srbije i procedurama Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.8 Rizik izloženosti (nastavak)

Neto izloženosti prema licima povezanim sa Bankom i velike izloženosti

	2021.		(u hiljadama dinara) 2020.	
	Iznos izloženosti	Učešće u kapitalu	Iznos izloženosti	Učešće u kapitalu
Lica povezana sa Bankom	1,938,024	13.49%	1,918,761	17.76%
Velike izloženosti	4,830,235	33.64%	5,500,153	50.92%

Tokom 2021. godine izloženosti prema jednom licu/grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom bile su u okvirima propisanih limita. Za sve izloženosti Banke koje su se nalazile u kategoriji srednjeg nivoa rizika izloženosti, a veće su od 10% kapitala Banke obezbeđena je prethodna saglasnost Upravnog odbora Banke.

Banka prati Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti. Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti predstavlja odnos bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasifikuju 20 najvećih ekonomskih grupa, izuzev banaka sa jedne, i kapitala Banke sa druge strane. Cilj Banke je održavanje ovog pokazatelja na nivou ispod 300%.

Na dan 31. decembra 2021. godine bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju a koje se odnose na 20 najvećih ekonomskih grupa, izuzev banaka, iznosila je 19,962,855 hiljada dinara (2020: 17,340,250 hiljada dinara). Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 133.07% (2020: 154.54%). Racio koncentracije 20 najvećih bruto izloženosti se smanjen je za 21.47 p.p kao posledica povećanja kapitala Banke.

29.9 Rizik ulaganja u druga pravna lica koja ne pripadaju finansijskom sektoru i u osnovna sredstva

Pod ulaganjima u druga pravna lica podrazumevaju se ulaganja kojima Banka stiče udeo ili akcije pravnih lica koja nisu u finansijskom sektoru. Ovim ulaganjima ne smatra se sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

Za upravljanje rizikom ulaganja u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji donosi odluke o pojedinačnim ulaganjima u osnovna sredstva čija vrednost prelazi iznos dinarske protivvrednosti 250 hiljada EUR;
- Izvršni odbor koji je usvojio Proceduru za upravljanje rizikom ulaganja i koji donosi odluke o ulaganjima u osnovna sredstva čija vrednost ne prelazi iznos dinarske protivvrednosti 250 hiljada EUR;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati rizik ulaganja Banke i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Sektor informacionih tehnologija, Služba za tehničko administrativne poslove i Služba za bezbednost su zaduženi za nabavku osnovnih sredstava.

Merenje rizika je u nadležnosti Službe za finansijsko upravljanje i budžetiranje i Službe za upravljanje rizicima.

Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine u odnosu na kapital banke

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru	0.00%	0.00%
Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva i investicione nekretnine	11.20%	13.90%

U toku 2021. godine ulaganja Banke su se nalazila u kategoriji niskog rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.10 Rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kojem je Banka izložena

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Za upravljanje rizikom zemlje u Banci odgovorni su:

- Upravni odbor koji je usvojio Politiku za upravljanje rizikom zemlje;
- Izvršni odbor koji sprovodi usvojenu Politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom zemlje;
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom koji prati izloženost riziku zemlje i predlaže odgovarajuće mere za upravljanje ovim rizikom i
- Služba platnog prometa koja vrši otvaranje i zatvaranje računa i transfere sredstava sa korespondentskim bankama u inostranstvu.

Merenje rizika zemlje vrši se u Službi za upravljanje rizicima gde se rizik zemlje identifikuje mesečno prilikom izrade mesečnog Izveštaja o izloženosti Banke rizicima.

Banka formira sistem klasifikacije zemalja prema visini rizika zemlje i opredelila se za sistem klasifikacije rizika po kategorijama dodeljenim od strane međunarodnih kreditnih agencija (Moody's, Standard & Poors i Fitch).

U toku 2021. godine Banka je imala izloženost prema klijentima koje posluju u zemljama koje su shodno oceni međunarodnih agencija za ocenu kreditnog rejtinga i procedurom Banke klasifikovane kao nisko rizične i srednje rizične zemlje.

Limit za izloženost Banke prema zemljama koje se nalaze u kategoriji niskog rizika je bez ograničenja. Na dan 31. decembra 2021. godine zemlje iz ove kategorije rizika su Nemačka, Austrija, Sjedinjene Američke Države i Češka Republika. Na dan 31. decembra 2021. zemlje u kategoriji srednjeg rizika su Makedonija, Turska, Rumunija, Bosna, Hrvatska i Crna Gora. Izloženost prema zemljama u kategoriji srednjeg rizika bila je značajno ispod usvojenih internih limita u toku decembra 2021. godine.

Pregled zemalja klijenata čija izloženost ulazi u rizik zemlje na dan 31. decembra 2021.

Zemlja	Kategorija rizika	Limit	Učešće u kapitalu Banke
Nemačka	Nizak	Bez limita	5.68%
Austrija	Nizak	Bez limita	2.02%
Sjedinjene Američke Države	Nizak	Bez limita	0.59%
Češka Republika	Nizak	Bez limita	0.10%
Makedonija	Srednji	100% regulatornog kapitala	30.67%
Turska	Srednji	100% regulatornog kapitala	21.54%
Rumunija	Srednji	20% regulatornog kapitala	7.40%
Bosna	Srednji	40% regulatornog kapitala	2.46%
Hrvatska	Srednji	10% regulatornog kapitala	0.02%
Crna Gora	Srednji	40% regulatornog kapitala	0.01%
Albanija	Srednji	25% regulatornog kapitala	0.00%
Italija	Srednji	10% regulatornog kapitala	0.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

29.11 Rizik po životnu i društvenu sredinu

Cilj upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu predstavlja identifikaciju, procenu i kontrolu rizika koji mogu prouzrokovati ugrožavanje životne i društvene sredine i vrši se u skladu sa Politikom i Procedurom upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu.

Za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu u Banci, odgovorni su:

- Upravni odbor, koji utvrđuje i najmanje jednom godišnje preispituje Politiku upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu i utvrđuje potrebu za njenom izmenom;
- Izvršni odbor, koji utvrđuje i sprovodi proceduru Upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu;
- Kreditni odbori, koji odlučuju o odobravanju plasmana u skladu sa raspoloživim informacijama i mišljenjem Sektora za kreditiranje u vezi sa rizikom uticaja na životnu i društvenu sredinu;
- Služba za upravljanje rizicima, koja prati stanje plasmana na nivou portfolija po kategorijama rizika za životnu i društvenu sredinu kroz izradu i analizu izveštaja.

Prilikom obrade pojedinačnog zahteva klijenata, pravnog lica ili preduzetnika, najpre se vrši kategorizacija rizika po životnu i društvenu sredinu za osnovnu delatnost klijenta i delatnost koja je predmet finansiranja.

Kategorije rizika po životnu i društvenu sredinu su:

- Visok - Lista isključenja,
- Visok kategorija A,
- Visok,
- Srednji i
- Nizak.

U slučaju da je delatnost svrstana u visok rizik, pribavlja se od klijenta Ocena uticaja na životnu sredinu i vrši se dalje preispitivanje uticaja na životnu sredinu pre donošenja odluke od strane nadležnog Kreditnog odbora.

Sektor za kreditiranje, prilikom provere analize zahteva s predlogom odluke za nadležni kreditni odbor, vrši proveru kategorizacije delatnosti koja je predmet finansiranja prema stepenu rizika po životnu i društvenu sredinu i vrši proveru podataka o uticaju klijenta i delatnosti koja je predmet finansiranja na životnu i društvenu sredinu.

Ugovori o kreditu i drugim plasmanima sadrže odredbe u vezi sa životnom i društvenom sredinom koje treba da poštuju klijent i Banka.

Služba za upravljanje rizicima prati i izveštava o stanju plasmana po delatnostima i kategorijama rizika po životnu i društvenu sredinu kroz izradu i analizu izveštaja.

Pregled plasmana privredi po kategorijama rizika po životnu i društvenu sredinu

Kategorija rizika	Broj klijenata		Iznos plasmana (bilansno i vanbilansno)		
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	Povećanje/ smanjenje
	(u hiljadama dinara)				
Visok – Lista isključenja	-	-	-	-	-
Visok – kategorija A	17	14	1,350,312	513,623	836,689
Visok	408	382	17,006,335	15,730,447	1,275,888
Srednji	2,809	2,534	29,216,303	25,194,166	4,022,137
Nizak	2,452	2,364	31,589,808	26,733,615	4,856,193
Ukupno:	5,686	5,294	79,162,158	68,171,851	10,990,907

U strukturi izloženosti (bilansne i vanbilansne izloženosti) prema klijentima, pravnim licima i preduzetnicima, na dan 31. decembar 2021. godine najveće učešće imaju plasmani klijentima koji se bave delatnostima sa niskim uticajem na životnu i društvenu sredinu 39.90%, zatim plasmani klijentima sa delatnostima u kategoriji srednjeg uticaja učestvuju sa 36.91%, visokim uticajem 21.48% i delatnosti sa kategorijom rizika visok-kategorija A učestvuju sa 1.71%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

30. USKLAĐENOST POSLOVANJA SA PROPISIMA NBS

Pokazatelj	Vrednosti propisane regulativom NBS	Ostvarene vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	Ostvarene vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine
Visina kapitala Banke	Min 10,000,000 €	122,147,239€	91,862,284€
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	min 8%	23.64%	21.18%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	23.64%	21.17%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4.5%	21.66%	18.82%
Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	0.73%	0.83%
Pokazatelj likvidnosti	Min 1	1.93%	1.89%
Uži pokazatelj likvidnosti	Min 0.7	1.66%	1.68%
Pokazatelj rizika koncentracije po osnovu izloženosti banke prema određenim vrstama proizvoda	Max 30%	7.31%	12.80%
Ukupna izloženost prema licima povezanim sa Bankom	-	13.49%	17.76%
Izloženost prema jednom licu / grupi povezanih lica	max 25%	12.34%	14.86%
Zbir svih velikih izloženosti	max 400%	33.64%	50.92%
Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru	max 10%	0.00%	0.00%
Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva Banke	max 60%	11.20%	13.90%

31. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu („Službeni Glasnik RS” br. 79/2019 i 44/2021 - dr. zakon) izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa pravnim licima sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine. Ukupan iznos potraživanja i obaveza poslatih na usaglašavanje je 81,707,911 hiljada dinara. Iznos usaglašanih potraživanja čini preko 90% od ukupnog iznosa koji je vraćen nakon usaglašavanja od strane klijenata. Iznos neusaglašanih potraživanja je 3,106,267 hiljada dinara. Sve obaveze Banke su usaglašene.

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Uticaj Ukrajinsko-ruskog konflikta na poslovanje HALKBANK a.d. Beograd

Od samog početka ratnih sukoba, odnosno od početka vojnih operacija 24.02.2022. godine, cela evropska i svetska ekonomija i društvo globalno, definitivno su pod uticajem novih okolnosti. Radi očuvanja stabilnosti, Halkbank pojačano prati i vrši procene mogućih uticaja u svim segmentima poslovanja. Naša procena je da sukob neće teritorijalno izaći iz okvira zemalja u kojima se trenutno odvija i da će biti kratkoročnog karaktera, a da će značajniji uticaj na poslovanje biti izbegnut.

Banka pojačano prati situaciju u vezi sa sankcijama i restrikcijama uvedenih od strane zemalja EU, SAD i Velike Britanije, a posebno ograničenja koja se tiču banaka iz Rusije, njihovih filijala i povezanih lica, kako bi se mogući rizik sveo na minimum, a sve u saradnji i uz pojačanu komunikaciju sa Udruženjem banaka Srbije i NBS.

Što se tiče direktnog uticaja na likvidnost Banke i pokazatelje likvidnosti, nisu zabeleženi bilo kakvi negativni efekti i ne očekujemo ih u budućnosti. Zabeležena je određena veća tražnja za efektivnim stranim novcem, povezana sa početkom ratnog sukoba, kao i veća tražnja za devizama generalno, ali Banka je spremno odgovorila na sve zahteve klijenata. Pokazatelji likvidnosti su daleko iznad proseka, što ukazuje na visoku likvidnu poziciju Banke bez očekivanja da u tom pogledu može doći do značajnih promena.

Kako je diversifikovanost portfolija Banke dobra i kako nisu identifikovani klijenti u čijoj strukturi obaveza i potraživanja postoji visoka zavisnost od Ukrajine i/ili Rusije, procena Banke je da se ne očekuju materijalno značajni negativni efekti koji proizilaze iz kreditnog rizika. Vežano za uticaj negativnih trendova kod određenih delatnosti i cena dobara, moguće je očekivati negativne uticaje kod klijenata koji se bave Trgovinom energentima, Međunarodnim transportom i Izvozom poljoprivrednih proizvoda. Banka pojačano prati poslovanje klijenata iz

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (nastavak)

napred navedenih grupa, kao i mere i odluke koje donosi Vlada Republike Srbije, Ministarstvo ekonomije, Privredna komora i NBS, radi očuvanja stabilnosti sistema i poslovanja kompanija, za koje smo sigurni da neće izostati.

Kada govorimo o Srbiji, planirana stopa rasta društvenog bruto proizvoda je između 4% i 5%, ali uzimajući u obzir novonastalu situaciju u vezi sa ukrajinsko-ruskim konfliktom, odnosno ukoliko se isti produži, moguće je da će doći do izmene projekcije, tj. niže očekivane stope rasta BDP. Moguć je nastavak inflatornih pritisaka, posebno na cene energenata, čija cena raste na svim tržištima, ali je situacija na tržištu Srbije i dalje stabilna, odnosno Vlada Republike Srbije već sprovodi politiku kojom se ograničava rast cena energenata.

Inflatorni pritisci nisu izazov samo zemalja Zapadnog Balkana, već i drugih evropskih zemalja, pa su u budućnosti mogući zaokreti u politici jeftinog novca ka restriktivnoj monetarnoj politici i povećanju kamatnih stopa. Centralne banke zemalja Zapadnog Balkana će izvesno slediti kurs monetarne politike u Evropi i koordinirati eventualno povećanje kamatnih stopa sa Evropskom centralnom bankom.

Na kraju, iako je neizvesnost u okruženju velika i velike ekonomije najavljuju recesiju, naša očekivanja su da Srbija i poslovanje Halkbank neće biti pogođeni u značajnijoj meri. Razlog ovog stava leži u činjenici da dosadašnja povoljna makroekonomska kretanja i mere ekonomske politike, kao i veoma uspešan odgovor na pandemiju COVID 19, stvaraju snažnu osnovu za nastavak pozitivnih kretanja u svim segmentima tržišta i u narednom periodu.

Vežano za Operativne rizike a posebno uticaj na Informacione tehnologije i bezbednost informacija, postoji mogućnost da sajber napadi poremete digitalnu infrastrukturu. Veliki deo evidentiranih sajber napada u prethodnoj deceniji došao je iz Rusije i Ukrajine i bili su finansijski motivisani. Međutim, ukoliko motivi za ove napade postanu politički, oni bi mogli biti destruktivnije prirode.

U scenariju povećanog broja sajber napada, većina mogućih meta napada bile bi usluge koje su povezane sa internetom. Ono što je zabeleženo širom sveta u periodu od početka sukoba je veliki nalet sajber napada.

Halkbank sprovodi sve neophodne procedure i nivoe opreznosti održava na visokom nivou, za sledeće moguće vrste napada (Napredne trajne pretnje (APT), Zlonamerni programi (Malware), Mrežni napadi itd).

Što se tiče uticaja generalno, uz pojačano praćenje i procene rizika kao i uz sigurnu intervenciju Vlade Republike Srbije u segmentima tržišta cena, stabilnosti kursa kao i spoljno - trgovinske razmene, kao i uz podršku NBS finansijskom sektoru, verujemo da nećemo osetiti veće efekte na poslovanje. Zbog kratkog perioda trajanja novonastalih okolnosti, konkretne efekte je teško izmeriti i predvideti, ali će Banka pratiti situaciju i kretanja u narednom periodu i preduzimati pravovremene aktivnosti radi očuvanja optimalnog nivoa likvidnosti, kvaliteta kreditnog portfolija i ciljanih vrednosti i profitabilnosti Banke.

Uticaj efekata pandemije COVID 19

Vežano za COVID 19 pandemiju, koja je počela u 2020. godini i produžila se u periodu 2021. i 2022. godine, definitivni zaključak je da su tokom 2021. i 2022. godine efekti pandemije imali značajno manji uticaj u odnosu na 2020. godinu. Posebno je značajan oporavak privredne aktivnosti uz održavanje kontinuiteta donošenja posebnih mera od strane Vlade Republike Srbije, tako da sa mnogo više sigurnosti, nego ranije, možemo reći da ne može doći do značajnijeg uticaja pandemije na poslovanje Banke u bilo kom od segmenata.

Rukovodstvo smatra da smo u Banci tokom 2021. godine imali daleko povoljniju situaciju što se tiče organizacije posla, odnosno prisustva zaposlenih u Banci. Realno je očekivati da će u narednom periodu, kako zbog iskustva u situaciji pandemije, koje su definitivno steknuta, tako i zbog imunizacije koja je sprovedena u značajnom procentu, nastupiti period definitivnog slabljenja pandemije i odsustvo uticaja iste.

Sve napred navedeno ne zahteva dodatne korekcije i obelodanjivanja u finansijskim izveštajima za period koji se završava 31. decembra 2021. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

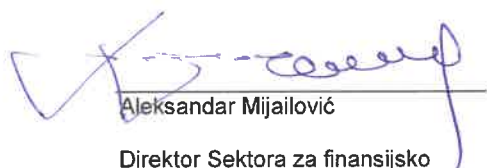
31. decembar 2021. godine

33. DEVIZNI KURS

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na Međubankarskom tržištu deviza i primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

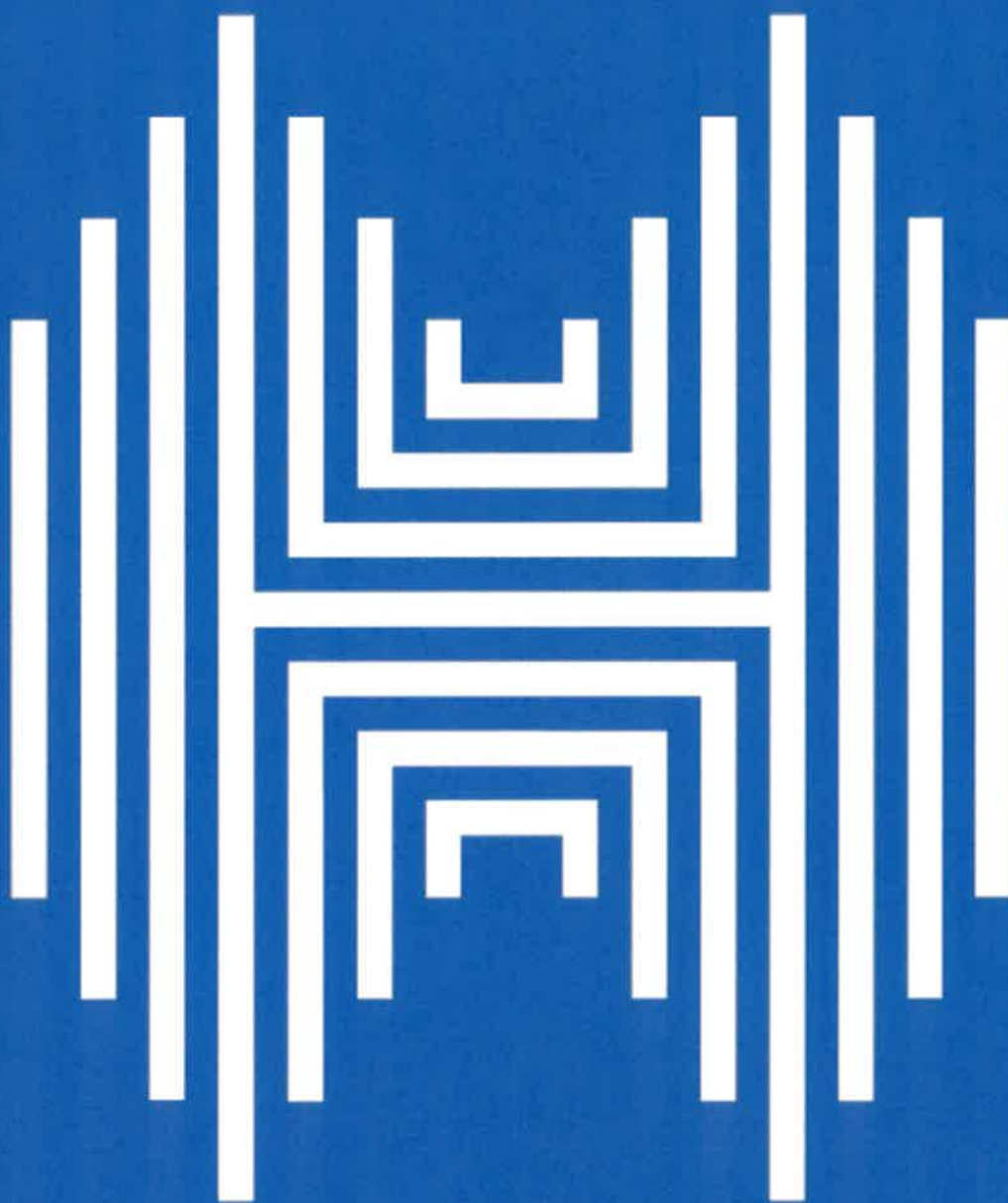
	31. decembar 2021.	U dinarima 31. decembar 2020.
USD	103,9262	95.6637
EUR	117.5821	117.5802
CHF	113,6388	108.4388

U Beogradu
24. marta 2022. godine

Aleksandar Mijailović
Direktor Sektora za finansijsko
upravljanje i planiranje

Dušica Erić Kenan Bozkurt
Član Izvršnog odbora Banke Predsednik Izvršnog odbora
Banke

GODIŠNJI IZVEŠTAJ
O POSLOVANJU

2021

LJUDI

PRE SVEGA

SADRŽAJ	Strana
I OPIS RAZVOJA, ORGANIZACIONE STRUKTURE I POSLOVNIH AKTIVNOSTI	4
1. OSNIVANJE	4
2. ORGANIZACIJA POSLOVANJA	4
3. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA	5
II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA	7
1. MAKROEKONOMSKI OKVIR POSLOVANJA I BANKARSKI SEKTOR	7
2. REALIZACIJA OSNOVNIH CILJEVA POSLOVANJA	12
3. BILANS STANJA	13
3.1 Aktiva	13
3.1.1 Krediti klijentima	14
3.2 Pasiva	19
3.2.1 Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija	20
3.2.2 Depoziti klijenata	20
3.2.3 Kapital	22
4. VANBILANSNI POTENCIJAL BANKE	23
5. BILANS USPEHA	24
6. NOVČANI TOKOVI	26
7. INVESTICIONI PLAN	27
8. USKLAĐENOST POSLOVANJA SA PROPISIMA NBS I UGOVORIMA SA MFI	29
III ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA	30
IV ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE	41
V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	41
VI AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	41
VII INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA	41
VIII POSTOJANJE OGRANAKA	41
IX PREGLED PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	42
NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJ	43
I PROFIL BANKE	45
1. VIZIJA I MISIJA	45
2. KORPORATIVNE VREDNOSTI	45
3. ČLANSTVA	45
4. NAGRADE I PRIZNANJA	45
5. KOMUNIKACIJSKA STRATEGIJA	45
II KLJUČNI DOGAĐAJI U PRETHODNOJ GODINI	46
III ZAINTERESOVANE STRANE I MATERIJANE TEME	48
IV KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	50
V ALTERNATIVNI DISTIBUTIVNI KANALI	55
VI PRAĆENJE USKLAĐENOSTI POSLOVANJA I SPREČAVANJE PRANJA NOVCA	56
VII LJUDSKI RESURSI	59
VIII ODGOVORNOST PREMA KLIJENTIMA	64
IX LOKALNA ZAJEDNICA I ŽIVOTNA SREDINA	65
X UPRAVLJANJE RIZICIMA	68

HalkBank je u obavezi da od ove godine, u skladu sa zakonom o računovodstvu, jednom godišnje sastavlja i nefinansijski izveštaj koji je inkorporiran u Izveštaj o poslovanju.

To znači da Godišnji izveštaj o poslovanju uključuje nefinansijski izveštaj koji sadrži informacije neophodne za razumevanje razvoja, poslovnih rezultata i položaja pravnog lica, kao i rezultata njegovih aktivnosti koje se odnose minimum na zaštitu životne sredine, socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, borbu protiv korupcije i pitanja u vezi sa podmićivanjem, uključujući:

- 1) kratak opis poslovnog modela pravnog lica;
- 2) opis politika pravnog lica u vezi sa tim pitanjima, uključujući postupke osnovne analize koja se sprovodi;
- 3) rezultate tih mera;
- 4) osnovne rizike povezane sa tim pitanjima koji se odnose na poslovanje pravnog lica, uključujući, kad je to relevantno i nužno, njegove poslovne odnose, proizvode ili usluge koji mogu prouzrokovati negativne rezultate na tim područjima, kao i način na koji pravno lice upravlja tim rizicima;
- 5) nefinansijske ključne pokazatelje uspešnosti važne za određeno poslovanje.

I OPIS RAZVOJA, ORGANIZACIONE STRUKTURE I POSLOVNIH AKTIVNOSTI

1. OSNIVANJE

HALKBANK je osnovana u Turskoj 1933 godine i od tada gradi rastuću mrežu svojih poslovnica. Kao cilj svog poslovanja HALKBANK postavlja efikasno pružanje svih bankarskih usluga, stvaranje dodatne vrednosti za svoje klijente, akcionare i zaposlene, kao i davanje doprinosa razvoju bankarskog sektora i tržišta kapitala, ali i sticanje respektabilnog mesta u bankarskoj industriji. Danas HALKBANK uspešno posluje na teritoriji Turske, Makedonije, Srbije i Holandije.

Halkbank a.d. Beograd posluje na teritoriji Republike Srbije od 2015. godine, kada je Halkbank Türkiye (Türkiye Halk Bankası A.Ş.) postala većinski vlasnik Čačanske banke, koja je poslovala od 1956. godine.

Banka je registrovana u Agenciji za privredne registre Republike Srbije pod brojem BD 54244 od 13. septembra 2005. godine.

Pod imenom Halkbank a.d. Beograd banka posluje od 22. oktobra 2015. godine kada je pod brojem BD 89155/2015 izvršena izmena u Registru privrednih subjekata.

2. ORGANIZACIJA POSLOVANJA

Halkbanka.d. Beograd je univerzalna banka koja plasira sve vrste bankarskih proizvoda i usluga klijentima privrede i stanovništva.

Banka podstiče i finansira rast i razvoj domaće ekonomije, a predstavlja i sigurno mesto za štedne uloge svojih klijenata. Primarni zadatak Banke je da kreira proizvode koji će u potpunosti zadovoljiti očekivanja klijenata.

Halkbank a.d. Beograd je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i posluje u skladu sa Zakonom o bankama.

Halkbank a.d. Beograd uspešno širi svoju poslovnu mrežu i bazu klijenata. Danas se proizvodi i usluge Banke pružaju kroz poslovnu mrežu od 28 filijala, 8 ekspozitura i 1 šalter. Na dan 31. decembra 2021. godine Banka ima 9 filijala u Beogradu, 3 filijale u Čačku, filijale u Smederevu, Jagodini, Gornjem Milanovcu, Kraljevu, Užicu, Kragujevcu, Kruševcu, Aranđelovcu, Valjevu, Šapcu, Nišu, Leskovcu, Novom Sadu, Pančevu, Novom Pazaru i Subotici, kao i 8 ekspozitura – u Paraćinu, Požegi, Topoli, Ivanjici, Vrnjačkoj Banji, Zrenjaninu, Tutinu i Pirotu. Banka je tokom 2021. godine otvorila novu ekspozituru u Pirotu.

Cilj nam je da budemo banka koja podstiče i finansira rast i razvoj domaće ekonomije, dok istovremeno predstavljamo sigurno mesto za štedne uloge naših klijenata.

Filijala banke u Pančevu

3. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA

(u hiljadama RSD)

Bilans uspeha**	31.12.2020.	31.12.2021.	Plan 2021	Realizacija plana
Neto prihod po osnovu kamata	2,192,546	2,489,846	2,580,734	96%
Neto prihod po osnovu naknada	774,055	1,173,708	1,011,130	116%
Neto prihod/(rashod) po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-294,510	-165,781	-235,147	71%
Ukupni troškovi	2,285,895	2,730,879	2,704,226	101%
Dobitak pre oporezivanja	529,706	946,464	711,278	133%
Porez na dobit	0	(58,589)	0	-
Dobitak po osnovu odloženih poreza	0	1,519	0	-
Dobitak nakon oporezivanja	529,706	889,394	711,278	125%

Bilans stanja	31.12.2020.	31.12.2021.	Plan 2021	Realizacija planiranog rasta
Kreditni klijentima*	55,099,508	65,872,844	68,691,463	79%
Depoziti klijenata*	54,515,216	68,914,073	63,847,080	154%
Kapital	12,488,546	16,127,517	16,727,582	86%
Bilansna suma	85,015,897	99,781,574	98,768,964	107%

Ključni pokazatelji poslovanja	31.12.2020.	31.12.2021.	Plan 2021
CIR**	75.46%	73.76%	74.55%
Odnos neto prihoda od kamata i operativnih rashoda	96.39%	91.17%	95.43%
Odnos nekamatonskih prihoda i operativnih rashoda	36.14%	44.40%	37.39%
Adekvatnost kapitala (CAR)	21.18%	23.64%	21.00%
ROA	0.70%	0.97%	0.77%
ROE	4.30%	5.87%	4.87%
NIM	3.66%	3.39%	3.53%

Sve finansijske projekcije za 2021. godinu napravljene su u evrima i realizacija istih se prati u evrima. Planirane vrednosti prikazane u ovom Izveštaju su prekursorane u dinare korišćenjem kursa RSD/EUR na dan izveštavanja za pozicije bilansa stanja, a po prosečnom kursu u periodu za pozicije bilansa uspeha.

*Razlike pozicija „Kreditni klijentima“ i „Depoziti klijenata“ u odnosu na zvaničan obrazac Bilansa stanja objašnjenje su u okviru tačaka 3.1 i 3.2

**Za potrebe obračuna pokazatelja CIR na prihodnoj strani, pored Neto prihoda od kamata i naknada, uključeni su i prihodi sa pozicije 'Ostali poslovni prihodi' i 'Ostali prihodi'.

II FINANSIJSKI POLOŽAJ I REZULTATI POSLOVANJA

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR POSLOVANJA I BANKARSKI SEKTOR

Privredna aktivnost

Zahvaljujući očuvanoj makroekonomskoj i finansijskoj stabilnosti i pravovremenom i sveobuhvatnom paketu mera koje su donele NBS i Vlada Republike Srbije, Srbija je u dve pandemijske godine zabeležila kumulativan rast realnog BDP-a od oko 6.5%. Paket ekonomskih mera realizovan tokom 2021. godine direktno je doprineo povećanju likvidnosti privrednih subjekata i olakšanju poslovanja, posebno u onim sektorima koji su i dalje pod nešto jačim uticajem pandemije, poput turizma i putničkog saobraćaja, dok kroz davanja stanovništvu podstiče domaću tražnju i na taj način indirektno utiče na ekonomsku aktivnost. Paralelno sa ekonomskim merama, ublažavanje restriktivnih zdravstvenih mera rezultiralo je dinamičnijim oporavkom pojedinih delatnosti uslužnog sektora koji su najviše pogođeni pandemijom. Pored ovih privremenih faktora koji su pozitivno doprineli ekonomskoj aktivnosti, došlo je i do strukturnih poboljšanja. Ona se pre svega ogledaju u aktiviranju novih i proširenju postojećih izvozno konkurentnih proizvodnih kapaciteta, kao i u daljem razvoju putne i železničke infrastrukture, kojima se trajno povećava potencijal domaće privrede. Strukturna poboljšanja privrede podržana merama ekonomske politike materijalozovala su se snažnim povećanjem BDP-a, čiji očekivani rast u 2021. godini, prema proceni Republičkog zavoda za statistiku, iznosi 7.5%. Prema podacima RZS rast BDP u prvom kvartalu iznosio je 1.8% međugodišnje, čime je domaća privreda već u prvom tromesečju premašila nivo ekonomske aktivnosti iz predpandemijskog perioda. Rast BDP u ovom periodu bio je vođen građevinarstvom i industrijskom proizvodnjom, kao i neto izvozom koji je bio glavni generator privrednog rasta. Dobra ekonomska kretanja nastavljena su i u drugom kvartalu 2021. godine uz međugodišnje povećanje BDP od 13.7%, u trećem uz stopu rasta od 7%, kao i u četvrtom uz procenjeni međugodišnji rast od 6%.

Kretanje realne stope rasta BDP-a (%)

Izvor: NBS; * procena NBS

Inflacija

Inflacija se od sredine 2021. godine kretala na nešto višem nivou u odnosu na prethodni period. Na ovakvo kretanje inflacije uticali su faktori privremenog karaktera, pre svega porast svetskih cena nafte i primarnih poljoprivrednih proizvoda, zastoji u globalnim lancima snabdevanja, ali i njena niska bazna vrednost. Pored povećanja cena derivata nafte i povrća, značajniji uticaj na rast inflacije u ovom periodu imalo je i povećanje cena mesa, električne energije, duvana, ulja, komunalnih usluga, alkoholnih pića i usluga restorana i hotela. Na privremenost ovakvog rasta inflacije ukazuju i inflaciona očekivanja finansijskog sektora i privrede, koja se kreću oko centralnog nivoa cilja, ali i kretanje bazne inflacije koja je bila znatno niža i iznosila je 2.6%.

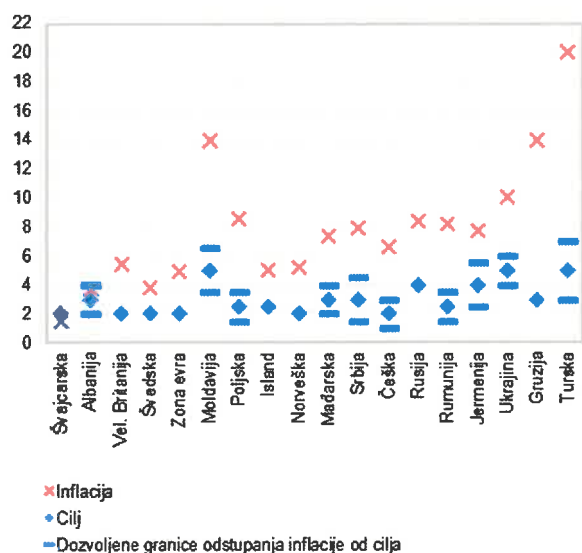
Prosečna inflacija u 2021. godini iznosila je 4%, dok je međugodišnja inflacija u decembru iznosila 7.9%. Najveći mesečni rast od 1.1% zabeležen je u aprilu. (avgust, oktobar i novembar 0.9%). Bazna inflacija je u decembru 2021. bila znatno niža od ukupne inflacije i iznosila je 3.5% što ukazuje na privremenost inflatornih pritisaka.

Prema NBS projekciji, inflacija će se još neko vreme kretati iznad gornje granice cilja, a sa

slabljem dejstva privremenih faktora, očekuje se postepeno smanjenje inflacije u drugom kvartalu 2022., ulazak u cilj tokom trećeg kvartala i stabilizaciju oko centralne vrednosti cilja krajem 2022.

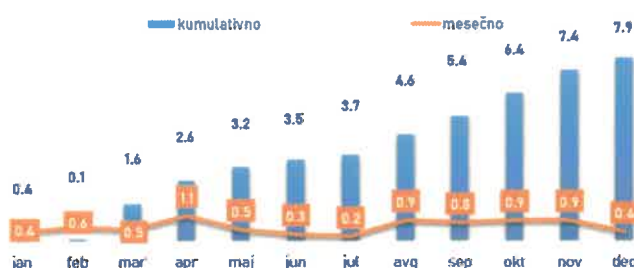
Inflaciona očekivanja za naredne dve do tri godine kreću se u rasponu od 3% do 4%.

Inflacija i cilj po zemljama u decembru 2021.
(na godišnjem nivou, u %)

Izvor: NBS

Kretanje indeksa potrošačkih cena u Srbiji u toku 2021. godine

Izvor: RZS

Tržište rada

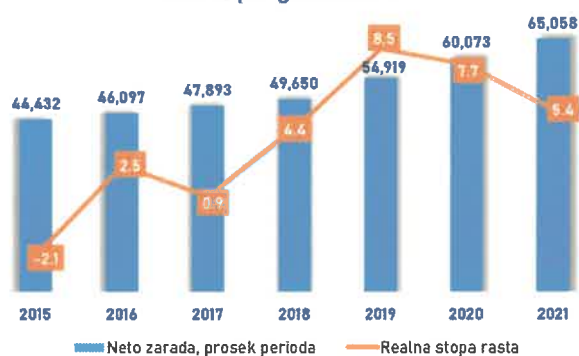
Kao rezultat vraćanja na putanju snažnog privrednog rasta i opšte stabilnosti ekonomije, a podržano procesom vakcinacije stanovništva i stabilnosti ekonomije, 2021. godinu karakterišu bolja od očekivanih kretanja na tržištu rada, naročito kod zarada. Uspeh

ekonomskog paketa mera verifikovan je izostankom značajnijih negativnih efekata pandemije na tržište rada, te su u značajnoj meri očuvana radna mesta i zarade, a scenario osetnijeg povećanja nezaposlenosti je izbegnut.

Prema podacima Ankete o radnoj snazi nakon stope nezaposlenosti od 12.8% u prvom kvartalu, tokom drugog tromesečja 2021. godine stopa nezaposlenosti je smanjena na 11.1%. Međutim, posmatrano u odnosu na isti period prethodne godine bila je veća za 3.2 p.p. Ovakav rast stope nezaposlenosti bio je, pre svega, posledica okolnosti prisutnih u 2020. godini. Naime, usled mera protiv pandemije dobar deo stanovništva bio je sprečen da radi ili je dolazilo do odustajanja od traženja posla. Tako je taj deo populacije svrstavan u kontigent stanovništva van radne snage, dakle oni nisu smatrani nezaposlenima. Kao posledica ovoga, stopa stanovništva van radne snage je u drugom kvartalu 2020. godine bila na izrazito visokom nivou od 49.8%, dok je stopa nezaposlenosti iznosila niskih 7.9%. U drugom kvartalu 2021. godine stopa stanovništva van radne snage smanjena je na nivo od 45.7%, što je pokazatelj oporavka na tržištu rada. Izrazito pozitivno kretanje se beleži kod mladog stanovništva, gde je povećana stopa zaposlenosti za 7.8 p.p., na 25.9%.

Stopa nezaposlenosti je u trećem kvartalu 2021. godine iznosila 10.5%, odnosno bila je za 0.6 p.p. niža u odnosu na prethodni kvartal. Stopa zaposlenosti je u Q3 2021. godine dostigla nivo od 50%, što je najviši nivo od 2010. godine. Prosečna neto zarada nastavila je da raste i u 2021. godini (period jan-nov) iznosila je RSD 65,058 (553 evra), ostvarivši realno povećanje od 5.4% u odnosu na prethodnu godinu. Više od polovine ukupnog rasta zarada u prvoj polovini godine bilo je opredeljeno rastom zarada u prerađivačkoj industriji, trgovini i zdravstvu. Brži rast zarada ostvaren je u privatnom u odnosu na javni sektor.

Kretanje prosečne neto zarade i realne stope rasta po godinama

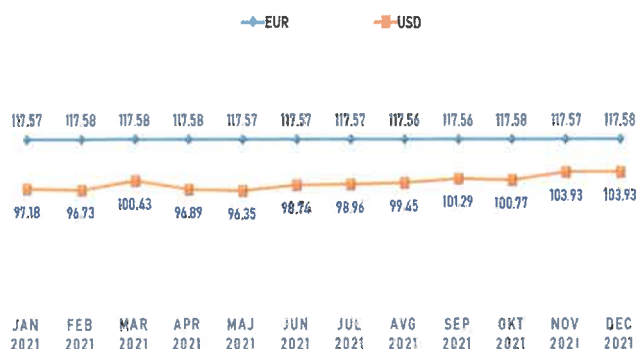

Izvor: Ministarstvo finansija

Devizni kurs

Usled dobrih makroekonomskih kretanja i privrednog rasta iznad očekivanog, 2021. godinu karakterišu stabilna kretanja i na deviznom tržištu. Kao rezultat održane stabilnosti na deviznom tržištu vraćeno je poverenje međunarodnih investitora i povećano njihovo interesovanje za ulaganja u dinarske državne obveznice, a naročito nakon uključivanja istih u indeks J.P. Morgan. Uprkos aprecijacijskim pritiscima izazvanim prilivom kapitala, zahvaljujući intervencijama NBS na deviznom tržištu održana je stabilnost dinara prema evru i tokom 2021. godine. Otuda, njegova vrednost bila je gotovo nepromenjena tokom godine. S druge strane, dinar je prema dolaru oslabio u toku 2021. godine za 8.64%.

Kretanje deviznih kurseva

Izvor: NBS

Kamatne stope

Tokom 2021. godine, Izvršni odbor NBS-a nije menjao vrednost referentne kamatne stope. Vrednost referentne kamatne stope zadržana je na nivou od 1.00%.

Monetarna ekspanzija NBS, ali i drugih centralnih banaka, uticala je na to da su kamatne stope u Srbiji bile niske i stabilne. NBS od oktobra 2021. godine smanjuje ekspanzivnost monetarne politike bez promene osnovnih kamatnih stopa, imajući u vidu povećane troškovne pritiske u međunarodnom i domaćem okruženju i neophodnosti uticaja na inflaciona očekivanja.

Kamatne stope na državne hartije od vrednosti kreću se oko svojih minimuma (3.24% za rok od 12 godina).

Kamatne stope na nove dinarske kredite su od početka ciklusa smanjenja referentne kamatne stope zabeležile značajan pad i u novembru 2021. su iznosile na kredite privredi 3%, a na kredite stanovništvu 8.3%.

Kamatne stope na kredite indeksirane u evrima su smanjene zahvaljujući snažnom padu premije rizika, popravljajući kreditnog rejtinga zemlje i ublažavanju monetarne politike ECB-a.

Kretanje vrednosti kamatnih stopa na finansijskim tržištima

Kreditni rejting

Standard and Poor's – U junu 2021. godine, rejting agencija Standard and Poor's potvrdila je kreditni rejting Srbije na nivou BB+ uz stabilne izgleda za njegovo dalje povećanje. U decembru 2021. pomenuta agencija je povećala izgleda Srbije za dobijanje investicionog rejtinga sa stabilnih na pozitivne. Na ovu odluku uticali su snažan privredno rast Srbije i visok stepen otpornosti ekonomije na šok izazvan pandemijom. U svom izveštaju

agencija je istakla da će zahvaljujući adekvatnoj ekonomskoj politici koja se vodi u Srbiji privredni rast iznositi 7%. Agencija ističe povoljne izgleda rasta i u srednjem roku, visok priliv stranih direktnih investicija, rekordan nivo deviznih rezervi i očekivano smanjenje fiskalnog deficita. Ocenjuje se da je kreditni rejting podržan kredibilnom monetarnom politikom i umerenim nivoom javnog duga. Ističe se i stabilnost bankarskog sektora, koja se ogleda u visokoj kapitalnoj adekvatnosti i niskom nivou problematičnih kredita.

Fitch Ratings – U septembru 2021. godine, agencija Fitch Ratings potvrdila je kreditni rejting Srbije na nivou BB+ sa stabilnim izgledom za dalje poboljšanje. Dobri ekonomski rezultati Srbije ostvareni u period pre i zadržani tokom pandemije, kao i uspešno sprovedene mere fiskalne konsolidacije, rezultirali su postizanjem stabilnih i održivih javnih finansija stvarajući uslove za ekonomski oporavak i dugoročni održivi makroekonomski razvoj.

Moody's – U martu 2021. godine, rejting agencija Moody's povećala je kreditni rejting Srbije sa Ba3 na Ba2 uz stabilne izgleda za dalje poboljšanje. Faktori koji su doprineli unapređenju kreditnog rejtinga su otpornost srpske ekonomije na posledice izazvane pandemijom korona virusa, stabilan nivo srednjoročnog rasta, kao i očekivanja da će indikatori fiskalne održivosti u Srbiji i dalje biti iznad proseka grupe zemalja sa Ba kreditnim rejtingom.

Kreditni rejting Republike Srbije, Turske, zemalja u okruženju i zemalja u Eurozoni prema rejting agenciji Moody's

Zemlja/godina	2017	2018	2019	2020	2021	Tekući izgled
Nemačka	Aaa	Aaa	Aaa	Aaa	Aaa	Stabilan
Francuska	Aa2	Aa2	Aa2	Aa2	Aa2	Stabilan
Bugarska	Baa2	Baa2	Baa2	Baa1	Baa1	Stabilan
Rumunija	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	Baa3	Stabilan
Hrvatska	Ba2	Ba2	Ba2	Ba1	Ba1	Stabilan
Srbija	Ba3	Ba3	Ba3	Ba3	Ba2	Stabilan
Crna Gora	B1	B1	B1	B1	B1	Stabilan
Turska	Ba1	Ba3	B1	B2	B2	Negativan
Bosna i Hercegovina	B3	B3	B3	B3	B3	Stabilan

Izvor: <https://tradingeconomics.com/>

Bankarski sektor

Na kraju trećeg kvartala 2021. godine na bankarskom tržištu Srbije poslovale su 24 banke sa organizacionom mrežom od 1,548 poslovnih jedinica. Ukupan broj zaposlenih u bankarskom sektoru je 22,503 lica.

Ukupna bilansna suma bankarskog sektora Srbije iznosila je 4,854 milijardi RSD, što je povećanje od 5.49% za period od prvih devet meseci 2021. godine. U istom periodu, kapital banaka povećan je za 0.58% i iznosi 721 milijardi RSD.

Prvih 10 banaka je imalo učešće od 83.1% u ukupnoj bilansnoj sumi, u depozitima 83.3%, a u kreditima 81.9%. Kao i u prethodnom periodu, Banca Intesa je vodeća banka po bilansnoj sumi i depozitima sa učešćem u bilansnoj sumi bankarskog sektora od 15.69% i učešćem u ukupnim depozitima od 15.55%. Tržišno učešće u ukupnoj aktivni od preko 10% ima još Unicredit banka, kao i OTP Banka, koja beleži značajan rast ukupne aktive i tržišnog učešća u ukupnoj aktivni (13.19%) usled spajanja sa Vojvođanskom bankom. Halkbank a.d. Beograd je u prvih devet meseci 2021. godine zabeležila rast tržišnog učešća u svim ključnim bilansnim pozicijama. Učešće Halkbank a.d. Beograd u ukupnoj bilansnoj aktivni bankarskog sektora je 2.01% i Banka se nalazi na 14. mestu po veličini bilansne aktive. Po visini depozita Banka je na

13. mestu u bankarskom sektoru sa učešćem od 2.08%, dok je po visini kredita na 14. mestu sa učešćem od 2.26%.

Zaključno sa trećim kvartalom u 2021. godini, bankarski sektor je ostvario rezultat pre oporezivanja od 40.7 milijardi RSD, što je za -6.3% manje u odnosu na isti period prošle godine. Sa pozitivnim rezultatom poslovalo je 20 banaka sa ukupnim profitom od 41.4 milijardi RSD dok su 4 banke poslovale sa gubitkom u ukupnom iznosu od 711 milijardi RSD. Niža profitna ostvarenja u odnosu na isti period prethodne godine uslovljena su sa jedne strane padom referentnih kamatnih stopa i manjim ostalim poslovnim prihodima pojedinih banaka. Po ostvarenoj dobiti u toku prva tri kvartala 2021. godine od 740,172 hiljade RSD, Halkbank a.d. Beograd je zauzela 12. mesto.

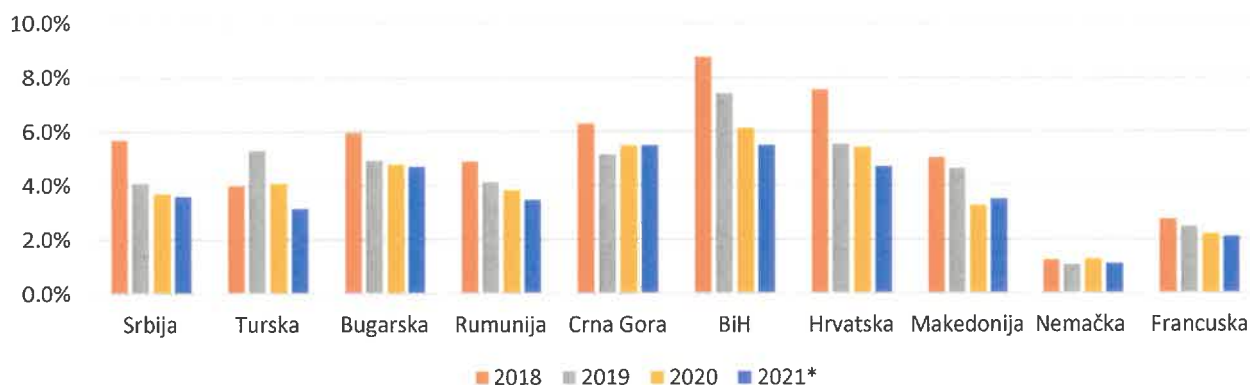
Smanjena profitabilnost bankarskog sektora tokom prvih devet meseci 2021. godine praćena je i smanjenjem pokazatelja profitabilnosti u odnosu na isti period prethodne godine. Krajem perioda, prinos na kapital (ROE) je iznosio 7.54% dok je prinos na aktivni (ROA) iznosio 1.14%.

Problematicni krediti (NPL racio) iznosili su krajem novembra 2021. godine 3.4%, dok je pokrivenost ovih plasmana ispravkama vrednosti 57.9%. HalkBank a.d Beograd je na kraju četvrtog kvartala 2021. godine imala učešće NPL-a u ukupnim kreditima od 2.25% i racio pokriva problematicnih kredita ispravkom vrednosti koja se odnosi na

problematične kredite od 53.93%. Uprkos pandemiji korona virusa gotovo sve zemlje u okruženju u 2021. godini zabeležile su pad

učešća problematičnih kredita u ukupnim kreditima.

NPL racio

* Poslednji dostupni podaci

Izvor: <https://www.managementsolutions.com/>, NBS, <https://www.ceicdata.com/>, <https://ec.europa.eu/>, <https://www.statista.com/>

Bankarski sektor Srbije je adekvatno kapitalizovan sa prosečnim pokazateljem adekvatnosti kapitala na kraju trećeg kvartala

2021. godine od 22,2% što je znatno iznad propisanog minimuma od 8%.

2. REALIZACIJA OSNOVNIH CILJEVA POSLOVANJA

Banka svoje ciljeve sagledava kroz realizaciju ciljeva postavljenih u Poslovnoj politici za 2021. godinu. Ciljevi su realizovani kroz aktivnosti navedene u nastavku.

Realizovane vrednosti najvažnijih pokazatelja u vezi sa ovim ciljem poslovanja prikazane su u sledećoj tabeli:

1. Poslovnom politikom za 2021. godinu Banka planira širenje poslovne mreže otvaranjem dve nove poslovne jedinice. U maju 2021. godine Banka je otvorila novu ekspozituru u Pirotu, dok je otvaranje filijale u Preševu odloženo za prvo tromesečje 2022. godine.

2. Planiran je brži rast ključnih bilansnih pozicija od rasta koji se očekuje za bankarski sektor, kako bismo povećali tržišno učešće u sektoru. Banka je, prema podacima za kraj septembra 2021, povećala tržišno učešće u ukupnoj aktivi bankarskog sektora u odnosu na kraj 2020. sa 1.92% na 2.08%, dok je učešće u ukupnim kreditima povećano sa 2.11% na 2.26%.

3. U 2021. godini Banka je ostvarila pozitivan finansijski rezultat nakon oporezivanja u iznosu od 889,394 hiljada RSD što predstavlja rast od 67.90% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokazatelji	(u hiljadama RSD)		
	31.12.2021.	Plan 2021	Realiz. plana
Neto prihodi po osnovu kamata	2,489,846	2,580,734	96.48%
Neto prihodi po osnovu naknada	1,173,708	1,011,130	116.08%
Operativni rashodi	2,730,879	2,704,226	100.99%
Dobitak	889,394	711,278	125.04%

4. U maju 2021. godine, realizovana je dokapitalizacija u iznosu od EUR 30 miliona, namenjena za finansiranje investicija u novu zgradu Centrale Banke, kao i ulaganje u implementaciju novog „Core Banking“ sistema.

5. Banka je u februaru 2021. godine započela projekat implementacije novog „Core

Banking“ sistema pod nazivom Halk Fusion. Procena je da će novo softversko rešenje za „Core Banking“ sistem biti primenjeno u poslovanju Banke u martu 2023. godine, dok se kompletan završetak projekta planira za maj iste godine, tako da je realizacija značajnijih faza projekta planirana za 2022. godinu. Završen je proces pregovaranja i odabir dobavljača. Završeni su faze planiranja projekta, kao i GAP

analiza. Naredni korak je priprema podataka za migraciju, aktivnosti razvoja kao i priprema za testiranje. Dodatno, nevezano za navedeni projekat, u julu tekuće godine puštena je u rad nova savremena aplikacija za devizno poslovanje.

3. BILANS STANJA

3.1 Aktiva

Ukupna bilansna aktiva Banke na dan 31.12.2021. godine iznosi 99,781,574 hiljade RSD i beleži povećanje u odnosu na kraj 2020. godine od 17.37%, odnosno za 14,765,677 hiljade RSD.

Glavni pokretač ovog rasta su bili novi plasmani klijentima, kao i dodatna ulaganja u hartije od vrednosti. Rast ukupnih kredita u posmatranom periodu iznosio je 10,773,336 RSD hiljada (19.55%), dok je rast finansijskih sredstava iznosio 3,160,777 hiljada RSD (28.42%).

AKTIVA	31.12.2020.	31.12.2021.	(u hiljadama RSD)	
			Plan 2021	% promene
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13,707,004	12,689,315	10,065,028	-7.42%
Finansijska sredstva*	11,120,811	14,281,588	12,934,031	28.42%
Kreditni bankama i drugim finansijskim organizacijama**	2,398,662	3,822,319	1,763,732	59.35%
Kreditni klijentima**	55,099,508	65,872,844	68,691,463	19.55%
Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine	1,822,164	2,324,973	4,726,800	27.59%
Ostala sredstva***	867,748	790,535	587,911	-8.90%
Ukupna aktiva	85,015,897	99,781,574	98,768,964	17.37%

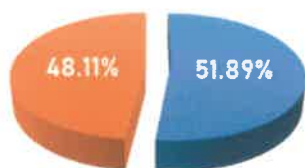
* Pozicija finansijska sredstva obuhvata pozicije „Založena finansijska sredstva“, „Potraživanja po osnovu derivata“ i „Hartije od vrednosti“ iz zvaničnog obrasca Bilansa stanja.

** Pozicije „Kreditni klijentima“ i „Kreditni bankama i drugim finansijskim organizacijama“ razlikuju se od pozicija „Kreditni i potraživanja od komitenata“ i „Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija“ u zvaničnom obrascu Bilansa stanja za iznos potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i razgraničena potraživanja za kamatu i razgraničene prihode za naknadu po EKS, sa pripadajućim ispravkama vrednosti, koji su prikazani na poziciji „Ostala sredstva“ u ovom Izveštaju o poslovanju.

*** Pozicija „Ostala sredstva“ sadrži i poziciju „Odložena poreska sredstva“ iz zvaničnog obrasca Bilansa stanja.

Na sledećim grafikonima prikazana je valutna struktura aktive na 31.12.2020. i 31.12.2021. godine:

**Valutna struktura aktive
31.12.2020.**

■ Dinarska ■ Devizna

**Valutna struktura aktive
31.12.2021.**

■ Dinarska ■ Devizna

3.1.1 Krediti klijentima

U skladu sa strategijom Halkbank a.d. Beograd, glavni fokus je na unapređenju kvaliteta usluge i zadovoljstva klijenata u najvećoj meri, razvoju inovativnih proizvoda i usluga, unapređenju i digitalizaciji procesa uz stalni akcenat na podizanju efikasnosti poslovanja.

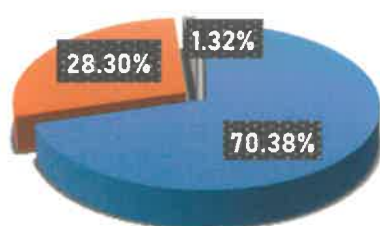
Struktura pozicije "Kreditni klijentima" na dan 31.12.2020. i 31.12.2021. prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2020.	31.12.2021.	(u hiljadama RSD)	
			Plan 2021	% promene
Kreditni portfolio - neto	55,099,508	65,872,844	68,691,463	19.55%
Klijenti privrede bez NPL	38,781,185	46,736,357	47,620,751	20.51%
Klijenti stanovništva bez NPL	15,591,032	18,449,572	19,988,957	18.33%
NPL (neto)*	727,291	686,915	1,081,755	-5.55%

*NPL pozicija se odnosi na neto potraživanja od problematičnih klijenata, bez uključenih potraživanja za kamate i naknade

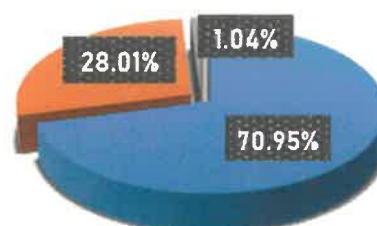
Neto kreditni portfolio Banke u toku 2021. godine povećan je za 19.55%, odnosno 10,773,336 hiljada RSD. Pored rasta kreditnog portfolija, u poređenju sa krajem 2020. godine, ostvareno je i smanjenje neto iznosa problematičnih kredita za 5.55%.

31.12.2020.

■ Privreda ■ Stanovništvo ■ Neto NPL

31.12.2021.

■ Privreda ■ Stanovništvo ■ Neto NPL

Bruto plasmani klijentima privrede

Bruto plasmani klijentima privrede, uključujući bruto NPL, na dan 31.12.2021. godine iznose 48,153,335 hiljade RSD i zabeležili su rast od 19.39% u odnosu na kraj 2020. godine. Na sledećim grafikonima predstavljena je struktura ovih kredita na 31.12.2021. godine:

Banka je u 2021. godini uprkos pandemiji virusa COVID-19 kao i izrazito oštroj konkurenciji na domaćem bankarskom tržištu, u poslovanju sa klijentima privrede, ostvarila uspešnu poslovnu godinu, predstavljeni su novi proizvodi, ostvarena je saradnja sa novim klijentskim grupama i prošireno je prisustvo Banke u različitim tržišnim segmentima.

Najznačajnije aktivnosti Sektora marketinga za velike klijente i mala i srednja preduzeća u toku 2021. godine su bile sledeće:

- Banka je plasirala EUR 246.2 miliona velikim klijentima, malim i srednjim preduzećima i klijentima poljoprivrede, kroz Garantnu šemu za podršku privredi, cross-border kredite, standardne kreditne proizvode, kao i određene programe i akcije. Fokus je bio na Garantnoj šemi za podršku privredi, a aktuelne su bile FRK kampanja investicionih kredita u saradnji sa Narodnom bankom Srbije, Program podrške za nabavku opreme u 2021, nova kreditna linija u saradnji sa fondacijom SEF, kao i plasiranje u segmentu Agro klijenata.
- Nastavljeno je sprovođenje potrebnih aktivnosti radi usaglašavanja sa zahtevima NBS u vezi sa pandemijom COVID-19. Banka je implementirala procedure za primenu Olakšica po Odluci Narodne banke Srbije, zadržala isti pristup u saradnji sa klijentima i nastavila sa stalnim kontaktiranjem klijenata iz portfolija Banke, u cilju sagledavanja efekata i posledica pandemije na poslovanje klijenata, radi zajedničkih aktivnosti kojima će se sprečiti negativne posledice. Klijenti su informisani o svim merama države, kao i najavljenim finansijskim podsticajima koji će biti realizovani kroz bankarski sektor. Filijale su praćene pojačano na dnevnom nivou sa jasnim instrukcijama o merama koje je potrebno preduzeti na bazi novih regulativa i uredaba države.
- Banka je u toku 2021. godine nastavila sa učešćem u Garantnoj šemi za podršku privredi, u okviru koje je plasirala EUR 37,2 miliona kroz 468 partija kredita. Naime, Vlada Republike Srbije donela je paket ekonomskih mera koje su usmerene na smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom Covid-19. Jedna od mera je i Garantna šema za podršku privredi u uslovima Covid-19 krize za kredite za održavanje likvidnosti i obrtnih sredstava preko komercijalnih banaka koje posluju u Republici Srbiji. Ukupna vrednost sredstava predviđenih za ovu meru je 2,5 milijardi EUR. Učestvovanje u realizaciji navedenog programa treba da doprinese očuvanju i proširenju portfolija kreditnih klijenata, uz plasiranje sredstava uz prvoklasno obezbeđenje i pružanje

podrške klijentima u očuvanju likvidnosti sredstvima sa povoljnom kamatnom stopom.

Osnovni uslovi garantne šeme su sledeći:

- Garancija države pokriva do 80% glavnice pojedinačnog kredita, maksimalni iznos garancije na portfolio nivou iznosi 24% od iznosa osiguranog portfolija
 - Korisnici kredita mogu biti mikro, mala i srednja preduzeća
 - Namena kredita je za likvidnost i finansiranje obrtnih sredstva, isključujući refinansiranje i prevremenu otplatu kredita u drugim bankama.
 - Maksimalan iznos kredita je do 25% prihoda korisnika kredita, a najviše do EUR 3 miliona po pojedinačnom korisniku na nivou bankarskog sektora
 - Ročnost kredita je do 36 meseci, uključujući grace period od 9 do 12 meseci, uz maksimalnu godišnju kamatnu stopu od 3M EURIBOR + 3.0% za kredite u valuti EUR, odnosno 1M BELIBOR + 2.5% za kredite u valuti RSD.
- Banka je u maju 2021. godine potpisala Ugovor o garanciji Republike Srbije za kreditiranje privrede usled produženog negativnog uticaja pandemije bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2, sa ciljem povećanja likvidnosti privrednih subjekata. Ukupna vrednost sredstava predviđenih za ovu meru je EUR 500 miliona, a Banka je ukupno plasirala EUR 3,1 miliona kroz 28 partija kredita. Učestvovanje u realizaciji Garantne šeme II treba da doprinese očuvanju i proširenju portfolija kreditnih klijenata, omogući da se vrši plasiranje sredstava uz prvoklasno obezbeđenja, kao i da se pruži podrška klijentima u očuvanju likvidnosti sredstvima sa povoljnom kamatnom stopom.
- Osnovni uslovi garantne šeme II su sledeći:
- Garancija države pokriva do 80% glavnice pojedinačnog kredita, maksimalni iznos garancije na portfolio nivou iznosi 25,6% od iznosa osiguranog portfolija
 - Korisnici kredita mogu biti mikro, mala i srednja preduzeća
 - Namena kredita je za likvidnost i finansiranje obrtnih sredstva, refinansiranje postojećih kredita za likvidnost i obrtna sredstva, kao i refinansiranje investicionih kredita. Krediti se ne mogu koristiti za refinansiranje kredita kod drugih banaka;
 - Maksimalan iznos kredita je do 30% poslovnog prihoda 2019, a najviše do 3 miliona eur
 - Ročnost kredita je: do 60 meseci, uključujući i grejs period u trajanju od 18 do 24 meseci, uz maksimalnu godišnju kamatnu stopu od 3M EURIBOR + 4.0% za kredite u valuti EUR, odnosno 1M ili 3M BELIBOR + 2.75% za kredite u valuti RSD.
- Banka je u drugom kvartalu 2021. godine potpisala ugovor sa Ministarstvom poljoprivrede vezano za subvencionisane kredite za obrtna sredstva i poljoprivrednu opremu. Ovo je četvrta godina učešća Banke u programu kroz koji su ostvareni značajni rezultati kroz plasiranje segmentu Agro klijenata.
 - Produbljenja je saradnja sa postojećim klijentima uz kontinuiran razvoj dugočnih odnosa. Banka u 2021. uspela do povećati ukupan broj klijenata privrede za 8%.

Bruto plasmani klijentima stanovništva

Ukupni bruto plasmani klijentima stanovništva, uključujući bruto NPL, na dan 31.12.2021. godine iznose 18,734,388 hiljada RSD i imaju sledeću strukturu:

Vrsta kredita	(u hiljadama RSD)		
	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Gotovinski krediti	8,626,404	9,465,804	9.73%
Stambeni krediti	6,221,866	8,189,349	31.62%
Potrošački krediti	679,921	642,873	-5.45%
Dozvoljen minus po tekućim računima	174,220	198,786	14.10%
Ostalo	154,196	237,576	54.07%
Total	15,856,607	18,734,388	18.15%

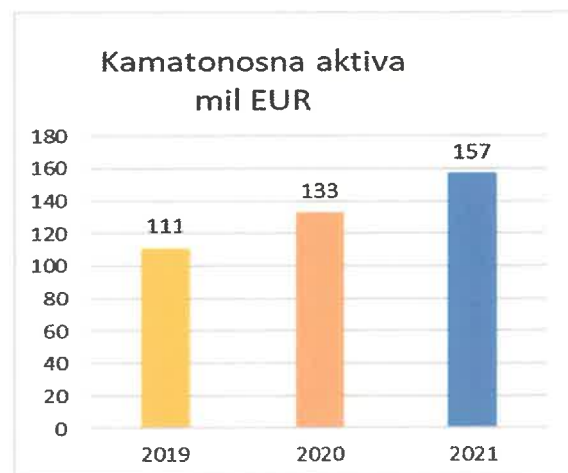
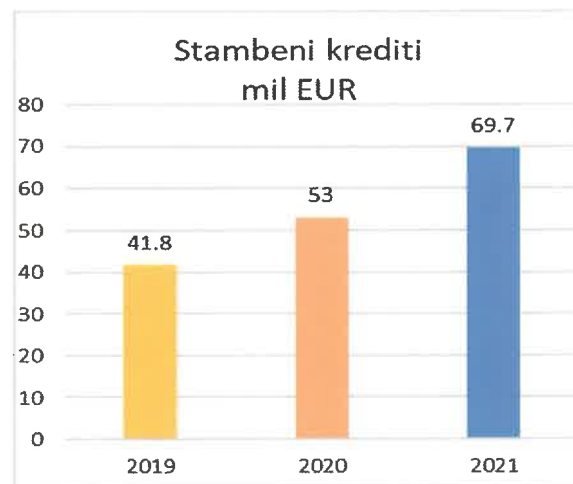
Sektor marketinga za stanovništvo i alternativne distributivne kanale je tokom 2021. godine realizovao sledeće aktivnosti sa ciljem lansiranja novih proizvoda i usluga, povećanja portfolija i profitabilnosti:

- Kamatonosna aktiva je porasla za 18%, sa 133 mio EUR na 157 mio EUR. Najzapaženiji rast je već drugu godinu za redom ostvaren zahvaljujući rastu portfolija stambenih kredita, gde je ostvaren rast od 31.62% odnosno 16.7 miliona EUR-a, uz nastavak rasta portfolija i gotovinskih kredita koji su porasli za 7 miliona EUR odnosno za 9.73%. Paralelno sa daljim rastom portfolija došlo je i do rasta prihoda od kamata, tako da je tokom 2021. ostvareno povećanje od 11%.
- Završena je kampanja „2 u 1“ u okviru koje su nuđeni gotovinski kredit i kreditna kartica kao povezani proizvodi u cilju rasta broja izdatih kreditnih kartica kao relativno novog proizvoda u usluzi Banke. Nastavili smo sa kreiranjem ponuda sa više proizvoda – cilj je povećanje broja proizvoda po klijentu, dalje vezivanje klijenata za Banku i povećanje profitabilnosti. Fokus ostaje na klijentima zaposlenim kod dobrih poslodavaca – budžetskih institucija i javnih preduzeća i penzionerima. Insistira se i na daljoj sinergiji među segmentima Banke, tako da je nastavljeno aktivno nuđenje proizvoda i usluga stanovništva zaposlenima kod naših SME i CORPORATE klijenata.
- Tokom 2021, imali smo 2 kampanje predodobrenih kreditnih kartica za najbolje klijente. Jednu na početku godine a drugu krajem godine koja je dodatno podržana na sledeći način - zajedno sa Mastercardom Banka je organizovala „Mastercard / HALKBANK akvizicionu kampanju“ u kojoj Banka podstiče prodaju debitnih i kreditnih Mastercard kartica. Kartice uključene u kampanju su Mastercard Debit Gold (u okviru Gold paketa tekućeg računa), Mastercard HALKTag i Mastercard Credit World. Ciljevi su akvizicija novih klijenata i povećanje prodaje i unakrsna prodaja postojećim klijentima. Retail CRM su ostvarili rezultat od 108% dok su blagajnici ostvarili 81% ispunjenje od postavljenog cilja kampanje. Na kraju 2021. Godine Banka je imala preko 4.100 izdatih kreditnih kartica i preko 3.200 izdatih Mastercard HALKTag debitnih kartica.
- Primena promene Tarife naknada za pružanje usluga fizičkim licima od 12/07/2021. Promena obuhvata papirne i elektronske naloge, domaći i ino platni promet, uz favorizovanje elektronskih naloga, što je u skladu sa planovima o daljoj digitalizaciji Banke. Ovim je Banka omogućila dalji rast nekamatonosnih prihoda od klijenata fizičkih lica.
- Pored toga, radi dalje digitalizacije Banke, a u cilju promovisanja posebnih proizvoda i usluga, kreirane su Incentive kampanje - omogućeno je otvaranje računa u Banci putem digitalnih kanala – bez naknade za

mesečno održavanje u periodu od 4 meseca za paket tekućeg računa Silver kao i za Mastercard HALKTag debitnu karticu - bez naknade za mesečno održavanje u periodu od 4 meseca uz paket tekućeg računa Silver odnosno 6 meseci uz paket tekućeg računa Gold.

- Takođe, tokom 2021. godine nastavljena je posebna ponuda koja ima za cilj podršku klijentima u toku sezone godišnjih odmora – sveobuhvatna ponuda je usmerna na potrebe klijenata odnosno njihovom odmoru. Kreirana je ponuda turističkih kredita. Sa posebnim akcentom ukoliko je destinacija Turska, uspostavljena posebna saradnja sa Turkish Airlines i omogućeno podizanje sredstava debitnim karticama bez naknade na bankomatima u Turskoj za fizička lica.
- Realizovana je i akcija gašenja Neaktivnih (dormant) računa (računi koji nemaju aktivnost dužu od 12 meseci), sa ciljem sređivanja baze klijenata, kao i u cilju snižavanja troškova koje banka ima po neaktivnim računima klijenata (slanje obaveštenja u skladu sa zakonskim propisima i sl.).
- Tokom 2021 godine Halkbank a.d Beograd je nastavila sa daljim širenjem mreže ATM-ova tako da na 31.12.2021 broji ukupno 91 bankomat. Takođe kontinuirana saradnja sa klijentima banke u cilju širenja mreže POS terminala rezultirala je sa ukupno 3,325 POS aparata na kraju četvrtog kvartala. Orjentisanost banke ka daljoj digitalizaciji procesa poslovanja, poboljšanju i širenjem usluga koje nudi

svojim klijentima može se videti i kroz ukupan broj debitnih kartica od 113,165, kreditnih 4,100, korisnika Ebankinga 28,359 fizičkih lica.

3.2 Pasiva

Ukupna pasiva Banke na dan 31.12.2021. godine iznosi 99,781,574 hiljada RSD i ima sledeću strukturu:

PASIVA	31.12.2020.	31.12.2021.	(u hiljadama RSD)	
			Plan 2021	% promene
Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija**	7,487,610	4,604,184	8,465,911	-38.51%
Depoziti klijenata**	54,515,216	68,914,073	63,847,080	26.41%
Primljeni krediti***	8,159,379	6,889,604	8,230,747	-15.56%
Ostala pasiva****	2,365,146	3,246,196	1,497,643	37.25%
Ukupne obaveze	72,527,351	83,654,057	82,041,382	15.34%
Aksijski kapital	8,972,603	12,499,049	12,500,271	39.30%
Dobitak tekuće godine	529,706*	889,394	711,372	67.90%
Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	682,330*	542	0	-99.92%
Rezerve	2,303,907	2,738,532	3,515,940	18.86%
Ukupan kapital	12,488,546	16,127,517	16,727,582	29.14%
Ukupna pasiva	85,015,897	99,781,574	98,768,964	17.37%

* Odlukom Skupštine Banke od 27.04.2021. godine dobitak Banke ostvaren u 2020. godini, kao i iznos neraspoređene dobiti iz ranijih godina, raspoređen je na poziciju rezerve iz dobiti.

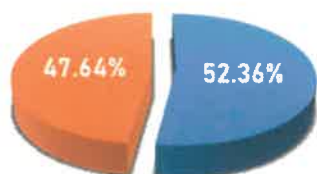
**Pozicije „Depoziti klijenata“ i „Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija“ razlikuju se od pozicija „Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima“ i „Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci“ predstavljenih u zvaničnom obrascu Bilansa stanja za iznos obaveza po osnovu kamata i naknada, razgraničene obaveze za obračunatu kamatu i ostale finansijske obaveze prema komitentima, koje su predstavljene na poziciji „Ostala pasiva“.

*** Pozicija „Primljeni krediti“ koja je prikazana u pregledu je prikazana bez razgraničenih obaveza za obračunatu kamatu i razgraničenih troškova za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope koji su deo ukupnog iznosa primljenih kredita od komitenata i banaka prikazanih u finansijskim izveštajima Banke, a koji su u pregledu prikazani u okviru pozicije „Ostala pasiva“.

**** Pozicija „Ostala pasiva“ sadrži dodatno i poziciju „Rezervisanja“ iz zvaničnog obrasca Bilansa stanja.

Na sledećim grafikonima prikazana je valutna struktura pasive na 31.12.2020. i 31.12.2021. godine:

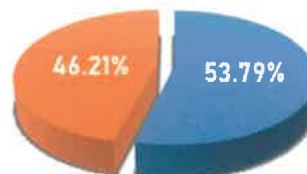
**Valutna struktura pasive
31.12.2020.**

■ Dinarska

■ Devizna

**Valutna struktura pasive
31.12.2021.**

■ Dinarska

■ Devizna

3.2.1 Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija

Struktura pozicije Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija i uporedna analiza na dan 31.12.2020. godine i 31.12.2021. godine je data u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)			
Depoziti banaka i drugih finansijskih organizacija	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Transakcioni depoziti	123,155	74,295	-39.67%
Ostali depoziti	7,364,455	4,529,889	-38.49%
Total	7,487,610	4,604,184	-38.51%

U okviru pozicije ostali depoziti nalaze se depoziti osiguravajućih društava i „money market“ depoziti domaćih i stranih banaka.

3.2.2 Depoziti klijenata

Struktura pozicije Depoziti klijenata i uporedna analiza po segmentima na dan 31.12.2020. godine i 31.12.2021. godine prikazana je u sledećim tabelama i grafikonima:

(u hiljadama RSD)				
Depoziti klijenata	31.12.2020.	31.12.2021.	Plan 2021	% promene
Transakcioni depoziti	24,653,761	32,501,479	28,219,704	31.83%
Ostali depoziti	29,861,455	36,412,594	35,627,376	21.94%
Total	54,515,216	68,914,073	63,847,080	26.41%

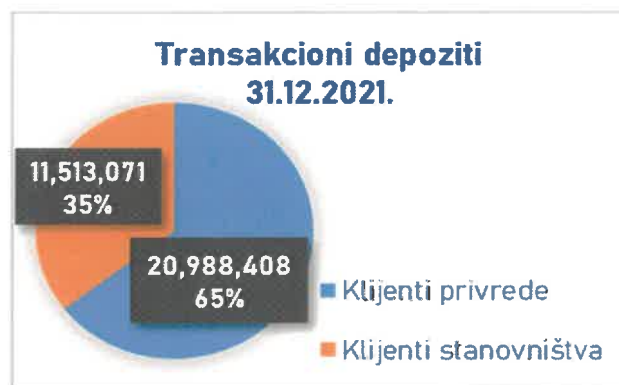
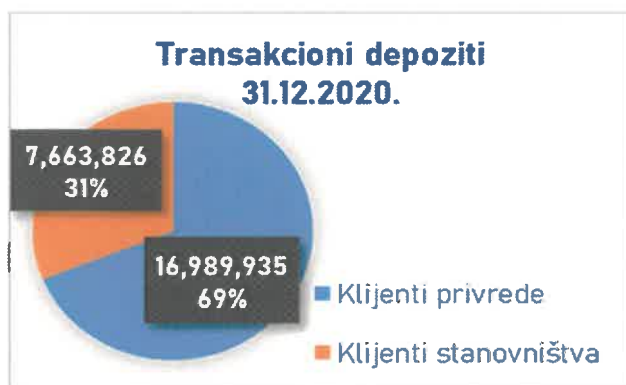
Ukupan rast depozita klijenata u toku 2021. godine iznosio je 26.41%.

(u hiljadama RSD)				
Depoziti klijenata	31.12.2020.	31.12.2021.	Plan 2021	% promene
Klijenti privrede	31,406,924	37,226,531	36,215,287	18.53%
Klijenti stanovništva	23,108,292	31,687,542	27,631,794	37.13%
Total	54,515,216	68,914,073	63,847,080	26.41%

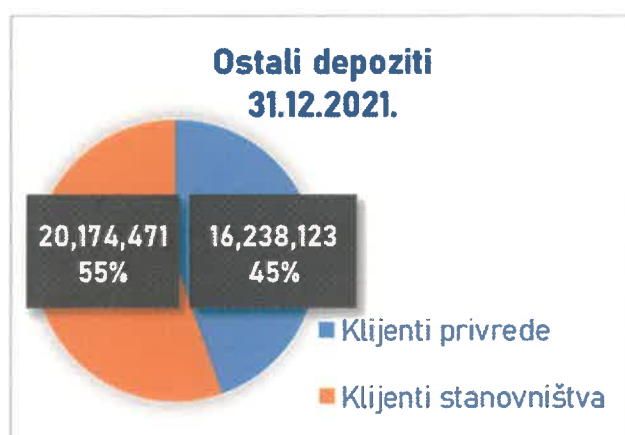
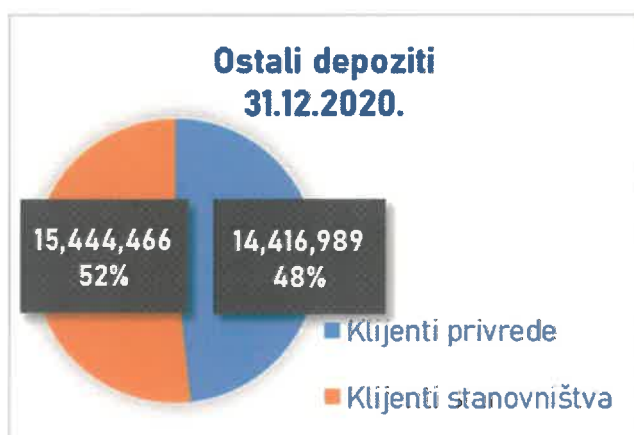
Konstantnim praćenjem tržišnih kretanja, individualnim i proaktivnim pristupom klijentima, Banka je povećala nivo depozita pravnih lica za 18.53%, a nivo depozita stanovništva za 37.13%.

Prikaz strukture pozicije depoziti klijenata je predstavljen na sledećim grafikonima:

(u hiljadama RSD)

(u hiljadama RSD)

Primljeni krediti

(u hiljadama RSD)

Primljeni krediti u stranoj valuti	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
- EIB	5,303,581	4,436,438	-16.35%
- Demir-Halk Bank (Nederland) N.V.	999,432	999,448	0.00%
- Revolving kredit FRK- EAR	837,726	855,461	2.12%
- European Fund for Southeast Europe	503,915	167,975	-66.67%
- GGF	484,154	414,996	-14.28%
- Vlada Republike Italije	30,571	15,286	-50.00%
Total	8,159,379	6,889,604	-15.56%

U toku 2021. godine, Banka je vršila redovnu otplatu glavnice dugoročnih kredita međunarodnih finansijskih institucija u iznosu od 21,527 hiljade EUR. U istom periodu, Banka je povukla sredstva od međunarodnih finansijskih institucija u iznosu od 10,727 hiljade EUR.

3.2.3 Kapital

Kapital Banke na dan 31.12.2021. godine iznosi 16,127,517 hiljada RSD i čine ga:

Kapital	(u hiljadama RSD)		
	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Aksijski kapital – obične akcije	5,658,940	7,338,200	29.67%
Aksijski kapital – prioritetne akcije	1,340	1,340	0.00%
Aksijski kapital – prioritetne nekumulativne akcije	600,000	600,000	0.00%
Emisiona premija	2,712,323	4,559,509	68.10%
Revalorizacione rezerve	577,380	-200,031	-134.64%
Rezerve iz dobiti**	1,726,527	2,938,563	70.20%
Neraspoređeni dobitak iz prethodne godine	682,330*	542	-99.92%
Dobitak tekuće godine	529,706*	889,394	67.90%
Total	12,488,546	16,127,517	29.14%

* Odlukom Skupštine Banke od 27.04.2021. godine dobitak Banke ostvaren u 2020. godini, kao i iznos neraspoređene dobiti iz ranijih godina, raspoređen je na poziciju rezerve iz dobiti.

** Smanjenje revalorizacionih rezervi je posledica povećanja kamatnih stopa na tržištu dužničkih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Republika Srbija, što je dovelo do smanjenja fer vrednosti pomenutih HOV u knjigama Banke.

Podaci o ukupnom broju akcionara i osnovni podaci o akcijama dati su u sledećoj tabeli:

Podaci o akcijama	31.12.2020.	31.12.2021.
Broj akcionara	1	1
Broj akcija	626,028	793,954
Nominalna vrednost po akciji u RSD	10,000	10,000
Knjigovodstvena vrednost po akciji u RSD	19,948.86	20,312.91

4. VANBILANSNI POTENCIJAL BANKE

Jedan od značajnih segmenata poslovanja sa klijentima, odnosno vrsta plasmana kod kojih Banka ostvaruje kontinuirani rast i koji su stabilan izvor prihoda za Banku, svakako su činidbene i plative garancije i akreditivi. Na ovoj poziciji u toku 2021. godine, beleži se stopa rasta od 17.86% u odnosu na kraj 2020. godine. Struktura pozicija vanbilansa na dan 31.12.2020. i 31.12.2021. godine data je u sledećoj tabeli:

Pozicija	(u hiljadama RSD)		
	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Garancije, avali, akcepti i preuzete neopozive obaveze	17,346,665	20,444,146	17.86%
Poslovi u ime i za račun trećih lica	257,727	245,181	-4.87%
Derivati (SWAP)	470,321	471,365	0.22%
Druge vanbilansne pozicije	79,792,616	140,412,289	75.97%
Total	97,867,329	161,572,981	65.09%

U sledećoj tabeli data je uporedna analiza strukture pozicije garancije, avala, akcepta i preuzetih neopozivih obaveza na dan 31.12.2020. godine i 31.12.2021. godine:

Garancije, avali, akcepti i preuzete neopozive obaveze	(u hiljadama RSD)		
	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Činidbene garancije	11,579,939	13,417,697	15.87%
Plative garancije	3,153,131	4,471,642	41.82%
Preuzete neopozive obaveze	1,906,000	1,834,620	-3.75%
Izdati devizni akreditivi sa konfirmacijom Banke	676,086	676,097	0.00%
Izdati nepokriveni devizni akreditivi	31,509	44,090	39.93%
Total	17,346,665	20,444,146	17.86%

U sledećoj tabeli data je uporedna analiza strukture Druge vanbilansne pozicije.

Druge vanbilansne pozicije	(u hiljadama RSD)		
	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Primljena materijalna sredstva obezbeđenja (građevinski objekti, automobili, zemljište i sl.) u korist Banke	42,306,867	96,262,584	127.53%
Preuzete obaveze po okvirnim kreditima i plasmanima	10,813,711	11,309,811	4.59%
Obračunata evidenciona kamata	5,076,233	5,280,990	4.03%
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	1,200,000	0	-100.00%
Druge vanbilansna evidencija	20,395,805	27,558,904	35.12%
Total	79,792,616	140,412,289	75.97%

5. BILANS USPEHA

Bilans uspeha za period od 01.01.2021 - 31.12.2021. godine je prikazan u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i u skladu sa propisima NBS.

Banka je 2021. godinu završila sa dobitkom u iznosu od 889,394 hiljada RSD.

(u hiljadama RSD)

Bilans uspeha	31.12.2020.	31.12.2021.	Apsolutna promena	% promene	Plan 2021
Prihodi od kamata	2,714,093	3,105,259	391,166	14.41%	3,256,780
Rashodi od kamata	521,547	615,413	93,866	18.00%	676,046
Neto prihod po osnovu kamata	2,192,546	2,489,846	297,300	13.56%	2,580,734
Prihodi od naknada i provizija	981,159	1,512,865	531,706	54.19%	1,258,034
Rashodi naknada i provizija	207,104	339,157	132,053	63.76%	246,904
Neto prihod po osnovu naknada	774,055	1,173,708	399,653	51.63%	1,011,130
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata i kursnih razlika	95,413	140,691	45,278	47.45%	23,515
Ostali poslovni prihodi	48,097	38,879	-9,218	-19.17%	35,272
Neto prihod/(rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava	-294,510	-165,781	128,729	-43.71%	-235,147
Ukupan neto poslovni prihod	2,815,601	3,677,343	861,742	30.61%	3,415,504
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	958,415	1,125,268	166,853	17.41%	1,083,438
Troškovi amortizacije	404,384	464,110	59,726	14.77%	482,051
Ostali rashodi	923,096	1,141,501	218,405	23.66%	1,138,738
Ukupni operativni rashodi	2,285,895	2,730,879	444,984	19.47%	2,704,226
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	529,706	946,459	416,758	78.68%	711,278
POREZ NA DOBIT	0	(58,589)	(58,589)	-	0
DOBITAK PO OSNOVU ODLOŽENIH POREZA	0	1,519	1,519	-	0
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	529,706	889,394	359,688	67.90%	711,278

*Pozicija „Ostali poslovni prihodi“ sastoji se od pozicija „Ostali poslovni prihodi“ i „Ostali prihodi“ iz zvaničnog obrasca Bilansa uspeha.

Uprkos smanjenju BELIBOR I EURIBOR stope, u toku 2021. godine, Banka je povećala svoje neto prihode po osnovu kamata za 13.56%, odnosno za 297,300 RSD hiljada, u poređenju sa istim periodom 2020. godine, prevashodno zahvaljujući rastu kreditnog portfolija. Neto prihodi po osnovu naknada i provizija su povećani čak za 51.63%, odnosno za 399,653 RSD hiljada. Najveći doprinos ovom povećanju dao je rast prihoda po osnovu naknada platnog prometa (povećanje od 281,053 hiljada RSD, odnosno 50.90%) kao i značajan rast prihoda po osnovu naknada koje se naplaćuju od trgovaca

(povećanje od 120,475 hiljada RSD, odnosno 477.79%), a koji je rezultat širenja mreže POS terminala. Ukupni operativni rashodi su veći za 19.47% u toku 2021. godine, odnosno za 444,984 RSD hiljada u poređenju sa istim periodom u 2020. godini. Najveće učešće u ukupnim operativnim troškovima beleže plate zaposlenih sa 47%, zatim amortizacija sa 9%, troškovi amortizacije vezani za MRS 16 8%, premija koja se plaća Agenciji za osiguranje depozita 5.9%, troškovi pravnih usluga 3.2% i drugo.

Troškovi sudskih sporova i rezervisanja za sudske sporove su u toku 2021. godine bili za 132,230 hiljada RSD viši u odnosu na isti period prethodne godine.

Struktura prihoda od kamata predstavljena je u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)			
Prihodi od kamata	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Klijenti privrede	1,382,840	1,607,921	16.28%
Klijenti stanovništva	918,605	1,019,070	10.94%
Prihodi od kamata po osnovu HOV	393,195	470,002	19.53%
Ostali prihodi od kamata	19,453	8,266	-57.51%
Total	2,714,093	3,105,259	14.41%

Struktura prihoda od naknada i provizija predstavljena je u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)			
Prihodi od naknada i provizija	31.12.2020	31.12.2021	% promene
Naknade po platnom prometu	552,145	833,198	50.90%
<i>od čega Sektor Stanovništva</i>	146,384	213,107	45.58%
<i>od čega Sektor Privrede</i>	377,072	581,951	54.33%
<i>od čega bankarski sektor</i>	28,689	38,140	32.94%
Provizije po garancijama	172,134	226,024	31.31%
Provizije po menjačkim poslovima	101,803	149,340	46.70%
Naknade po platnim karticama	100,849	245,361	143.30%
<i>od čega naknada trgovaca</i>	25,215	145,690	477.79%
<i>od čega međubankarske provizije</i>	47,384	41,773	-11.84%
<i>od čega poslovanje sa karticama i drugo</i>	28,250	57,898	104.95%
Ostale naknade i provizije	54,228	58,942	8.69%
Total	981,159	1,512,865	54.19%

Struktura rashoda kamata predstavljena je u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)			
Rashodi kamata	31.12.2020.	31.12.2021.	% promene
Depoziti privrede	198,269	265,902	34.11%
Depoziti stanovništva	137,474	183,900	33.77%
Depoziti banaka	92,278	99,780	8.13%
Primljeni krediti	83,256	51,276	-38.41%
MSFI 16	10,270	14,555	41.72%
Total	521,547	615,413	18.00%

Struktura rashoda naknada i provizija predstavljena je u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)			
Rashodi naknada i provizija	31.12.2020	31.12.2021	% promene
Platni promet	104,291	154,203	47.86%
Naknade po platnim karticama	88,941	164,480	84.93%
Kreditni biro	13,145	14,624	11.25%
Kreditne linije	0	17	-
Ostale provizije	727	5,833	702.34%
Total	207,104	339,157	63.76%

6. NOVČANI TOKOVI

Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti u toku 2020. i 2021. godine su prikazani u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)			
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	I - XII 2020	I - XII 2021	Promena
Kamata	2,336,690	3,307,350	970,660
Naknada	986,193	1,510,907	524,714
Ostali poslovni prihodi	13,345	13,135	-210
Dividenda i učešće u dobitku	0	622	622
Ukupno prilivi	3,336,228	4,832,014	1,495,786
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	I - XII 2020	I - XII 2021	Promena
Kamata	461,902	587,498	125,596
Naknada	204,341	336,113	131,772
Zarade	1,017,402	1,044,406	27,004
Porezi i doprinosi	205,930	215,398	9,468
Drugi troškovi poslovanja	722,890	893,020	170,130
Ukupno odlivi	2,612,465	3,076,435	463,970
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza	723,763	1,755,579	1,031,816

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza) u toku 2021. godine su veći za 1,495,786 hiljada RSD u poređenju sa istim periodom u 2020. godini.

Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza) u toku 2021. godine su porasli za 463,970 hiljada RSD u poređenju sa 2020. godinom.

Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza u toku 2021. godine iznosi 1,755,579 hiljada RSD što je povećanje od 1,031,816 hiljada RSD u poređenju sa istim periodom 2020. godine.

7. INVESTICIONI PLAN

Tokom 2021. godine ukupna ulaganja u osnovna sredstva, investicione nekretnine i nematerijalna ulaganja iznosila su 970,497 hiljada RSD.

Promene na ovim pozicijama bilansa stanja su prikazane u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)

Investicije*	Građevinski objekti	Oprema	Investicione nekretnine	Nematerijalna ulaganja	Zakupi u obuhvatu IFRS 16	Total	Plan 2021
Stanje 31.12.2020.	212,371	581,297	133,306	321,182	574,008	1,822,164	1,928,346
Povećanja:	5,294	225,125	0	472,856	272,381	975,656	3,280,541
IT	0	157,674	0	472,856	0	630,530	815,432
Adaptacija poslovnog prostora	0	46,260	0	0	0	46,260	2,379,862
Ostalo	135	21,191	0	0	0	21,326	38,214
MSFI 16 – zakupi (nepokretnosti i automobili)	0	0	0	0	272,381	272,381	47,033
Revalorizacija	3,305	0	0	0	0	3,305	0
Reklasifikacija	1,854	0	0	0	0	1,854	0
Smanjenja:	11,895	172,321	6,618	77,144	204,869	472,847	482,051
Amortizacija	9,353	168,236	4,508	77,144	0	259,241	291,582
Amortizacija – MSFI 16	0	0	0	0	204,869	204,869	190,469
Prodaja	1,854	3,754	2,110	0	0	7,718	0
Otuđivanje i rashodovanje	688	331	0	0	0	1,019	0
Uticao promene kursa na planirane vrednosti	0	0	0	0	0	0	36
Stanje 31.12.2021.	205,770	634,101	126,688	716,894	641,520	2,324,973	4,726,801

*Prikazano neto za razliku od prikaza u Napomenama uz finansijske izveštaje

Investicije Banke u toku 2021. godine su se odnosile na obnavljanje korisničke i ostale IT opreme, dodatna ulaganja u licence povezane sa kartičarskim poslovanjem i kapitalizaciju troškova zarada zaposlenih koji rade na projektu implementacije novog core banking sistema. Banka je tokom 2021. godine ulagala u nabavku novih POS terminala i bankomata i obnovila Microsoft licence. Značajna sredstva uložena su u rekonstrukciju postojećih i novih filijala i u njihovo opremanje. Takođe, uzet je u zakup novi poslovni prostor u okviru kompleksa u kom se nalazi Centrala banke, u koji je smešten Sektor za upravljanje

infomacionim tehnologijama, čiji je tim proširen u toku 2021, kako bi se na adekvatan način odgovorilo izazovima koji donisi projekat implementacije novog core sistema, odnosno kako bi se na što efikasniji način realizovao Core Fusion Project.

Od navedenog povećanja osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja, 272,381 RSD hiljada se odnosi na efekte primene MSFI 16 odnosno knjigovodstveni tretman novih Ugovora o zakupu nepokretnosti.

8. USKLA ENOST POSLOVANJA SA PROPISIMA NBS I UGOVORIMA SA MFI

Usklađenost poslovanja sa propisima NBS

Zaključno sa 31.12.2021. godine svi pokazatelji poslovanja Banke su bili u okvirima limita propisanim Zakonom o bankama i regulativom NBS.

Pokazatelj	Propisani pokazatelji prema NBS regulativi	Obračunati pokazatelji na dan 31.12.2021.
Kapital banke	Min 10,000,000 €	122,147,239€
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	minimalno 8% (SREP 16.33%)	23.64%
Pokazatelj otvorene devizne pozicije	maksimalno 20%	0.73%
Pokazatelj likvidnosti	Min 1	1.93
Uži pokazatelj likvidnosti	Min 0.7	1.66
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	Min 100%	149.86%
Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica	maksimalno 25%	12.34%
Suma velikih izloženosti banke	maksimalno 400%	33.64%
Ulaganja u kapital lica izvan finansijskog sektora	maksimalno 10%	0%
Ukupna ulaganja u kapital lica izvan finansijskog sektora i osnovna sredstva	maksimalno 60%	11.20%

Poslovna politika Banke kao jedan od ključnih ciljeva u procesu upravljanja rizicima za 2021. godinu definiše održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad 18%, uzimajući u obzir planirano povećanje kapitala u 2021. godini u iznosu od EUR 30 miliona.

Tokom drugog kvartala, realizovano je planirano povećanje kapitala u iznosu od EUR 30 miliona, u vidu dokapitalizacije Banke. Dodatno, na osnovu Odluke Skupštine Banke, održane 27. aprila tekuće godine, ukupna dobit ostvarena u 2020. godini kao i neraspoređena dobit iz ranijih godina u ukupnom iznosu od EUR 10 miliona takođe je uključena u kapital Banke.

Banka je na dan 31.12.2021. godine ostvarila pokazatelj adekvatnosti kapitala u visini od 23.64% (21.18% na dan 31.12.2020), što je značajno više od regulatornih limita.

Odlukom NBS uspostavljen je zahtev za pokazateljem odnosa kapitala i podobnim obavezama banke na minimalno 7.97% po rešenju od 11.02.2021 (10 NBS br. 38), čime je dodatno snižen sa nivoa od 8.44% po prethodnom rešenju. U skladu sa poslednjom dostupnom kalkulacijom od 30.06.2021. godine pokazatelj odnosa kapitala i podobnih obaveza banke je iznosio 20.89%, što je značajno iznad propisanog nivoa. S obzirom na strukturu portfolija, Banka očekuje da će navedeni pokazatelj biti sličnom nivou, a svakako višestruko iznad propisanog nivoa, i sa obračunom na 31.12.2021. godine.

Usaglašenost sa preuzetim obavezama iz ugovora sa međunarodnim finansijskim institucijama (MFI)

U skladu sa definisanim limitima u sporazumima zaključenim sa međunarodnim finansijskim institucijama (MFI) - GGF i EFSE Banka je dužna da poštuje određene finansijske obaveze do konačne otplate kredita. Na dan 31.12.2021. godine Banka je usklađena sa svim zahtevanim pokazateljima iz ugovora sa MFI.

III ADEKVATNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA

Osnove procesa upravljanja rizicima

Imajući u vidu delatnost kojom se bavi, Banka je sklona preuzimanju različitih vrsta rizika u svome poslovanju i stoga je prisutnost rizika opšta karakteristika različitih poslovnih aktivnosti Banke. Sa tim u vezi, Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je zasnovan na njenoj jasnoj strategiji upravljanja rizicima i uključen je u sve njene poslovne aktivnosti, obezbeđujući na taj način usklađenost profila rizika Banke sa njenom utvrđenom sklonošću ka rizicima.

Strategija upravljanja rizicima Banke zasniva se na konzervativnom pristupu, što podrazumeva restriktivno preuzimanje svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Pri tome, afirmacija ovog principa usklađena je sa ključnim strateškim ciljevima poslovanja kao što su postizanje pozitivnog finansijskog rezultata i očuvanje kapitalne baze, odnosno unapređenje tržišne pozicije Banke.

Funkcionisanje sistema upravljanja rizicima regulisano je usvojenim internim politikama i procedurama za svaki materijalno značajan rizik, i predmet je nezavisne procene od strane unutrašnje revizije.

Sistem upravljanja rizicima osmišljen je u skladu sa veličinom i organizacionom strukturom, prirodom, veličinom i složenošću poslovnih aktivnosti Banke tj. njenog rizičnog profila.

U skladu sa Zakonom o bankama, Odlukom Narodne Banke Srbije o upravljanju rizicima i Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti, kao i u skladu sa internim politikama, metodologijama i procedurama Banke, identifikovani su rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju, i to:

- Rizik likvidnosti;
- Kreditni rizik, koji uključuje i rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/ispоруke, rizik druge ugovorne strane, kreditno-kamatni rizik, kreditno-devizni rizik, rizik valutne strukture portfolija i rizik koncentracije;
- Rizik ostvarivanja gubitaka po osnovu uticaja spoljnih faktora;
- Kamatni rizik;
- Tržišni rizici koji uključuju i devizni rizik, cenovni rizik i robni rizik;
- Rizik poveravanja aktivnosti trećim licima;
- Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma;
- Rizik uvođenja novih proizvoda / usluga;
- Rizici ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva;
- Rizici koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena;
- Operativni rizik, uključujući i pravni rizik;
- Reputacioni rizik;
- Strateški rizik;

- Rizik usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, koji obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik;
- Rizik po životnu i društvenu sredinu.

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja rizicima, uspostavljeni sistemom upravljanja rizicima, su minimiziranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital po osnovu izloženosti Banke gore navedenim rizicima uz poštovanje definisanih okvira apetita rizika kao i održavanje potrebnog nivoa adekvatnosti kapitala.

Tokom 2021. godine, Banka je nastavila da ojačava sistem upravljanja rizikom unapređujući interna dokumenta, metode i procese koji su usaglašeni sa izmenama regulative i preporukama unutrašnje i spoljne revizije i Narodne banke Srbije.

Okvir upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima koji je uspostavljen u Banci obuhvata:

- Strategije i politike za upravljanje rizicima, kao i procedure i uputstva za identifikovanje, merenje, procenu, ublažavanje i upravljanje rizicima;
- Sklonost ka rizicima – namera Banke da preuzima rizike radi ostvarivanja svojih strategija i politika (struktura rizika), kao i određivanje prihvatljivog nivoa preuzetih rizika (tolerancija prema rizicima);
- Rizični profil – procena Banke o strukturi i nivoima svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Okvir apetita rizika (u daljem tekstu: RAF) – celokupni pristup, uključujući strategije, politike, procedure, procese, kontrole i sisteme kroz koje se uspostavlja, komunicira i prati apetit za preuzimanje rizika. On uključuje izjavu o riziku apetita, limite rizika i pregled uloga i odgovornosti organizacionih delova Banke koji nadziru primenu i praćenje RAF-a. RAF uzima u obzir materijalno značajne rizike za Banku, kao i za dobru poslovnu reputaciju koji Banka uživa u odnosu na komitente, deponente, kreditore i tržište uopšte. RAF se usklađuje sa poslovnom strategijom Banke.
- Izjava o apetitu za preuzimanje rizika (u daljem tekstu: RAS) – predstavlja agregirani nivo rizika koje je Banka spremna da prihvati, ili da izbegne, kako bi ostvarila svoje poslovne ciljeve. Uključuje kvalitativne opise, kao i kvantitativne mere izražene u odnosu na prihode, kapital, merenje rizika, likvidnost i druge relevantne pokazatelje. Takođe ona obezbeđuje i kvantifikovanje nivoa rizika koji su teško merljivi, kao što su reputacioni rizik, strateški rizik i rizik usklađenosti poslovanja.
- Unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu kojom je obezbeđeno da su aktivnosti upravljanja rizicima i aktivnosti podrške funkcionalno i organizaciono odvojene od aktivnosti preuzimanja rizika, sa jasno utvrđenom podelom poslova i dužnosti zaposlenih kojom se sprečava sukob interesa;
- Efektivan i efikasan proces upravljanja rizicima koji obuhvata ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena;
- Sistem unutrašnjih kontrola kao skup procesa i procedura uspostavljenih radi adekvatne kontrole rizika, praćenja efektivnosti i efikasnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskih i ostalih podataka i informacija Banke, kao i njihove usklađenosti s propisima i unutrašnjim aktima, sa ciljem obezbeđenja sigurnosti i stabilnog poslovanja;
- Odgovarajući informacioni sistem.

Upravni odbor Banke odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom. Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da Izvršni odbor Banke identifikuje rizike kojima je Banka izložena kao i da kontrolu tih rizika vrši u skladu sa usvojenim politikama i procedurama.

Izvršni odbor sprovodi strategije i politike za upravljanje rizicima usvojene od strane Upravnog odbora, utvrđuje procedure i metodologije za identifikovanje, merenje, procenu i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

Odbor za reviziju odgovoran je za kontinuirani nadzor nad primenom politika i procedura za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (u daljem tekstu: ALCO odbor) je nadležan za praćenje izloženosti Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih potraživanja i obaveza i vanbilansnih stavki, i predlaže mere za upravljanje rizicima.

Nadležni kreditni odbor odlučuje o odobravanju kredita i drugih vrsta plasmana kao i o izmenama uslova plasmana. Donosi odluke o svim pitanjima u vezi sa naplatom, uključujući reprogram i restrukturiranje i svim ostalim pitanjima vezano za potencijalno problematične, problematične i sporna potraživanja.

U proces upravljanja rizicima uključeni su i sledeći organizacioni delovi Banke: Služba za upravljanje rizicima, Sektor za kreditiranje, Služba za internu reviziju i Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca.

Služba za upravljanje rizicima prati zakonske propise iz oblasti finansijskog i bankarskog poslovanja, monetarno-kreditne politike, odluke NBS i akta Banke i odgovara za njihovu pravilnu primenu; upravlja rizičnom bilansnom aktivom i vanbilansnim stavkama Banke; sprovodi aktivnosti vezane za evidentiranje, merenje, ublažavanje, izveštavanje i upravljanje kreditnim, tržišnim, operativnim i ostalim rizicima kojima je Banka izložena.

Sektor za kreditiranje upravlja poslovima kreditiranja kroz utvrđene procedure kreditiranja, vrši analizu finansijskog stanja i procenu kreditne sposobnosti klijenata privrede i stanovništva, vrši ocenu predloženih instrumenata obezbeđenja, prati (monitoring) plasmana na nivou klijenata radi identifikacije i ublažavanja kreditnog rizika.

Služba za internu reviziju pruža Upravnom odboru nezavisno i objektivno mišljenje o pitanjima koja su predmet revizije, obavlja savetodavnu aktivnost usmerenu na unapređenje postojećeg sistema unutrašnjih kontrola i poslovanja Banke i Upravnom odboru Banke pruža pomoć u ostvarivanju njegovih ciljeva, primenjujući sistematičan, disciplinovan i dokumentovan pristup vrednovanju i unapređenju postojećeg načina upravljanja rizicima, kontrole i rukovođenja procesima.

Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca odgovorna je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke i za upravljanje tim rizikom, koji posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

Proces upravljanja rizicima sastoji se iz nekoliko faza:

- Identifikovanje rizika;
- Merenje i procena rizika;
- Ograničenje i ublažavanje rizika;
- Praćenje rizika i kontrola rizika;
- Izveštavanje o rizicima.

Proces je u potpunosti zasnovan na dokumentovanim politikama, smernicama i procedurama, koje se redovno revidiraju u smislu njihove sveobuhvatnosti, tačnosti i kvaliteta.

Kreditni rizik

Banka meri i kontroliše nivo kreditnog rizika kroz procenu solventnosti klijenata i kontrolu kreditnog portfolija kao i kroz izračunavanje ispravke vrednosti odnosno rezervisanja u skladu sa MSFI.

Struktura rizične aktive prema kategorijama klasifikacije

(u hiljadama RSD)

Kategorije klasifikacije	Klasifikovana aktiva na 31.12.20	% učešća u bruto rizičnoj aktivi		Klasifikovana aktiva na 31.12.21	% učešća u bruto rizičnoj aktivi	
A	37,463,655	42.94%	71.36%	41,085,491	40.03%	74.58%
B	24,798,118	28.42%		35,463,243	34.55%	
V	15,098,539	17.31%	17.31%	18,465,416	17.99%	17.99%
G	6,680,529	7.66%	11.33%	3,761,704	3.66%	7.43%
D	3,203,971	3.67%		3,869,135	3.77%	
Ukupno	87,244,812	100.00%		102,644,989	100.00%	

Ukupna aktiva koja se klasifikuje se povećala na dan 31.12.2021. godine u poređenju sa krajem 2020. godine za 17.65%.

U poređenju sa krajem 2020. godine, u strukturi portfolija Banke došlo je do izvesnog poboljšanja sa povećanjem udela plasmana klasifikovanih u kategorije A i B za 3.21 p.p. i smanjenjem udela plasmana klasifikovanih u kategoriju G i D za 3.90 procentnih poena. Udeo plasmana klasifikovanih u kategoriju V povećao se za 0.68 p.p.

Kvalitet portfolija na dan 31.12.2021. godine prema internoj klasifikaciji je na srednjem nivou rizika, s obzirom da je manje od 75% aktive klasifikovano u kategoriji A i B.

Naplata i pokriće NPL-a

Bruto NPL zasnovan na metodologiji izveštavanja prema Narodnoj banci Srbije je prikazan u sledećoj tabeli:

(u hiljadama RSD)

	31.12.2020.	31.12.2021.	Promena
NPL plasmani	1,622,254	1,508,461	-113,793

NPL na dan 31.12.2021. godine smanjen je za RSD 114 miliona u odnosu na 31.12.2020. godine kao rezultat naplate potraživanja, kao i računovodstvenog otpisa 100% obezvređenih potraživanja. Od početka 2021. godine, Banka je naplatila RSD 358 miliona NPL-a, dok je računovodstveni otpis 100%

obezvređenih problematičnih potraživanja u istom periodu je iznosio ukupno RSD 242 miliona. Sprovedenjem računovodstvenog otpisa potraživanja i prenošenjem na vanbilansne stavke, Banka ne odustaje od naplate ugovorenih potraživanja i zakonskih prava koja proizilaze iz ugovora o tim kreditima.

Sa druge strane, krediti koji su ušli u kategoriju problematičnih posmatrajući kraj 2021. godine u odnosu na kraj 2020. godine iznose RSD 361 miliona.

Učešće bruto NPL u ukupnim bruto kreditima

Pokazatelj	31.12.2020.	31.12.2021.	Promena
Učešće NPL-a u ukupnim kreditima	2.87%	2.25%	-0,62 p.p.

Politikom upravljanja kreditnim rizikom usvojenom 30.12.2021. godine definisan je limit za nivo problematičnih kredita (NPL pokazatelj) kao odnos bruto NPL i bruto kredita i to na nivou od 5%. Na dan 31.12.2021. godine Banka je ispod definisanog limita ovog pokazatelja.

Pokriće NPL

Pokazatelj	31.12.2020.	31.12.2021.
Pokazatelj pokrića NPL-a ukupnom ispravkom vrednosti	67.75%	67.76%
Pokazatelj pokrića NPL-a ispravkom vrednosti NPL-a	54.63%	53.93%

Banka je Politikom upravljanja kreditnim rizikom usvojenom 30.12.2021. godine definisala najviši prihvatljivi nivo loše aktive u odnosu na bilansnu i vanbilansnu aktivu koja se klasifikuje na nivou koji je manji od 5%, kao i racio pokrića problematičnih kredita ispravkom vrednosti koja se odnosi na problematične kredite na nivou koji je veći od 35%. Udeo loše aktive (NPE) na dan 31.12.2021. godine u ukupnoj klasifikovanoj aktivu iznosi 2.02% i znatno je ispod definisanog limita. Učešće je smanjeno u odnosu na 31.12.2020. za 0.04 p.p. Racio pokrića problematičnih kredita ispravkom vrednosti koja se odnosi na problematične kredite iznosi 53.93% i znatno je iznad definisanog limita.

Rizik likvidnosti

Ostvarene vrednosti Pokazatelja likvidnosti i Užeg pokazatelja likvidnosti propisanih od strane NBS od 01.01.2021. do 31.12.2021.

	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti
Vrednost na dan 31.12.2021.	1.93	1.66
Prosečan	1.98	1.77
Maksimalna vrednost	2.36	2.20
Minimalna vrednost	1.63	1.41
Limit NBS na dnevnom nivou	Minimum 0.8	Minimum 0.5
Limit NBS propisan kao mesečni prosek	Minimum 1	Minimum 0.7

Pokazatelj likvidnosti Banke u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine bili su u skladu sa limitima propisanim Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke. U cilju adekvatnijeg upravljanja

rizikom likvidnosti, Banka pored limita propisanih od strane NBS prati i interno uspostavljene pokazatelje strukturne likvidnosti.

**Vrednost interno uspostavljenih pokazatelja likvidnosti
01.01.2021 – 31.12.2021.**

	Minimum	Maksimum	Prosek	Limit
Racio likvidne aktive	26.75%	31.63%	29.65%	Min 20.00%
Racio neto kred. prema uk. dep.	87.98%	91.72%	89.91%	Max 200.00%
Racio dep. klijenata prema uk.dep	86.97%	93.74%	90.61%	Min 75.00%
Racio koncentracije depozita	17.09%	23.62%	20.15%	Max 30.00%

Banka se u toku 2021. godine kretala u okviru interno definisanih limita vezanih za pokazatelje likvidnosti.

Devizni rizik

Ostvarene vrednosti Pokazatelja deviznog rizika u periodu 01.01. – 31.12.2021

Vrednost na dan 31.12.2021	0.73%
Prosečna vrednost	1.57%
Maksimalna vrednost	5.50%
Minimalna vrednost	0.19%
Limit NBS	Maksimalno 20%

Devizni rizik, meren Pokazateljem deviznog rizika, se u toku 2021. godine nalazio u kategoriji niskog rizika.

Rizik kamatnih stopa

Uticaj promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost Banke prati se kroz ukupnu neto ponderisanu poziciju bankarske knjige.

Ukupna neto ponderisana pozicija Banke na dan 31.12.2021.

	(u hiljadama RSD)
Ukupna neto ponderisana pozicija	-659,210
Kapital	14,362,328
Ukupna neto ponderisana pozicija i pokazatelj adekvatnosti	4.59%
Interno definisan maksimum (gornja granica)	20%

Operativni rizik

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine u domenu operativnog rizika prijavljeno je 118 događaja operativnog rizika u bazu operativnog rizika, od toga 75 događaja se odnosi na viškove i manjkove u blagajni koji su uspešno rešeni (46 događaja sa manjkom i 29 sa viškom).

Broj događaja	118
Blagajnički manjak	46
Blagajnički višak	29
Eksterne prevare	1
Ostalo	42
Neto gubitak u RSD	1,449,905

Banka takođe vrši procenjivanje rizika poveravanja aktivnosti trećim licima, a na osnovu zaključenog ugovora sa tim licima u kome su jasno definisana sva prava i obaveze ugovornih strana, kao i pri uvođenju novih proizvoda, procesa i sistema ili novih poslovnih aktivnosti Banka.

Rizik izloženosti

Izloženost* prema licima povezanim sa Bankom i velike izloženosti na dan 31.12.2021.

	(u 000 RSD)	Kao procenat kapitala	Limit NBS
Lica povezana sa Bankom	1,938,024	13.49%	-
Velike izloženosti	4,830,235	33.64%	Max 400%

*Izloženost podrazumeva izloženost nakon primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika i izuzeća od limita izloženosti, u skladu sa odredbama Odluke NBS o upravljanju rizicima

Rizik koncentracije

Banka rizik koncentracije plasmana prati kroz ratio koncentracije koji je definisan kao odnos 20 najvećih bruto izloženosti na nivou klijenta odnosno grupe povezanih lica umanjnih za izloženosti pokrivena gotovinskim depozitom i ukupnog regulatornog kapitala.

Politikom upravljanja kreditnim rizikom određeno je da ratio koncentracije treba održavati na nivou ispod 300.00%.

	31.12.2020.	31.12.2021.	Propisana vrednost
Ratio koncentracije 20 najvećih klijenata/grupa povezanih lica	154,54%	133,07%	Maksimalno 300% regulatornog kapitala

Na dan 31.12.2021. godine ratio koncentracije je u okviru interno definisanog limita.

Dodatno, u cilju upravljanja rizikom koncentracije, Procedurom upravljanja kreditnim rizikom na nivou portfolija uspostavljeni su limiti izloženosti (bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje) u odnosu na određena geografska područja i prema određenom sektoru/grani delatnosti, koji obezbeđuju diversifikovanost portfolija. Na dan 31.12.2021. godine, najveća izloženost Banke u smislu

bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje je u sektoru rudarstvo i prerađivačka industrija (22.51%) i u sektoru stanovništva (20.52%), što je znatno ispod interno definisanih limita od 60% i 25%, respektivno. Izloženost Banke u odnosu na geografska područja prati se kroz učešće plasmana klijentima iz pojedinih regiona u ukupnoj bruto bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama koje se klasifikuju. Najveća izloženost Banke je prema klijentima koji pripadaju regionu Beograda sa učešćem od 33,43% i regionu centralne i zapadne Srbije sa učešćem od 33.28% u ukupnoj aktivi koja se klasifikuje, što je znatno ispod interno definisanih limita od 50% i 70% respektivno.

Izloženosti banke određenim vrstama proizvoda Banka prati u skladu sa Odlukom NBS o upravljanju rizikom koncentracije, po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda. Izloženosti banke po osnovu kredita odobrenih stanovništvu, čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana, ne mogu biti veće od 30% iznosa kapitala banke utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, uvećanog za iznos svih obaveza banke u dinarima čija je preostala ročnost duža od 1825 dana. Na obračun iznosa kapitala iz prethodnog stava ne primenjuju se regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od kapitala propisani odlukom NBS kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, osim umanjenja za gubitak tekuće godine i ranijih godina i za nerealizovane gubitke. Na dan 31.12.2021. godine, ovako obračunat pokazatelj rizika koncentracije u segmentu stanovništva iznosi 7.31% i znatno je ispod regulatornog maksimuma.

Rizik ulaganja

Zaključno sa 31.12.2021. Banka nema neto ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru. Ukupna ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva banke svrstavaju se u kategoriju niskog rizika (ispod 45% kapitala Banke).

Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine na dan 31.12.2021.

	Ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine	Ukupno
Iznos (u 000 RSD)	0	1,608,053	1,608,053
Učešće u kapitalu	0%	11.20%	11.20%
Limit NBS	Max 10%	-	Max 60%

Rizik zemlje – Rizik države porekla lica prema kome je banka izložena

Banka formira sistem klasifikacije zemalja prema nivou rizika zemlje koji je zasnovan na sistemu klasifikacije rizika po kategorijama dodeljenim od strane međunarodnih rejting agencija (Moody's, Standard & Poor's i Fitch).

U periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine Banka je imala deponovana sredstva na računima banaka koje posluju u zemljama koje su shodno oceni međunarodnih agencija za ocenu kreditnog rejtinga i procedurom Banke klasifikovane kao nisko rizične i srednje rizične zemlje. Limit za izloženost Banke prema zemljama koje se nalaze u kategoriji niskog rizika je bez ograničenja. Na dan 31.12.2021. godine zemlje iz ove kategorije rizika su Nemačka, Austrija, Sjedinjene Američke Države i Češka. Na dan 31.12.2021. zemlje u kategoriji srednjeg rizika su Makedonija, Turska, Rumunija, Bosna, Hrvatska i Crna Gora. Izloženost prema zemljama u kategoriji srednjeg rizika bila je značajno ispod usvojenih internih limita u periodu od 01.01. do 31.12.2021. godine.

Pregled zemalja klijenata čija izloženost ulazi u rizik zemlje na dan 31.12.2021.

Država	Kategorija rizika	Limit	Procenat bančinog kapitala
Nemačka	Nizak	Bez limita	5.68%
Austrija	Nizak	Bez limita	2.02%
Sjedinjene Države	Američke	Bez limita	0.59%
Češka	Nizak	Bez limita	0.10%
Makedonija	Srednji	100% regulatornog kapitala	30.67%
Turska	Srednji	100% regulatornog kapitala	21.54%
Rumunija	Srednji	20% regulatornog kapitala	7.40%
Bosna	Srednji	40% regulatornog kapitala	2.46%
Hrvatska	Srednji	10% regulatornog kapitala	0.02%
Crna Gora	Srednji	40% regulatornog kapitala	0.01%
Albanija	Srednji	25% regulatornog kapitala	0.00%
Italija	Srednji	10% regulatornog kapitala	0.00%

Izveštaj o olakšicama u otplati potraživanja prema NBS Odluci zaključno sa 31.12.2021.

U uslovima izraženih rizika od širenja zarazne bolesti izazvane virusom COVID-19 (virus korona) Narodna banka Srbije je 14. decembra 2020. godine donela Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 (u daljem tekstu Odluka NBS), kojom je propisala mere i aktivnosti koje su banke dužne da primene radi adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom, što podrazumeva blagovremeno prepoznavanje potencijalnih poteškoća kod dužnika i preduzimanje odgovarajućih koraka.

U skladu sa Odlukom, bankama je propisana obaveza da dužniku (fizičkom licu, poljoprivredniku, preduzetniku i privrednom društvu), koji usled okolnosti izazvanih pandemijom COVID-19 nije u mogućnosti da izmiruje svoje obaveze prema banci, odnosno koji može imati teškoće u izmirivanju tih obaveza, na njegov zahtev, odobri olakšicu u otplati obaveza.

Banka je u skladu sa Odlukom i smernicama NBS ponudila svojim klijentima mogućnost korišćenja olakšica u otplati obaveza objavljivanjem ponude na svojoj internet prezentaciji i dostavljanjem individualnog obaveštenja svojim dužnicima koji su na dan 30. novembar 2020. godine u docnji dužoj od 30 dana. Dopunom Odluke iz februara 2021.godine, bankama je propisana je obaveza da se individualno obaveštenje dostavi i dužnicima koji su na dan 28. februara 2021.godine u docnji dužoj od 30 dana.

Olakšice u otplati obaveza omogućene su svim dužnicima fizičkim licima, poljoprivrednicima, preduzetnicima i privrednim društvima:

- koji nisu u mogućnosti da izmiruju obaveze prema Banci, odnosno mogu imati poteškoća u izmirivanju obaveza usled pandemije Covid-19, i

- koji na dan 29. februara 2020, kao ni u periodu od 12 meseci pre toga, nisu bili u statusu neizmirenja obaveza prema Banci, odnosno čije nijedno potraživanje nije bilo klasifikovano kao problematičan kredit.

Olakšice se odobravaju na zahtev dužnika za odobravanje olakšica i odnose se na obaveze po osnovu kredita i drugih kreditnih proizvoda (kreditne kartice i dozvoljena prekoračenja po tekućem računu), odobrenih do dana stupanja Odluke na snagu (15.12.2020. godine), pri čemu se zahtev može podneti za jedan ili više kredita/kreditnih proizvoda u korišćenju, najkasnije do 30. aprila 2021. godine.

Olakšice koje su predviđene Odlukom odnose se na reprogram i refinansiranje kredita i obaveza, uz odobravanje grejs perioda od 6 meseci i odgovarajućeg produženja roka otplate, tako da mesečne obaveze dužnik ne budu veće od onih iz plana otplate pre odobravanja olakšica. Tokom grejs perioda Banka obračunava kamatu, pri čemu se dužnik opredeljuje da li će plaćati kamatu tokom trajanja grejs perioda ili nakon njegovog isteka.

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je do 31.12.2020., odnosno do 31.03.2021. godine, uputila individualna obaveštenja svim dužnicima koji su ispunjavali kriterijume definisane Odlukom.

Zaključno sa 30.06.2021. godine, Banka je realizovala sva prihvaćena obaveštenja odnosno odobrene zahteve za primenu olakšica dužnika.

Ukupan broj dužnika kod kojih je primenjena olakšica u otplati potraživanja na dan 30.06.2021. godine, prikazan je u tabeli u nastavku:

(u 000 dinara)

Vrsta lica	Realizovana obaveštenja/zahtevi		Sa plaćanjem kamate			
	Br dužnika	Iznos	Br dužnika	Iznos	% Br dužnika	% Iznos
Stanovništvo	1,066	1,007,269	210	156,336	19.7%	15.5%
Poljoprivrednici	65	97,593	33	29,263	50.8%	30.0%
Pravna lica	147	2,154,675	117	1,853,354	79.6%	86.0%
Preduzetnici	104	249,725	88	226,398	84.6%	90.7%
UKUPNO	1,382	3,509,262	448	2,265,351	32.4%	64.6%

Od ukupnog broja dužnika, 32.4% se opredelilo za plaćanje kamate tokom trajanja grejs perioda. Broj dužnika koji se opredelio za plaćanje kamate tokom grejs perioda, najniži je u segmentu stanovništva (19.7%), dok je u sektoru pravnih lica i preduzetnika učešće znatno veće (81.7%).

Olakšice u otplati potraživanja predviđene Odlukom sprovedene su na ukupno 1646 partija kredita, pri čemu je kod 38 partija sprovedeno refinansiranje obaveza dok je kod ostalih 1608 partija sprovedeno reprogramiranje obaveza.

Na dan 31.12.2021. godine, NPL ratio plasmana po kojima su sprovedene olakšice iznosi 6.26%. Prikaz po vrsti lica dat je u tabeli u nastavku:

(u 000 dinara)

Vrsta lica	Ukupan broj kredita	Ukupan iznos	Broj NPL kredita	NPL iznos	NPL %
Stanovišтво	1,141	977,580	77	44,131	4.51%
Poljoprivrednici	68	98,436	2	3,523	3.58%
Pravna lica	219	1,718,769	6	137,679	8.01%
Preduzetnici	128	185,387	3	1,212	0.65%
UKUPNO	1,556	2,980,172	88	186,545	6.26%

Sa stanovišta statusa dužnika kod kojih su olakšice primenjene, zaključno sa 31.12.2021, od ukupnog broja dužnika 76,3%, odnosno 52,6% ukupnog iznosa izloženosti, klasifikovano je u Nivo 1 u skladu sa MSFI 9.

Prikaz po vrsti lica i nivou obezvređenja, dat je u tabelama u nastavku:

Prema broju dužnika

Vrsta lica / Nivo obezvređenja	Stanovišтво	Poljoprivrednici	Pravna lica	Preduzetnici	Ukupno	%
Nivo 1	819	61	63	67	1,010	76.3%
Nivo 2	124	2	59	29	214	16.2%
Nivo 3	78	2	16	4	100	7.6%
UKUPNO	1,021	65	138	100	1,324	100.0%

Prema iznosu

(u 000 dinara)

Vrsta lica / Nivo obezvređenja	Stanovišтво	Poljoprivrednici	Pravna lica	Preduzetnici	Ukupno	%
Nivo 1	821,720	92,727	520,185	134,351	1,568,983	52.6%
Nivo 2	107,803	2,186	910,789	48,248	1,069,026	35.9%
Nivo 3	48,057	3,523	287,795	2,788	342,163	11.5%
UKUPNO	977,580	98,436	1,718,769	185,387	2,980,172	100.0%

IV ZNAČAJNI DOGAĐAJI PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

Nakon završetka poslovne godine, nije bilo događaja koji imaju materijalno značajan uticaj na finansijske izveštaje za period koji se završava 31. decembra 2021. godine.

V PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Poslovnim politikom i strategijom banke definisani su osnovni poslovni ciljevi i glavne smernice razvoja Halkbank a.d. Beograd na srpskom tržištu.

Povećanjem kapitala u 2021. godini u iznosu od 30 miliona EUR Banka je ostvarila i imaće odličnu bazu za brzi rast i nastavak poslovanja u budućnosti.

Jedan od glavnih ciljeva je i širenje poslovne mreže na više od 50 filijala, uz podizanje tržišnog učešća u Beogradu i ostalim regionima gde Banka trenutno nema filijale. Banka će i dalje biti orijentisana ka klijentima MSP, ali će ostati fokusirana i na segment stanovništva. Planirano je da ključne bilansne pozicije rastu brže od očekivanog rasta bankarskog sektora.

Sve nabrojane aktivnosti će doprineti povećanju tržišnog učešća u bankarskom sektoru na 3% posmatrano po veličini ukupne aktive sa održivim rastom, dobrom likvidnošću i kapitalnom adekvatnošću.

VI AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Banka sprovodi redovna istraživanja finansijskih tržišta, analizira finansijske potrebe klijenata i sprovodi istraživanje stepena zadovoljstva korisnika finansijskih usluga.

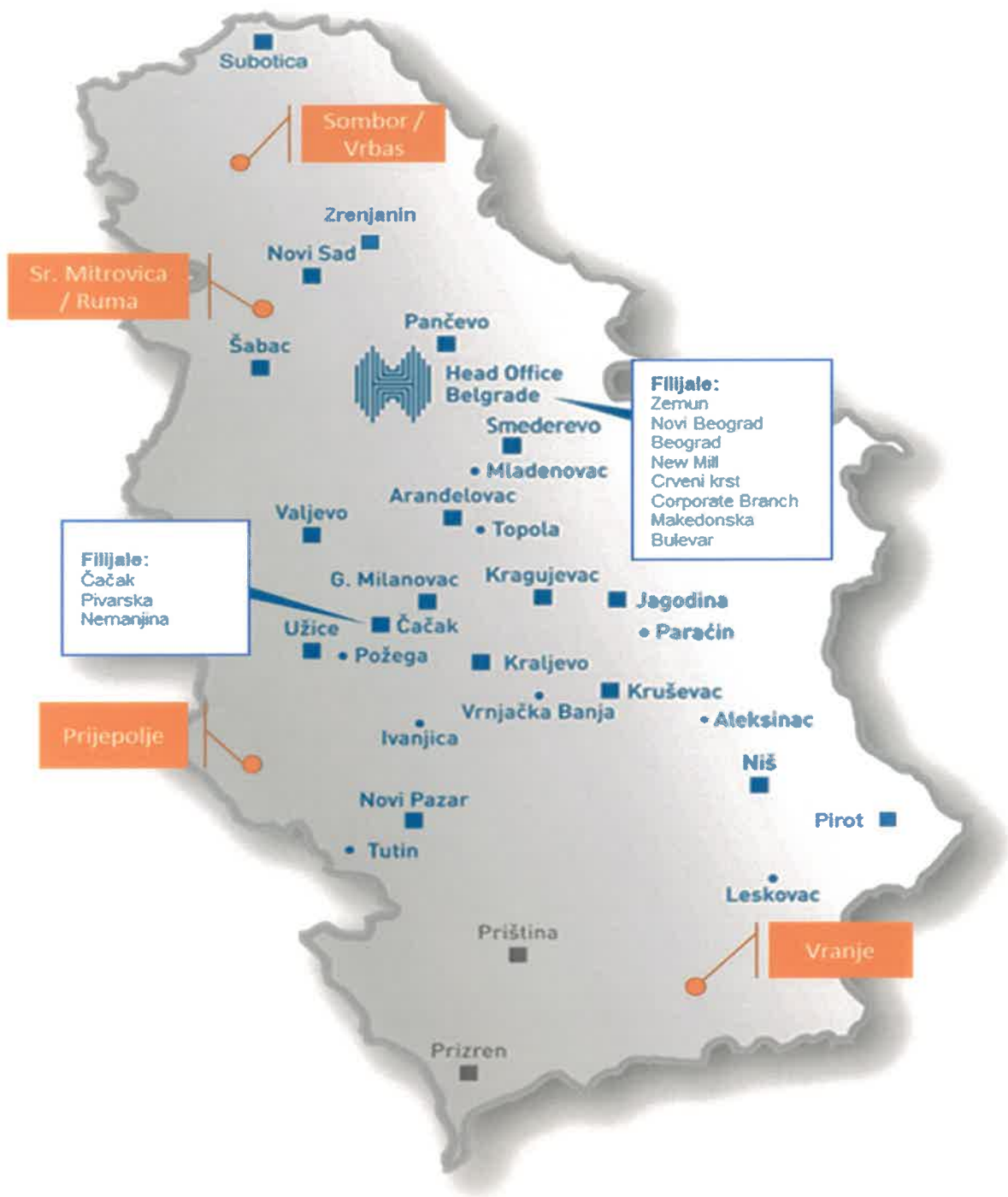
Sektor marketinga, kontinuirano razvija nove proizvode i usluge Banke i nastoji da, na bazi informacija i zaključaka koje dobije kroz aktivnosti istraživanja tržišta i potreba klijenata, razvije i tržištu ponudi modifikovane postojeće proizvode, kao i potpuno nove proizvode i usluge.

VII INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA

Nije bilo otkupa sopstvenih akcija u toku 2021. godine.

VIII POSTOJANJE OGRANAKA

Halkbank a.d. Beograd uspešno širi svoju poslovnu mrežu i bazu klijenata. Danas se proizvodi i usluge Banke pružaju kroz poslovnu mrežu od 28 filijala, 8 ekspozitura i 1 šalter. Na dan 31. decembra 2021. godine Banka ima 9 filijala u Beogradu, 3 filijale u Čačku, filijale u Smederevu, Jagodini, Gornjem Milanovcu, Kraljevu, Užicu, Kragujevcu, Kruševcu, Aranđelovcu, Valjevu, Šapcu, Nišu, Leskovcu, Novom Sadu, Pančevu, Novom Pazaru i Subotici, kao i 8 ekspozitura - u Paraćinu, Požegi, Topoli, Ivanjici, Vrnjačkoj Banji, Zrenjaninu, Tutinu i Pirotu.

IX PREGLED PRAVILA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Pravila korporativnog upravljanja Halkbank a.d. Beograd regulisana su:

- Statutom Banke;
- Ugovorom o osnivanju;
- Kodeksom korporativnog upravljanja;
- Kodeksom poslovnog ponašanja članova Upravnog odbora;
- Kodeksom poslovnog ponašanja i etičkih principa;
- Politikom sprečavanja korupcije i
- Opštim uslovima poslovanja Banke.

NEFINANSIJSKI IZVEŠTAJ

2021

I. PROFIL BANKE

1. Vizija i misija

Naša vizija je da budemo jedna od najvažnijih i najbiranijih liderskih Banaka u zemlji.

Naša misija je da budemo Banka koja:

- razumevanjem potreba i očekivanja klijenata, kroz najbolje kanale nudi najprikladnija rešenja, banka koja na najbrži i najefikasniji način svim klijentima pruža bankarske usluge putem efikasnih alternativnih distributivnih kanala ili putem svojih poslovnica;
- je fokusirana na realni sektor zajedno sa snažnim prisustvom na polju stanovništva, poseduje visoku tehnologiju, inovativne proizvode i usluge, ona koja je svesna društvene odgovornosti i korporativnih vrednosti, sa visoko kvalitetnim standardima, koja pruža produktivne aktivnosti i dugotrajnu profitabilnost;
- ona koja stavlja ljude na prvo mesto i koja na najvišem nivou obraća pažnju na zadovoljstvo klijenata.

2. Korporativne vrednosti

Poverenje – Možete biti sigurni da je Vaš novac u dobrim rukama.

Poštovanje – Mi cenimo Vaš vredan rad i poštujemo kapital koji ste stekli.

Iskrenost – Naše poslovanje je transparentno, a prioritet nam je da Vaši interesi budu u potpunosti zaštićeni.

Kvalitet – Naši proizvodi i usluge su kreirani u skladu sa Vašim zahtevima i očekivanjima.

Jednostavnost – Naše procedure su pristupačne i jednostavne.

Brzina – Procesuiranje Vaših zahteva se obavlja u minimalnom roku.

Efikasnost – U našem i Vašem interesu je da jednostavnim procedurama dođemo do brzih rešenja.

Razvoj – HALKBANK prati svetske standarde i trendove poslovanja u cilju stalnog unapređivanja i prilagođavanja svojih proizvoda i usluga zahtevima tržišta.

Profesionalizam – Pažljivo smo birali saradnike i kolege i sastavili tim vrhunskih profesionalaca koji su obučeni i spremni da izađu u susret svim Vašim zahtevima.

Disciplina – Marljivo i savesno ispunjavamo sve svoje obaveze kako bismo zadovoljili Vaše i naše profesionalne potrebe

3. Članstva

Halkbank je član mnogobrojnih udruženja, sa kojima sarađuje i na taj način unapređuje poslovno okruženje i razvitak privrede, između ostalih to su:

Tursko-Srpsko Privredno Udruženje

Udruženje Banaka Srbije

Udruženje finansijskih direktora Srbije

4. Nagrade i priznanja

HALKBANK je više puta prepoznata od strane Commerzbank kao banka koja pruža odličan kvalitet u isporuci komercijalnih plaćanja i transfera finansijskih institucija.

Na osnovu istraživanja koje je sproveda međunarodna organizacija „ICERTIAS“ HALKBANK a.d. Beograd dodeljena je prestižna nagrada „Prijatelj kupaca“ (Customers' Friend).

HALKBANK je vodeći se sloganom „Ljudi pre svega“ pokrenula kampanju „Upoznajte nas“. Za ovu kampanju Banci je dodeljeno priznanje u 2018.

5. Komunikacijska strategija

Komunikacijska strategija u 2021. godini se morala prilagoditi pandemiji virusa COVID-19. Komunikacija je bila usmerena na podršku privredi, stanovništvu i zdravstvenom sistemu a sve u skladu sa misijom i vizijom HALKBANK a.d. Beograd. Uspešno su komunicirani proizvodi i usluge banke i

aktivnosti podrške zajednici u oklonostima pandemije. Korišćeni su digitalni komunikacijski kanali kako bi se obezbedila neometana komunikacija ka eksternoj i internoj javnosti.

Na veb sajtu Banke klijenti mogu da pronađu ažurne informacije o aktivnostima koje se preduzimaju u cilju sprečavanja širenja virusa COVID-19, očuvanja zdravlja zaposlenih i klijenata.

Iako je Banka u uslovima pandemije sve više okrenuta digitalnim medijima ostvaren je i određeni broj medijskih članaka. U skladu sa očekivanjima zabeležen je veliki broj poseta veb sajtu Banke i profilima na društvenim mrežama na kojima je zastupljena – Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube.

Putem tradicionalnih i savremenih kanala komunikacije konstantno su distribuirane sve bitne informacije i mere u vezi sa COVID-19. Svi stejkholderi su informisani o novonastalim situacijama – primene moratorijuma I, II i III, novim načinima isplate penzija, kreditima namenjenim privredi u okviru Državne garantne šeme. Na ovaj način je smanjen pritisak na poslovnu mrežu i kontakt centar jer su klijenti mogli da dobiju potrebne informacije.

Halkbank a.d. Beograd je prva banka u Srbiji koja je započela saradnju sa Srpskom fondacijom za preduzetništvo (SEF) na projektu kredita za održavanje likvidnosti i obrtna sredstva i kreditiranja preduzeća pogođenih pandemijom korona virusa. U fokusu su mlada preduzeća i poljoprivredna gazdinstva, kojima Banka pruža povoljne uslove za unapređenje razvoja poslovanja. Projekat podrazumeva specijalnu liniju start-up kredita usmerenu ka novonastalim mikro, malim i srednjim preduzećima kao i individualnim poljoprivrednim gazdinstvima ne starijim od 2 godine. Podrškom mladim privrednicima povećava se konkurentnost male privrede.

II KLJUČNI DOGAĐAJI U PRETHODNOJ GODINI

JANUAR

HALKBANK je uvela mogućnost otvaranja tekućeg računa online.

Budućim klijentima banke omogućeno je slanje zahteva za otvaranje tekućeg računa putem sajta banke. Otvaranje računa je dodatno olakšano time što se nakon slanja zahteva celokupna dokumentacija i kartice dostavljaju na adresu klijenta, te dolazak u banku nije potreban.

U januaru je klijentima privrede predstavljeno novo rešenje elektronskog bankarstva – HALCOM.

Halcom e – banking servis je brz i efikasan način za obavljanje domaćeg i međunarodnog platnog prometa za sva pravna lica i preduzetnike koji su klijenti HALKBANK.

MART

Klijentima je od marta na raspolaganju i nova kreditna kartica Visa Gold. Pored pristupa dodatnim sredstvima u trenutku kada je to potrebno, ova kartica nosi dodatne benefite, sa posebnim akcentom na pogodnosti za one koji vole da putuju.

MAJ

Kapital HALKBANK a.d. Beograd je uvećan u iznosu od 30 miliona evra. Ovim putem kapital Banke je dostigao vrednost od 136 miliona evra. Na ovaj način matična Banka je još jednom potvrdila svoju dugoročnu opredeljenost ka razvoju u Srbiji, pružanju podrške zaposlenima i klijentima banke.

Želeći da podrži privredu, i pomogne nastavku poslovanja preduzeća pogođenih pandemijom korona virusa, HALKBANK je u saradnji sa SEF-om napravila posebnu liniju kredita. Kroz inicijativu za podršku ponuđeni su krediti za likvidnost i obrtna sredstva.

JUN

Nakon turbulentne godine u kojoj smo bili pogođeni pandemijom, znajući da je svima

potreban odmor i relaksacija, HALKBANK je obezbedila ponudu Turističkih kredita pod vrlo atraktivnim uslovima i nizom pogodnosti.

JUL

HALKBANK klijentima stanovništva omogućeno je da u toku boravka u Turskoj podižu novac sa svih bankomata bez provizije. Na ovaj način smo doprineli uživanju u rasterećenom odmoru, u periodu do kraja oktobra.

AVGUST

Dodatno je olakšana mogućnost pristupa dodatnim sredstvima za klijente privrede, uvođenjem Mastercard Business kreditne kartice. Uz ovu karticu klijenti mogu jednostavno i lako plaćati robu i usluge te podizati gotovinu u zemlji i inostranstvu, do odobrenog limita koji je prilagođen njihovom poslovanju.

SEPTEMBAR

Kako bi olakšali polazak u školu, kreirali smo posebne kredite. Školski krediti bili su namenjeni kupovini knjiga, školskog pribora i ostalih stvari potrebnih đacima koji kreću u školu.

OKTOBAR

Još jednom je data podrška fondaciji „Budi Human“. Donirana su sredstva za lečenje koja su pomogla onima čiji je život ugrožen.

Ponovo je uspostavljena saradnja sa SEF-om, a ovaj put su u fokusu bila Start-up preduzeća. Posebnim kreditima namenjenim novoosnovanim mladim privrednim i poljoprivrednim subjektima koji posluju kraće od 2 godine pružena je podrška preduzećima sa sjajnim idejama koja su imala potrebu za dodatnim finansijskim sredstvima.

DECEMBAR

Halkbank a.d. Beograd uspešno je realizovala prvu fazu HALK Fusion projekta. Ovaj projekat je započeo u želji da se poboljšaju usluge koje

Banka pruža korisnicima i unapredi korisničko iskustvo.

HALK Fusion projekat će klijentima banke doneti mnogobrojne benefite kroz veću ponudu HALKBANK proizvoda i usluga, čineći ih jednostavnijim i efikasnijim. Glavne promene očekuju se na polju aplikacija, uključujući mBanking i eBanking servise.

III ZAINTERESOVANE STRANE I MATERIJALNE TEME

KLJUČNI STEJKHOLDERI		
GRUPA STEJKHOLDERA	KANALI KOMUNIKACIJE I UKLJUČIVANJA	TEME OD ZNAČAJA ZA STEJKHOLDERE
KLIJENTI	Mreža filijala	Pravovremene, dostupne i pouzdane informacije o proizvodima i uslugama
Fizička lica	Veb-sajt banke	Stalno unapređenje podrške
Mala i srednja preduzeća	Korisnički servis	Preventivne mere i zaštita zdravlja u uslovima pandemije
Velika preduzeća	Štampani i digitalni mediji	Odgovorno oglašavanje
	Sastanci	Prilagodljivi proizvodi i usluge
AKCIONARI I INVESTITORI	Sednice skupštine akcionara	Transparentno upravljanje
Većinski	Finansijski izveštaji	Poslovni rezultati
	Veb-sajt banke	
ZAPOSLENI	Zvanične odluke IO	Mogućnosti za razvoj i napredovanje
Izvršni odbor i menadžment banke	Sastanci	Unapređenje internih komunikacija
Zaposleni u poslovnoj mreži	Obuke	Zadovoljstvo zaposlenih
Ostali zaposleni	Intranet	Preventivne mere i zaštita zdravlja u uslovima pandemije
Sindikati		

DRŽAVNE INSTITUCIJE	Godišnji izveštaji	Transparentno upravljanje
Regulatorna tela	Sastanci i konsultacije	Poslovni rezultati
Ministarstva i vladine institucije	Konferencije	Usaglašenost sa propisima
LOKALNA ZAJEDNICA	Godišnji izveštaji	Ulaganje u razvoj lokalne zajednice
Lokalne samouprave	Sastanci i konsultacije	Partnerski projekti
	Donacije i sponzorstva	
POSLOVNA ZAJEDNICA	Godišnji izveštaji	Partnerski projekti
Poslovna udruženja	Sastanci i konsultacije	Transparentnost u izboru dobavljača
Dobavljači	Učešće u radnim grupama udruženja	
Poslovni partneri		
MEDIJI	Konferencije za medije	Pravovremena i otvorena komunikacija
Nacionalni	Saopštenja za javnost	Poslovni rezultati
Lokalni	Štampani i digitalni mediji	Ulaganja u zajednicu
CIVILNI SEKTOR	Sastanci i konsultacije	Partnerski projekti
Nevladine organizacije	Donacije i sponzorstva	Ulaganja u zajednicu
Neprofitne organizacije	Godišnji izveštaji	Promocija društveno odgovornog poslovanja
		Promocija volonterizma

Materijalne teme

Materijalne teme su definisane u skladu sa GRI smernicama i predstavljaju pitanja od značaja za naše zainteresovane strane u kontekstu uticaja Banke na okruženje u kome posluje.

- Bezbednost i zdravlje na radu, obuke i edukacija, jednake mogućnosti za napredovanje i nagrađivanje
- Poštovanje standarda poslovanja, zakona i merodavnih propisa

- Odgovorno upravljanje resursima, poštovanje principa „zelene nabavke“, reciklaža, upravljanje energijom
- Odgovorno finansiranje
- Marketing i komunikacija sa klijentima
- Doprinos lokalnoj zajednici kroz kontinuirani razvoj proizvoda i usluga, dostupnih svim klijentima, donacije i podrška zapošljavanja mladih kroz program „moja prva plata“

IV KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Halkbank kao i svi njeni zaposleni poštuju najviše standarde korporativnog upravljanja što predstavlja temelj odgovornog i održivog poslovanja. Banka je u potpunosti posvećena poštovanju svih zakonskih odredaba i regulatornog okvira koji se odnose na naše poslovanje, što zajedno sa našim sistemom upravljanja i kontrole osigurava da su interesi svih zainteresovanih strana u potpunosti zaštićeni.

Upravni odbor Banke teži da kontinuirano unapređuje upravljačke procese kako bi se obezbedila usklađenost poslovanja, transparentnost i odgovornost donošenja odluka kao i osigurala zdrava korporativna kultura.

Banka je donela Kodeks korporativnog upravljanja čiji je osnovni cilj da se na transparentan i efikasan način predstavi sistem korporativnog upravljanja uspostavljen u Banci i uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omogući ravnotežu uticaja njegovih nosilaca i jačanje poverenja akcionara i investitora u Banku, a sve u cilju obezbeđenja dugoročnog poslovnog razvoja Banke.

Banka u svom poslovanju, kroz interna akta i proces rada obezbeđuje izbegavanje sukoba interesa članova organa upravljanja i lica povezanih sa njima, vodeći računa o zakonu i dobroj praksi korporativnog upravljanja. Kodeksom poslovnog ponašanja i etičkih principa objedinjuju se opšta i posebna pravila i smernice etičkog poslovanja i ponašanja, dok se nizom drugih pojedinačnih politika

ojačava sistem upravljanja i unutrašnih kontrola.

DRUŠTVENI PROIZVOD	u hiljadama RSD	u hiljadama RSD
Doprinos banke "Društvenom proizvodu"	2021	2020
Ukupni prihodi	4,777,365	3,823,993
Rashodi kamata i naknada	- 954,570	- 728,651
Rashodi ispravke vrednosti	- 165,781	- 294,510
Doprinos banke "Društvenom proizvodu"	3,657,014	2,800,832
I. Zaposleni		
Neto zarada	737,972	680,579
Porez na zarade	90,345	83,636
Doprinosi na zarade na teret zaposlenih	192,190	173,115
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	163,986	147,989
Ostali rashodi zaposlenih	22,438	21,037
Ukupno	1,206,931	1,106,356
II. Dobavljači dobara i usluga	597,963	556,176
III. Donacije/Sponzorstva	1,999	2,364
IV. Država		
Porez na dobit	58,614	7,656
(Dobitak)/gubitak po osnovu odloženih poreza	- 1,519	-
Komunalne takse	23,770	21,499
Porez na imovinu	1,952	2,449
PDV	21,622	18,218
Ostali porezi	4,006	8,816
Osiguranje depozita	160,237	129,423
Porez na zarade	- 90,345	- 83,636
Doprinosi na zarade na teret zaposlenih	- 192,190	- 173,115
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	- 163,986	- 147,989
Ukupno	- 177,840	- 216,679

Upravljačka struktura, mandat i sastav upravljačkih tela

Organi Banke su : Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor.

Skupštinu čine akcionari Banke i ona predstavlja najviši organ obzirom da se na njenim sednicama odlučuje o najvažnijim pitanjima vezano za poslovanje: definišu se poslovni ciljevi, odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala, upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, donosi Statut i usvajaju izmene i dopune osnivačkog akta i druga pitanja u skladu sa važećim propisima. Jedno od važnijih pitanja koje spadaju u delokrug Skupštine Banke jeste i imenovanje i razrešenje predsednika i članova Upravnog odbora u skladu sa zakonskim propisima.

Organi upravljanja Bankom su Upravni odbor i Izvršni odbor.

Upravni odbor

Članovi Upravnog odbora moraju imati dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije u skladu sa propisima Narodne banke Srbije.

Mandat članova Upravnog odbora je četiri godine uz mogućnost ponovnog izbora. Upravni odbor Banke, na kraju 2021. godine, sastojao se od 7 (sedam) članova, uključujući i predsednika, od čega su dva nezavisni članovi sa aktivnim znanjem srpskog jezika i prebivalištem na teritoriji Republike Srbije.

Upravni odbor Banke se sastaje najmanje jednom u tri meseca, a po potrebi i češće. Jedna od najvažnijih dužnosti Upravnog odbora jeste da obezbedi strateško usmerenje rukovodstvu Banke, usaglašavanje poslovanja sa zakonima, propisima i aktima Narodne banke Srbije, kao i sa unutrašnjim aktima Banke i smernicama Grupe, u ostvarivanju dugoročnih ciljeva poslovanja Banke.

U toku 2021. godine, Upravni odbor Banke održao je 10 sednica. Predmet razmatranja i odlučivanja na ovim sednicama, u kontekstu strateških i poslovnih odluka, bili su: redovno praćenje finansijskog i poslovnog učinka Banke, strateške i poslovne inicijative naročito u pogledu upravljanja situacijom izazvanom epidemijom Covid-19, razmatranje pitanja iz domena upravljanja rizicima, sistema unutrašnjih kontrola, usklađenosti poslovanja i unutrašnje revizije, kao i druga važna pitanja.

Izvršni odbor

Članove Izvršnog odbora Banke bira i razrešava Upravni odbor na period od 4 godine uz mogućnost ponovnog izbora. Izvršni odbor se sastoji od 3 člana, uključujući i predsednika .

U toku 2021. godine Izvršni odbor Banke održao je ukupno 54 sednice. Jedna od osnovnih nadležnosti Izvršnog odbora je da nadzire svakodnevne poslovne aktivnosti Banke kao i da obezbedi da ukupna organizacija Banke adekvatno podržava sprovođenje poslovne strategije i ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva Banke.

U cilju boljeg poslovanja i adekvatnijeg nadzora, u Banci postoje i drugi odbori u skladu sa važećim propisima: Odbor za praćenje poslovanja (Odbor za reviziju), Kreditni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Navedeni odbori, staraju se da Banka posluje u svemu u skladu sa važećim propisima i posvećeni su razmatranju pitanja iz oblasti upravljanja rizicima i sistema unutrašnjih kontrola, usklađenosti poslovanja i

sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, adekvatnosti i efikasnosti procedura Banke i sistema za obezbeđenje, odobravanje svih vrsta plasmana, kao i ostala pitanja značajna za rad Banke, svaki odbor u okviru svog delokruga.

UPRAVNI ODBOR

1. Osman ARSLAN - predsednik
2. Hasan TUNCAY, član
3. Olcay DOĞAN, član
4. Altan TAŞKIRAN, član
5. Hakan BAŞARAN član
6. Dr Jasmina BOGIĆEVIĆ član
7. Vesna VUKOVIĆ član

IZVRŠNI ODBOR

1. Kenan Bozkurt – predsednik
2. Ertürk Sümer, član
3. Dušica Erić, član

Odbor za praćenje poslovanja (Odbor za reviziju)

1. Hasan TUNCAY, predsednik
2. Hakan BAŞARAN član
3. Dr Jasmina BOGIĆEVIĆ član

Kreditni odbor

Članovi Kreditnog odbora biraju se u skladu sa Odlukom o formiranju Kreditnog odbora i izboru članova

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) /Assets and Liability Management Committee

Članovi Odbora za upravljanje aktivom i pasivom biraju se u skladu sa Odlukom o obrazovanju Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i imenovanju predsednika i članova

1. Predsednik Izvršnog odbora, predsednik
2. Članovi Izvršnog odbora, članovi
3. Direktor Sektora za kreditiranje, član
4. Direktor Sektora sredstava, član
5. Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje, član
6. Direktor Sektora marketinga za velike klijente i mala i srednja preduzeća, član
7. Direktor Sektora marketinga za stanovništvo i alternativne distributivne kanale, član

Kodeks poslovnog ponašanja

Kodeks poslovnog ponašanja i etičkih principa predstavlja skup principa i radnih pravila kojih zaposleni HALKBANK a.d. Beograd treba da se pridržavaju u obavljanju svog posla i služi kao podsetnik na određene standarde koje treba da ispunjavaju. Svrha ovog Kodeksa jeste da utvrdi opšte etičke principe i norme profesionalnog bankarskog ponašanja kako bi se sprečili svi sporovi i konflikti koji mogu da nastanu između zaposlenih, klijenata i Banke ali i doprinelo uspehu i ugledu Banke.

Kodeks se naslanja na viziju, misiju i korporativne vrednosti banke: poverenje, disciplina, efikasnost, iskrenost, kvalitet i profesionalnost. Kodeks poslovnog ponašanja usmerava nas da postupajući odgovorno, s poštovanjem i održivo u svim aspektima poslovanja, štitimo i dalje osnažujemo svoju dobru reputaciju i gradimo poverenje među svojim stejkholderima.

Aktivnosti kojima banka podržava ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih nacija

- Pružanje finansijskih usluga osetljivim grupama kroz razvoj posebnih proizvoda, tržišno prisustvo i prilagođavanje filijala.
- Doprinos lokalnoj zajednici.

- Doprinos lokalnoj zajednici.

- Sprovođenje mera zaštite na radu.
- Program dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja.
- Besplatni sistematski pregledi za zaposlene
- Uslovi za rad prilagođenih epidemiološkim merama

- Program obuke za zaposlene.
- Mogućnost zapošljavanja mladih kroz program „Moja prva plata“

- Politika i procedura zapošljavanja daje mogućnost zapošljavanja svima koji ispunjavaju kriterijume

- Odgovorno ophođenje prema životnoj sredini.

- Krediti namenjeni stanovništvu za energetska efikasnost
- Upravljanje otpadom, energijom i reciklaža

- Doprinos društvenom proizvodu.
- Doprinos lokalnoj zajednici.
- Širok asortiman proizvoda banke dostupnih svima

- Doprinos lokalnoj zajednici.
- Pristupačnost filijala i ekspozitura
- Razvoj i usavršavanje proizvoda i digitalnih usluga

- Širok asortiman proizvoda banke dostupnih svima

- Doprinos lokalnoj zajednici.
- Donacije

- Pružanje jasnih i transparentnih informacija o proizvodima.
- Poštovanje principa „zelene nabavke“

- Reciklaža
- Upravljanje otpadom
- Upravljanje energijom

- Odgovorno ophođenje prema životnoj sredini.

- Odgovorno ophođenje prema životnoj sredini.

- Usklađenost poslovanja sa merodavnim zakonskim i drugim propisima standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

- Saradnja sa European Investment Bank, Serbian Entrepreneurship Foundation, Green for Growth Fund, European Fund for Southeast Europe, Italian Government, Demir-Halk Bank, Fond Revolving Kredita

V ALTERNATIVNI DISTRIBUTIVNI KANALI

Prateći zavidan trend rasta i razvoja ponude proizvoda, servisa i usluga u 2020. i ranijim godinama, Halkbank a.d. Beograd u 2021. godini, u skladu sa dugoročnom strategijom, ostaje veoma fokusirana na razvoj digitalnog portfolija. Uz podrazumevano pružanje kvalitetne usluge, u skladu sa principima tradicionalnog bankarstva, veliki značaj pridaje se razvoju tehnologije koja ima za cilj da, uz vrhunsko korisničko iskustvo, digitalno orijentisanom ciljnoj grupi omogući efikasno korišćenje bankarskih usluga.

Nakon implementacije i početka produkcije sopstvenog centra za obradu kartičarskih transakcija i sistema za personalizaciju kartica u 2020. godini, tokom 2021. godine su snage Halkbank usmerene ka eksploataciji novih sistema, proizvoda i usluga koji su proizašli uspešnim završetkom projekta pod internim nazivom „Tesla“. Sa sopstvenim centrom za obradu kartičarskih transakcija i personalizaciju kartica, Banka je obezbedila čvrste temelje za dalji razvoj digitalnih rešenja i kartičarskog poslovanja. Ovakav koncept poslovanja u dugoročnom smislu banci obezbeđuje značajne uštede iz operativnog aspekta, a istovremeno je vrlo značajno jer se stvara mogućnost za brzu reakciju prilikom definisanja i plasiranja novih proizvoda i usluga.

S tim u vezi, Halkbank srpskom tržištu nudi ukupno deset kartičarskih proizvoda iz debitnog i kreditnog segmenta. Potpuna promena koncepta tokom prethodnih godina, u vezi sa podnošenjem zahteva, izrade i uručenja platnih kartica korisnicima, potpomaže da Halkbank samo tokom 2021. godine poveća broj izdatih debitnih kartica za preko 60% u segmentu fizičkih lica dok je rast u segmentu pravnih lica uvećan za preko 500%. Zavidan rezultat je ostvaren i na polju izdavanja kreditnih kartica za fizička i pravna lica, kada je samo u toku 2021. godine izdato skoro 5.000 kartica.

Brojne pogodnosti za korisnike Visa i Mastercard kartica su predstavljene tokom

2021. godine, na način da su klijenti bili u prilici da osvoje vredne nagrade zauzvrat u odnosu na redovno korišćenje platnih kartica izdanja Halkbank kao sredstvo plaćanja na POS terminalima. Takođe, za korisnike debitnih kartica je Halkbank tokom letnjih praznika omogućila podizanje gotovina na svim bankomatima u Turskoj bez naknade.

U znak podrške razvoju domaćoj kartičarskoj šemi, Halkbank u 2021. godini završava razvoj i implementaciju chip tehnologije za DinaCard kartice. Na taj način, korisnicima DinaCard kartica uliva dodatnu sigurnost prilikom plaćanja imajući u vidu mnogo veću u sigurnost chip tehnologije u odnosu na tradicionalnu magnetnu pistu.

Plaćanje platnim karticama na internetu je sve više zastupljeno i cilj Halkbank je da na tom polju učini sve što tehnologija omogućava u cilju zaštite interesa i finansijskih sredstava svojih korisnika. U skladu sa tim, u 2021. godini je Halkbank unapredila 3D Secure sistem zaštite na 2.0 verziju koja će u budućnosti korisnicima obezbediti ugodniji doživljaj prilikom plaćanja karticom u virtuelnim trgovinama.

Halkbank se agresivnim koracima ponosno pridružila trci za osvajanje tržišta u segmentu prihvatanja platnih kartica na POS terminalima trgovaca. Tokom 2021. godine Halkbank ostvaruje gotovo neverovatan rast u broju akviziranih trgovaca, broju postavljenih POS terminala, broja obrađenih transakcija i realizovanom prometu. Tokom 2021. godine povećanje broja trgovaca dostiže 65%, dok je broj POS terminala uvećan preko 100%. Rast u broju odobrenih transakcija na mreži POS terminala Halkbank u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu iznosi 491%, a istovremeno volumen odobrenih transakcija je povećan za 488% u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.

Osim prisutnosti na tržištu sa mrežom POS terminala za prihvatanje platnih kartica, tokom 2021. godine Banka vrši finalne pripreme za početak pružanja usluge prihvatanja kartica u virtuelnim trgovinama na internetu za domaće trgovce. Pripreme tokom 2021. godine u ovom segmentu su bile

usmerene ka realizaciji namere da Halkbank postane dominantan eCommerce prihvatilac sa širokom ponudom opcija u eCommerce segmentu. S tim u vezi, osim standardne eCommerce usluge, Halkbank je u 2021. godini pripremila platformu koja će trgovcima ponuditi eCommerce poslovanje sa opcijom čuvanja podataka kartice za naredna brza plaćanja, opciju automatske obnavljajuće naplate u zadatom periodu, opcijom kreiranja linka za plaćanje, kao i više metoda za integraciju sa sistemom Banke u zavisnosti od tehničkih preduslova i spremnosti trgovca.

Svesna činjenice da veliku ulogu u odluci kod odabira banke igra broj bankomata, Halkbank pridaje veliku važnost u održavanju i širenju mreže bankomata. Zaključno sa 2021. godinom, Halkbank mreža broji 91 bankomat. Tokom 2021. godine je na 38 lokacija je izvršena zamena starih bankomata za potpuno nove savremene bankomate. Rezultat investicije u podmlađivanje ATM mreže dovodi do činjenice da Halkbank raspolaže sa 36 bankomata koji, između ostalog, nude i funkciju uplate dinara direktno na tekući račun fizičkog lica. Zabeležen je rast i u ovom segmentu, te je broj transakcija na bankomatima Halkbank u 2021. godini povećan za 37% u odnosu na 2020. godinu a volumen je uvećan za čak 53%.

Potpomognuto pandemijom Covid-19 virusa, digitalno bankarstvo zauzima važnu poziciju u proteklom periodu što dovodi do činjenice da celokupno tržište doživljava rast, a isto se odnosi i na rezultat Halkbank koji u ovom domenu dostiže zavidne vrednosti.

Uvođenjem potpuno nove i inovativne platforme za elektronsko i mobilno bankarstvo u 2020. godini, kreirano je okruženje uz čiju pomoć Halkbank uspeva značajno da poveća efikasnost, kvalitet, stabilnost, sigurnost i korisničko iskustvo tokom korišćenja usluge u 2021. godini. Halkbank veoma uvažava zahteve klijenata, pa tako u 2021. godini Halcom rešenja za elektronsko bankarstvo postaje dostupno klijentima na korišćenje. Uz brojna unapređenja u domenu elektronskog i mobilnog bankarstva koje je dostupno za korisnike Google Play, App Store i Huawei AppGallery, zabeležen je značajan i stabilan rast u broju korisnika, broju naloga i ostvarenom prometu. Tako je broj naloga za plaćanje fizičkih lica u domaćem platnom prometu u 2021. godini povećan za 40%, odnosno 69% u prometu, a broj naloga za plaćanje pravnih lica u domaćem platnom prometu je povećan za 22%, odnosno 36% u prometu.

Veoma važnu ulogu u procesu pružanja kvalitetne usluge ima Kontakt Centar Halkbank koji je dostupan 24/7 tokom cele godine, uključujući i praznike. Kontakt Centar Halkbank putem telekomunikacionih kanala osim standardnih upita i pružanja informacija, pruža podršku korisnicima platnih kartica, trgovcima, korisnicima elektronskih servisa kao i kompletnoj mreži poslovnih jedinica. Na taj način, Kontakt Centar je tokom 2021. pružio podršku klijentima za 25% više u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu gledano po broju telefonskih poziva.

VI PRAĆENJE USKLAĐENOSTI POSLOVANJA I SPREČAVANJE PRANJA NOVCA

Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca je uspostavljena u skladu sa Zakonom o bankama. Rukovodilac Službe je imenovan od strane Upravnog odbora Banke i direktno njemu odgovara.

Deo Službe koji obavlja poslove sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma je nezavisan od drugih poslovnih aktivnosti Banke. Člana Izvršnog odbora koji je odgovoran za primenu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma imenuje Upravni odbor Banke. Ovlašćeno lice i njegovog Zamenika u skladu sa Zakonom imenuje Izvršni odbor Banke. Ovlašćena lica Banke direktno odgovaraju Izvršnom odboru i nezavisna su u svom radu.

U okviru Službe je i funkcija koja se odnosi na zaštitu podataka o ličnosti i primenu Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Osnovni cilj Službe je da pruži podršku u uspostavljanju odgovarajućeg sistema internih kontrola na nivou Banke, koji joj omogućava da posluje u skladu sa setom etičkih vrednosti sadržanih u Kodeksu poslovnog ponašanja i etičkih principa i u skladu sa važećim zakonima, regulativom, i internim aktima, kao i međunarodnom najboljom praksom.

U cilju očuvanja nezavisnosti u radu Službe, rukovodilac i ovlašćena lica periodično izveštavaju Odbor za reviziju Banke, Upravni odbor i Izvršni odbor o aktivnostima Službe i pitanjima povezanim sa rizikom usklađenosti poslovanja i rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma.

Delokrug rada Službe je sledeći:

- Kontroliše usklađenost poslovanja sa merodavnim zakonskim i drugim propisima i stara se o primeni obavezujućih odredaba o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- Prati propise, obaveštava nadležne organizacione jedinice Banke o novinama i izmenama u propisima i kontroliše njihovu implementaciju u procedure, uputstva i druga akta Banke;
- Kontroliše usklađenost procedura i uputstava sa zakonima i drugim propisima, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa drugim aktima kojima se uređuje poslovanje Banke;
- Izrađuje, ažurira i usklađuje interna akta Službe;
- Sačinjava Operativni godišnji plan praćenja usklađenosti poslovanja Banke;
- Izrađuje redovne izveštaje o izvršenim kontrolama usklađenosti poslovanja;
- Izrađuje godišnje izveštaje o izvršenim kontrolama usklađenosti poslovanja sa identifikovanim i procenjenim glavnim rizicima usklađenosti poslovanja i planom upravljanja rizicima;
- Izveštava Izvršni odbor i Odbor za reviziju o utvrđenim rezultatima kontrole usklađenosti poslovanja u skladu sa Programom praćenja usklađenosti poslovanja i Procedurom, a o propustima koji se odnose na identifikovanu usklađenost sa zakonskim propisima i internim aktima izveštava redovno Izvršni odbor i Odbor za reviziju i najmanje jednom godišnje Upravni odbor Banke;
- Izrađuje godišnje izveštaje o izvršenoj unutrašnjoj kontroli i preduzetim merama u vezi primene Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- Izrađuje godišnju ocenu izloženosti banke riziku od pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa Odlukom o Smernicama za primenu odredaba Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma za obveznike nad kojima Narodna Banka Srbije vrši nadzor;
- Izrađuje godišnju analizu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma;
- Izrada šestomesečnih izveštaja za Narodnu banku Srbije (NBS) o aktivnostima koje je Banka preduzela iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- Obezbeđuje pravilno i blagovremeno dostavljanje podataka Upravi za sprečavanje pranja novca u skladu sa zakonskom regulativom;
- Pribavlja, kontroliše, analizira i formira izveštaje Upravi za sprečavanje pranja novca o gotovinskim transakcijama u iznosu EUR 15.000 i više u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS u skladu sa regulatornim propisima;

- Analizira klijente i transakcije po njihovim računima, sačinjava službene beleške i vrši prijavu sumnjivih klijenata i transakcija Upravi za sprečavanje pranja novca;
- Formira i dostavlja podatke po zahtevima Uprave za sprečavanje pranja novca, Jedinice za finansijske istrage i Agencije za borbu protiv korupcije;
- Postupa po nalogima nadležnog organa za obustavu transakcija ili praćenje finansijskog poslovanja stranke;
- Izrađuje godišnji Plan i program obuke zaposlenih u cilju primene propisa iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i sprovodi njegovu realizaciju;
- Upravlja rizicima koji nastaju kao posledica propuštanja ili nepridržavanja zakona, standarda poslovanja, procedura o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i neusaglašenosti s drugim aktima, kojima se obezbeđuje poslovanje Banke;
- Aktivno saraduje sa svim organizacionim delovima Banke kao i Narodnom bankom Srbije, Upravom za sprečavanje pranja novca i Udruženjem banaka Srbije po pitanju pribavljanja stavova i mišljenja za primenu određenih propisa i rešavanja spornih pitanja u njihovoj primeni;
- Prati primenu odredbi zakona kojim se reguliše zaštita podataka o ličnosti, drugih zakona i internih propisa koji se odnose na zaštitu podataka o ličnosti, uključujući i pitanja podele odgovornosti, podizanja svesti i obuke zaposlenih na radnjama obrade, kao i kontrole;
- Preduzima sve druge mere za zaštitu podataka o ličnosti u skladu sa zakonom, naročito vodeći računa o zakonitosti, svrsishodnosti i srazmernosti obrade podataka o ličnosti;
- Saraduje sa Poverenikom za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, predstavlja kontakt tačku za saradnju sa Poverenikom i savetuje se sa njim u vezi sa pitanjima koje se odnose na obradu, uključujući i obaveštavanje i pribavljanje mišljenja u vezi sa obavezom Procene uticaja na zaštitu podataka o ličnosti;
- Obavlja druge poslove po nalogu menadžmenta Banke.

Pored napred navedenih aktivnosti, u domenu upravljanja rizicima usklađenosti poslovanja, Banka posebnu pažnju posvećuje borbi protiv korupcije prema kojoj primenjuje princip nulte tolerancije.

Banka svoje aktivnosti bazira na prevenciji ponašanja koja mogu voditi korupciji.

Banka ima usvojenu Politiku sprečavanja korupcije i Kodeks poslovnog ponašanja i etičkih principa po kojima je strogo zabranjen bilo koji vid koruptivnog ponašanja.

Interni akti Banke koji uređuju oblast borbe protiv korupcije, dostupni su svim zaposlenima preko internog portala Banke, te je obaveza svih zaposlenih da se redovno informišu o novousvojenim dokumentima.

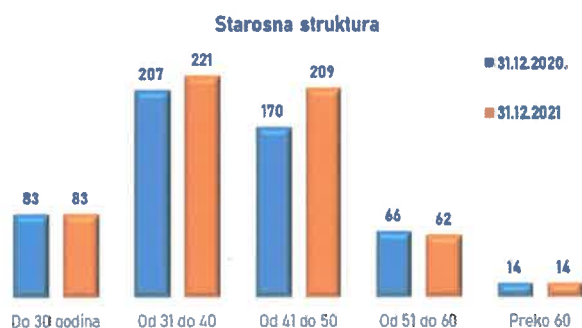
Podizanje svesti zaposlenih i namenske obuke izuzetno su važan deo sistema upravljanja rizicima povezanim sa korupcijom. Kao jedan od načina mitigacije rizika u navedenoj oblasti Služba za praćenje usklađenosti poslovanja i sprečavanje pranja novca sprovodi redovne obuke zaposlenih. Obuku iz oblasti usklađenosti poslovanja „Poslovni moral i etički principi“ Služba je organizovala u septembru 2021. godine, u vidu prezentacije koja je dostavljena svim zaposlenima Banke putem e-mejla. Obuka je obuhvatila opšte teme povezane sa korupcijom i poslovnom etikom. Rezultat obuke je upoznavanje zaposlenih sa nultom tolerancijom, rizicima, načinima prepoznavanja, načinima prijave i eskalacije slučajeva povezanih s navedenim rizikom, relevantnim aktima koje je potrebno poznavati i osobama za kontakt za bilo koje pitanje iz ove oblasti.

VII LJUDSKI RESURSI

Banka ulaže značajne resurse u brigu o zaposlenima, razvoj kadrova i pažljivu selekciju novih kadrova, kako bi se na adekvatan način ispratio rast i razvoj poslovanja i sve zahtevniji uslovi na tržištu. Banka je na kraju 2021. godine imala 589 zaposlenih što predstavlja rast od 9% pri čemu je najveći rast broja zaposlenih u Sektoru Informacionih tehnologija. U sledećoj tabeli dat je pregled strukture broja zaposlenih u Centrali Banke i poslovnoj mreži:

Broj zaposlenih	31.12.2020.	31.12.2021.	Plan 2021
Centrala	228	271	253
Filijale i ekspoziture	312	318	327
Total	540	589	580

Na sledećim grafikonima predstavljena je kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih na dan 31.12.2020. godine i 31.12.2021. godine:

U kvalifikacionoj strukturi zaposlenih na kraju 2021. godine, učešće zaposlenih sa visokom stručnom spremom iznosilo je 68.8%, dok je učešće mlađih od 40 godina iznosilo 51.6%. Banka intenzivno ulaže u usavršavanje veština i znanja zaposlenih kroz eksterne i interne obuke i učešće na edukativnim panelima. Posebnu pažnju Banka posvećuje internoj komunikaciji kako bi svi zaposleni bili upoznati sa strateškim ciljevima i ostvarenim rezultatima i najvažnijim izazovima i aktivnostima.

U toku 2021. godine, troškovi neto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iznosili su 1,125,268 hiljada RSD, što predstavlja 104% budžeta za 2021. godinu

Od izbivanja pandemije COVID-19, Banka je preduzela niz aktivnosti u cilju zaštite zaposlenih. Zaposlenima su obezbeđena zaštitna sredstva i sredstva za dezinfekciju i obezbeđena je redovna dezinfekcija objekata. Zaposlenima je omogućen rad od kuće kako bi se obezbedio kontinuitet poslovanja, uz poštovanje mera samoizolacije u slučajevima koje propisuje regulativa.

Rad u Halkbank a.d. Beograd

Halkbank a.d. Beograd je od svog osnivanja kao jedan od glavnih ciljeva postavila zadovoljavanje želja i potreba svojih zaposlenih kao i kontinuirano ulaganje u razvoj i napredak karijere svakog svog zaposlenog. Naš moto je: „Ljudi pre svega“ i u skladu sa tim posvećeni smo stalnom unapređivanju svojih ljudskih resursa, primenom napredne selekcije, programa obuke, metoda ocenjivanja i nagrađivanja svesni da su upravo naši zaposleni najveća prednost Banke. Osnovni cilj Službe za

ljudske resurse i organizaciju je da doprinosi s jedne strane kroz saradnju sa poslovnim jedinicama, a sa druge strane kroz organizaciju i aktivan odnos i podršku zaposlenima po svim pitanjima koja su od značaja za njih. Na taj način obezbeđujemo kontinuirano i uspešno poslovanje.

Jedan od izazova sa kojim smo se susreli u 2020. i 2021. godini je bila pojava pandemije koronavirusa. Posao je organizovan u skladu sa propisanim epidemiološkim merama u cilju očuvanja kontinuiteta poslovanja sa posebnim naglaskom na očuvanju zdravlja zaposlenih. U svim organizacionim jedinicama gde opis

Raspored zaposlenih prema godinama starosti			
Vrsta radnih mesta	Do 30 godina	31-50 godina	Preko 50 godina
Ukupno	83 (14,09%)	430 (73,01%)	76 (12,90)
Rukovodeća radna mesta	3 (2,86%)	80 (76,19%)	22 (20,95%)
Izvršilačka radna mesta	80 (16,54%)	350 (73,31%)	54 (11,16%)

Raspored zaposlenih prema vrsti posla		
Godina	2020	2021
Zaposleni u centrali	237 (43,89%)	303 (56,11%)
Zaposleni u mreži	270 (45,84%)	319 (54,16%)

posla dozvoljava rad izvan prostorija Banke, zaposleni su upućeni na rad od kuće.

Procedure koje se primenjuju prilikom zapošljavanja kao i napredovanja zaposlenih su jasne i daju mogućnost zapošljavanja svima koji zadovolje zadate kriterijume definisane Politikom i procedurom zapošljavanja.

U skladu sa poslovnim planovima u 2021. godini broj zaposlenih bio je na približnom nivou kao i prethodne godine (589 zaposlenih u 2021. u odnosu na 540 zaposlenih u 2020 godini).

Prosek godina zaposlenih u Halkbank u 2021. godini iznosio je 40, od kojih je 83 zaposlenih mlađe od 30 godina, 430 mlađe od 50 godina,

dok je 76 starije od 50 godina. U poređenju sa prethodnom godinom, razlike su male: u grupi do 30 godina starosti 2020. godine nalazilo se 83 zaposlenih, do 50 godina 377, a preko 50 godina ih je bilo 80. Starosna struktura članova Izvršnog odbora Banke u skladu je sa prosečnim godinama zaposlenih u Banci.

U skladu sa savremenim trendovima u oblasti pružanja finansijskih usluga, u ukupnom broju zaposlenih žene preovlađuju u odnosu na broj muškaraca zaposlenih u Banci – 69% žena i 31% muškaraca. Zastupljenost polova među rukovodstvom Banke je izbalansirana, tako da se u višem menadžmentu nalazi 53% žena u odnosu na 44% muškaraca, dok je raspodela među ostalim zaposlenima 72% žena i 28% muškaraca.

Sedište banke se nalazi u Beogradu, gde radi 56% zaposlenih. Mreža filijala i ekspozitura iz godine u godinu raste tako da trenutno imamo 36 filijala/ekspozitura/šaltera u više gradova širom Srbije.

Raspored zaposlenih prema starosnoj grupi		
Godina	2020	2021
Mlađi od 30 godina	83 (15,37%)	83 (14,09%)
Od 31 do 50 godina	377 (69,81%)	430 (73,01%)
Stariji od 50 godina	80 (14,82%)	76 (12,90%)

Fluktuacija zaposlenih		
Godina	2020	2021
Primljeno u radni odnos		
Ukupno	78	135
Muškarci	31 (39,75%)	43 (31,86%)
Žene	47 (60,25%)	92 (68,14%)

Raskid radnog odnosa		
Ukupno	63	86
Muškarci	26 (41.27%)	31 (36.05%)
Žene	37 (58.63%)	55 (63.95%)
Fluktuacija	11,83%	15,23%

Ukupan broj i stopa fluktuacije zaposlenih

- > Penzionisanje: 2021 – 1
- > Primljeno u radni odnos: 2021–135; 2020–78
- > Raskid radnog odnosa: 2021 – 86; 2020 – 63
- > Fluktuacija u 2021. je bila na nivou od 15,23%, a u 2020. 11,83 %

> Od svih zaposlenih kojima je prestao radni odnos u Halkbank tokom 2021, 64% je bilo osoba ženskog a 36% osoba muškog pola.

Selekcija kadrova

U toku 2021. godine Banka je nastavila sa rastom kao i uvođenjem novih radnih mesta. Najviše potreba zabeleženo je u okviru Sektora informacionih tehnologija i Sektora poslovne mreže. Proces selekcije kadrova se bazira na osnovnim korporativnim vrednostima koje banka neguje, a to su najpre poverenje, poštovanje i iskrenost, potom profesionalizam i disciplina, brzina i efikasnost, kvalitet i jednostavnost i na kraju u skladu sa svim pomenutim razvoj. U skladu sa svojom strategijom za kontinuiranim rastom i predanošću našim klijentima postoji potreba za motivisanim i talentovanim timom spremnim da preuzme inicijativu, stoga ključni kriterijumi pri izboru novih zaposlenih su stručnost i profesionalan pristup poslovnim obavezama. Pored pomenutih kvaliteta selekcion proces podrazumeva intervjue koji se održavaju uživo ili putem Microsoft Teams aplikacije, proveru poznavanja stranih jezika i posedovanje drugih specijalizovanih veština i/ili znanja. U procesu traženja kandidata i selekcije, Banka je u 2021. godini nastavila uobičajeni način oglašavanja putem digitalnih kanala, poput

društvenih mreža.

Halkbank a.d. Beograd je uzela učešće u državnom programu „Moja prva plata“. Cilj program je pružanje mogućnosti diplomiranim studentima da steknu svoja prva radna iskustva, znanja i veštine u institucijama koje vide potencijal u mladima. U skladu sa tim Banka je, 5 mladih je dobilo šansu da upozna rad finansijske institucije kroz rad na konkretnim poslovima u okviru prodajne mreže kao i centrale.

Raspored zaposlenih prema polu				
Vrsta radnih mesta	Muškarci 2020	Žene 2020	Muškarci 2021	Žene 2021
Ukupno	172 (31.85%)	368 (68.15%)	184 (31.24%)	405 (68.76%)
Rukovodeća radna mesta	41 (45,56%)	49 (54.44%)	49 (46.67%)	56 (53.33%)
Izvršilačka radna mesta	131 (29.11%)	319 (70.89%)	135 (27.89%)	349 (72.11%)

Raspored zaposlenih prema kvalifikacionoj strukturi		
Godina	2020	2021
Visoka stručna sprema	376 (69.63%)	405 (68.76%)
Viša stručna sprema	60 (11.11%)	73 (12,39%)
Srednja i niža stručna srepma	104 (19.26%)	111 (18.85%)

Sistem za ocenjivanje zaposlenih

Sistem za ocenjivanje zaposlenih je podeljen na dve kategorije:

- Ključne pokazatelje performansi – individualni kvantitativni ciljevi koji su definisani u skladu sa strateškim ciljevima Banke
- Kompetencije – ponašanja koja predstavljaju skup zahtevanih znanja, veština i sposobnosti, u cilju obavljanja poslovnih procesa

Kada menadžer i zaposleni ustanove očekivanja i rezultate koji se moraju postići, kao i metode i pristupe koji su potrebni za njihovo ostvarenje, oni uspostavljaju put uspeha.

Kompetence su iste za sve zaposlene u Banci, a njihove vrednosti se razlikuju u zavisnosti od poslovne linije (front office ili back office). Kompetence su sledeće: etički principi, orijentisanost ka klijentima, pristup poslu, timski rad i saradnja, orijentacija ka kvalitetu

posla, upravljanje i razvoj, efektivna komunikacija, rizik i kontrola.

Konačno utvrđivanje rezultata obračunava se na bazi sledeće formule:

Trening i razvoj zaposlenih

Interne obuke

Interne obuke u Halkbank su namenjene manjim ili većim grupama zaposlenih u skladu sa temom odnosno agendom same obuke. Incijativa za organizovanje obuke kreće od neposrednih rukovodilaca zaposlenih ili rukovodilaca drugih stručnih službi, kao i Službe za ljudske resurse i organizaciju.

Interne obuke se održavaju u prostorijama Banke ili online korišćenjem digitalnih kanala komunikacije. U prethodnom periodu Banka je prepoznala zaposlene koji su se istakli kao kompetentni predavači odnosno to su zaposleni koji su eksperti u svojim oblastima rada i imaju sposobnost prenosa znanja na svoje kolege.

Halkbank organizuje obaveznu uvodnu obuku za nove zaposlene, induction trening, tokom koje se zaposleni upoznaju sa delokurgom rada svake organizacione jedinice u banci i akcenat je stavljen na detaljnije predstavljanje Kodeksa poslovnog ponašanja kao i pravila pisane i usmene komunikacije.

Obavezne interne obuke, odnosno obuke koje su u skladu sa zakonskom regulativom se sprovode u skladu sa godišnjim planovima nadležnih organizacionih jedinica.

Eksterne, inhouse obuke, specijalistički seminari i sertifikacije

Obuke su namenjene svim zaposlenima u skladu sa opisima poslova koje obavljaju. Trening plan je postavljen u skladu sa analizom potreba za dodatnim usavršavanjem koje sprovode svi sektori i službe u okviru Banka.

Svaka vrsta edukacije povezana je sa planom razvoja zaposlenih i Halkbank svake godine ulaže određena finansijska sredstva kojima omogućava da se zaposleni usavršavaju.

Banka omogućava svojim zaposlenima i polaganje za stručne sertifikate koji su od značaja i za zaposlenog ali i za samu Banku. U 2021. godini Banka je omogućila zaposlenima sertifikaciju ACCA (Association of Chartered Certified Accountants), CIA (Certified Internal Auditor) i sertifikata koji su neophodni za kolege iz IT sektora.

Inhouse obuka pod nazivom „Customer Relationship Management“ se organizuje sa ciljem daljeg razvijanja i napredovanja u oblasti kreditnog posla i strukturiranja duga. Ovaj trening karakteriše velika interaktivnost i rad na praktičnim primerima iz prakse je organizovana u decembru 2021. godine za 45 kolega na rukovodećim pozicijama u mreži (direktori filijala i ekspozitura, regionalni direktori. Trening se bazira na bogatom iskustvu predavača i jedinstvenom načinu prenošenja znanja.

Broj zaposlenih koji su pohađali obuke u 2021. godini je 673 što pokazuje da su zaposleni pohađali više od 1 obuke. Akcenat je bio na pohađanju što većeg broja internih obuka kao i specijalizovanih eksternih obuka.

Broj sati obuka u 2021 godini je bio oko 4700.

Prava zaposlenih

Zaposlenima u Halkbank a.d. Beograd garantuje se pravo na udruživanje, bez diskriminacije po osnovu članstva u udruženjima ili sindikatu.

Prava svih zaposlenih regulisana Pravilnikom o radu, što je u potpunosti u skladu sa Zakonom o radu.

U okviru Halkbank a.d. Beograd postoji reprezentativni sindikat koji broji preko 200 članova s tim da je opšti akt u Halkbank a.d. Beograd Pravilnik o radu.

Zaposleni ima pravo na zdrav i bezbedan rad. Halkbank a.d. Beograd poštuje sve zakonske propise vezano za bezbednost i zdravlje na radu, organizuje obuku iz prve pomoći, redovan oftamološki pregled za sve zaposlene koji rade za računom duže od 4 sata dnevno.

U toku 2021. godine nije bilo smrtnih slučajeva povezanih sa nesrećama na radu, niti profesionalnih oboljenja koja bi rezultirala dužim odsustvom sa posla a zabeležene su 3 povrede na radu. 1 povreda na radu je okarakterisane kao teža (prelomi kosti), dok su druge dve povrede okarakterisane kao lakše. Usled pomenute 3 povrede na radu u toku 2021. godine, zaposleni su na bolovanju proveli ukupno 696 radnih sati.

U toku 2021. godine, na nivou Banke je ostvareno 34 porodijskih odsustava u odnosu na 26 , koliko je bilo u toku 2020. godine. Tokom 2021. godine, nije bilo kolega muškaraca koji su koristili porodijsko odsustvo.

Kompenzacije (novčane nadoknade) i ostale beneficije

U okviru beneficija za zaposlene, u toku 2021. godine nastavljena je saradnja sa Wiener Stadtische osiguranje i zaposlenima je omogućeno učestvovanje u programu dodatnog zdravstvenog osiguranja.

Svi zaposleni u Halkbank a.d. Beograd osigurani su u slučajevima operacije i/ili ozbiljnog oboljenja, u slučaju povrede i/ili trenutne ili trajne radne nesposobnosti i kod nesrećnih slučajeva u skladu sa polisom osiguranja koju plaća Banka. Takođe, za decu preminulih zaposlenih isplaćuju se stipendije tokom redovnog školovanja.

Žalbeni mehanizmi

Zaposleni Halkbank a.d. Beograd imaju mogućnost da upute svoje žalbene zahteve nadležnim kolegama u skladu sa internim politikama i procedurama a vezano za- **Zakon o sprečavanju zlostavljanja na radu, Zakon o zaštiti uzbunjivača, Pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja,**

Zaposleni imaju slobodu da se obrate svom rukovodiocu ili Službi za ljudske resurse i organizaciju i iznesu bilo koju vrstu molbe ili žalbe, koja se rešava u skladu sa mogućnostima Banke.

Tokom 2021, putem navedenih postupaka nije bila podneta ni jedna žalba u vezi sa kršenjem ljudskih prava, baš kao i tokom 2020, kada ih takođe nije bilo. Tokom 2021. i 2020. godine, nije bilo ni žalbi naših zaposlenih, odnosno utvrđenih slučajeva u vezi sa diskriminacijom po osnovu rase, pola, vere i sl.

Ostvareno u 2021:

- Visok nivo zadržavanja ekpertskih pozicija u Banci
- Unapređenje procesa rada u delu administracije ljudskih resursa
- Redovno informisanje zaposlenih o svim preduzetim epidemiološkim merama, relevantnim informacijama vezanim za očuvanje zdravlja i uputstvima o organizaciji rada u promenjenim okolnostima (uključujući i obezbeđivanje rada od kuće za sve zaposlene čiji posao to omogućava).
- Intezivna promocija korporativnih vrednosti Banke

Ciljevi za 2022:

- Učvršćivanje brenda poslodavca na tržištu rada
- Saradnja sa obrazovnim ustanovama radi privlačenja mladih i talentovanih kadrova
- Definisanje ličnih planova razvoja zaposlenih
- Aktivna akvizicija talenata na tržištu
- Digitalizacija HR procesa
- Uvođenje čvrste politike promovisanja zaposlenih

VIII ODGOVORNOST PREMA KLIJENTIMA

Podrška klijentima

Banka je posvećena društvenoj odgovornosti, pre svega kroz podršku razvoju preduzetništva i osnaživanju predzetničkog duha u Srbiji. U toku 2021. smo započeli saradnju sa Srpskom fondacijom za preduzetništvo (SEF), osnovanom od strane nemačke razvojne banke KfW i Privredne komore Srbije. U pitanju je neprofitna, nevladina organizacija osnovana radi ostvarivanja društveno korisnih ciljeva, sa sedištem u Beogradu. Ciljevi SEF fondacije su olakšavanje pristupa finansijskim proizvodima za start-up klijente, MSP klijentima, preduzetnicima i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima, kroz saradnju sa finansijskim institucijama.

Banka je u drugom kvaratalu 2021. godine stavila na raspolaganje klijentima kreditnu liniju Covid-19, koja je osmišljena u saradnji sa fondacijom SEF kao podrška malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima i AGRO klijentima čije je poslovanja direktno ili indirektno pogođeno pandemijom Covid-19. Podrška klijentima se ogleda kroz olakšan pristup finansijskim sredstvima, kako bi se obezbedio kontinuitet poslovanja u uslovima krize i na taj način očuvala zaposlenost. Kroz kreditnu liniju, Banka je realizovala 146 kredita u ukupnos iznosu EUR 2.6 miliona.

Banka je u četvrtom kvartalu 2021. godine proširila saradnju sa fondacijom SEF obezbeđujući podršku početnicima u biznisu kroz start-up kreditnu liniju. Na ovaj način pružamo podršku novim MSP klijentima, preduzetnicima i AGRO klijentima kojima je veoma otežan pristup finansijskim sredstvima na tržištu. Time Banka, u saradnji sa partnerskom fondacijom SEF pruža istinsku podršku razvoju preduzetništva, samozapošljavanju i jačanju privatne inicijative u poslovanju. Planirano je da se u okviru programa klijentima obezbedi finansijska edukacija i pomoć oko formalizacije ideja kroz izradu poslovnih planova.

Briga o klijentima

HALKBANK vodeći se sloganom Ljudi pre svega klijente uvek stavlja na prvo mesto i u fokus svih svojih aktivnosti. Kako je zadovoljstvo klijenata temelj našeg poslovnog uspeha, Banka u okviru Službe za korporativne komunikacije i upravljanje kvalitetom kontinuirano radi na unapređenju kvaliteta usluge koju pružamo klijentima.

Sistem upravljanja kvalitetom inkorporiran je u procedurama Upravljanje kvalitetom usluge i Prigovori klijenta.

Poštujući proceduru upravljanja kvalitetom usluge težimo ka zadovoljstvu, poverenju i lojalnosti klijenata. Jedan od naših glavnih ciljeva je i konzistentnost performansi – želimo da svaka filijala odnosno zaposleni koji uslužuje klijenta pruži istu uslugu. Redovnim posetama filijala želimo da osiguramo brzinu pružanja usluge, efikasnost procesa kao i ljubaznost zaposlenih i prijateljski stav prema klijentima. U cilju pružanja što boljih usluga klijentima trudimo se da naše filijale budu pristupačne i u skladu sa najsavremenijim standardima tržišta. U proteklih 6 godina, koliko poslujemo na teritoriji Srbije, otvorili smo 16 novih filijala i renovirali 9 postojećih. Kontinuiranim istraživanjem težimo ka postizanju boljih, bržih i jednostavnijih procesa bez suvišnih koraka.

Osluškujući potrebe klijenata kroz sugestije, pohvale, pitanja ali i prigovore Banka je uvek na raspolaganju klijentima uz maksimalno angažovanje. Brzo i efikasno rešavanje prigovora kao i prevencija u nastanku prigovora imaju za cilj podizanje kvaliteta usluga koje Banka pruža klijentima. Proces rešavanja prigovora uključuje niz aktivnosti, među kojima je i saradnja sa rukovodiocima u relevantnim organizacionim delovima Banke u zavisnosti od prirode prigovora, kako bi pristupili proceni prigovora, analizi istog, prikupljanju informacija i dokaza i nalaženju rešenja. Odgovor Banke je uvek jasan, potpun i razumljiv za klijenta. Služba za korporativne komunikacije i upravljanje kvalitetom saraduje i sa Narodnom bankom Srbije u cilju obezbeđivanja klijentima transparentnih i pravovremenih informacija. U ukupnom broju prigovora koje je Banka primila tokom prethodne godine, nije bilo prigovora u vezi sa nepridržavanjem propisa u oblasti marketinških komunikacija kao ni prigovora koji imaju sistemski značajan rizik za poslovanje Banke. Banka kroz redovno izveštavanje i praćenje prigovora kroz aplikaciju za praćenje operativnog rizika i prigovora klijenata ima za cilj konstantno unapređenje i poboljšanje svojih proizvoda i usluga, kao i kvaliteta.

IX LOKALNA ZAJEDNICA I ŽIVOTNA SREDINA

Temelji društveno odgovornog poslovanja Halkbanke se nalaze u izgradnji dobrih odnosa kako sa klijentima tako i sa zaposlenima. Moto „Ljudi pre svega“ nije samo rečenica, već deo naše korporativne kulture. Ponosni smo na odnose koje gradimo sa našim korisnicima, jer je njihovo zadovoljstvo slika napora koje Banka ulaže u cilju postizanja najboljih rezultata. Uspostavljanje dobrih odnosa sa klijentima i sa lokalnom i globalnom zajednicom je od velikog značaja jer kreiranje ovih veza vodi izgradnji boljeg okruženja za zajednički rast i razvoj.

Halkbank ima za cilj da napravi dobar uticaj na zajednicu oko koja je okružuje, čak i pored izazovnih okolnosti pandemije Covid-19 virusa pod koja nas je zadesila početkom 2020. godine. Banka je našla načine da doprinese lokalnoj zajednici u smislu podrške gradskih ustanova, zdravstvenog sistema, drugih kompanija i onima kojima je pomoć najpotrebnija. Banka stoji iza toga da je za uspeh potrebno ne samo kvalitetno poslovanje, već da je bitno vraćati zajednici koja isto čini mogućim.

Podrška zdravstvenom sistemu Republike Srbije

U martu 2020. godine zadesila nas je nepredviđena pandemija COVID-19 virusa. Među izazovima u pogledu svakodnevnog života, nedostatka zaliha i okviru poslovnog okruženja, na najvećem udaru bile su zdravstvene institucije, čije su usluge bile od ključnog značaja u tom periodu. U skladu sa

našim prioritetima društveno odgovornog poslovanja, Banka je 08.04.2020. godine izlašla u susret zajednici koja se brine o najugroženijima tako što je izdvojila 1.200.000,00 rsd za donaciju upućenu Republičkom fondu za javno zdravstveno osiguranje Republike Srbije u toku prvog talasa pandemije. Banka je ponovo izašla u susret sistemu zdravlja 14.07.2020. godine, tako što je bolnici u Novom Pazaru uručila donaciju nakon primljene molbe za novčanu ispomoć od 500 EUR u dinarskoj protivvrednosti. Banka je takođe, nakon primljene molbe 25.12.2020. donela odluku da prida doprinos Opštoj bolnici u Čačku u vidu dodele nameštaja. Kao socijalno odgovorna kompanija, ovim gestovima nastavili smo praksu pomoći zdravstvenim ustanovama i podržavanju razvoja lokalnih zajednica.

Donacija arhivu u Čačku

Halkbank uvek traži načine da doprinese razvoju svoje okoline, te kada se ukazala prilika da pomogne, Banka je 05.11.2020. napravila donaciju u vidu opreme za mikrofilm upućenu Međupštinskom istorijskom arhivu Čačak, čija je nabavna vrednost 20 miliona dinara. Cilj donacije jeste da se podstakne napredak digitalizacije, koji je od velikog značaja za Arhiv koji predstavlja kulturno dobro Republike Srbije.

Pomoć onima kojima je najpotrebnija

Banka je humanitarnoj organizaciji „Budi Human – Aleksandar Šapić“ donirala 5000 EUR. Ovim putem Banka stavlja na prioritet brigu, pomoć i brzu intervenciju kada je budućnost najmlađih ugrožena.

Podržavanje kroz sponzorstvo

Banka je 01.10.2021. donela odluku da prihvati molbu Udruženja osiguravača Srbije za sponzorstvo konferencije „Srpski dani osiguranja“ koja je bila održana u periodu između 24-26.11.2021. u iznosu od 10.800 EUR u dinarskoj protivvrednosti. Konferencija je održana u Hotelu Izvor u Aranđelovcu kao i elektronskim putem u vidu WEBINARA. Na samom događaju su prikazane Halk animacije i istaknut je logo HALKBANK a.d. Beograd na svim reklamnim spotovima, kao i na internet stranici Udruženja osiguravača Srbije.

Odnos prema životnoj sredini

Halkbank a.d. Beograd kao društveno odgovorna kompanija je i u 2021.godini sprovodila ustanovljenu praksu i mere iz oblasti zaštite životne sredine i samim tim ublažila negativne efekte na okolinu.

Izvršavanje zadatih ciljeva je rezultiralo da Banka nije imala nijednu kaznu zbog neprdržavanja zakona i propisa u vezi sa životnom sredinom.

Nabavke i odnos prema dobavljačima

Nabavke koje se obavljaju u Banci sprovode se u duhu dobrog domaćinskog poslovanja u cilju obezbeđenja kvaliteta nabavke uz poštovanje etičkih načela i profesionalnih standarda.

Od zaposlenih koji učestvuju u procesu nabavke očekuje se integritet, poštenje, nezavisnost, objektivnost, nepristrasnost, politička neutralnost, sprečavanje sukoba interesa, poverljivost informacije, kompetentnost i profesionalno ponašanje.

Proces nabavke definisan je Procedurom kojom su utvrđena ovlašćenja u odobrenju i verifikaciji u zavisnosti od vrednosti nabavke. Za izbor dobavljača takođe su utvrđeni limiti u zavisnosti od vrednosti nabavke, a za sve nabavke u vrednosti preko EUR 5.000, Komisija za nabavku ima značajnu ulogu.

Banka nastoji da se u svakoj prilici rukovodi principima „zelene nabavke“ pa u tom cilju nabavlja i instalira opremu sa najviše energetske efikasnosti, zakupljuje vozila sa motorima najnovije

generacije i koristi isključivo PEFC (FSC) papir.

Gradimo i negujemo profesionalan odnos i podstičemo uzajamnu saradnju sa dobavljačima podjednako vrednujući i korist i etiku. Težimo da budemo korektan i iskren partner i čvrsto verujemo da će odnos koji se zasniva na poverenju i integritetu biti održiv i koristan za sve. Isti zahtev stavljamo pred svoje dobavljače od kojih očekujemo da poštuju etičke standarde, prakse za zapošljavanje, zaštitu životne sredine i zaštitu na radu.

Sistem upravljanja zaštitom životne sredine

Banka odgovorno i savesno koristi resurse, ulaže u održivi razvoj i na taj način se trudi da vrati dug društvu i zajednici. U cilju zaštite životne sredine vodi računa o raznim aspektima i kontinuirano prati ključne inicijative čiji je cilj smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu, kao što su:

- Racionalna potrošnja energije i vode
- Prevencija nastajanja otpadnog materijala
- Bezbedno odlaganje otpadnog materijala
- Reciklaža

Potrošnja energije

Indirektna potrošnja energije se odnosi na električnu energiju koja se upotrebi u toku obavljanja poslovnih aktivnosti Banke dok se direktna potrošnja energije odnosi na sagorevanje prirodnog gasa za potrebe grejanja.

U 2021.godini potrošnja električne energije je iznosila 1.689,38 MWh.

Energetski menadžment

Investiranjem i instalacijom savremene elektronske opreme, Banka doprinosi primeni čistih tehnologija i tehnologija koje štede električnu energiju i emituju manju buku.

Smanjenje potrošnje energije i sprovođenje programa za upravljanje energijom je krajnji cilj koji Banka sprovodi uz izvođenje sledećih aktivnosti:

- Instalacija energetski efikasnih lampi i sijalica (LED lampe i sijalice) u svim novim i renoviranim poslovnim prostorima;
- Instalacija energetski efikasnih klima uređaja u svim novim i renoviranim poslovnim prostorima;
- Postupna zamena spoljašnjih reklama novim tipom reklama koje imaju LED osvetljenje;
- Zakup ekološki prihvatljivih vozila sa motorima najnovije generacije;
- Korišćenje video i telefonskih konferencija u cilju redukcije službenih putovanja i potrošnje goriva koji je naročito došao do izražaja u 2021. godini usled pandemije Covid 19;
- Zakup štampača sa unapređenim sistemom štampe s ciljem smanjenja potrošnje energije, papira i tonera
- Instalacija MOBOTIX kamera koja dovodi do uštede energije i IT resursa tokom mnogo godina.

Aktivnosti vezane za strukturu, izvođenje i održavanje elektroinstalacija, mere bezbednosti i odgovornosti zaposlenih kao i kontrolu potrošnje električne energije su definisane u Proceduri elektroinstalaci i kontrola potrošnje električne energije.

Upravljanje otpadom

U upravljanju otpadom, Banka postupa u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i sprovodi integralni sistem upravljanja otpadom što prodradujeva:

- Prevenciju nastajanja otpada
- Smanjenje količine otpada i njegovih opasnih karakteristika
- Planiranje i kontrolu delatnosti i procesa upravljanja otpadom
- Transport i odlaganje otpada
- Edukovanje zaposlenih u vezi postupanja sa otpadom

Sve aktivnosti, sistemi i obaveze Banke u vezi sa upravljanjem otpadom definisane su u Planu upravljanja otpadom koji uključuje i mere za postupanje sa otpadom u okviru sakupljanja, transporta, skladištenja, tretmana i odlaganja otpada.

Banka je uspostavila sistem upravljanja otpadom zasnovan na sledećim principima:

1. Smanjenje otpada na izvoru
2. Ponovna upotreba
3. Reciklaža
4. Princip održivog razvoja
5. Princip hijerarhije upravljanja otpadom
6. Princip predostrožnosti
7. Princip blizine i regionalnog pristupa upravljanja otpadom
8. Princip izbora najoptimalnije opcije za životnu sredinu
9. Princip "zagađivač plaća"
10. Princip odgovornosti

Primenjujući navedene principe u zaštiti životne sredine i upravljanju otpadom, Banka ujedno ostvaruje ekonomsku dobit koja se manifestuje u smanjenju troškova skladištenja, rukovanja, transporta, tretmana i konačnog odlaganja otpadnih materijala.

Recikliranje otpada

Banka ima zaključen ugovor sa ovlašćenim operaterom za transport, odlaganje i tretman opasnog otpada kao i ugovor o preuzimanju sekundarnih sirovina papirnog porekla. Reciklažom tonera upravlja preduzeće koje banci izdaje u zakup multifunkcionalne uređaje.

U 2021. godini Banka je predala na uništenje i reciklažu 2420 kg opasnog elektronskog i elektiričnog otpada i 700 kg parira.

CILJEVI ZA 2022:

U sprovođenju poslovne politike u delu očuvanja životne sredine, ciljevi Banke za 2022. godinu su:

- zamena postojećih sistema video nadzora i ugradnja MOBOTIX kamera
- sprovođenje obuke zaposlenih radi informisanja o zakonskim propisima u vezi sa zaštitom životne sredine.
- nastavak aktivnosti na zameni fluo rasvete sa LED lampama i sijalicama
- podrška institucijama i organima lokalnih samouprava u kreiranju i sprovođenju politike životne sredine, unapređenju energetske efikasnosti, očuvanju prirodnih resursa i unapređenju finansiranja životne sredine.

X UPRAVLJANJE RIZICIMA

U ovom poglavlju objašnjeni su rizici, odnosno mehanizmi upravljanja rizicima povezanih sa pitanjima zaštite životne sredine, socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava, korupcija, u cilju njihovog potpunog eliminisanja.

Zaštita životne sredine

Poslovanje Banke može imati direktan ili indirektan uticaj na životnu sredinu i zajednicu u kojoj ona posluje. Cilj Banke je da odgovorno upravlja rizicima po životnu i društvenu sredinu koji su povezani sa njenim poslovima, kako bi se na najmanju moguću meru sveli uticaji na životnu i društvenu sredinu i kako bi se povećao dugoročni prinos akcionara Banke.

Iako je delatnost Banke svrstana u kategoriju niskog rizika po životnu i društvenu sredinu, u obavezi je da prilikom obavljanja delatnosti ne preduzima radnje koje mogu da ugroze lokacije od kulturnog i istorijskog značaja, prirodne resurse, biljni i životinjski svet, ili da prouzrokuje nedobrovoljno razmeštanje stanovništva.

Upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu u Banci vrši se u dva pravca, i to kroz:

- Upravljanje rizicima u vezi životnu i društvenu sredinu koji su prisutni u obavljanju osnovne delatnosti Banke,
- Upravljanje rizicima po životnu i društvenu sredinu sa kojima se susreću klijenti.

Za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu u Banci zaduženi su:

- Upravni odbor, koji utvrđuje i najmanje jednom godišnje preispituje Politiku za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu i utvrđuje potrebu za njenom izmenom,
- Izvršni odbor, koji sprovodi usvojenu politiku i utvrđuje Proceduru za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu ,
- Kreditni odbor, koji prati izloženost Banke riziku za životnu i društvenu sredinu i predlaže odgovarajuće mere,
- Sektor za kreditiranje koji je nadležan za identifikaciju rizika po životnu i društvenu sredinu na nivou pojedinačne kreditne transakcije odnosno pojedinačnog klijenta kome se odobravaju kreditni proizvodi,
- Služba za upravljanje rizicima, koja je zadužena za operativno sprovođenje ove Politike kroz praćenje izloženosti Banke ovom riziku, uključujući i izveštavanje rukovodstva Banke i nadležnih institucija.

Ključni zaposleni zaduženi za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu , kao i kontinuitet u sprovođenju politike rizikom po životnu i društvenu sredinu, su predsednik Izvršnog odbora i član Izvršnog odbora nadležan za funkciju upravljanja rizicima, direktor Sektora za kreditiranje, zaposleni u Službi za upravljanje kreditiranjem velikih klijenata i MSP, zaposleni u Službi kreditne analize, zaposleni u Službi za monitoring i upravljanje plasmanima, zaposleni u Službi za upravljanje rizicima i zaposleni u Odeljenju za naplatu spornih potraživanja.

Banka poklanja izuzetnu pažnju da svoja sredstva ulaže isključivo u projekte koji ne ugrožavaju kako životnu, tako i društvenu sredinu. Zaštita životne i društvene sredine osim ekoloških aspekata obuhvata i pitanja zaštite radnika i probleme lokalne zajednice.

Cilj upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu predstavlja identifikaciju, procenu i kontrolu rizika koji mogu prouzrokovati ugrožavanje životne i društvene sredine i vrši se u skladu sa Politikom i Procedurom upravljanja rizikom po životnu sredinu.

Za upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu u Banci, odgovorni su:

- Upravni odbor, koji utvrđuje i najmanje jednom godišnje preispituje Politiku upravljanja rizikom po životnu i društvenu sredinu i utvrđuje potrebu za njenom izmenom,
- Izvršni odbor, koji utvrđuje i sprovodi proceduru Upravljanje rizikom po životnu i društvenu sredinu;
- Kreditni odbori, koji odlučuju o odobravanju plasmana u skladu sa raspoloživim informacijama i mišljenjem Sektora za kreditiranje u vezi sa rizikom uticaja na životnu i društvenu sredinu;
- Sektor za kreditiranje, koji ocenjuje uticaj delatnosti i predmeta finansiranja tokom procesa provere boniteta klijenata;
- Služba za upravljanje rizicima, koja prati stanje plasmana na nivou portfolija po kategorijama rizika za životnu i društvenu sredinu kroz izradu i analizu izveštaja.

Prilikom obrade pojedinačnog zahteva klijenata najpre se vrši kategorizacija rizika po životnu i društvenu sredinu za osnovnu delatnost klijenta i delatnost koja je predmet finansiranja.

Kategorije rizika po životnu i društvenu sredinu su:

- Visok – Lista isključenja;
- Visok – kategorija A;
- Visok;
- Srednji i
- Nizak.

Rizik po životnu i društvenu sredinu

Pregled plasmana Banke po kategorijama rizika po životnu i društvenu sredinu

Kategorija rizika	Broj klijenata		Iznos plasmana (bilansno i vanbilansno)		Povećanje/ smanjenje
	31.12.2020.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.	
	(u hiljadama RSD)				
Visok – Lista isključenja	0	0	0	0	0
Visok – kategorija A	14	17	513,623	1,350,312	836,689
Visok	382	408	15,730,447	17,006,335	1,275,888
Srednji	2,534	2,809	25,194,166	29,216,303	4,022,137
Nizak	2,364	2,452	26,733,615	31,589,808	4,856,193
Total	5,294	5,686	68,171,851	79,162,758	10,990,907

**Za potrebe analiziranja rizika po životnu sredinu Banka uzima u obzir samo relevantan deo portfolija*

U strukturi izloženosti (bilansne i vanbilansne izloženosti) prema klijentima, pravnim licima i preduzetnicima, na dan 31. decembar 2021. godine najveće učešće imaju plasmani klijentima koji se bave delatnostima sa niskim uticajem na životnu i društvenu sredinu 39,90%, zatim plasmani klijentima sa delatnostima u kategoriji srednjeg uticaja učestvuju sa 36,91%, visokim uticajem 21,48% i delatnosti sa kategorijom rizika visok-kategorija A učestvuju sa 1,71%.

Socijalna i kadrovska pitanja, poštovanje ljudskih prava i sprečavanje korupcije

Što se tiče rizika koji se tiču socijalnih i kadrovskih pitanja kao i poštovanja ljudskih prava Banka je kroz uvođenje niz politika, procedura i instrukcija kao i kroz obavezu svih zaposlenih da iste primenjuje, ove rizike u potpunosti eliminisala.

Politike, procedure kao i instrukcije koje su aktuelne su:

Kodeks poslovnog ponašanja i etičkih principa

Svi zaposleni Halkbank a.d. Beograd dužni su da se u svom radu pridržavaju svih principa i radnih pravila koji su definisani kodeksom poslovnog ponašanja i etičkih principa. Na ovaj način se izbegavaju svi sporovi i konflikti koji mogu da nastanu između zaposlenih, klijenata i Banke ali i doprinosi uspehu i ugledu Banke.

Politika sprečavanja korupcije

Banka je dužna da u svim svojim poslovima ne pokazuje toleranciju prema korupciji i da posluje u skladu sa zakonima i propisima, međunarodnim zakonima, etičkim i poslovnim principima za sprečavanje korupcije. Politika se odnosi na sve zaposlene, kao i na Upravni odbor. Politika definiše i način njenog sprovođenja, procedure u slučaju mita i korupcije, obaveze treninga i informisanja svih zaposlenih, jasno definiše moguće rizike kako ova politika ne bi ni u kom slučaju mogla biti povređena odnosno neispoštovana (pokloni, donacije).

Pravilnik o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja

Pravilnikom o postupku unutrašnje uzbunjivanja urađuje se postupak unutrašnjeg uzbunjivanja kod poslodavca Halkbank a.d. Beograd u skladu sa odredbama Zakona i Pravilnika. Uzbunjivanje predstavlja otkrivanje informacija koje sadrže podatke o kršenju propisa, kršenju ljudskih prava, vršenju javnog ovlašćenja protivno svrsi zbog koje je povereno, opasnosti po život, javno zdravlje, bezbednost, životnu sredinu, kao i radi sprečavanja štete velikih razmera. Svi zaposleni su upoznati sa Pravilnikom.

Odluka o sprečavanju sprovođenja zlostavljanja na radu

Sa odlukom o sprečavanju sprovođenja zlostavljanja na radu moraju biti upoznati svi zaposleni Banke. Pravilnikom se propisuju pravila ponašanja poslodavca i zaposlenih, odnosno drugih radno angažovanih lica, u vezi sa prevencijom i zaštitom od zlostavljanja na radu i u vezi sa radom, odnosno seksualnog uznemiravanja.

Pravilnikom o radu urađuju se prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa, Pravilnik se primenjuje na sve zaposlene u radnom odnosu u Banci.

Efektivan sistem za ocenjivanje zaposlenih jeste jedan od ključnih alata za postizanje organizacionih ciljeva banke, stoga se **Procedurom Sistem za ocenjivanje zaposlenih** precizno se definišu aktivnosti vezane za upravljanje performansama zaposlenih i kao takva primenjuje se u svim organizacionim delovima Banke.

Zasnivanje i prestanak radnog odnosa i vođenje evidencije o zaposlenima – u kojem je opisan proces zasnivanja (selekcija), prestanka radnog odnosa, zatim uvodno osposobljavanje za posao na kojem se novozaposleni upoznaje sa pravilima, procedurama banke, kao i osnovnim aktivnostima svih sektora u banci.

Procedura obuke zaposlenih – ovom procedurom se definiše indetifikovanje potreba i pokretanje inicijative za sprovođenje obuka, planiranje obuka kao i vrsta obuka, evaluacija obuka kako bi se obezbedilo da zaposleni banke steknu i razvijaju neophodne veštine i znanja za obavljanje svojih poslova i aktivnosti.

HALKBANK A.D. BEOGRAD

Direktor Sektora za finansijsko upravljanje i planiranje
Aleksandar Mijailović

Član Izvršnog odbora Banke
Dušica Erić

Predsednik Izvršnog odbora Banke
Kenan Bozkurt